

Till Kongl. Maj:ts Repetitionshofvande: 1885:an Leeraudro
jämte lands län. 1885
och lappmarkens
län.

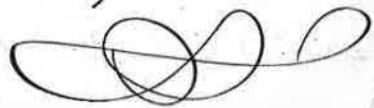
Öfverlåt af Kongl. Maj:ts Störget med
dets förordnande för mig att bestrida befär-
ningens saken lappmarkens län Herjedalens,
Örnsköldsvikens och Umeå länens lappmarken, för
jag jämte föreskrifterna att den för
samma befärning utgående Störget
Instruktioner af den 24 febr. April, och den
högst afgifna berättelse rörande de för-
lände länens lappmarkens område, hvilka
hittills utgjort förminnet för min tjänst och
saken eller ej af beaktandet att
jag skall vederbörandes uppmärksamhet.

I fråga om den i de förminnet för-
minnet af merbemälda Störget Instruk-
tion, mig i allmänhet anbefallda ~~jag~~
jag att vaka öfver helheten af gällande,
lagar rörande renskötet m. m. samt dels
förbringa lappmarken och de basanta länens
saken om ~~hvar~~ rättighet och skyldig-
het, dels och i öfrigt verka för en god
förhållande emellan basanta och lappmarken, så-
som jag ^{med} främsta hemmet bör anse,
att jag, vid saknas i många afseenden
af bestämd ledning af lag och författning.
jag, hafvande till mig hänvisat att med
moraliska medel och beaktande grundens arbete
för ernående af det ärsyftade ändamålet. Det
tror jag dock ej finnas oöfvertruffat, att jag nödgas
tänkt att min sträfvan i detta län hittills ej
kunnet kronas med någon stor framgång,
där man berömmas dels att lappmarkens

ränselgrepp i allmänhet icke är symmetriskt
utvecklade dels och är förvalts hos den som
hos de basala ränselmedvetandet utan tvifvel,
kommit att vara en mycket ogynnsam inver-
kan, af de missförhållandena, hvilka under en
långtids färd af oss, utbildat sig i gemenskapen
mellan dem i omväg. Härmed samman-
gräns sig jemväl de föga gynsamme förhål-
landena i moraliskt afseende, hvilka äro en del
lapptrakters egen rum, af den beskaffenhet att de
redan föranlett till allmänhet åta och till hvilka
i de flesta fall den basala befolkningens bad
större skuld än lapparnas åsees. Missförhål-
landet torde icke vara nytt, om än för i sedvare-
tid upprägnat till den vinnhet att lagens erin-
nelse antas för att stäjsa och, om möjligt,
utrota detta. Sålunda hafva nämligen blifvit
mångtusen, der personerna af den basala be-
folkningens vid sina handelstransaktioner med
lapparna medelst utdelat brännvin lockat det
samma, att förgräpa sig mot andra lappars
egendomar samt att till försträmda upphandla
afverlemna för en ringa betalning olagliga
artiklar. Men enligt bekant
har jag påaktligen anställt åta dels mot
basala för olagligt införande och utdelning i fjärrtrakt
af spritdrycker samt köp af wärdigen oartigt
artiklar rekruterat, dels mot lapparna för
stöld af renar och deras försörjning.

Beträffande lappbefolkningens sociala ställ-
ning synes det falla sig naturligt att denna erhåller
sin upprägnade form af lappens i allmänhet
isolerade, lefnadsförmåga i förhållande till de basala,
med hvilka den endast undantagsvis kommer

i nästan beror
Giden, den
jorungarna
vinnas af
gvaldfiskarna
ska civiliserat
som tvärstom
en nara
krupper -
Det inträffar
om lapparna
gränsar det
att detta y
stannande, o
migas af
det hvilka
yngre lapparna
dunkla raser
ge och beg
hvar den
lappbefolkning
som med
den lönande
dukter i all
ga fall fa
renegande
de bärning
skiljda i
trakterna
Giden som
Går, under
nas, hvilka
30; efrens
nas att y

i några beröring vid tillfälliga besök i någondera
Gida. Den gifna jäfvel af en jäfvel isolering i
jorren med den hos allmogens rådande uppfat-
tingen af lappas jäfvel en vore af lagre
gvalifikationes har jäfveligen i kunnat ver-
sta civiliserande, för de lappiska stammarna,
som tvärtem derigenom kommit på jorblifva
en nära nog undertryckt lapp af samhäl-
kroppen.

Det intyget minne undersökningas gifset
om lapparnas jorhållande till kvarandra,
ställer det deremot för mig utan all tvifvel
att detta jorhållande i allmänhet är tillfreds-
ställande, om man bortses från de skräck-
ningas af egande råder, och hvilka förut är nämnt
och hvilka jorströdderis ägnas af ras af
yngre lappas, hvilka under inflytelsen af
dunkla råsbegrepp jorva offer för sin jäfvel.
och och begär efter lapparnas nyttningar, utaf
hvar deras ställning medgifves.

Lappbefolkningens Ekonomiska ställning,
som med hänsyn till den under normala förhållanden.
den lönande affäringerna af reuljörernas jor-
dukter i allmänhet måste anses god och i må-
ga fall fördeles förmanlig, hvad beträffas
renegande lappas, har dock efter minn-
delshärningas visat sig vara mycket ofjämn
skilja familjer emellan. I de olika fjel-
trakterna förekomma nämligen i ena
Gida familjer med fjordas och 3:3 tusen be-
gör, under det i andra Gida familjer fin-
nas, hvilka renantes knappast ofvretigas
30; ifvensom här länpligen Torde vara näm-
nas att i de lappfamiljer helt och hållet

FD

Jakke renses och mäst Jaka för upprekand av
tingen genom Tjenst hos de renegande eller
genom betelande för lygges. Men dock ren
skätsel mäst vara mycket vansklig lygges i
Jakke mäst för adagallig af erfarenheten,
och det i långt högre grad än hvad fladd
kan vara med annan djurskatt. När torde
hans bord uppligas av lapparne vid tiden
af sin egen renskatt jämväl hafva sig
anförtrödd värdet af renas tillhörande de
befaste befalkningar i angående lygges, hvil
ket dock allmänningen anses medförd sin
ga direkt inkomst, för lapparne ejifva,
enar denna antagas åtnjuta föga erfarenhet
för sin besvär och såsom godtycklig hafva
faktligen hafva en tillgodobäretne ^{den renen} sig mycket
afhänningar af den frammanse dyrtid. ~~Men~~
~~färdig kan det ej renen~~ ~~måsk af katten~~ ~~och~~
~~mycket obetydlig~~ ^{hvarken af de} ~~och~~ den egentliga inkomsten
af omskattelse består uti försäkring till slakt
af renen, ~~och~~ det ej på något sätt är förde
len af denna renens egentligen stannas för
den renegande, lands befalkningens sida.

För ett begrepp om Lappbyråskommisens störelse
miska ställning, torde likväl vara af be-
traktet att lämna en, såvitt möjligt, detal-
jerad uppgift om antalet af de renar,
egna och andra, hvilka för närvarande under-
hållas i fjällen inom Stenungsbäckens område:
Af likaså uppgifterna härmed till väsentlig
del mätt härnäst på lapparna själva, och
deras, dels af bristande noggrannhet, kunnedom
om sin hjordars styrka dels af en tillfälligt
af insupade fördomar med deras sammanställning.

upprigst be-
 middla under
 en utredning
 till det för
 mig snarast
 beträffande
 de renor-
 till 50 pro-
 cent och
 till fjörde
 J. J. K. Rön-
 ders och

J. Shavac
Jant Kron
has 9 families

V. Burns
lvs 3 family

9 Anorise
hoo 9 families

O'Keefe
two 8 families

I' Losja
hos 7 family

found how
 Stauffis
 eyes ~~as~~

Đến cả

[illegible]

uppgiftsband, antagligen ej hemmat exakt
middelalet derav, varas jag ej försäkra
än andra upförda gifternas verkliga uttryck-
ta det faktiska förhållandet, utan finner
mig snarare bjudt än åtminstone hvad
beträffar antalet af lapparna i dessa Licköns,
de renas höjs beträffande med kanske ända
till 50 procent. Enligt mig gjordes middela-
let så emmer till antalet renar i de ali-
ka fjällen i allmänhet följande:
Sjöb. Rätt.

J. S. K. Rutjens:

has six families: one with 770 and largest
persons — — — — — 1497

1. Pharyngodon, Mito-dalen, Guizhou
faux group

Los 9 familias: y una cena 3,430 Cajas de
personas ———— 405.

J. Pinner och Fransson

hrs 3 families: equal rems 1,150 bepts
persons 540.

3. Anordnings, Hensigts og Fossais ppe

Los 9 familias: egua venas ~~1114~~ vacante
Prisionero 244

O'zbekiston

Los 8 Familias ena reus 1,300 defante
personero 224

I' Rozjapiz

Two Families: eggs rears 230. bays 144.

famnt hos 8 familjer, hvilka ej hafva något
skatteffekt sig anvinadt utan ^{för det mesta} ~~wirtas~~. ^{Sjelfter}
ej ~~ansett~~, med egna pengar 1180, ^{Sjelfter}
~~personer~~ — 440

For en rät Redman, af frägar och

1 min. 15

Not in book

cu. Handwritten
to student

1. 1. 1.

11/10/20

Kall

Singh
12/10/2020

Gränsjöens, Skall
gans, med Tager
muff. bgar
ej bgar
er Skall

renhetens tillräcklighet under närvarande förhå-
landena torde man jämföra med händig-
het de sammas beskaffenhet i de skilda fjär-
trakterna, liksom icke enbart böra fast-
säg vi ha uppgifning siffror, audivertus,
såsom känt är, lapparne tistala flytta med
sina hjordar från det ena fjället till det andra,
hvarigenom naturligtvis fördelningen af fjörder-
ne utgöres högst olika på olika tider och
trakter och betes förhålligen i oansenligheten
alltså man kan komma att tagas i anspråk
derstädes. Så det har jag mig bekant
att lappar ande från Nötagens och Frostvikens
lappmarker för längre eller kortare tider
flyttas med sina hjordar till fjället inom Or-
kney och Lerjöviken, hvilket naturligtvis
icke kunnat undgå att förut och framåt
verka mycket, agynsamt för betes förhå-
landena inom dessa trakter sjelfs och der-
genom afven bestå till större skadegörelse,
så den basanta befolkningens eget. Kläder
man är grädd, detta miss förhållande, som
förutlades af främmarna, fjörderens inträ-
gande, eller antaga att sådant för framtiden
i hönne, att förnyas synes mig dock
såsom en obestridlig sanning återgå till
betes tillgången för dessa trakterns egna
hjordar icke är på långt när tillräckligt
och att i betraktande föras dessa föres
i mindre, af det förhöjdes laget mellan
renhetens och den basanta befolkningens
områden det för lapparne snarast vara
en ren anslutning till undvika skadegörelse
i den basanta befolkningens eget.

Wid den
och hvar
va helj
hafva bo
tycker, w
gavande
us den
fordel.
trakter
nej int
till spilla
att sidan
lapparna
beskrif
från
gentligen
omsländ
enstaka
visade
lappa för
i väsen
og om
det och
relse för
utslutande
de yngre
fjörder
Med
och för
fjörder
om det
tills be
bör till
terna,

Wid des eftertröm jag afvörja den traktes,
och hvarvid lapparnes rätt ej synes haf-
va blifvit på tillbörligt sätt beaktad,
hafva bönder och nybyggare, såsom det
tyckes, väl weter att goda små anspråk
gärande och oföraktligen ej utgås
ut den ojämna striden med afseende
fordel. En blick på kartan af den
traktes visar obestridligen huru lappor
och inträde nästan afvörjats gifvits
den spissa. De hafva blifvit frångå-
tt sidan till fjällen, de bönder och ny-
byggare tilläts hafva sakligen en grän-
sande mark och med sine egor fram-
frånga så långt möjligt mellan de
gentliga fjällbetesland och omse fjäll-
omflyttighetens hvicka rifu allena
enstakant lappornes betesland och här-
vidse de deras hjordar ut nästan enbart
hafva på sig "mossa", ut att de och mig
väsentlig mån hjordaget ut för lappor-
en omöjliga tillägna af det deras hjor-
dar och deras hindrande från skade gö-
relse på de fjällmaude legorna, des de
uterlåtande prima des i symmetri för
de yngre fjällen omdömligen behäfliga
fjella vägrönarna -

Med anseende till det af oss sagda
och för att liknast den Nådiga instrek
Lönens förskrift kunna en utredning
om det i allmänhet tillgängliga Rebe-
tets beskaffenhet, anser jag mig endast
böja tillägga att i de delar af fjälltrak-
terna, des sådana värtighet förkommer,

Den samme hufvudsakligen består af det
f. h. Lemmings færd af graulet, bårderne
måneustades af tåmligen underholdt wårde
får en orning för djuren och jagaktligen i sin
man afren agnade at gifva stöd af forren
för en utvidgning af lapparnas betes red.

Hållande till den betagrade utredning,
får af wederbörande jägmåten citatkommité
vid Hallens undersökningar beträffande skogs-
tuggång och måjligheten af en ordnad skogs-
hållning; i skattefjällen, får jag för grund af
egen förvärfvad kännedom, att dessa för-
hållanden oömljakt meddelat att enligt min
uppfattning, att och i större eller mindre
mängd inåm olika juddrakter, skog fjällen,
höcker, utan förång för lapparne, kunde
af Staten tuggodgöras. Nuad likväl åtniåfåne
en del af ifrågavarande skogars hvarken torde
bara en öggare, jäpportnad för wåtebrukens
apprensning eller hemma någon behållning
af wårkets åtniåfåne i flåttedernas nånånde
skick, kan endast ringa fördel påräknes
af dessa skogars tuggodgörande.

Nuad jag i det förgående haft åren ånård
torde jemwål befinnas åtgård mer å en ånård
att orsakerna till den för senare åren ånård.
Tågånde utplyttingen af lappar från fjällen och
dennas derå följande behåf af ånård under-
stöd. Det ågnas mig ^{nånård} ~~ånård~~ i lida
någat twifvel å ifrågavarande misför-
hållanden åttendå hånå sin rat i de förå-
betes ånder åttendå åttendå åttendå
en följå af å åttendå sin reurkånt
fånt en af dessa svarig hånå frammanå.

DD

håglård
enård
frammanå
åttendå
den med
Det ånård
gårdes för
ånård
vård
vård
lij, derå
delade, ånård
åttendå
vård, man
åttendå
de förård
enård
gård den
genård
ånård
åttendå
Ståtkommité
månård
beård
fård
åttendå
lapparnå
vård
fård
åttendå
gård af
åttendå
fård
f. h. lapp

ti af de
s, bader
shaltigt v
aktligen i
as af jor
betes red
utredning
stadskomm
skogs
med Skopha
grund af
dessa jor
euligt min
mindre
Skogskomm
med Skopha
atminstone
brorke torde
vattensdragas
behaltning
nua nuvarande
det karakters
an anfor
an en antyd
areu ofverkan
ra jor och
allmant under
er ej lida
mies for
de forarj
kningen
i reusket
frammanad

haglöshet och lätja, som måhända under
inflyttelsen jemväl af den ej ensij pjäms
frammanade "tiraudeu" gifvit lapper till
offer, åt afverplödet och nyuttrinslystna-
den med deras gälande jorfan.
Det återstår att redogöra för de af-
gärder som hithittills ~~huru~~ vidtagits för
att framja det approvande släktets under-
visning. Att lappskolekommisens under-
visning fortforande är mycket otillräck-
lig, derom kunna tankarna ej vara-
delade, likalitet som derom att det
acceptade målet ^{influerad} har uppenbar för den
vax, man i anskildt ~~en~~ inlägget i
obekantkap, med lappens natur och
de jorhållanden, under hvilka han
enligt ad ignat att leva. Beträffande
jornt den af Staten bekantade undervisning-
gen genom kateketer, torde att mistas hem-
na, sågas att densamma hafvande skiljes
inbegripes i sig att hvad som hithittills ö-
stadskommits af egentligt gaga för den no-
matiserade lappen. Att vi likväl att
bekläge att dessa undervisare äro antjor
för för att hos de approvande, medlem-
marna, af alla dessa vidt kringspredda
lappfamiljer, hinner bebringade en under-
visning, normningsvis tillräcklig, som
för tillfredsställelse af dessas enkla and-
liga behof. Wisdommanus, att det
samt af beskilda tillståndet för lappernas
undervisning, hvilket leder till upphop
fram förivat välgörandet, nämligen det
S. K. Lapphemmet i Nylands by af Undersökens

Socker, kan jag ej annat än af innerligast
äfrvetygelse, ~~meddelande~~ ^{slutligen till} den här allmänna
rådaende meningen att denna anstalt, och
sa sammanseende skall och afvaktas, ~~och~~
~~förhållanden~~ ~~att jag har för uppgiften~~
~~bestämda~~ ~~för en sammanseende~~ ~~och~~ ~~och~~

[illegible]

(Så det forst sig da hos jå, ~~der~~ jaumt
 mig bød for en jærskelt anmeldelse hos
 Kongens Befalningsskabschef at i Strødelles
 indse Skjæbetsfjends område for grænserne
 med Norge, statstellige læpper, afvejende
 de renskatsels for en uterbetale, nærmest
 jå, slagt sig med i egenkaps af nybegge
 re, uter at, for det jå, kunnet uterone,
 dertil have uterbetalt Kongens Befal-
 ningskabschefes Læstænd. Jå har anset
 mig for meget mere Skjæbets dertil jå,
 jå ike træt den nomadiserende læppers
 rån for jå, imidlertid en befogethed,
 hvilke i Læstændes ande, uter efter
 vederbørlige uterbetalt Læstænd.

Pö grund af hvar orelaterade förhållanden
bläst lappbefäklingsen i ena tjänstgö-
ringsområdet vägas jämförelse inför
Konungens Befäklingskapande omdömet
frågande det i ständiga instruktionerna an-
befända förslag till af lappväsendets ordnan-
de i de delar, som utgör förminskat god mi-
nisterverksamhet.

Sin afhjælpende af den afoven anmærkede
bristen gaa lide for rentjenderne faaet aflap.

naude de
ning, hij
fleets af
hawauden,
nes y-
amau ja
worf, hij
tu beten
gri lapp
godent ad
gorte be
anser gay
fianctau
mau regel
gorte en op
de, utas be
alike efter
farow gay
wederborlig
houvelous
an i entyph
gaende de
i Sverige
de efter g
berakt -
Under
enau ubis
i hawu
i ofvanna
an de po
i Lapphy
grendval
ansvarigh
de wis fan

hvar inom Hede socken, hvarjens mitägs af
Ljungskulleus by trakten vestenut en lunde
från Skarvaskulleus afven Öjen, Förelutten och
Slappus till Ljungskulleus -

Jemvas inom dessa trakter aures jag förhå
landena afvisligen präkna förvägvaude,
af eganderjö till den jord, jag aures enfor-
derlig till reubete.

Torsås lappby:

Inom Hanneus socken: Håklåhardskulleus, Rast-
studsulleus och Romasius afrostaud -

Inom Övikeus socken: Rörans gylluads jord
menan Skattefjällens grans och Gräftan;
vidare Aröskulleus afrostaud och fjällens
trakter omkring o.k. munkokullen och
Lofsjön, samt

Inom Andersåkers och Mörsås socknas:
Hållö, Årneus och Näckerns kronoafrost-
land.

Trauris lappby:

Enboyens Vironnybyggge i Åre, för till-
skuning i värbetet.

Kälåsens lappby:

Del af Sandnäs, Håcksjönarens Gränjs
och Kälåsens ägor samt af Hobergs by
och Lögjö Skogsland.

Torsjöfjällens lappby:

Trakter utefter hela Torrozon afvensam
del af Rde, Öfver- och Ytter Ångsby-
ans område.

I mötjans till hvad jag vill är inom Rut-
fjällens och Månsöskulleus lappbygar, har jag
trou mig kunna antaga att Torsås, Käl-
ås och Torsjöfjällens lappbygar skall kunna

D

beredas till
det genoms
i de trakter

giffits, och
Leran till

Beträffande
har det syn

Jag för m
Lappmannen

den öfver
rendas, m

anformal
egna fjäll

fredan som
Sig för d

tvifvel j
fjörstag af

en fjörsta
th. vinn

genoms a
det ifråga

tydliga G
vid

ordningas
minigens

icke utau
vår som

seende so
minigens

ord för d
af under

komma
dock ut

hållits g

6 miljoner af
en en lunde
Förkelitola och
res jag förhå
förvärfvande,
en auser erfor.

ordelade, Bas.
tr. ständ-
fyllnads god
t. Graftau;
och fjärr
kannu och
ies socknas:
Kronoprads.

re, för till.

Gräns
obergs by

in afvrasam
the. ångs ley-

inam Rut-
gas, har jag
Tassas, Kät.
Kale kunnat
D

beredas tillfred. Stannade underhåll för sin hys-
das genoms. anordnade. allena af betes rän
i de trakter; fån för hvardera afvau app-
giftits, och an. Salunda förvärfvande af egan.
Leran till ifrågasvarande trakter kan undvikas.
Beträffande Blåskaus fjärr förslagerna lapplyg
ha det synt mig. lapplygast an. detta fjärr,
fagn för närvarande i enehafves af. ålörige,
lappmannen hos Fortelafu, hvilken kvar.
fem fjärr ad reuegan, eller vändas andres
rendas, kunde afvartemnas an. de afvau
anformalde lappfamiljer, hvilka Satna
egna fjärr. De ssa familjer, hvilka
fedaan förminnes till modgats uppehåll
Sig för basarter egouerade, Stann utau
tillfvel jennit den: 18 af merberorda
fjälaf af den 25 Aug 1883 förordade kan
an förklarande uppehåll Sig; nämnde trakt.
tes. vinnas an mera tryggad Stannung
genom an. tillignas beaktningräden till
det ifrågasvarande, an an. gannjörndvis obe-
tydliga Blåskaus fjärr.
Wid det i föregående förslagen an.
ordningas. till upplijadpande af lappbefolk-
ningens ekonomiska Stannung, för man
icke utau skal. kunnat gasts. loppet jenn-
vad row. en. ålörigast. till en. bann. rap.
Jende förval för de afvartelagade, utflytt-
ningarna. fjärr fjärr till. leggeden, som
och för det deraf afte. gagna bekvärd
af understöt. Att helt och hållet för.
komma utflyttning fjärr fjärr legges
dock utau förval det ordnade lappsam-
hället fjärr des. enstakilo medlemmare
D

formiga; och ordnandet af fattigvården hos
Lappbefolkningen. Torde därför äfven börja
inskränkas sig till endast de lappar, hvilka
fortfarande lefva i fjällen. I sådant afseende
de och de en vidsträcktare gemenskap
torde blifva omöjlig att åvägbringa, händes
därför mig ändamålsenligt att tvänje lappelig
betraktas såsom en oafspaltad fattigvård
samma för sig med förpligtelse att efter
närmaste anförande anseas för behöf-
vandes underhåll samt med en i sådant
fall att tillgodogjörda understötdigens egendom.
När det gäller beträffas undervisningen
för den uppskattade lappbepolkningen, har
jag af den händelse ständigt med mig förhållit
tänka mig något ändamålsenligt att att
~~med gott resultat~~ och antalet af de
i fjällen antäldes skolebarn afvensam att
~~skolebarn~~ afslutning höjer till 500 %, tvänje
genom. Begärade lappbepolkningens lära-
rumma förnas att bekosta sig den un-
dervisningen, som värdigt verkställs för be-
fattningen. I afseende på det förut om-
nämnda S. P. Lapphemmet inskränkes
jag mig till att endast uttala den i orten
allmänna åsikten att, såvida denna
anstalt har att taga sig av lappbarns
uppföstran för sin gäckes befunda förhållan-
den, den skolebarnen bör inskränkas till.

Lärvisningen till enbart vintertid under en
hvar sommar i ungdomens åttioåriga och blifva med de tillägg, som i flertalet fall
~~skolebarn~~ förnas för en god utbildning.

Lundavägen den 16 November 1885

O. Bergström

1886

Sui Romagens Besættingskræver: Jættlands
Lau.

På grund af ytterligere meddelet Modigt Jorod:
naude for mig at bestride besættingskræver
Lappfjorde, inom Lunde Lappmarker, for jeg har med
vort færd, og ifølge anbefald berettede om hvad under
året forekommet samt: Sammenhang dermed ut-
bede mig Romagens Besættingskræver be næg-
lappmarksamhet for de forhaandne hvilke ejer Jorod
mig fortjente at beaktas for et andens euligt
reglerende af lappkræver: for helhet.

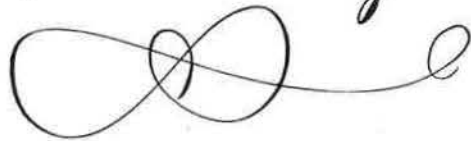
Udenstans Lundeinngen af enfordrige betesours-
den utau tojvel utjod den omdynglige grueden for
ordnende af lappernes forhaandne gemme: alrig
samt stæinngen inom Lappmarkerna, på kan autjod
forbejve Lundeinngen indtjeds Lunde naringe forhaandne
kunnet stødge og betrygges, ankaen jag: Jorod
kunnet for faste mig, vid hvad Lunde blejve
atjort at for fræutide bringe rede og stødge: lapp-
ernes betesours.

Under året har navnlig den af Kong. Majt anbefald
de Rom. for understøttning vorde utvidning af en-
betesjeden præborjet for arbejdet, omfattede Lunde
Højedalsen, Ovikens og Undersjøens lapptrakter,
og forlignes resultater af Rom. verkjænder.

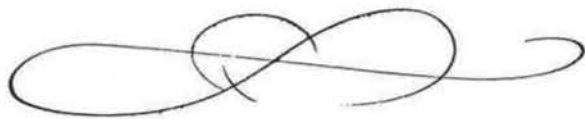

i det utlåtande Kom. redan haft äran afgifva. Jag
får nu ledamot af nämnden Kom. i vilken man har
af en frän öfriga Kom. ledamot skiljaktig uppfatt-
ning, torde det twiflas mig gienwäs här faste uppmärks-
samheten vid de motiva tvilke fristager denna
min uppfattning, såsom den samma i ofvirensfäm-
nen med min förut framställda åsigt, som ut-
talar att den utlåtande jagode reservation.

Kom. utlåtande beträffande utvisningen af Mör-
ödelens, Skärvaldens och Hjörvis länbetes land, har
Länkommit närmast för förankring af de väsent-
liga modifierande yttanade tvilke vid samman-
träderna framträdde af lapparnas utöfnde ombud:
motværd mot de fördringas lapparna sjelfva förut
velat göra gäldande vid min besök i fjällen; End
jag för grund af inhemtas kunnade öfver att
något tillfreds ställande resultat ej var att omma-
ens för den närmaste framtiden genom den minde
utvisningen af ifrågakommande bitstrakt Kom.
föreslogit, har jag och funnit mig skiljaktig
trayotta att med denna betänksamma ovilkorligen
torde förernas gienwäs Quid och Ruffins inu
tydligare bruket för ena och för andra
förvägra de beomröda tvilke i Kom. utlåt-
ande förskildt; sådant afseende ansejormat,
Det förfaller mig också påtagligt med hanagen

Jäväl till det närvarande auktat denar emell dessa
trakter jäm till den allmänna beskaffenheten af betes-
gräset och en mindre utvidgning af betes området
och hvar fjärra lapparnas behof af näring för fjärr
reinhjorden hvar af dem jäms och emell kort de gamla
missbrukas med hithittills rådande oförändrad
lappar och bofaste ständigt förkomme och upplejda
i hithittande styrka och på vidan jäm hvar vederbö-
randes uppmärksamhet och åtgärder. Endast under
förutsättning att hvarje lappstrakt tilldelas behörig
betes område kan man hoppas att regelbinda det
själfsväld och den sorglöshet hvilka sedan artionden
utlöses för hvar lappmarkernas inbyggare
och hvilka i sin mån utgöra faktorer i den
miss förhållanden hvilka under de förmått äro
hvar för sin för sig om och för sig för sig klagom
och vederbörandes för gammal deras vittagna åtgärder.
Vid de tiden och år de lapparnas egen för
huden en normen värden om deras tyngdas
fram t. v. p. vid flugttiden de tyngdas men
hopsamlas från långt skilda betes marker och
det visar sig att lapparnas och faktorn för sin
och oför renarne utifrån nödigt tillrägna. Med
antagande att betes förhållanden emell lapp-
markerna andamått enligt ordnas torde man
faktus afven vara berättigad att förutgå att

Lapplagens forordninger ej skole blifve overksam-
me om ~~de~~ ^{deres} ~~hendes~~ ^{deres} atværelse; end for videtrigt
må gieftegne friheden til en tid derfor komme
at lagne rimelighed. Lappmændenes ordnende
; bestående byer med gemensam ansvarighed
inden lappalaget og med ordningerne for sin-
digen inden hverken skole eller afvejs afvejs
verksamhed vedrørende til en tid i atværelse
af lagens forordninger og udsættelse mykter
; hendes rådende mig forhånde.

I oskildigt samfund med det ofve
anførte forordninger jeg mig at man afvejs mō-
ste betragte de inden lappmændenes rådende
forhånde; afseende for befolkningens be-
ring og fedtlig tilstand, hvilke har ligesom
amorteres til ej overensstemmelse de betingelser
af de ytre forhold og de egenskaber
befølgelse; hvilke befolkningens levetid. Jeg
har end; forordninger om befolkningens levetid
autyde sig derfor for lappbefolkningens af des
og yndsamme betingelser; forordninger afseende
og anser mig bevilget til en tid mere st-
gad afvejs, og den skadelige indvirkning
lappene under en fald af ai roudi-ekons.
makt og moralisk afseende af afvejs afvejs.
de mig forhånde. Så vidt jeg kan se in-

Q

härmed har under innevarande år (senast) vel-
kommen icke obetydliga förändringar, och man torde ut-
tänka för sig miss tag (huru) beräkna att ren-
skaffningens artigen skola å vidare tillväxa för
vid betena förtydning, lemna tillgång för be-
häftig mätning. Deras torde också för att utgå
för en given följt att ett stort antal af
lappbarnens befolkning kunna vinna fri
berging för ranskatelse och derigenom: af-
tänka många förändringar att med öfvergif-
vande af sin stam mätning utvandra till
byggda der de under civilisationens för dem
för främmande, och snarare följt onaturliga för-
hållanden lät läsa för att förjaga. Den
annan sida synes af en del af en mera bygg-
gas ställning hänfyllande berging för sig goda
lappbefolkningen för att fåva offer för den be-
fästa befolkningens förhållanden.

Endast hvad jag hade ännu antydd i min förra
beräkning, och underrättningen för den upp-
valande lappbefolkningen för närvarande, ej
annas vara ordnad för de behöfvade förhållanden,
jag utar återstå ännu för en onaturlig
mät att till den samman väntande mätning
förordnas en ökad antal lärare, de de tre

2

hittills warande lappkateketerna ej gerno kunnat
auses tillräckligt för de många vidt spridda
lappsamhälles som komma för hvarandes
undervisning distrikt.

Stattigt för jag annu² är förhållanden
under året och hittills förkunnat några
företak till ingripande, för att åtgärden från
min sida, hvore för mot lappas och
den basanta bevakningen; Of de äro
härskas anständer under försliden är och ett
redan af demt i Naroos Pälms och för bevak
af mig drages under Naf Pälms förutgång;
de afrijs beva äro för Naroos Pälms af
gränd.

Stensund den 13 November 1886.

Adolf Lund

1887 års berättelse

om lappförhållandena
i den ländan

Till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Jord-
lands Län

1888

1888 års berättelse
om lapp-
förhållandena i län

N.

Är så det följande min under de
tvänne föregående åren gjorda prau-
ställningar ~~af~~ förhållandena inom
jämtlands samt södra och västra lapp-
marker, dels och redogöra för mina
undersökningar inom de Norra, eller
Sjeverals, Skotogens och Svotrikens
afven som delar Kalls lappmarker,
hvilka jag under året för detta ånds-
mål besökt, för jag liknande gä-
lande Nodis Skotutionen af den
24de April 1885 vor. sammant af-
va följande Gentleberättelse:

Vi öfverensstämmer med den
grundrätt jag hade ännu uttalt i min
berättelse för sistlidet år, under jag min
förste uppgift afven beträffande de norra
lappmarkerna vara att söka utreda be-
tes förhållandena derinom, hvilka med hän-
syn på ena sidan, till betes landens läge
och beskaffenhet samt på den andra till
reulivordens styrka lynte mig, om möj-
ligt, ännu mindre tillfreds ställande än
inom de för undersökte lappmarkerna,
om än missförhållandena inom såväl
lappmarkerna mellan lappas och varande
i för långt när antogs vara sig
de dimensioner och de orsaker
keraktis som äfvenmärket inom
större delen.

D

~~huru vidt manad~~
~~knappa betel~~

Hvad som i dette jaar vedes ved en
gæltig betragtelse har jaars i øjet ad
den ojsundssomme belægenhet af
en ^{af de vidstrikte} ringe det betes traktat; det
er mangenstades hermannen legje her
rel. haust omalathu af betes lauden
og jøgeklige med nødvaandighet aut:
for lakt tunganglige for leubjorvarene
temuskelene. Vidan ad har i moti.

gæter den hvad som iger ram inom
de sødra og vestre Lappmarkerna
er iakttaga den næste juukomliga
brister pro j. k. reumosa, hvorige.
nom Lapporne, Tringas er hvorej vi-
ter harif. ai utvandre nedet landet to
ofto lægt aflojerna leggyder, der de,
chare hittes delvis tolererade, dock
oftast er tæmlige ovalhonna gæter.
Tigmerke for det sætneumda vara
jæst med Lappbefolkningens inom
Gæjje Mai- og Win klump- fjæler,
hvoru vintertiden apperhaue sig pro
nosht område, inom Norli og Sørli
Loknar, der de arlige af den
hafarte befolkningens fjæla hær.
Løkas med oerhørda repræsentier
for den skade deres leubjorvar
kunna hafva aftadkommit.

I den mai na de har amærk.
to misprohæandene. Si er afhyt.
pro genom den afneide regleris-
gen, ad dock givret er hufvudsyn-
punkten ej kan belijve nogen amærk
er belijvet af Jommarbete for

Renhjärdarne och dyftsmålet jäledes
jfrögrändet af den mark, som ge-
nom lög och bördighet dertill lämplig-
het erhöles sig, såsom Komiti för
färdigställning af rannarna omrädda ena jänt-
lands hui, för utlästa målslag.

Det afskäddigörande af detta betrag
för jag dermed meddela at jag när-
varande Renautalet inom ifrågasvarande
Lappmarker enligt Lapparnes uppgifter
saa utgör:

1. Linn Klumpstättet, Miluckas Bod-
stagenas, Orrens och Bläijö-jer i Tait.
vårens Sochen, ————— 5637

2. Linn Gäljö Murpjen och Wiv-
klumpen jällen, i Hotagens Sochen - 5354 -

3. Linn Oloffe, Grubb, - Cusad och Steu -

Jpe i Offerdels och Hotagens Sochen - 2155 -
= 13146 st.

Jag tron mig dock af Ska, som blifvit
färdigst : 1885 en berättelse, kunna
dessa : blifvit tillförligheten af dessa
uppgifter ges för grund af de unge-
färdiga beräkningar, jag varit i till-
fälle att hui och der anställa, höje de
uppgifne siffrorna för

drötviken och Hotagens Sochen med
omkring 75% eller 8000

färd Oloffe, Cusad och Steu med
omkring 50% eller - 1000

Säledes förhållningen af 9000
hvarigenom hela Renautalet inom
här ifrågasvarande trakter saa komma
at uppgå till omkring 22,000 sty. -

Dei autors af disse Lappmarkers ager,
dyrdes konnede deparat arlige i storre
eller mindre smaa flokke heres fra
Westerbotten.

I altsam med forjættede naar laus
Soder och Vester Lappmarker skal inom
de norra numera endast undantagsvis
vil de i obetydelig maan den fante befalte
minne vare renequade, utan stundom
hos befintliga dyrdes næste utestattet
de Lapparne sjelfva. Detta synes jo
tydeligen afen sarskild vassentlig orsak
for den smaa heringen har an i de
ofrige Lappmarkerna mellan bonder
och Lappas, hvilket ater forjættede
an det haffvadeklige i Lapparne
sjelfva, som isynnerhet ges de anlige
marknaderna och d. k. ligvidations mot.
na eller under sine strykt, eljest fra
bygde utan mellemhaender besone afsaer
minne af reuekatselus produkter.

Utrom den ekonomiske vinsten af dette
saa for produktens tilgodegjorende, lo-
per man, svidet minne hille med
kunne undersokninges gifvit vid hauden,
ikke heller vare oberattiget an er det
angitne forjættede haledo afen
den fordele an den ringatte affan-
gemenskapen mellan Lappas och bonder
i allmanhet har kenne de forre
mere oberorde af prestelov til julle
ki och brat an i de soder och vester
Lappmarkerna.

Wid tal om Lappens reuekatsel i

∞

desse trakter, lignes det nærmest at
regnes af en god hans økonomiske
lage: almenheden. Et blandt de ren-
egende lapperne primærindustriens
stad og ligo og en god: i disse og
vestre jernstæder og jernværker. Under
det samfundets families gaver, hvilket
hvorfor vilde sig til omkring 1000
Pena, fjerde smaa i andre sider
familier med andre med til 6: 7 og
siden. I erfaringer om dette krigs-
pa reuantes har de derimod den senere
sortens familier stad og hvor slagt
sig med færdig nybyggere samt i den
Salund vid siden af sin reuærde
af en værdig borkap færdig, derind
hugveder sig dels det sidste
samfundets i fjerde dels og foder-
afkøttningerne fra angående nyrelater.
Der lapper: almenheden og i min
for den mindre reuærden har gørdet
af denne blandede husholdning agter mig
ubestridt. Genom de samme vunder
lapper i almenheden og har færdig for ligs-
primærindustri og samfundet muligheder
at med store økonomier antit sin
reulig for sig og de sinas apperhæ-
nter betides just derigenom af en
atigter til reulig ~~stad~~ tilvæst med
deres efterhand forbedret økonomisk
stilling, gennem værdige indkomster
af reuholden, hvor produkterne staa
træfvel altid skole ligs begarlige
i den almenne marknad.

8

Ju lyttnad an för den öfriga lappbefolk-
ningens snöa land. Hans långvariga
och vidlyftiga vandringar vintertiden,
hvilke ofta led honom för långa och
korta tider and ned till kystkusten,
beredes honom osäkta lagnheter an
ju marknader och i städerna äthom-
ma såväl starka drycker som uppar-
glöd, varor, bädadera kanake liksom för
derbjör för honom.

Medkommande den för lappbefolk-
ningens afven sedliga förhållanden så
viktiga allmänna undervisningens i den
de norra lappmarkerna, medas jag
konstatara an densamma befinnes
sig för en annan mer utsträckt:

Ställande ståndpunkt an inom de
södra och västra delarne af landet.

Inom rikets af de Norra jemställda
lappsamhälle finnes ännu någon
kathet eller annan lärare anställd
och det synes sig äfven för hvilken
ståndpunkt under sådana förhållanden.
Den lapparnes upplysning skall be-
finna sig. Den s. k. Missions skolan
inom Helsinglands by af Ströms socken,
hvilken tillkommit och åtminstone till
beträffande delar underhålls af det pri-
vata intresset och der afven lapparnas
mottagas till undervisning, kan ej
ens tillgämselvis anses följa behöf-
vet förutinnan, om de där voro ut-
slutade afsees och lämpad för lappar-
nas varu. Erfarenheter har dock

∞

bragt det utom det tvifvel at faste
skolors unga lärare sig för Lapparna;
hans tåls och ofta återkommande flyg-
ningas förhållande med nödvändighet at
jämna skolans flyttas med, utan
hvilket han måste bli i saknad
af all undervisning, största del af året,
d. v. s. betydligt del af sin lifstid.

De för främjande af Lappbefolk-
ningens förhållanden i såväl det ena
som andra händelser de främjande
enliga sammanställning i Lapparnas
otvifvelaktigt skall bli af en vi-
gande betydelse och de denna
sammanställning bör regleras i öf-
verensstämmelse med såväl de na-
turliga förhållandena, som jag har skänkt
beträffande de södra och västra Lapp-
markerna, anse mig jätligt afgif-
va en förberedande förslag till en
sådan gruppering, ~~hvilket~~ enligt min
uppfattning borde vilas ungefär för
följande sätt:

- 1) Norrlands Lappby, omfattande Klump-
vallen, Milerhags, Rasttugenäs, Orr-
näs och Blåsjö fjärrer —
- 2) Hotagens Lappby, omfattande Gädd-
mä och Winklamps fjärrer
- 3) Stenjöns Lappby, omfattande Oskio-
krubb, Ansa och Stenjöns fjärrer, af-
fön, med andring af min förslag
1883 års berättelse, Sörsjö fjärrer i västra
Lappmarkerna. —

Thors tingaugen inom de Norra lapp-
markerna ad, enligt hvad jag dels sjelf
varit, tingade at afvertyga mig dels
af befolkningens erfarenhet, ganska be-
tydande och synas med större jorden,
kamma tunga göras had ad i de södra
och västra lappmarkerna utan skada
för lappbefolkningen. -

Med återblick på de förflutna årens
berättelser rörande de södra och västra
lappmarkerna tillåter jag mig härfter
anmärka at inom Ruttjivnet och
Örken områden lapparna numera
synes iakttagas en stor uppenbar.
Samband. Vorden om sin rensjorden
för frida af den befaste befolkning.
grygor, horemost inom Mäst-
ödalens, Undersåkers och delvis inom Åker
fjättrakter, den gamla osida beklyp
ligger numera tillhålls fortjare; och jag
kan särskildt förord mig från
en förmodan at lappen härvid
trouder efter grävningar af ievriga
tjänkningen, chara, oaktadt allvar-
liga joräk at komma, dessa för
spåren, inga bevis försliga -

I mellerstid torde dylika anbudningar
till missanji efterhand för givande
aftaga. Sedan bönderna numera
borat höra omkring sin höst och
den jättriska förde af ifrågasättande
alltid synes mig också tydligt
sagt tal för önskvärdheten af en
förbättrat lagbud i sådant syfte,
JZ

gående för hvarje till lapptrakten grän-
sande kommun, utan afseende på
skatteläggningens förhållanden.

Med anmärkan att den ena af de under
föregående års tjänstgörande kateketerna
afgått från sin befattning, så är na-
merna endast en kateket primus för
hela län, så jag således till det här-
afvår jagur: 1885 års tjänstberättelse
afrör beträffande lapparnes under-
visning, såsom tilläggs är brist för lär-
re dygmes mig i för annat sådant sum-
ma afhyres an genom nöjaktiga
logtjänster, så är tillräckligt antas
kateketerna inom de olika lappområ-
dena.

Ännu är hafva, anse den i
den lappmark genomförd lagstift-
ningens godeligt pådragens upse-
ende: lapplagar, tillstå alla kom-
muner att antas; ~~och~~ ~~hafva~~ ~~af~~
~~den~~ ~~kommissionen~~ ~~kommissionen~~ ~~hafva~~
~~den~~ ~~här~~ ~~ordningen~~ ~~eller~~ ~~bror~~ ~~lapp-~~
~~lappmarkerna~~ - afvensom är i en
Ljusneds Råd, Lörjå och Stede om-
räden Renas gatuaffär, hvilka här och
der är den högsta, befallningarna med
sigtills, utan så annu bevis ha varit er-
hållas i genomgången -

Arvidalen d 25/11 1887

Adaptus

1888 års be-
rättelse angående
förhållandena mellan
Lapp- och Samojederna

Höf. Kong. Majest. Befallningshafvande i Lund.

Jag erkänner af tillfredsställelse min
lands Klav, jag jag, med den skatliga be-
ning enligt Kong. Majest. Höf. Instruktion
den 24 April 1885 äfven, har med vid-
sammanläggning af gifva följande berättelse,
efter den verkställighet, som af mig
i min nämnde verksamhet under in-
mörande är utafvaktad.

De hafvandeaktiga förordade hafva
utdelat mig minnande fråga
om förberedande underhandlingar och
inköp af de för reubetes förbruk
utvidgning erforderliga trakter mellan
gulltand och Herjedalen; och haf-
va vid förhållande af dessa tillfällen
beskildt skrifvelser till Konungens
Befallningshafvande afstätt, hvar-
jämte de vid dessa köp upprädd.
De kontrakter afslutats.

Bland de befämnigas jag i för-
gående ha utdelat minnande
och minnande flera besök gjorda min
Höf. Kaptenförsamling, Stora Koppar-
bergs för inköp af erforder-
liga, min gulltand land y. till-
gående tillverknings och för reu-
ghetsdel.

Jag har minnande till minnande
under förordade af gifva arbe-
ställning, jag jag minnande öfver-
tygning, att de deruti omvård.

DD

men af dem til de boende i de mest
upplattede dele og Glæder, til visse
personer overlædes når de forbi-
gaa disse og nære derfor i et
Indflædet for jagt Skinn 600 og for
amvandede af bote og Glæder betingtes
200 Kroner. 330: -

Med udsending af 1000 nye bog angø-
ende kemmætte, har jeg aucto min
ford jam forberedende i og for yderan-
des aflemnende, ~~hvis~~ ^{hvis} samlar og gran-
de alle kemmætte som læst.
Hvilke skatte ud af mindre end 5 Sk.
ved Ræder indregiteras og for 1000
samt uppgø det norman 100000.

desse trakter, ligges det nærmest at
regne paa, at der er en økonomisk
lære i almindelighed. At blandt de ren-
egende lapperne primærindustriens
stad er lige og jævn som i de andre
vestre jemtland ad tilsvarende. Under
det væsentlige families gaver, hvilket
hvorfor bliver sig til nærmere som
Pena, finner man i de andre sider
familier med, ande med til de 7de
sider. I erfaringer som de to. Kun-
ge reuantes har de der den senere
sortens familier har og hvor slagt
sig med færdig nybyggere samt i de
balancer vid siden af sin reuante
af en væsentlig boskaps skat, der
tilgodegiver sig dels det enkelte
samfundets i færd dels og færd-
afkastningen fra angivende nyrelater.
Der lapper i almindelighed og i mindst
for den mindre reuante har gælder
af denne blandede husstand, agter sig
ubestridt. Genom de samme vinder
lapper i almindelighed og tilgængelig for
primærindustri og samfundet muligheder
at med stor økonomisk anlæg sin
renter, for sig og de sinas oppehald,
men betragter just derigenom af en
atvænning til reuante tilværet med
deres efterhand forbedret økonomisk
stilling, gennem væsentlige indkomster
af reuante, hvor produktionen er
træved aktiv skole bliver begærlige
i den almindelige marknad.

Refinner nok for den renegade
Lappen nybyggessvarende medfor
sø. iafvande forslas, kan det ej haer
lids tvivl at de Lapper, hviske ikke
hafva renet, anseeligen skulle upphjæ-
pes, genom tilsætning af saum nybyggere
forbrøge en trykkes existens. Det er
bekant at afve imod de norra Læ-
ver som imod de sødra och Vestra Lapp-
markerna den ikke renegade Lappe
for sin upphæng vanligtvis ontungen
tages først hos renegere eller och
strykes omkring med betande i laods-
leggen, de haer i almindelighed ej af ego-
mad at under nuværende forholdene
bende sig anraa forrøjning. Sige
at haer dog, enligt hvad jeg erfarer,
ikke omedoet om det trykande og
forbrøge i forbrøgende forholdene
och skulle strifvelagtigt, atvintone
imod kom, trykande anu hundert
forbrøge hontom, med bejæklighet
gribe tilsætning af en hederlig ber-
ning. Saa, lekasom trykhetes af en
godt sakt snelle slæde afve den
Linaude klasse to maring aft
forbrøge for en ejer heri saum
nybyggere. De almindelige forrøjnings-
formene som hoer komme at jage,
skulle naturligtvis de afve i væsentlig
mål indvæke i gænnast for tilsætning
imod Lappsam hallets sjeffe, saum
etappe de jævne haer nogen gang
forbrøgende utplytningerne fra

1889 års
berättelse
Lappstämman
nå: Sant!

Till Kong. Maj:ts Besväringskapande:
Gemittens Sam.

1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895

Ennu minn under de föregående åren
afgifna tjänsteberättelser kapningsaktigen
redogjort för förhållandena inom länets
lapptrakter, enligt den uppgiftning minn
undersökningar dinstädes förutsett, torde
det likväl icke befinnas förvåning för den,
berättelse, jag härmed har åren afgifva
någonstunda: hvar under detta år för-
kommit, så allmuntligt i en eller annat
afseende något närmare ansluta sig till
det som föredragde.

Någon åtskillnad i den ekonomiska
situationen af lapparnas lifsvillkor vara
den som mest framträdande erbjuder
sig till minn för uppmärksamhet.
Det, som värdas för Statens Rida. I
föregående berättelsen är i allmänhet
redogjort för lappbefolkningens ställning
och särskild de renskötselens egendom-
ligheter. Hvad i detta fall kan vara
så uppmärksam under innevarande år är de
svårigheter, mot hvilka lapparna
under året haft att kämpa dels till följd
af braturförhållanden, dels af
till följd af renskötselens skadegörelse em-
till och med den besvärta lappbefolkningens
hemsökelse. Det har således varit
så att renskötseln i de särskilda lapp-
trakterna icke på något sätt tillväxt
i den mån, som under normala
förhållanden brukar ske. Inom länets
norra del hade genom höst regn och

derjio följande fört betes för många
ställen blifvit för renöjare oäk-
ligt, hvilket redan fört väntade
djurnes skingrande samt, djurnes
allmänna utmagaude, förutom att en
mangel djur dött och thållit gånge
under af svält. Så under följande
förläandea djurnes ejare måst
lemna dessa åt sig själva att lif-
vara sig och snart jagat saknades,
all möjlighet att utajva tillräckligt af
sina djur, kom de dessa att samt-
met förprida sig samt blanda sig
med djur från andra trakter, hvil-
ket ytterligare försvårade arbetet
med denna efterprövade. I de
sydliga lapptrakterna, där ingen
betesbrist var förhållandet, försvades
ej obetydlig skada genom vargar,
hvarjehanda särskildt inom Öst-
öden ej sålunda jämsvårade renöjare
skjutna.

Så påförs faktum påminner
också om det ej blott en ekono-
misk synpunkt beklagliga miss-
hällighet, hvilken föröjande
räder emellan lapparne och de
bofasta försäles inom ifrågakomande
trakt. Om orsakerna och den näst
maste anledningen till denna miss-
hällighet torde här ej vara stället
att orsa, liksom det under för-
hållandet varande förhållandet är
vår för tidigt att vara någon förhopp

ning om missförhållandets hafvande.
Lapparnas inkränkta betesområde
till inom Muöskalen och den kladder-
vasta vasslöshet de förut låtit komma
sig till last vid tillaggen om renhördar-
ne, lämna visserligen en god förklä-
ringsgrund till missförfar; Men an-
dastund denna ej tilläts låti sig
i någon mån förminskas genom de
skadeersättningas, som derför efter
vederbörliga skaner och uppskattningar
utdelats, uppgående för sistå år
till öfrer 4000 kronor, synes endast det
inkölet återstå att för statens räkning
förvärfva Gusneveds bruks område,
genom hvars upplåtelse till rentes
möjlighet beredes att afhålla renhördarne
från intrång på böndernas mark såväl
derigenom, såsom jag hörras, med ena
undantag vidan klagomål.

I entlighet med 24 § af lapplagen har
efter lapparnas vederbörliga hörande varit
utarrenderat rättigheter till jakt, fiske
och beto: Skattejemen, hvars för inbräpts
arrundeavgiften uppgående till öfrer 3000
kronor för innevarande år.

Den inkränkning, som genom denna
anordning skedde i lapparnas förut ut-
öfvade disposition af fjädder, har ej
undgått att förorsaka missnöje hos
lapparne, Chocka, chura de vid derom
uttyrta sammanträden medgifva den
förutänkta utarrenderingen, ehvål sedan
denna blifvit sat i verket jämmit

sig oangenämt beröru af att miste
de inkomster de förut betat förskott.
I så sig genom att för egen räkning
utarbäddra präskat och betes i fjällen.
Af hithills hänsä klagomål visar
sig dock att det nästan uteslutaude att
J. K. Jättiglapparna, hvilka ju emellertid
gävarande åtgärder kländervissa, som
beröfrande dem deras fjälftogma rätt
att medelst utarrendering af bet och präsk
förskaffa sig inkomster. De emellertid
skattefria utar trivas än apesda
för renskätselens beröfrande och förskott.
Lagen desamma, den omfattning denna
hushållning påkallar bör vara upplät-
na att den renegande lappbefolkningen;
till och häller någon uppmärksamhet em
bör enas att det uppkomna missför-
stått synes så mycket mindre hafva
skäl för sig som erfarenheten hithills
ådagalagt att ju mera sam för det
allmänna både göras till lapparnas
frömma, desto högljuddare förka de
för alla upptäckta frihet och fri-
maner utar att vilja vidhållas
någon skyldighet, och desto mera
klaga de öfriga att som göras för
deras.

Wid betraktande af här anförda
missförhållanden har det synt mig
att för Statens sälla andamålsentligt
bör kunna vidtagas ett och annat
förfogande, hvilket för samma
gång underknytt lappbefolkningen

vålnemander syfter för ledt myn-
digheterna i deras beslut och åtgär-
der. Deras afseu det missnöje,
hvilket mer än en gång trängt sig
attlyck i klagomål och knor² eller
fröran för friandringar och frömaner
fautt lindringar eller upphäjvanden
af skuldigheter. Eftersom förhållan-
dena stodo sig, trode man dock
kunna hoppas en gynnsam mare
uppfattning i lappbefolkningens
bita, hvilken i samma mån
den blifver förherrskande utan tröj-
vel afseu skau leva till en mere
framgångsrik tillämpning och
suseessiv utveckling af lagstiftnin-
gen för lapparne fautt upparbe-
tande af en efter deras lifnadsför-
hållanden lämpadt mer och mer
normalt samhälls tillstånd ibland dem.

Stensund den 15te Nov. 1889
Adolf Sjöberg

Sin. Hög. Råd. i G. Sai!

1890 års

Samtliga församlingar i Närke instruerade berättas om
af den 24 April 1885 för jag öfverlämnat
afgifva berättelse för nu tillägnad
ende är afven förhållandena inom länets
lappstrakter, samt de tjenstgörande sam-
under årt förkommit.

Suppörsmannen
i Lurås

I afseende på tillståndet i länets
lapparne afven om deras förhållande
till den bosatta befolkningen gäller för-
farande i hufvudsak hvad jag i föregående
berättelse haft ännu meddela. Det nu
tillägnade årt har i ekonomiskt
afseende varit synnerligen förmålligt
för de renegande lapparne till följd
af riklig betes tillgång och gynnsam-
ma naturförhållanden, hvarigenom ren-
cyren sätts i tillfälle att mer än under
de föregående åren såväl finska hjörar
och draga nytta af desamma. Had och
hvar förde detta afven hafva medfört
någon förbättring i lapparnes ställe
vorden om renlynnarne, ehuru beklagt-
vis ännu mycket återstår att önska i
dessa afseende isynnerhet inom Neryö-
i-dalen. Ett deputat sändes inom
denna del af länets missförhållanden
af att betraktas att sträfs att
utreda sig i hvarje icke utan kungliga ut-
gårdar synes kunna stäppas, har under
året blifvit alltmör i ögonen gäddande.

Såsom jemväl för att kunna sörja
afte att lapparna ej svärta sig om att

1890 år

berättels om
Lappförhållanden
i Luleå

att märka fins renar. Tjörning med den
oraktlåthet gifors den bristade tillgången
och hjörarne så låg tillfälligt för oroliga tjör-
nar och mindre aktningssvärda personer blev
den basanta befolkningen att direkt eller in-
direkt draga fördel af renegarnas vårdlöshet.
Under minna besök inom lapplagarne och till
höggraden trakter i Herjedalen ställde man
nåd blif jag i tillfälle att erfara att an-
märka omärkta renar blifvit nedskjutna för
derefter märkta af gerringsmänne i all-
mänhet lapparnas tjörnar och kauske i
många fall renegarne afseja inbördes.
Bevaktningarna till förmån såg sig
med mig tydligt framgå af den mer och
mer uppgående osed från delar den be-
faste befolkningen lätte komma sig till
last, att naturligen också för lappstjivar-
nes vinningslystnad och rusdrycks begär.
Vad det angifva förhållandet är de ned-
skjutna reudjuren ord omärkta och så
målsägande fullständigt ej finnas har jag
set mig i saknad af all bevakning
att ingripa till befriande och hämmande
af ifrågakommande olycksheterna.

Under förlidet är åtgärds omkring 3000
tk. Skadeersättningas till jordagare för
överkan genom renarne i Herjedalen,
och afse för rinnerande i land betydliga
belopp blifva uttären för enskilda
ärenden. Det synes dock såsom skulle
denne jätke ej framkalla någon sorgfär-
ligare väd i de betande renhjordarna.

Skad af dach og aulags at med en gym-
nigere betes tilgang og oidskræftens
betes marker skadegjortene i den bafste
befolkningens omrude m^o efterhaand
enkræftes og med tide aldeles
forvrimme, de lapper af og ryk og
alder for, l^o sig oppkattede savassins
egne fjendte, som jordagernes laglige
raa

Supplagets storgrude i St am raa
for lapperne at med sine byrder uppe-
hæve sig i trakter, hvilke de efter gammel
sedvana hitintills beboer, synes min
Konges dele, moti varientligt hunder for
sin tilværelse, end at sedvana i
dette jaa deratids enstandig fornes, her
de prage derom torde kryffe rættelig
utredning i sine lagers tilværelse der
kan komme i jaa virksomhed.

I afværelstidens med hvad jeg
i min beretning fortæller at hade araa
autypet har jeg under dette at fundet
mig ypperligere styrket i den oppvæ-
ring at en andemæsselig anord-
ning af l^o af indflytningens arrendement
fra lapptrakternes kraftigt skues be-
staatens agtte med de under dera
at viderlæge atgaver og lagstiftning
for ordnende af lapperne forholdene.
~~Kat lapperne forholdene kat lap-~~
perne gymnastik, eller agymnastik
na oppværelse af Statens bemodanden
til deres gymnastik i varientlig ind

agg beror af de agonskeudige bevi st.
ten kan foreslages dem for sin vordne
am desat eintreue og deene udfyrding
sige atgis at af uet beaktende fritid
vickor for hvorej verkhjst befordrende
af lappoarsuets sunde ordnande.

Austutunde mig haitie aukaues jag
for jante N. B. oppmarksamer despo
at, atldustand for norraunde inon lanet
lapptraktes ender en kateket at i verksam
het men med innevarande at kan en lapp
ynghing genomga seminariet, en va be
haflig forbaetring i lapparnes undervisning
for at vinne og at i sporgsvarande ynghing
laefingens for austand inon Kenjodale.

Pa faunne gang vages jag dock afve
en paastaa behaver af ytterligare at
minutone en kateket faar noevandigheten
af medel berorande for at atminutone
delvis bekost en lappynghing. Jaa kan
en haag og fullueth at genomga expro
derlig kan vid seminariet.

De inane lapptrakterne inkopte haunne
horeke jmet og haunne utredade utas
reuderats, hafva under aret lefjort
for orrende utlemnack den storste del
mat forpligtelse for innehafvaren aueat
at atgis hemmanens abrygande atakys
der og orore. Ytterligare inkops
af i sporgkomne hemman hafva og en
der and haunne ske af ekas at erfadning
ausprake sporgsvarande haitie sig allfor
hoyt.

Her. d 3/12 90 Luv

Sin Högst. Måst. Reflekteringshögskola
i Jemtland Län.

1891 år
berättelse om
Lappföreläsningarna.

Äroföreläsningarna för innevarande
år förordnades Lappföreläsningarna
för jag härmed äro afgifna
berättelse af de förhållandena
och åtgärder, hvilka under året
förkommit inom tjänstgöringsom-
rådet.

Flora ställningarna inom lappföreläs-
terna efterhänd gestaltat sig
under de förflutna åren, trots
i hufvudsak fravärre af mina
under tjänstgörings tiden afgifna
berättelser, och med det som afse
de hithittills givna resultaten af lapp-
föreläsningarna inom landet.

Följande är under innevarande
år syns mer än någon gång
en särskildt ingripande tillfrågning
i det bestående förhållandet ej mindre
genom undersökande af för närvarande
befintliga anordningar till att
förbättra mellan lapparna och
befolkningen och genom en för vår
ort ändamålsenligare reglerande af
isynnerhet beträffande de förhållandena förhö-
llande inom Östergötlands län.

Den i ena sidan påpekade och i
den andra bestående sedvanor att
till bet. i beaktas ej, hvilka

1891 år
berättelse om
Lappförhållan-
dena.

Lappförhållan varit afsedd för en öfverlag
på lapparne för den inkränkning af
våringsen att trifve vänta den i be-
traktade förhållanden, hvarken
den stignande missönnan utvecklat
sig, och afven med en noggrannare
omvärnand i lapparnes sida ologu-
heterna i ej obetydlig mån skulle kan-
nat afvändas. Man hade kamrat
för att de de dygga skadeverksam-
belopp, hvilka under några år utgå
och hvilkes summa för innevarande
år afvaktas 7700 Lörner skulle ma-
nat lapparne till den oropälligaste
tillag, afven som hvarken. Lörner
kan ej heller att lapparne för senare
tid afven lagt sig långt mera om
om renarnes vord. men man måste
i detta fall göra lapparne det medgif-
vandet att svårigheterna hvarvid varit
betydliga, kanske afven rent af
öfvervinneliga. Det är desamma
nogsamt bekant hvilket inträng
vallas af de fabriker f. t. vildrenar-
ne, hvilka icke låta valla eller
beraka äg och för hvilkes skade-
gordet renhinderarnes agare ej såvitt
tröte fött bara skadorna; hvarken
kommer, så att säga, sammanbland-
ningen af bofasta och lappar i ren-
renerna, eller de bofasta så att
vid lapparnes sida bedrifva ren-

skötsel inom samma område.
Med denna uppfattning har
jag ansett det vara lösligt att
båda jakernas tillstånd och här
antagna missförhållanden kunde
undvikas. Jag väger frivilligt
gejta förste Rens. Majs Befall-
ningsskriftens uppmärksamhet
på orsakvårdheten i förste Rens.
af att vild renar jagat andra
renar, hvilka icke kunna hälas
under tillrygg, möja nedsläp-
tas, utaf hvilka åtgärd ingen ord-
ning i renarnas bevakning stes
att införas, hvilka och huru vid
sträckt betesmarker för renskat-
sela och upplatas. Vidare synes
mig ingen renegård härafsefter
vara tillämplig att ha en större ren-
antel och han med derför anstän-
de biträden kan hafva under or-
dentlig tillrygg. Den nämnda ren-
tyrden för växa utaf bevakning,
skall slutligen i en framtida inga
bevakning prästas att behålla djuren
från att öfverskrida gränserna
för sina områden och liksom nu
överka frammande egor. Att man
derför vet i ena fiden att en
ordinar lappfamilj och th. ex man
hustru 456 barn beqväm 350.
300 renar för sin gräsa bevakning,
i andra sidan att det gifves för

Stämning och efterhand bibehålla Lapparna
en enklare uppfattning af jäväl
den till deras fromma genomföra
lagstiftningen som och de utgåvor,
med hvilka Staten i öfrigt redan ingri-
par eller ytterligare kommer att ingri-
pa för lappväsendets ordnande.
Det nämligen enligt 22 § af lagen
angående Svenska Lapparnas rätt till
betes i Sverige den 4 juni 1866 in-
flytande arrendemäst i lapptrakterna
är afseende till Lapparnas fromm, skat-
te efter nuvarande förhållanden der-
för medel tilläpventyras kunna till
huvudsak delar användas i hvar outy-
da bytning såsom dels: allmänhet
för framtiden

den beträffande af den för skatte-
pjensen utgående rätt, såväl
densamma af skatt ut jordböden
afskrifvas,

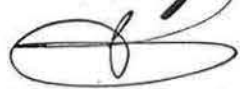
den ordningsmässigt afseende,
utan tvivel, för lägst erfarenheter
och kännedom om Lapparnas ka-
rakter gifva vid handlen, något
väsentligt gagn af denna in-
stitution ej synes vara att förvänta
dels för närvarande

en skatlig belopp, till 1000 Kronor,
för återupprättande af det under
förflutna Lappkärnen i Cirkar-
ede inom Norrbottens län,
afseende erforderligt belopp

cirka 200 kr. för ordnande af en bond,
hus o. s. k. Jernmestholmen inom
Höfvens Lohus, samt lämpligt under-
stöd förslagsvis 100 kr. till en obe-
medad lappvårdning, för vilket för
närvarande genomgått härvaran
de lärarseminariet för att ut-
bilda sig till kateket inom länet.

Om sålunda sammanräknas de
af förut skedd kapitaliserad
till det vidare, bör blifvit för-
mått för oöfverbörlig föröfning
härvid de af den kunniga lag-
gen till grund för en ordnad stat.
tillvaro inom lappsamhället
och derigenom det dygga stat.
anslag, som för närvarande ut-
går till behållande lappars
understöd, efterhuru blifva
afsevärdiga.

Det lappvårdsstyrelsens ordnande
inom länets särskilda delar,
har under året fördröresvis för-
gått inköp af hemman till re-
betsområdes utvidgande, samt
samt o. de inköpta hemmanen
och desamma utarrenderande
med förpliktelse för arrendatorer
att underkasta sig det mi-
nistrings renskåtelu kommissionens
val. Åtskilliga hemman,
hvilkas utläggande till renskåtelu
af nöden, hafva annu ej

8
Kunnet forvarjvas Liefjård af autjns
appjorjns ejatinnis aujpråk. Vi det
naundjns dynti mij ottebörjst at en
eller annan åbo inom en by skulle jö
tuttränga sig en ofproportionerlij hö-
frakilling i jöskånnande till de ofrige
grannarne eller till de priiser, som i
allmänhet varit gällande jö jåvane
ejendomar, hos jöj troj riktigare
at endast succedjst jöjörjvra ejö-
jörjvande hemmar, om det at befau-
nts onöjvård at de med ens kunnat
jåmmanlaggas med jöjvå varande
och ny jöjörjvade reubetisland i of-
rikt.

I sammankang dermed troj jöj
Liefjård jåvte Råd. Bef. i appmark-
jåvhet o en ej oväsentlij jöjda
af de utårrenverade hemmanens
skandjåvande. Det sagjts oij
djikt at dessa hemman jöjvå till
höjd jåv åbjörjnas i allmänhet
måst vara af en tämligen under-
håltij beskaffenhet jåvnt at, de
marken hufvudsakligen afses till
reubete de närmast och egentlijast
afve troj båd ståvas i jöjlekhet
med skattejellen. Den nyjta areu-
datorna kunna draga af deramme
sårdeles afve med hänsyn till deras
låg mörj jellen och reubjörjvares
nåträng, troj bljva tämligen
problematisj. Hittills vunnit

erfarenhet visar också att arren
beritkorat till större delen inskränka
sig till skyldigheten att betala hem-
mannens åliggande utskytte. Men
Konst. & Magk och Kronan icke lämp-
ligen torde bråa inkludera sig någon
frammat skyldighet att sätta hem-
mannen i stånd, vare sig till hufv-
des begynnelse, samt i de allra
flesta fall arrendatorerna sam-
ligt att uppmåna dektiv; för-
faller det: alla afseende avse-
månsenligt att arrendatorerna,
utan någon städse underhålls-
djhet efter begynnelse förige
hafva velat belägga dessa hemman
thelt desamma: moten fall inom
en när framtid komma att stå
i de.

Under det fö att säga omogna
skede af en begynnelse omga-
stättning, hvori vår lagmans
alla befinner sig efter mansid
brass regellosket, att det för tryk
att med tillförlitlighet uttala
sig af en lagmans verkningar.
Det som om, till hviket man
närmast berättigas, att att den
vid ordnade förhållanden omga
lappen med sin mot all civil-
lation misstänksamhet, natur
har förm: allmänhet haft
att för låg att misstänka de

Kong. Maj. Ref. ^{de} upp.
märksamhet för behovet af en lag-
stadgande, som friljuder de under
någon tid och förvarande i förs-
ringsbruket inom lapptrakten.

Under året hafva, utom de lö-
pande gränsmäken och anbefallna,
varor tillförsel af försörjningarna
inom de förordade inga särskilda
tjänstafgårdar varit att vidtaga.

Bevillade den 1 de 1891

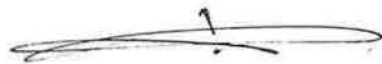
Suom

1892
An berättelse
de rorande
lappförhållanden
dessa -

Till Kong. Maj. Ref. och Samfundet
vande i Genutlämnade Brev.

Kärnhet får jag först och främst
berättelse af min tjänstgöring in-
nevarande i församling lappförhållanden
dessa till Kong. Maj. Ref. och
Samfundet vande om förhållanden
stilla hvad derunder erbjöd sig
iakttagande och i ett eller annat
afseende synes kunna inverka
på förhållanden i lapptrak-
ten.

På grund af Kong. Ref. ordre uppe-
hål jag mig underföretags under

i Helsingfors för att personligen
öfvervaka renhållningen derstädes
och söka utbjuda något sådant
att i möjligaste mån förbättra
skadegörarna på den bofasta be-
folkningens område. Ett medel
dertill kunde jag genom
fri haft äran att utgå, med
att skäl sökas i medhållande,
af f. k. vildrenar, eller den mängd
rennar, hvilka antingen kring-
ströfva skogarna från själva höj-
derne utan att kunna underkastas
någon egentlig tugga, eller och
ständom flockvis sluta sig till
djurvarn, draga derse med sig
och släpa, enligt hvad jag genom
val till förmånen är utgått, är
att betrakta skadorna i ej oväsentlig
mån upphöjdet till den skadegör-
relsen, hvarjens klagar inom beord-
de länar. Det blev således min
hufvudsakliga bemödande att, för
långt sig göra till, på denna väg
söka iakttaga antalet af dyli-
ka djur, men tillfälligt af de rö-
dande, oegensamma väderleks
och dermed afven betesförhållandena
blef det ej möjligt att i den mån
öfriga djuren tillräckligt att genom

nedslutningarna oräddt väsentlig
inskränkning; deras auter flos är
vinna. Från lapparnes sida var
deputatens ej heller att påverka det
verkställiga Tiemötesgående, utaf
hvilket; dessa trakter framgånge
af en dylik åtgärd ej är tänkbar.
Wisserligen höres en del lappar
med symmetriskt förtroude omfatta
dette så på renautelets skälige
reglerande fasom måhända ena
modet att för framtiden bringa bättre
ordning; deras hushållning fanns
förhållandet till de bofasta, de ätes
andra, endast med ytterlig aförklar
betraktade hvarje derha dyftande,
bemodande. Det återstår således att
under gymnasier, förhållanden
ett kommande, att omhållas för
gå på den inlagda vägen, hvilka
man tror kunna slippas dock till
slut dels skan ledas till utrotande
af ifrågakvarande, sort rena, hvil-
ka redan finnes dels och ställer
en mening till vaneorne afseva
att; eget intresse på framtiden nog
grammat iakttaga skälighet att
monarka vel varda för djur. Gif-
vet är nämligen att, de omäktta rena
nedslutas och säljas på lappens
gemensamma, rakning, den var.

springende ejerne drabtes af en
ganske kæmpefuld jordskælv, som først
eller senere måtte bringe dem
at marken og Tyske omsonstjeller,
være om de unge djerne, hvoraf
fjæls at afve rekrutteringen af disse
friskaror måtte optage og slutligen
aendres uddelt. Lige klart som
for delerne af et støjende i reulys-
dernes tilværelse efter betes tiggang og
møjligheds af tiggang fraulyse, loka
præcise af frikomme det at for-
gange på den bane af vands lø-
det eller i jældsvæld i reulysernes
fide, hvilken mistenke, med hvorefter
at bringe altmæns næring at
mispåen en cællende lapper og bafaste
i disse trakter -

I den mæ Stater genom anskaf-
fende af økødt betes område. Hvi-
net, om jeg så får sige, godtgøre
det intræng friggende afstretninger
gjort på skattepæller, i samme
område fæledes som lapperne vime
skælt tilfælde til at mere trykget
og andemåls eulit bedirraade af
for næring, i samme mæ synes
det allmæns afve bno Stater skæp-
te krus på lappens vordnad om
fide horder til fædende af angræn-
sande marker; hvor under overværende

miljer med hjoerw p' aars til 3000 Gds,
si det tilika klart at med ubegraen-
sed tilwaet af hjoerwarne States
Stallinge blei ofrmoeges at aenskaf-
pe betesmarker for deres behaf.
End lappes utaa Trifvel oet at
upprokattede reutabilitheten af sin
rentekotes framfor den ringere
afkastning af en i jeuminger
omsat moteraraende fromogehet,
lorid han ikke villigt underkasto
sig en framvanding i sadant syfte
fo lange States bester honom. for
underhaal for sine ~~hjoer~~ hjoer;
men det kan val blifve frage hvor-
vida States si villig och skyldig at
ata begraensning besta honom sodane
fordelar, eller om rike Trantou lappes
for at underkasto sig den ep-
skraenkning, saa det allmaenne
interent frader saet p' sine
sig i at kapitalisere sin ofver-
telige reuljord.

Stallinge mde ingaa bopad bria
tinas at idka rentekotes mow
de af States upplattede betes omsa-
den.

Et aeftergiffent vilkor for rentekot-
selus andamalsrealige ordnande,
maet jenuas blifve at apphaffo

den omtristade sedvanorätten för
lapparne att betä sina hjorvar på
de bofantes område; men deref
följer äts med nödvändighet kraf-
vet att tillräcklig betesmark der-
emot anvisas, eller att Staten för
ändamålet förvärfvas lämplige oer-
råden till skattefjeden, trots deras
betydliga vidd ej erbjuder den.
Hjorvarna nöjaktig tillgång på
foder alla tider af året.

Under innevarande år, såsom
vår hvarnå gynnadt för den
Skatteln, hafva hjorvarna väsent-
ligen haft god tillgång på foder,
men det må väl påpekas, att
denna dock till ej oväsentlig del
står den till både endast genom
alagligt intrång på de bofantes
egor.

Såsom det innevarande sam-
munde förklarade äro här jag
fleras gånger varit i tillfälle
att iakttaga, hurasom flera
lappfamiljer med sina hjorvar
slöret sig ner till samman
för längre tid på en betesplats.

Enligt deref blir naturligt
den att betas derstädes som my-
cket för utöfna och hjorvarna

sedan omöjliga kunna sammanställas och berakas, utan sprida sig i afria de basanta områden. Det borde pågåaktligen finnas laglig möjlighet och myndighet att förkänna afven af sådana anledning från orsakad skadegörelse, hvilket lagligen synes mig kunna så regleras medtills att Kongl. Majts Befallning hafva de själva eller inom vissa gränser annan från dess vägnar hade befogenhet att meddela lagparne lagliga förskrifter härutinnan, hvilka dessa vid lagstadgadt afventas hade att stå sig till för berättelse.

En osed, hvilket jag afven meder de förjagade ären haft ären från jerna och hvilken förjagade rader bland lagparne, naturligen att för lagtid lämna renarne omarbete, synes mig afven för lagstiftningens väg vara undanröjdes, emellertid det är omöjligt att afskaffa och utan tvifvel skall det för framtida tvister och missförstånd. För undanröjande händelse, tord ej olagligen kunna stasys vid åter till 6 månader, inom hvilken händelse

tenkelsen skulde være mærket
med egenes mærke ved afventen
at frelses for lappernes ge-
mensamme viking.

Ati frelsende Tjenstberedelse
der jeg haft anledning at vide
være en præge, hvilken sæson
bekant at af lige stor vist for
lappernes økonomiske vel
samt for deres moralske sund-
hed, næmligens præge den ter-
pet at atkomme rusdykker.
Hvilken lovelse deres utvise
for den derefter begærlige lappen
og hvilken vill de ofte spile
vid røktøgen m. m. behøver
hvis ej videre opprind, men det
tror jeg anser overensagtligt at
det hithittil vedsatte misforholdet
kræver en snar frelsing. I
jorde retfærdighed har loven all-
menneske forbud mod indførelse
af rusdykker i lappemarkerne
ej ansetes en frelsing for
jenslands lappernes traktat, og
lappen skal frelses inden længe
skadeløs mod dette onde og
alle dermed frelsende frelses og
bedragerier. Jeg vil gerne

hvar jag i frigaade berättat angifvit
vår kommunas besitt de för ren-
beteslåtens utvidgning inköpta hem-
manen hafva desse samtlige under
ant undergått besigtning. Ehuru
deri autops anmärkningarna ike för-
juat onskvart så, skott desamma,
hafva dock inga väsentliga anmärk-
ningar varit att göra, de brukningens
hafvareaktligen väsat sig ofverens-
stamma med sed i orten samt hvad
i närgrannande jordegendomar varit
öfbort. Några nya inköp hafva ej kunnat
göras tillfred af de ackyr höst upp-
drifna anmärken o' egernes fide, kallat
det afven synt nödvändigt att pris för-
värpa noggrannare kammerens an-
beroffentlita och värt af hemma-
nens skogskingångar -

Ostenund den 5te Dec 1892

W. J. S. S. S.

Til Kønningens Befalnings-
skapene i Jemtlands Län.

1893
Bemärlas
att reaför
lappskömmen
dena i landet.

Så det nu tillägnas
att jag härigenom vill
samlad af gifva anbefal
tjänstberättelse från till
lappskömmen inom Jemtlands
län samt hos Kønningens Befal-
ningskapene om alla de språk-
länken inom tjänstgöringsområdet,
hvilke tycks mig förhållande
skall uppmärksamhet.

Blund de tilldragelser, hvilka
under året förflutit af ~~Till~~
beträffar för utvecklingen af lapp-
väsendet inom detta län till
ej utas skäl kunna räknas
arbetena inom den nämnda kom-
mittén för undersökning af rebo-
tes förhållanden inom länets res-
pektiva lapptrakter, för såväl kommittén
som haft äran på för densamma
redogöra i sin till Kønningens
Befallningskapene afgifna
utlåtande. ~~Såsom till väsentligt~~
~~moment deri synes mig vara att~~
~~framhålla det resultat kommittén~~

Helt undantagen
till för Køn. under
sammantaget eller
beträffande den
ordnande med
upphäffande af
den i nu gällande
lapplag utskänkt
sedvanor även till
beträffande den befästa
bepälskningen
högst för med
någon värdighet
till förändring af
behöfver att ha
glömt vid betraktande
betes markerna
för reutjordarna
eller med andra
ord förändring
af lappskömmen
för detta ändamål.

Heltoudsmynd
 the for Norm. und
 sakingar eller
 betes forhaendene
 ordnaude med
 opphafrande af
 den i nu gieldende
 lappslag skænde
 sedvanorænen the
 betes i den bestete
 bevelkeningens
 bog frie med
 nydrændigheten
 the prævaude af
 behofret at an-
 gli vidtræktens
 betes marker
 for reutjordenne
 eller med andre
 ord forværende
 af nye områder
 for dette andamål.

[illegible]

För det lilla tillgodogörandet af
ifrågasättande köp, till emmaris
bör beaktas att rikets hela det inkomsta
egonområdet ligger i anslutning till
bete, utan till den odlade arealen,
afvensom en del slättar kunna
i mindre grader fördelade, på annat

upplåtas åt enskilda personer
hälst under längre anstalts-
perioder för att i ena stället gäld
dessa anstalts mera beaktande
och i den andra hemma anstalts-
datorerna större trygghet i lätts-
nas berättning.

En åtgärd, som i renvårdens in-
trass förhållande synes knäppa
energi och fullgör, är nedlägg-
andet af de förvildade rensdjuren
eller förkända sträprensarna, vilka
gifs anledning till en ganska
betydande del af den skadegörningen,
som under året afverkligats.
Tyvärr motarbetas dock de bästa
ofta oönskade naturförhållanden
i lappmarkerna alla sträprensarna
i detta syfte. Derigenom att
sitt i dessa trakter vanligen
ej gällas i någon mängd för
midvinterns himna rensarna derför
innan så vitt sprida sig att ej
allena deras uppfödande i mycket
varaktlig mån försvåras, utan de
hafva under tiden derför och trygghet
får med nya koppar ut de så att
saga tama hjordarne, austrammans
galeder ägnadt att vidmakthålla
dessa förlystare skara till hinder

fröhetbauden likväl eika tröta i aut-
frö vidtrakt mätte kunnafke, och
man i aut fall rike lars kunnat
fröhetka till afven lappan i sin mät-
ar liande frakt, huru mycket de
boparte har skat är tillaga afven
inträng af haur rener. Den sålde
ena frödan lappan ej kan frö-
vagrast nödige existens medel, hvi-
ket har naturligen betyder erorden-
liga betu, för mätt haur o andra
frödan allvarligen förpligtas att under-
ordna sig samhällets kraf för re-
spekt för andras rätt. Och de lappan
under blifvande gymnasier frö-
handa utat tröfval kommer att
lagligen förpligtas till en förjälligare
vårdnad om sina rener. Kvartier haur
jenuat borde kunnat lagligen trängas,
tröta derför ej vara utafslummas och
moment, hvilket autio. Haur kom-
ma att utgöra grunden för en verk-
sam tillämpning af samma lagbud,
nemligen förbud för renerande
lapp att hälla större hyöf på konom-
anvisade betesområde haur var förda
och haur med gis folk jämt för an-
demalet autallens tyenare var varda.
Att det i slutändan afseende auten
altererar mycket att orna fram gis
sådela af de under fröta åren o bös.

fi'or fröo klagemålen. Så gran-
stai förtydande färon en annan för
betraktande afven det faktum att stäm-
domen flera lappfamnens med sin
tydhet för längre tid släppte sig an,
tillfamnens för en betes trakt,
naturligtvis med den påföljd, att
gedan betes derstädes snart nog
trängde slut, de mångtaligare beuer-
ne, vunnit för mycket större skada
nu beaktas omöcket.

Beträffande vidare hitills förtaukt
utredning af betesområdena, för
jag förskildt, hvad angår den
förslagna expropriationens omfatt-
ning af hvarnads bruket egot, om-
fattat afven att, enligt min uppfat-
ning, förslaget ingalunda synes
lägga något tillräckligt utseende
till, utan tröds för vinnande af närmare
vard förbättring beloppet utan trifol
sträcker sig vida utafver förslaget.

Att domarna af de under för-
lidne vinters utgående förskade-
ersättning af lapparne i Herjó-
dalen, till en belopp af 3000 kronor,
skulle man även sig berättigad till,
det antagande att renvarren under
enit bären vidmarthållits af tillfamnens.
Om så i viss mån grundas, tröds dock
glädsattas i berättiga till såles förhoppning

om någon större stabilitet: att göra
förhållande, så man ~~vet~~ hurledes
renegarne snart vilje omvänta
beträffandes för sin hysas och så
ledes så den ene så den andra för-
den uppehåller sig för en visst om-
råde - så mycket tror man likväl
kunna för hoppas att det stiga
missnöjet så de boendes goda samt
vederbräudes försök till ingripande
i någon mån förnufts att väcka
lapparne till uppmärksamhet på
sina hyrdas för framtiden -

Under året har renarnes antal
visserligen ökat, men tillväxten af
den agynsamma värdeliken öst-
ligen väl samt deras beröende i
ringens bete tillväxten har tillväxt
älsk varit lik förre året; Vöj-
men dock renskatten hafva lemnat
efter omständigheterna tillfredsställelse
de resultat.

Den brist som förut frammanför
att undervisningen i fjällen, har
under året afren sig hem den tiden,
och jag har nyligen erhållit kallelse
om att den ene af de anställda
kateketerna afgå för sin be-
ring, hvarest alla alltså en
undervisare återstår för samtliga
lappallmogas inom landet. Vid
II

gaddat förhållande är det att förstå
att under den närmaste framtiden
undervisningen inom lappmarken
skall stå i yppan, helst det är
en fråga de första åren gjord en-
kelhet att de lappbarn, hvilka under-
visats vid fasta skolor på bygden,
samma återvända till fjell-
livet, eller de gaddat någon gång mer,
lärt istället att ingripa i sin stans
undervisning eller blifva den en
vardig försyn, samtens ofta
nag vis sig släppligt för sin
nomadens lif, hvilka de lert sig
ringakta, som för en civilisation,
hvilken blifvit den för att säga för-
hållande till våra försynas, hvilka ej
samma har till skapad att de vare
vis i fjällen eller på bygden för-
samma till lant och tiggeri. Behö-
vet är upphäpa lappbefolkningens
uppsattna framtiden. Jäledes i när-
varande stund särskildt beakta-
det det vare utan tvifvel högeligen
önskvärdt om något väsentligt
deras kunde göras. Nästseende
slutligen på lapparnes förhållande
såsom enskilda personer och samhälls-
medlemmar har jag under året ej kunnat
iakttaga någon förändring från

for en ordnad renskatelse. Med vunder-
tillnærmelse betemærkes først en bæn-
iakttagende af og en andenmæse-
ligere så for renernes inmærk-
ning. Der dog, hvor der er hængsler at
lapperne skjære skal inde møj-
lighed og fordele af en mere
omsorgsfuld afvaskende og
fammehænde af fine hjorte,
og vildrenernes atvaskning app-
der at rekrutteres ud de yngre.

Såsom en vigtig onskemåls grønt,
således af en god denne sørgsmål
renernes tidlige og andenmæse
inmærkning. Der betydelse for hæl-
forhænde de renene, lapperne
emellad har jeg ofte været i tøjens
at erfare under de prøvelserne
af min fjerntgænging i lappemarken.
Hjortehænde har næmlig at
omærkede renen tøjens afhæng
for hæl uten kontrol, og for
denne ord synes vore snar:
tøj - at afhæng, blyder og en
længst og alvorligt støjende
for meget skandsam mere af
nåder.

På vore Traktes har vi renhjørner
under art andenmæse grønt
såsom det, min Lappet, der støj
renerne en tid således til hjørner

faaet denſte, trojst med ſig var
 geſes ~~kæſte~~ kæfra auctalt ar
 den amma. Eljest har inqutueg
 aurnackimms vort forfullet inon
 reuekatseln i tjenſtgøringsomraadet,
 utge at inon Offersals og Notagras
 leppley en mangs kæfras dott under
 kæfningstiden.

De bråkador, hvilka under åst.
vinter vallats af benhjordarne inom
Kengjädalen, hafva blifvit uppskattade
till inkomst 4000 kr. Seder dess, be-
gärne utlofats samt blifvit till veder-
bräande jordfogar utbetalade. I den
andra omräde hafva sådana skador
endast i mindre skala yskommit.

Frågar om kudsdykero inflydande
i lappstraktes, hvilka af domstolarnas
utskrift löst för såväl jag som samt
andra anmälde, såväl som ännu med
sin olycksbådande innebörd afren
lappbefäktningarna inom landet och
synes mig till kunna för anse,
så att till lapparnas egen förman
regleras de medelst ovidkorkligt
förbud mot inflyandet af sådana
dycker i lappstraktes samt stadgaande
af verkande straff för oförskrä-
delses härutiinnan. Gäller detta
lappmarken i allmänhet för att
det ännu mera förhållandet särskildt
inom Norrbottens län afren i detta

for. Lykes hysa tuzit fristet
tu upplösing af den lappiska
stammens lunda fristand.
Sui underröjande af detta be-
klaglige förhållande förslö de
hysige atalen ingående, kallat
bevisning mer än dels visat sig
omöjlig att avvägring i de
for besökte in möglet rusdyg-
ket bland lapparne, men ö andra
fråga lapparne jäfva fristappa
sig den begärlige varan.

Ö afseende slutligen för lappbar
nens underrösing har jag endast
att konstatera att dermed för när-
varande att fördeles illa bestådet. De
enda lapphållaren, hvilka minnare
att anstalt i fjärr, trots tufsig
af bländning och opålitlighet för
gnant komma att viljas från sin
uppsat, och de för närvarande
i haller närm lappyrking pinn
vid närvarande småskoleemi-
noriene intager, kommer lapparnas
underrösing under närmaste
praktiska autogliga i fristående
hysor.

Ostersund den 20 de 1893
O. S. S. S.

1894:an berättat. Sui Konungens Befallnings Lapsuuden i
se en lappfrihållan. Jemittandes här! -
dena i Samet.

Lappfärdningspenalt, för jag fersom
h. i. lappfärd i jemtlands Sui
härmed, afgjord vordan tjänstberätt.
tills förändring dels tillståndet inom de
olika lapptrakterna dels afren förhållan.
det mellan lappas och böjda samt
de atgärder, hvilka under året blifvit
vidtagna. Sui lappväsendets ordnande
och förbättring.

Ärvas först beträffar renskötse-
kapas betingelserna derför i allmän-
het varit gynnamma under den för-
flutna årtiden, enär väderleken och ne-
derbrödet icke långt hindrar i vägen för
beskäftigande af tillgängliga beten. En
förhållande af så väsentlig betydelse
för lappens väsende borde afren med-
föra en förbättring i hans ekonomiska
ställning, om ej tillfälliga orsaker och
ägar afritans tillbakahållit honom
från nämnda framsteg i denna
riktning. Så har inom vissa delar
af tjänstgöringsområdet, särskildt
Lapplands lappfärd, såväl en
tänkelig allmän spridd sjuklighet
bland ungrenarne, hvilka medtagit
en ganska betydande antal skapors
affärts afvel. Om och såsom en
naturlig följd af rensjorernas så
än såväl skapad civiliserade till för auto-
gö så den bristande tillgången till
i obetydlig del onödverkat till en
sådan resultat, torde detta likväl

delvis vara äf strifva för påminnen
af förhållandet, hvilka äro af ren-
värdet och beteckningens öfverens-
stämmelse.
I dessa delar om lappens egen-
skapsvård af sine frändes gärdar
änna samman grund för den gamla
anmärkningarna som dock hafva sak-
ligt varit förhållandet inom Helsingfors.
Jag har påskildt flera gånger haft
ärar prästerna kunnat lapparna för-
sammas äf ordentligt inmärkt
sina rensar samt flera i jäg-
massor af omärkte rensar, af lapparna
benämnda "helöron", hvilka med tiden
icke kunna tagas under vård af sin-
skild egen, efterhand icke sig på
de vallda björvarne samt bita
de flockar af strä- eller vildrenar,
som väcka för mycket skada. I hvar
man detta missförhållande kan stå
äf afhjelpa, låter sig ej med säker-
het beräkna vid den kända svår-
heten äf bibringa lapparna in i den
den frid, han genom sin försam-
ling gifver tillstånd, kallat äfven en
iupendig spekulation för i synnerhet
bafort rensarnas beaktning i vissa
samma månader icke äf honom ac-
tes främmande. Hvarvet torde emel-
lertid för anses äf någon återgång
till det bättre icke i högtiden samt
kan vinnas utan en lagstiftning,
som vid verkande prästerna alagga
lapparna äf inom viss arlig tid
hafva dödsbörsligen inmärkt de
rennar, han äger eller för annans

egens räkning väider.

Jag antyder här ofvann att jemväl
någon beräkning underståendone
skunde förmodas ligga till grund för
lappornas omförmålade urakttlåtelse.
Att lappens outvecklade ränsbegrepp
mått hafva rent en visst skadligt
inflytande af de ogynnsamma förhå-
llanden under hvilka han så länge
arbetat, det kan ej mycket förvåna
och det finnes nog exempel på att den
i mer än en afseende inverkat på
hans hållning. En lappman, som
jemt egen hjord emottagit vildan
af andra renar, och som urakttlätet att
ordentligt inmärke de unga djuren, har
naturligtvis derigenom berett sig möjlig-
heter att framdeles i sin teagna sig af
den främmande egarens ungdomar. Sål-
den är emellertid faktiskt den att de
baforte renarnas hjordar på kvarje
är annu längre deimeras. Den och
sjelfva det faktiska aftagandet af de
baforte renskötet vid sidan af lappar.
och rika kan annorledes betraktas en
särön gripande på den folkstam,
hvilken på sin existens för utelutande
hänvisas till ifrågavarande näring, ä-
ro likväl säkert och medlen i alla afse-
enden förkastliga och måst på det krys-
tigaste bekämpas.

Men i lagstiftningssak afseende in-
skränkningarna eller förhållanden från
lapparnas af de baforte renskötet och kan
utan tvifvel verksamt bidraga till,
men dermed återta ändock en slada

miss förhållande mellan lapparne in-
böras, hvilket endast genom allvarliga
trängsotaganden angående renarnes
märkning kan undanröjas.

De i denna riktsing gjorda för-
sloren, till ordnande af förhållandena
i våra lappstrakter, af jemte de åt-
gärder, hvilka i öfrigt kunna kom-
ma att vidtagas till tryggande och
uppmuntran af lapparnes renskötsel,
i närrörande tid för mycket angelä-
mare att bringa till snar verklig-
het som det är känt att alltså
af lappallmogens öfriga fria
naturliga stämning för att i de flesta
fall förverkligas till lapparnes
kringskyddande till för tryggande,
jemte tidens efter den allmänna
onödsbelätenheten med det förhånden-
varande samt böjelse för en be-
gränsad och finare lapparsam-
fundet det ej, följa att de med ren-
skötsel förknäade svårigheterna
sär utgör en verklig tillshy-
delse.

Med anslutning till angifna faktum
kan jag icke araktläta att berör-
jemt till en annan, som enligt min
uppfattning med alldeles smitta
medverkat till denna utredning
från Jemmen, hvilket med skäl
utgjort en klagan under de sedvare
åren. En missriktad välvilja
för lappbarnskning har inom
här valt i verksamhet några
och kallade lappbarnskare, der pensionärerna

visseligen ehäls undervisning m. m.
te hvad gagn ens fri den spejla hafva
föjderas visat. Strimstens outyda
de, historiska och dylika anse, som ej
sällan förkommit, berättades ditto så
att uppförda lappallmogens barn icke
i det naturliga fänt följaktligen af-
ven orundt, och visat att ej frågav.
rande uppförda hvarken utbilda
leverna för nomadlivet i fjällen,
eller för arbetarnas verksamhet på lands-
byggen, utan ofta kastar dem i fö-
rättjans och Martens väg färd derned
stättigen för den allmänna förskolning.

Härmed förbinds sig omedelbart
tanker på lappbarnens undervisning
i fjällen. Det säger sig sjelf att denna
i allmänhet ej kan bli för hvad den
borde, och den bli under nuvarande för-
hållanden så mycket bristfälligare som
allena en lappelig ~~under~~ ^{lappelig} ~~här~~ ^{här} ad
försedd med lärare färd för utrikt
finnes att för den närmaste tiden
förvärfva någon mera, de genomgående
af en nöjaktig kurs vid läro skola.
Inom i allmänhet torde stå sig dy-
rare att att en lappungling förnär med
utrikt för det vattiga ~~kattekate~~ ^{kattekate} ~~afredet~~
bekräfta ~~den~~ ^{den} bekräfta ~~den~~ ^{den} samma.
För anordnande af en något för när till-
fredsställande undervisning bland lapp-
mogens i fjällen erfordras tillgångar hört.
Här för närvarande ej för till förjagande.
Saken vi i allmänhet och i mind
hänseende till ofrånberörda missförhå-
llanden kräver dock obeträddligen en

läroökning i lärokräfterna, hvare jag
afven vajar hos Konungens Befallnings-
hafvande hemutse och anvisa af
medel till ytterligare och flera
kateketers utbildande.

Lappens olyckliga böjelse för
starkt dycker på alla isynnerhet
inom Herjöödelens förtjalarade upp-
märksamhet från lagstiftarens sida,
då lagstiftningen och läglagenmakt
under nuvarande rättsgrundsatser
stö helt af hvar makttlös inför
det ofor, som bedrifves för till-
fredsställelse af detta beger. Men
känner hur i allmänhet härvid
tingas, men i de flesta fall står
osmöggheten att beifra ofor till
trots för alla ansträngningar.
Såsom jag afven förut haft an-
andaga, finnes enligt min erfarenhet
intet annat medel än i möjligaste mån
motarbete dyckerenskapen bland lappar-
ne är absolut förbuds för rusdycker-
gifrade dyckers införande i lapp-
lägen verkande påföljes för förbudets
öfverträdande.

I förhållande mellan lappas och
bofaste har med förvägrande af
djurarnas bruk egodområde inträffat
mera lappas hos Herjöödelens beträ-
ffas, chvar jernväs i sednare tid och
och annat klagen på den för låtet sig
förnimma, såsom är, enligt mig med-
delad muntlig uppgift i Heds socken
och har förkommit exempel
för nedskjutande af reudjas inom

Uenwälska by, men någon annanstad der
om har vännis i riksommit. Hermed
hålla jag öfver jemtelund börjat ingå
skilsmässa öfver skada och förtäring, hvil-
ka genom lapparnes reuljöras förord-
kelt inom skatstugans, medelstugans mff.
lyans egområden. Deras i slutet hade
i öfrigt kommit till min skämader,
jagarna så i afseende på reuvarne mff.
helt ännu återstår att förbättra inom
land, liksom jag äfven erfarit att
reuljörarne, utbragt till och med på
Tid och Tärns lockande område inom
Stor Kopparbergs län. Genom dylika
föresattnelser i reuarnes bevakning
hålla äfven under tiden så väntat ut-
gifter för skaderättingar till så belopp
af omkring 3000 Riksdaler som efter behö-
riga skedd warrering blifvit till de
lidande utbetalda. I och med den
riktigare betaltäckningen som numera
vunnits inom Skarjöödelens genom
inköpet af Gärneds bruks egendom,
samt öfriga besittningar, så ännu öfver-
synes man hafva skat så hellsa en
bättre sakernas ordning inom denna
provins, och andernstund de största om-
fördelningarna i detta afseende för-
kommit berätas, så väl äfven att
hoppas att tillståndet der äfven skall
framtiden utjunnas, liksom man
billsigtvis ej reuer hädanför behöfver
befara några allvarliga komplikter inom
öfriga trakter, der lappas uppehåll till
inom landet.

Under senhösten väl och sommar har jag
vänt ägselsat del med biträde vid erförderlig

atgärder och anordningar tillförsij af Hjärneds
egenomköp delafven med i öfrigt inköp -
to hemmanen inom länets. Vässeende
på det förre har jag således ännu anmält
att Hjärneds ägg redan äro i den mån
de ej afseu till renteläand redan inbetalade
i löppliga till utarröring afseende län-
het. Beträffande de förre Hjärneds Majör
Hjarnas såkunnig skänka äro de delar af
länets inköpta hemman, and de alla
redan utarrörade för tillfället. -

Otersund den 17 November 1894
O. J. S. S. S.

Sin Kys Ref.

1895 års tjänstebetraktelse.

Wordjunt så jag härigenom afgifva anbefaling beträffande
tillsammans till lappmarken min samtliga och under
innehållande av.

Med detta är ingång arbetet på lappmarkens ordnande
enligt lant i sin andra decennium; och de förvaldes under
den normala förhållande till den förväntade bokat avseende
sin renhållning behöf, såsom det tyckas från den förhållanden
enligt lappmarken redan visar en mera framträdande tendens
till förbättring med utrikt till en vidare förhållanden; den min
inrikt kan komma att ske af ytterligare förslagerna hemman
att afseende till renhållning. Såväl missförhållanden och orsaker
och dock ej snara att utträtt; och de omständigheter
till klaga harva under mansålderns hundra år rätts, när
de af missförhållanden och orsaker, att ej fåga stannat,
såsom måhända skola förflöta under under generationer
lappmark, djelfrån det som fjeru och utåt triffel förstås
med af en framträngande kultur, för måhända der
en berättigande att för sin existens öfverträtt laglig
beskyddet, under det o andra sidan måhända att
laglig rätt stannar kan annas harva lett till att
samt och öfvergrepp, som alltså varit egna
att utjämna rådande missförhållanden.

När det beträffar den på en bättre sakernas ordning
i naturligtvis lappmarkens afhäggighet af den befästa
befolkningen i afseende på vilken för sin existens,
medelst anvisande af tillräckliga betesmarker för
renhållningen, samt de befästa der förhållande skydd
med eljest mer eller mindre nödbrunget inträng
af betande hjordar. En gammal vana lages lapp
mark i allmänhet ej tillräcklig vård att för hjord,
och kan det inte hällas alltid under de svara no-
lappförhållanden, som ofta råda i fjällen. Derför

inträng renarne tid efter annan
gjort för de bofäres egen och egendom.
Så nu emellertid bitesområdet blif-
vit väsentligen utvidgat, för det kan-
na antagas att de gamla skadegörers-
na ej skulle behöfa återkomma, och
lappens rättigheter och skyldigheter af en
blifvande lagskiftning ändamålsenligt
regleras. Ett förslag är följande att
det under behandling varande förslä-
get till lag angående de svenska lap-
pernes rätt till renbete i Sverige blifve
ett efterlysnad antaget. Ett annat
förhållande, hvilket i sin mån bidragit
att öka svårigheterna af renskötsel
i fjällen, är nemligen en mängd
bofäres hälla renar, fåra af lapparnes
vallar, i en del trakter redan i
försvinnande. Så t. ex. hafva inom
Härjedalen böndernas renhjordar i det
närmaste taget slut derigenom att
lapparne ej inmärkt ängrenarne, hvil-
ka följaktligen gåt förlorade för sina
egare. Inom Östlän däremot hafva
de så kallade bördrenarne ej väsent-
ligen ökat under de sist åren. En-
ligt hvad förut flera gånger blifvit
^{antaget} är dock en dylik sammanblandning
af lappars och bofäres renar att
annat är ganska och bör ej för framt-
tiden tillåtas inom de åt lapparnes
upplätna bitesområden. Det kan der

ändock är dessa till och oftast hemskas af
främmande renhögar de så kallade "Straffrens-
ne" som kommit till på sina stamhögars in-
till och mer vid aflägsna fjell, och på detta sätt
inkräfta på betes för områden tillhörande kyrkor,
samt just så de, som yrkesverksamma vallas om,
af misskänlighet.

Ennärnes uraktlåtningar är på hvar en-
sta renhögarna har i symmetri under de sedna
äro mer och mer gifvet upphöj af en symmetrisk
klandervärdt förparande afren från renhögarna
lappas; i det enklare utan efterfrågan af någon-
sommers laglig rätt sträfsas att vid stället den
tillvalla sig så många ungrenar som kan komma
afren. Deras är sådant kafferisystem skus valla
för onds och missägga lapparne emellan ligger.
i öppen dag, afvenom att det i väsentlig mer
mått vara ägnat åt i allmänhet förklara ren-
hördens aflagade nummerar. Det uppmärksam-
mande af ifrågasättande förhållanden, gjorde jag
derom påren gemålur hos den för revisionen
af gällande lagtextens miltis abgäende de soenaka
lapparne rätt till renbete: I Sverige den 1 April
tusenårs komite, i andamål att uti klifrande
lagstiftning afren miltis inrymnas betam-
nalar deremint.

Öfverträffande renautaler i allmänhet enon län
få jag i sammanhang med det här sagda jennas
armat att, utom inon Övikeas och Övtrikeas lapp-
an, der renautaler under året kallat sig atemistrens
afrenminskadt, hördarne inon länets afrika lapp-
trakter delvis ej, oansenligt de i merat, autalyg-
ten väsentligt pågå af bristande vård och i märkning
samt skadegördes af ropdjur. Särskilt inon Lora
lappleg deremint, der största förminskningen
varit att iakttaga, har denna uppretat Lorigenom

ai störfrenarne sällat sig till de sårdes lamm
renarne samt drans lamm flockvis med sig från
hordarne, hvarigenom de lamm djuren härjans
affor för, ropas och tyngskettas.

I afseende på lappbepackningen äro
förtjorandets och beklagas det sorgliga jaktku af
dessa begär efter starka drycker och dess afsmaga
sär värdig sig mer den symmetriska delen de sörda
lappstrakterna förkommande samhällets egen-
myttar i de lappas sida och anwänds för den vass
till lockbete. På lekvas sänthetens Riksdag för
enkelis motion berätas för den förbättring med sperti-
tuosa drycker i lappstrakt och för den i ena utar betar-
ning för till lappas vid handel utlärnas, torde en
Dubbelför förbättring vara att vänta i den mer
det kan bli en måttlig och öfvervaka lagens efter-
separat.

I förjämelse är berättelser har jag aflytt haft
är en jupke en brist, som i anseende till lapplyg-
ernes videträkte områden och lapparnes vandrings-
gar måste vara af en mycket afsevärld betydelse,
Såvida i allmänhet uppgiften för tillmätas värdig
influtande på den lappiska stammen. Län har för
närvarande allena en enda kateket, stationerat
inom Kalls lapply, men med skyldighet att derjem-
te tjänstgöra öfver inom Öcker. Således saknas
den upprärande lappbepackningen inom länets
öfriga delar och tillägg och handledning, väsent
det ringa gagn den enda kateketen kan förmedla
bringa till upprärande slögtet inom ett så stort
stort tjänstgöringsområde. Såvidt de uppräran-
de lappbarnens, blifvande art kan anseas
berovande af en ansevärld uppgiften,
och således under närvarande förhållanden snart såg
intet att vänta för framtiden; och på tygligt torde vara
att här, om nägon, en arbetssat vänta på för

öfverordnad såväl i Statens som i Sjöfartens
intressen. Thuru afven ditto ansees lita på
det afseende ärendena, synes mig anseas omöj-
ligt att administrera tvänne händelser yttre-
ligen, en för norra och en för de södra Sjöfartstrak-
terna af den snarast möjliga, ena för anställas
och medel anvisas till understöden för utbildning
af fadans i öfrerinställningen med hvad jag
fruktat att hade varit en anseende.

Under året har ejens ingenting förefallit
utaf det vauliga återkommande förordnanden,
vika ej heller gifva anledning till någon särskild
anmärkning; och afseende på de förordnanden som
föregående år berättelser gifva vid handen.

Stensund den 14 Dec 1895

Stafven.

Lappfogder i Jämtlands län [?]berättelse för 1896.

Lappfogdekontoret.

Den Kongelige Befalningshafnende i Jemtlands län.
Härmed underrättas af förskrifternas i Kongl. Majts nådiga in-
drottningens för tillfrisknande lappförsörjning i länet för jag härmed
nådsamt äfverlemnas (i två exemplar) berättelse äfverhört
min verksamhet inrättande år samt äfver ~~här~~ föregör
nådsamt lappförsörjningen, som drömtur försökommitt.

År den December 1896.
A. St.

Berättelse äfver tillfrisknande lappförsörjning i Jemtlands län
nådsamt år 1896.

Jag har under året varit sysselsatt dels i landskontoret
med arbete, som hufvudsakligen varit lappförsörjning och dels med
resor för handläggning af från H. B. remitterade ärenden.
Antalet af de resor, jag företagit, uppgår till två, deraf fem för
försök af lapparne och vederbörlig bostad äfver försörjningen
till nya lagar angående de svenska lapparnes rätt till om-
bete i Sverige och angående omrättningen. Under de fem föri-
ga resorna hafva försökommitt följande försök lapparnes flytt-
ning till Norge (tre resor) samt omrättningen stridiga förhållanden
mellan lappar och bostad (tre resor). Utöver fullgörandet af
de oinbilden uppgifter, hvarför jag förordade att resor har jag
derutom genom samtal med de bostad och lapparne samt ge-
nom inlämnande af uppgifterna från myndigheter och andra,
som hafva att göra med lappförsörjningen öfver skaffa mig den kun-
skap i hithörande frågor, som jag såsom uppträdande jäm-
stämman haft af nöden att förvärfa.

Om jag under året kunnat inlämna har jag härmed öfver-
lämnat till en sammanhängande ~~framställning~~ af lapp-
arnes förhållanden. Att den uppfattning, jag dervid erhållit,
icke i Norge har träffat det rätta, är ganska sannolikt, dels
emedan jag ännu har för min erfarenhet i hithörande frågor
och dels emedan de kunnade uppgifterna ofta varit präglade
af partiskhet och alltså underkastade behöfvet af god undersökning.

Den s. k. skomerätten, eller den lapparne genom sin gårdar.
de 1886 års beslutad tillfrisknande rätt att under månaternas
Oktober - April utan jordegarans samtycke få sina rensar på
bete utom renbetesfjällen, har allt ifrån sin tillkomst varit
föremål för öfver från den bostad befolkningens sida. Samma
öfver har dock enligt min uppfattning icke sin rot i utöfvan-
det af betningsrätten utan i den svårighet för att i några
omständigheter att på laglig väg erhålla ersättning för af rensar
förorsakad skada, hvilken blifvit en följd af andra beslut.

stadgaender lagen, tinka med sakunden af bestämmelser rörande
bestämmelserns utsträckning.

På följande af lagens stadgaender om grof vårdslöshet vid renarrens
bevakning såsom vilkas för utfärande af ersättning för af renarrens
förorsakad skada å bergsde föder - den enda art af skada, som
inom länets har varit och är föremål för egentlig tvist - samt
den vid närvarande turligen slappas beivring afta uppkom-
mande svårigheten att kunna upptäcka egarna till de stöf-
vande djuren, har den beivringssökande, som åligger dess
kärnande beivring blifvit så tung, att det öfverallt, der beivring-
rätten tagas i anspråk, af de beivrade förklarats, att de hellre
än att instänna lapparna till domstol underkastat sig den
lidna förlusten. Enligt hvad jag har nyligen bekant, har det
icke heller i en enda af de af sådant anledning anhängig-
gjorda rättegångarne lyckats de beivrade att hos domstol-
arna blifva tillräckligt ersättning. Jag har haft tillfälle
att taga del af två under året afgjorda mål af nämnda
besvärshet. I det ena, afgjort af Håmmersbals tingsläge
häradsrätt blef kärnålet ogilladt, emedan det icke blifvit
styrkt, att skadan härvidt af grof vårdslöshet vid renarrens
bevakning. I det andra målet, från Håmmersbals tingsläge
häradsrätt värdadt under Ören Höfdom, kunde, oaktadt
högt sannolika skäl, emot å beivringssökandes förteckad
beivring icke styrkas, att beivringssökande ett de renarrens, som för-
orsakat skadan. I betraktande jernväl af de med en rättegång
förendade kostnader kan det ej heller anses underligt, om den
skadelidande i det längsta undviker att vända sig till domstol-
en. Men af detta förhållande har blifvit en följd, att den be-
ivrade i vis mån blifvit beröfvad af lapparnas godtycke,
och i denna omständighet trode väl den egentliga orsaken
till motståndet mot beivringssökanden för öfver.

Det har likväl under minna resor icke - åttminstone inom pro-
vinsen Jämtland - af de beivrade förklarats, att lapparna för
sin ~~skada~~ ^{skada} äro vårdslösa att på ~~interimistiska~~ ^{interimistiska} ~~interimistiska~~
komma ner på skogarna. På många orter har det jernväl
erkänts, att en sådan rätt torde böra genom lagbud fastslås,
hvarmot på någon ställen - särskildt inom Öre och Skellefte ort-
nar - beivringssökandes brottgärningar pålyskats, under påståendet,
att det icke skulle från de beivrades sidan lapparnas hinder i vägen
för lapparnas flyttning, derot de vårdade sina renar och ersatte
någon uppkommande skada. Emotståndigt har dock ynkats,

att lapparne, om sedvaneritten måste tillbehållas, måtte
åläggas att utan vilken ersättning än den skada de kunde kom-
ma att göra, samt att sådana bestämningen blefve gällande,
att ersättningen utan omgång kunde utgå.

Man skulle kunna tro, att lapparne, som af lagstiftning-
en blifvit förtäta i ett så gynnsamt luge, betydligt sig af
omständigheterna för att undvika sig själva af ersät-
ningsanspråken. Fäständer i denna riktning hafva ej
saknats för de befaras tiden, och det är nog möjligt att
så varit förhållandet i åtskilliga fall. Efter hvad jag kun-
nat finna, hafva dock lapparne i allmänhet, efter öfre-
kommelse eller syn, bratt den skada, som förorsakats, och
då så ej skett, har också ej alltid varit att finna i bristen
de vilja. Ett bevis på denna beaktning att ersätta skador
som jag anföra, att vid de sammankommanden jag under året
hållit för lapparnes hörande öfver de nya lagförslagen rätt-
mätigheten af de befaras förtäta på ersättning för af renn
förorsakad skada, liksom den än uppkommit, i regel blifvit
erkänd.

Dock hafva lapparne å sin sida påtyckt garantier mot
missbruk af en dylika de befaras rätt, och i sådant hänse-
nde nämnt, att såväl ersättningsbeloppet som synkostna-
derna ofta blifvit oökligt höga. Att dessa klagomål, om och
stundom grundade, ibland haft fog för sig, kan jag kunnat
säkerställa på ett mig förvisadt protokoll öfver en i Öläggjöns
by i Åre socken år 1893 under fyra dagar af tre personer
verkställt syn, dervid, med ett ersättningsbelopp af 520 kr. 18 öre,
synkostnaden uppgjafte till 196 kronor, dervid 93 kronor för
utvisande af det skadade foderet. Jag kan också grundade anlednin-
gar att tro, det äfven i Ölerjedalen lapparne ofta blifvit upp-
skötade vid synen å foder-skador. Att nämnda förhållande
ibland förorsakat, att lapparne underlåtit gälla skadan, kan
ej betrifvas. Öfver andra orsaker för en sådant underlåten-
het kunna påvisas, och särskildt vill jag här nämna två.

Det är en af gammalt känd orsaken, att lapparnes axon
uppgår sitt renantal till rätt stora stolar, och ofta äro de stora
männarne beredda för att gifva mycket missledande upp-
gifter. Deras blifva en följd, att, emellan skadorna i de flesta fall
ersättas med renantalet till beräkningssyfte, den mindre
männaren, som han icke kan rätta sin uppgift efter den
stares, hvilket ofta är omöjligt. Deras uppgifter troas vilka

lapparne inköptes, hvilket skeddelt inom dessa lapphyg gått så långt, att lapparne iförigvalt upprökning af renarne genom opartiske personer.

Den andra orsaken är den, att ej alla lapphygar häna sig inom sina områden utan låta sina renar, antingen med eller utan bevakning, beta på andra lapphygars områden eller vedomstrakter och ofta i öfriga många blandas med dessa hygar. Deraf kan följa, antingen att lapphygens renegare af de bofasta, som ej äro i stånd att utfärma de nödige egarne, blifva köfde å skada, som icke deras utan nödofvande renar hafva förorsakat, hvilket särskildt är härnäst med Offerdals samt Idre och Tånnäs lapphygar, eller och att de få betala jemväl för andra lapphygars jemte dess egna skada förorsakande renar, hvilket merendels inträffar i Offerdals, Kalls, Åre-Åstorsjö och Grönens lapphygar. Det kunde tyckas, att de i sistnämnda fall skulle kunna utgå ersättning af vederbörande renegare efter antalet af dessas hos dem befästliga renar, men erfarenheten har visat, att sådant är tvärt omvändningen af den orsaken, att de främmande renegarne få betala efter fullt omantal, medan de hemmarvande betala efter sitt uppsgifna renantal.

Slutligen!

För en närmare utredning af vedomsträtkan trode en redogörelse för de olika lapphygarnas rörelser och flyttningar vara viktig.

Fratturen

Inom Fratturens lapphygar af äldre funnits följande, hvart och ett af sina egare besutna skattefjäll: Skumpvattnets, Millestakers, Badstugumäs, Arväs och Blåsjö skattefjäll. Jemväl efter införandet af 1886 års renbeteslag hafva lapparne i allmänhet respektat den gamla, på invigning givande betesrätten och följaktligen blifvit mindre än på andra orter sammantända med kvarandra, hvarann en redogörelse för lapphygs flyttningar måste sönderfalla i redogörelser för hvarje skattefjälls flyttningar.

Skumpvattnets omfattar södra delen af lapphygs område och stöter i väster till Mycklingvattnets och Juvstermäs och i söder till Gäddede, Gressvattnets, Storvattnets, Fägelbergets, Fjalsjöns och Thorsfjärdens samt i öster till Risede och Svensklets hygar, emott hvarann det i norr gränsar mot Millestakers skattefjäll. Till utvidgning af renbetesfjället äro de inom dess område beliggande hygarne Jungaberget och Wåktardalen inköpta. Inom detta fjäll litta lapparne under högsommaren norr om sjön Wåktaren, hvarifrån de i slutet af Augusti flytta öster och söder om samma sjö till Ekornja- och Gerikedalen och fjällen derifrån fram

enst Jönghedberg, der de stanna tin tiden för vinterflyttningen. Sedan renarne, som på hösten sammublandats, blifvit skilda, och släkten för nästkommande sommars behof egt rum, företages vinterflyttningen någon gång i Oktober men merändels i November eller December månader. Efter hvilken våg flyttningen kommer att gå, beror dels på året dels på den anståndigheten, som Ströms Vattudal tidigt tillföjer. Merändels sker flyttningen på Ströms Vattudal och på norra sidan derom och utsträcker genom Ströms och Hammardals socknar till Borgvattnets, Stigrens, Ragnsda, Nyhems, och Sundsjö socknar samt någon gång till närheten af Östersunds stad. Återflyttningen sker i så god tid, att den kan försiggå på isföre öfver Vattudalen, hvarann lapparne i slutet på April eller början på Maj återkommit till Jukåsens, Lågelbergets och Fiskvattnets - beläget mellan lapphyssens område - skogar, der under sommaren är värkte måste begagnas. Under vauliga år sker återflyttningen direkt till Jönghedberg samt Geniks- och Skornjadalarne, der de egentliga vär och höstbetens förefinnas.

Sedan renarne, som under våren åter sammublandats, blifvit skilda, försiggå strax efter midsommars flyttningen till högsommarsbeten vid sjön Wäktaren.

Det händer likväl, att någon eller några lappar under hela vintern stanna på Jukåsens och Lågelbergets skogar och ej deltaga i flyttningen öfverallt.

Island och hufvudsakligen för 10 à 15 år tillbaka, hafva Klumpvattnets lappar jemväl begagnat Millestskogsparnes flyttningväg öfver Risede och Lidsjöberg till Alnässet och derifrån vidare öfver Fjellsjö, Ransöde, Esöde och Sollesten till knuten vid Örnöstrand eller och öfver Fjellsjö, Bodum och Ölsjön till kusten vid Sundsö.

Millestskog skattefjäll ligger i väster af Stora och lilla Millestskog. Blåsjö samt Jormvattnets lappar, i söder af Klumpvattnets skattefjäll i öster af Ransödet hy och Rindstugumå skattefjäll samt i norr af Arvins skattefjäll.

Der vistande lappar tillta om högsommars i fjällen Sielke och Kånotje omkring Sipnicksjöar, hvarifrån de i slutet af Augusti flytta till Gransjö- och Örnöbergdalarne. I Oktober månad börja renarne draga sig ner åt Trångsund och Blomhögens lappar till trakten af byn Jönghednäs, hvarifrån flyttningen i Oktober, November eller December företages antingen öfver Risede till Alnässet eller öfver

Norrsjö åt Tågsjö. På båda vågarna fortsattes sedermera flytt-
ningen öfver Bodum och Helgum till sjökusten i Sunds-
vallstrakten eller och konstatuaras en del af de lappar,
som flyttat till Alaväset, å skogarna kring västra ändan
af Elisjön. Det bränder dock jemväl, att många af lappar-
ne vid Jakobsjön går öfver till Ströms Rattudal och bebyg-
gar Alampontenlapparnas flyttningssång. Under vanliga
år sker återflyttningen så tidigt, att renarne vid mitten
af Maj månad besinna sig i trakten af Jjongdräset,
hvarifrån flyttningen omedelbart försiggår till Gransjö-
och Skerfbergsdalarna. Efter derstädes verkställd skiljning
af renarne begyfra sig lapparne i början af Juli må-
nad till sina högsommarsfjäll.

För omkring 15 år tillbaka plågades jemväl en del af
Millestörpsfjällets lappar om högsommaren begyfra
hete å Buryfjället tillsammans med Cronas- och
Polusjöfjällets lappar, dervid de hufvudsakligen sutto
inom Norge, men deraf hafva de under senare år icke
kunnat betjenna sig, emå skiljningen af renarne dra-
git ut till slutet af Juli, då berörda fjäll redan varit så
länge uttrampadt och betadt af andra lappar, att plato
för dem därmed ej funnits derstädes.

Till utvidgning af detta skattefjäll äro bygarna Skerfbergs-
dalen och Blomlögden inköpta.

Rindstugumåsfjället

Rindstugumåsfjället begränsas i väster af Millestörps
skattefjäll, i öster af Svanselö och Norrsjö byg, i öster
af Dabbsjö by och Vesterbottens län samt i norr af Cronas
skattefjäll och Sjöarna byg. Till utvidgning af detta skatte-
fjäll äro inköpta större delen af Dröngumåsfjället och Jjongdrä-
sets byg.

Till detta fjäll hörande lappars flyttning har under de se-
nare 8 å 12 åren varit en annan än den förin älde begyfrade.
de. Af gammalt hade de sina högsommarsfjäll på det egent-
liga Rindstugumåsfjället norr om Invikens. Derrifrån flyttade
de i Oktober eller November till Norrsjön och Rottneåset, hvar
efter flyttningen i November eller December fortsattes öfver
Tågsjö, Fjellsjö och Bodum till Sundsvallstrakten. Åter-
flyttningen skedde i April månad och begyfnades under
kalvningstiden, d. v. s. Maj månad, heta å Norrsjö och
Invikens skogar. I början af Juni företogs därefter flytt-
ningen upp på fjället.

Nu mera är visserligen vinterflyttningen densamma

Som tillförene, hvaremt den kommunale begagnas Berg-
fjället, dit flyttningen sker efter midsommar och der-
ifrån återflyttningen företages i slutet på Augusti.

Arvins skattefjäll begagnas i väster af Bläsjö skatte-
fjäll och Ankarsvattens lya, i söder af Millestorsjö och
Badstugumåns skattefjäll samt Dajma lya samt i öster
och norr af Vesterbottens län och Storjola lya. Till utvidg-
ning af skattefjället äro inköpta Rankasjö och en del af
Storjola lya.

Arvins -

Detta skattefjälls lappar sitta om högsommaren i Bergfjället,
hvilket inträcker sig väster om sjöarne Raurajaur och Litte-
jaur in öfver riksgränsen i Norge. En del tittar på svensk
sida men de flesta på den norska sidan af gränsen af den
anledning, att de egentliga bergfjällen förekomma först i Norge,
och runarne komma om sommaren uppståda tidna fjäll, som
föra sig året igenom. I slutet på Augusti återvända lapparne
till Arvinsfjället, dervid en del af dem - de egentliga Arvins-
lapparne - begagnas trakten norr om Rankasjö och Storjola
och en annan del - de s.k. Dajmalapparne - trakten norr
om Dajma. De förra flytta i Oktob. eller November genom
Dorsten boken vidare ner till trakten af Ölmösand
eller och öfver Badstugumånsfjället till Tärj och derifrån
vidare till kusten vid Ölmösand eller Lindsö. De se-
nare begagnas alltid höstnämnda flyttningens. Under
senare år har dock en af fjällens lappar med stor munkjod
flyttat genom Millestorsjöfjället till Alauaset och konstan-
nat vid västra ändan af Bläsjö hela vintern. I April
eller maj sker återflyttningen och lapparna runarne mer-
endels till halfvingstiden framkommit till fjället. I början
af Juli sker derpå flyttningen till Bergfjället.

Bläsjö skattefjäll omfattar två kilar, båda i väster, öf-
rande till riksgränsen mot Norge. Den norra begagnas
i öster af Arvins skattefjäll och i söder af Ankarsvattens
lya, den södra avslutas i nordost af Stor Bläsjö och i syd-
ost af Jomliens lya. Till utvidgning af fjället är de-
jäpkrattens lya inköpt.

Bläsjö -

Detta fjälls lappar ha under de senare 10 à 15 åren
icke suttit i sina fjäll utan slagit sig ner i Munkvattens
skattefjäll samt begagnat dettas betan och flyttat efter
samma vägar som öfrige Munkvattenslappar.

Tillförene uphåller deras flyttning rum på följande sätt:
Under högsommaren betade de i Bergfjället, d. v. s. i sitt

1870
Eget fjälls norra län samt inom angränsande delar af Norge.
I slutet af Augusti gingo de genom Lejpvikvattnets och Lunkar-
vattnets län till den södra fjällkilen, der de sutu till Okto-
ber månad, då de fortsatte öfver Jormlens, Jormvattnets
och Lilla Blåsjö länar ejor till Wäktardalen och vidare
till Jongdaberg eller Jongdåset. I November eller Decem-
ber flyttade de därefter längre österut efter Klumpvattnet
eller Millettshöglapparnes nuvarande flyttningörar.
Österflyttningen, som fortgick utan afbrott till södra Blå-
sjöfjällskilen, egde rum vid sådan tid, att de fram-
kommo dit i Maj månad. I början på Juli flyttade
de till sina bördsmannaställen i Dufvafjället.

Det är möjligt, att Klumpvattnet- och Blåsjöfjällens lappar under
senare tid mera trängt sig in på Mur- och Gäddsjöfjällarnes
södrastrakter i Östra Jemtland, i det att de förut mera lämnat sig
till Öngersmannelagens delningar, men någon vissel häruti har jag
i kunnat erhålla. De senaste år för mig blifvit upphelt, att trä
af de största renegarne, den nu tillhörande Millettshög och
den andre Arvins skattfjäll sedan omkring fem år till-
baka vid flyttningen, icke kunnat längre österut än till
västra ändan af Flåsjön, der de kvarstannat hela vintern
utan att lämna sin boskap under bevakning. Deras har blifvit
en följd, att skada å de boskaps i trakten utestående foder
ofta förkommit. Orsaken till lapparnes underlåtenhet kan
vara den, att de taliga tjänstefolk i tillräckligt antal för
att kunna drifva renhjorden österut under tirsyn.

Oaktadt Företagens fjäll äro mera sparsamt än andra
fjällstrakter i länets länerna med rennessa, och vilkoren för
lapparnes uthållighet alltså knappare, hafva dock dess lappar icke
afverksidit andra skattfjälls område samt i allmänhet
drifvit sin vöring ordentligt, hvarfär man med fog
kan påstå, att denna lapphy är länets bästa.

1871
Mot föder är lapphygen också genom Ströms Nattdal så af-
skild från den tillhörande Håldagens lapphy, att blandning af
hjorden icke genom kan ifrågakomma. I norra delen
deremot, å Arvins- och Blåsjöfjällens område, lider lapp-
hygen intrång från Österbottenslappar. I flyttningen till Dufvaf-
fjället deltaga nemligen från närbelägen lappmarksskock-
mar en stor del lappar, som på senare tid ej alltid, såsom
tillförene, flyttat öfver till Norge, der de åberopa sedome-
riätt, utan kvarstannat inom länets gränser till men
för dess lappar. Genom att de hafva utsträckt sin
betning inom Norge längre österut - söder om Jemne-

klumpen - och jemväl på sådant sätt gjort Företikslap-
parne förfråg.

Holagens lapphus omfattar Mur- Gärjös- och Vär- Holagens
klumpfjällens skattefjäll.

Om Gärjös fjället lappar är ingenting att säga, ty de Gärjös-
hafva för lång tid tillbaka blifvit utarmade, och deras
afkomlingar lefa numera antingen i fjällen såsom my-
llyggare eller renskötare, eller också å liggden såsom arbe-
tare. Fjället omfattar öfver delen af lapphusets område,
och har Åmudalen hy blifvit inköpt för dess utvidgning.

Mur fjället skattefjäll begränsas i öster af Vinklumpas skatte-
fjäll i öster af Gärjös skattefjäll i norr af Företikslaps socken och
i väster af Norge samt avslutar Mur fjället hy, hvilken
blifvit inköpt för dess utvidgning.

Vinklumpas fjället skattefjäll ligger öder om Mur fjället och
stötter i väster till Norge, i öster till Gärjös fjäll och i öster till Hola-
gens socken. Bägar fjället hy är inköpt till dess utvidgning.

Bortsett från Gärjös fjället, som på mycket lång tid icke be-
gagnats af några lappar, och hvars område merendels bestått
af Vinklumpas fjället och någon gång af Mur fjället lappar,
har beträningen i lapphuset varit som sådana.

I Mur fjället skattefjäll begravade lapparna Mur - och
Sten fjällen till vårhet under kalvingstiden, efter hvilket
slut, d. v. s. omkring midsumman, vandringsarna begravning
föddes till Mur - och Sten fjället, hvilken utgöra grän-
sfjäll mot Norge och hafva sina högre delar belagna inom
nämnda land. På grund deraf utsträcktes beträningen utöf-
ver gränder, hvilken plögade afväskridas i midten af juli.
För hörsommars tiderna brukade återflyttningen företa-
gas i slutet af Augusti till Mur fjället, hvarest flyttar-
gen antvades vid vinterns inträde, vanligen i November eller
December månader. För längre tid tillbaka utsträcktes bet-
räningen under sommaren ända till östra fjärrland å Klump-
vatten lapparnas nuvarande flyttningstid, d. v. s. ända till
Stragars, Ragunda, Myrens och Lundsjö socknar, men
den har på många år icke blifvit begravnad längre än
till Kvinnings, Ringsjö sockens, Ren dalens och Öjars
hyarna i Stor socken lyor. Återflyttningen på våren före-
togas i allmänhet på tidigt, att skattefjället grans upp-
nåddes i slutet af April månad.

Vinklumpas fjället lappar plögade under kalvingstiden

viatas i Er- och Grubbfjällen, hvarest de på hörsom-
marem flyttade till Ströfjället, hvors större del är beläget
inom Norge, der de plögade viatas under samma tid som
Murfjällarna i Murfjället. Återflyttningen till Sverige
cyde fullt i Augusti. I Oktober eller November företogs
flyttningen öfver till dervid först Lintens skogar påträffades
och derafter öfriga skogar norr om sjön Örtagen, så att an-
komsten till trakten af Föllinge kyrka, der vinterbete vanli-
gen brukades, plögade ske vid jultiden. Ibland utsträck-
tes vinterbetningen ända ner mot Skokne genom Föllinge
och Offerdals socknar. Återkomsten till fjället cyde man
i slutet på April eller början på Maj.

Inom Örtagens lappflyk hafva sedan många år tillbakå förändrin-
gar i betesrättens begynnande egt rum. För 25 i 30 år sedan företogs
nemligen af alla leverande lappar afvensom af västan alla
lappar inom de norra utliggande fjällen utflyttning till Ört-
kens fjälltrakter, hvilken då lemnade godt bete. Efter att hafva
viatats i förnämnda fjäll omkring 10 år återvände två af So-
taplapparne till sina gamla trakter, medförande mycket stora
runkeljordar, och års desas afkomningar de leverande lapparna
i lappflyk. Då emellertid genom den många renar, som på
en gång tag betet i anordning, fjällen snart äro blifva utbetade,
har sedan med början för omkring 10 år sedan en så
stor utflyttning ur lappflyk äro egt rum, att för närvarande
endast en lapp begynnat lig i det vidsträckt fjällområdet.
Af de öfriga har en del tagit i besittning de af öfriga norra stam-
förnamnder öfvergifna fjälltrakterna i dierna och Maassens sock-
nar och en annan del slutat sig med Offerdals lappflyk omkring
i Grubbdalsfjällen samt norra delen af Strö- och Ströfjäl-
larna samt närgränsande fjällsträckor inom Norge. De
senare begynda vinterbete gätingen i Norge mer mot Maassens
vand eller i Sverige på Rörvattens, Örtagens, Släggjön och
fl. byars eger från mot öfvarne Örtagen och Släggjön. Jäm
väl den lapp, som under sommarens ritter i Örtagensfjällen
har öfvergifvit vinterbetningen i Sverige och plögar nämnda
årstid viatas i trakten af Gressnaren inom Maassens socken.

Öfver denna utflyttning har blifvit föresatt för när-
Offerdals lappflyk som från norra myndigheter, i synnerhet som
lapparne icke alltid haft ordentlig vänd om rumme. Den har
icke heller egt rum under iakttagande af de i renbetalagen gifna
föreskrifter.

Offerdals lappflyk omfattar följande fjälltrakter, nemligen: Grubb-
dalsfjäll-, Strö- och Ansåfjäll-, Ströfjäll- samt Örtfjällstrak-
terna.

Sedan Grubbdals- och Örtfjällarna numera slutat att
sjelfor sköta sina renar, begynda den första trakten af

inflyttade Hötaylappar, hvilka jemväl tagit i besittning de norra delarne af Sten- och Sjöfjällen, den andra af Stenfjällslapparne och de två rista af Sjöfjällslapparne.

De lappar kritto i Grubbdalen, begyruade de sommararbete i Middagsfjället och angränsande delar af Norge, kring Arvandet samt vinterbete på Rörvattnets och Äfriga Hötaylsbyars egor mer mot sjöarne Hötayen, Håggösjön och Skär-vången.

Till utvidgning af detta fjäll ä. Juthattens by inkröpt.

Sten- och Ärsättfjällstrakten, som begränsas i öster af Hötayens och i söder af Äfferdals loder, i sydväst af Öldfjällstrakten, i väster af Sjöfjället samt i norr af Norge och Grubbdalsfjällstrakten, har blifvit utvidgad med Ärsättens by.

Detta fjälls lappar hafva sina sommarrioter antingen på fjället Roragais eller mellan Rörvattnet och Fisklösösjön. Höt-betens äro till femandes antingen söder om Fisklösösjön eller om kring Sängvattnet. Vinterflyttningen, som pågår föråtays antingen i November eller December, går mer mellan Fisklösön och Örnstolmen eller ~~och~~ mer öfver Jensmesteholmen och Finsäter eller och väster om Fisklösön på Öldfjällslapparnes flyttningar. Flyttningen fortsättes på endera sidan af Sängösjön till trakternas omkring Tulleråsens by i Äfferdals loden. Ända mot Aspås kyrka eller och söder om samma vatten mot Måldösjön och Mårskotts kyrka. Ibland begyruas jemväl mynnarne på Österlångs bys egor. I April nämnd sker återflyttningen, och begyruas vårbete på fjällens östra sida och derintill stötande byars, så skildt Rörvattnets bys egor.

Sjöfjällslapparne hafva sina gamla sommarfjäll i Schauke, Sjöfjäll - Kranavai och Burvigais mellan Burvattnet och Sjöfjäll, skil-
ta de på senare ären varit derifrån utstängda af inflyttade
Hötaylappar. Slutet af Augusti eller senare ända in i Oktober
flytta de till höstbetens omkring Rajajaur och Skadrefjäll. Efter
att hafva vistats derstädes till in i November eller December må-
naden, företaga de vinterflyttningen till Bergsjöstrakten och der-
ifrån vidare antingen väster om Bergsjön eller rätt öfver Jufvån
till Bölesvalen (Sunnmyrfjäll och Fyldelfjäll) och vidare öfver
Inbriken genom Kalls örens mer på Kroksoalen och närbe-
lägna marker i Hjerpsens och Gladus byars skogar, eller och
öster om Bergsjön öfver Hälpannsjö till trakternas omkring
djupsjön och Gletsjön i Kalls, Morsils och Absens ödenss mar-
ker omkring Kroksoalen. Vissa år har flyttningen utsträckt
öfver Kallsjön till Årekontan, der skiljning af renar från Skjöl-
kerfjällens lappar pågått förriga. I midten eller slutet af
April företaga återflyttningen, derid de första vårbetena äro
att finna i Inbrikens, Åreps och Ede byars nära fjället
liggande skogar, hvorefter flyttningen sker till sommarbetena.

Old -

Löjofjället begränsas i norr af Norge, i väster och öster af Skellefte socken, i sydost af Oldfjället och i öster af Stenfjället. Till dess utvidgning äro inköpta Björkede och Lönjå lappar

Oldfjällstrakten begränsas i nordväst af Lönjå - och i nordöst af Stenfjället samt omslutas i öfrigt af Offerdals socken.

Äro lappar hafva numera afserklennat sina rewar i vord lro- Lönjå lapparne, hvilka förutskick användu trakten till vint- och höstbeten.

Finskan hade de sina bonnarvisten i Skadrefjället samt sina vint- och höstbeten mellan Öfver- och Öster-Lönjåarne samt begagnade vintarbete antingen tillsammans med Lönjå- eller Stenfjällslapparne eller och för sig själfve. Först nämnda fann flyttande de öster eller väster om Öfver-Lönjå till Rännö, Gerdessjön och Getesjön samt någon gång ända till Hålsjön antingen norr eller söder om Offerdalsbygden.

Offerdals lapphus lappar äro sedan gammalt kända för att välskötta till korleap, ehuru på de senare tio åren Lönjå lapparne haft mindre god vord om sina rewar, hvilket förhållande till en del härleder sig från inträngandet från Skotsk lapparne.

Kalls

Kalls lapphus omfattar Skjäckersfjäll eller, som det också heter, Kalls- och Skjäckersfjäll. Till utvidgning deraf äro inköpta Gårdsfjäll, Lönjå och Sandviksö samt en del af Bäckesjöns lappar. Lönjå och Sandviksö lappar, som sedan en längre tid tillhålls betat sina rewar i en flock, sitta på högsommaren i det egentliga Skjäckersfjället, som sträcker sig i öster och väster inom båda de förenade rikens gränser. Lönjåarne hafva de vid denna tid antingen i Strömdalen eller i den norra Luleälven, och de begagnas betet på båda sidor om rikens gränser. Vinterflyttningen fortgår antingen till Sverige eller Norge.

Då de flytta till Sverige, hafva de höstbetat längre åder i Strömdalen eller i Ruitodalen. Från den senare sker flyttningen - i November eller December - öfver Gårdsfjälls lapp egor och östom ändan af sjön Anjan till Skjölunds, Glamburgs och Digerås lapp egor och vidare till Blåskälfjället och Åreskutan. Från den senare går vägen förbi västra ändan af Anjan merendels in öfver norra gränserna söder om Varavand vid Drivjöfjället och åter in i Sverige vid Torsvand och Finvålen. Under vintern fortsättes flyttningen till Stora Rensjöns, Landerus, Olågsjöns, Medstugans, Stalletjernstugans och Nordhallens lapp egor till Blåskälfjället och Åreskutan. Ibland utsträcker flyttningen öfver västra ändan af Åresjön mer mot och i kring Årnsjön och Gippelingsjöarne, der egentligen Årelapparne sedvanligt förefinnas. Till kalvingstidens början äro lapparne återkomne och begagnas vintarbete ibland på Stora Rensjöns lapp område söder om Anjan men oftast i Norge i Skjäckersfjället samt

Såsom de tillhålls
Öfver- och Lönjå lapphus
Lönjå, under Lönjå
tillhålls de lapphus

Norge

Norge

I sådant händelse har det för mig blifvit upplyst, att åtminstone under vid pass de senaste tjugo åren norska lappar på intet ställe lutat sina renar i Sverige. Därför kunde det inom Skotskens lappby, att några norska lappar vissa år deltaga i flyttningen öster ut.

Svenska lappar hafva deremot på många ställen fört sina renar på bete öfver riksgränsen, därför de i regel äro utrustade med skrämselstänger. De nämna detaljer, jag häruti kunnat uttöna, äro följande.

Inom Forströms lappby hafva en del lappar sedan minnes tid flyttat in på norra omrädet af Bergsjället, ett gemensamt namn för Blåsjö skattefjällets norra del och gäster derom belägna delar af Norge. Till denna norska fjäll och öfver i trakten norr derom hafva jemväl en del Norderbotten-lappar plöjat flytta. Västbotten-lapparne, som för aldrig stannade i Jemtland utan endast flyttade derigenom, hafva på senare tid tillätit sig att beta inom lappbyns område och omedelbart gjort Forströms-lapparne afväg.

Denne betning, som icke börjar förrän efter juli månads ingång, och som slutar före September månad, har för ett rum efter öfverenskommelse med de norska lappar, som hafva haft sitt bete i trakten, men på senare tid utgå öfverenskommelse. Den har sin grund deri, att det egentliga högfjället är beläget inom norska gränsen, hvar för sig nämna för att komma åt den gamla vilja draga sig dit. Flyttningen har ibland utsträckt ända till Røsselvan men mestadels endast omkring en mil in öfver gränsen, och hafva lapparne ansett, att de borde få hafva kvar rätt att komma minst en mil in i Norge, emedan högfjället finnes förut på nämnda afstånd. Någon blandning med norska lappars renar förekommer icke vid denna flyttning, emär desse ej beta längre än till omkring en mil nära gränsen. Thuda å boskaps-egendomen öfver derid ej.

Denne flyttning har ej begagnats af alla Forströms-lappar. Blåsjö-lapparne, så de sutto i eget fjäll, och Arvola-lapparne hafva alltid, Klumpfontenfjällets lappar aldrig brukat denna vana. Badstugumål-lapparne hafva under de sista 8 till 12 åren men icke derför utgjat flyttningen, utan under högsommaren dröjt i Badstugumålsfjället norr om Luleå. Också hvar för sig på senare år ändrat sina sommarvistor så den, att de velat spara eget fjäll, som vore alltför utbetadt samt att detoamma icke vore högfjäll med så sommarren

igenom. För att skaffa renarne stallar hade de fördenkult
förr plågat hugga björkar och deraf, genom att stäva dem
mot hvarandra, skaffat renarne en slungig plats, där stallen
kunde erhållas. Mennera vore skogen af lapparne genom detta
förfaringssätt uthuggen. Thuruvida Millettstorslapparne
hafva flyttat till Bergsjället eller ej, har jag ej med säkerhet
kunnet utröna. Förstärken hafva af lapparne gjorts i
båda riketsningarne. Under de senaste 15 åren lida de
dock ej med annat än mindre delar af sina hjordar del-
tagit i flyttningen.

Inom Stotagens lappby hafva lapparne likaledes under
hörsommaren, d. v. s. Juli och Augusti, många gånger bett
inom Norges gränser i Mur- och Skudthjöl fjällen samt Storg-
fjället, i de förra Murfjällets och i det senare Uinkhumpfjäl-
lets lappar, men utsträckningen af denna betning samt om
derför kan åberopas sedmestätt har jag ej kunnet utröna.

Från denna lappby har och en del lappar utan till-
stånd inflyttat i Norge i de senare och snarare år, och
der kvarstannat. Det må dock anmärkas, att Danmarks förhål-
lande ej varit inom Örikens lappby, hvilken befolksatshuf-
vudsaktigen af örikens norska lappar, som afnärjfrigt de
fjällen, af hvilken Stotagslapparne sett sig i besittning.

Den ende inom Stotagens lappby kvarvarande lappen har
under flere af de sistå åren under vintern flyttat till Norge,
hvilket strifvelaktigt är olyckligt, men han har till orsakat
att icke hafva åthjadt gifva befallningar att flytta inåt hvarje
anföot, att han icke kunnet få renarne att mot sin nysfärf-
vade vana begagna den gamla flyttningssvängen. Detta visar
dock ej annat, än att han öfvermå tillräckligt antal tjänstefolk.

Inom Öfferdals lappby begagna för närvarande de Sto-
tagslappar, som inkräktat dess norra del, huti jernvåg i Norge
vid Järfjön, Arvandslien och Grubbdalen, i det de under vår,
sommar och höst beta på båda sidor om riketsgränsen, deraf
ankomman en mil in i Norge. Det är också troligt, att de verkli-
ge Öfferdalslapparne under hörsommaren begagna huti i Norge
sinna gränsen, men äfver en sådan betning har jag ej haft
tillfälle att göra närmare efterforskningar.

Stalls lappby begagna i ganska vidsträckt omfattning huti
inom Norge. Enligt den genom Kongl resolution den 12 Juli 1889
för undersökning af lappvärdet i Hedemorkens, Söndre-
och Nordre Trondhjems samt tillrädda komitees berättelse sid
74 och följ. erkännes äfven från norsk sida en sedmestätt
för ifrågasvarande lappar under månaderna Januari-April

inom vissa gränser men derutåfrån betoides den. Under
senare tid hafva lapparne begagnat vittskede i Sverige och först långt
fram på vintern flyttat till den sålunda angifna sedvandrakten i Norge,
der de suttit till högsommaren. Såsom skedd för förändringen i tiden
för rättens begagnande hafva de angifvit, att å fjällen på norsken siden
mossan så utbetato, att de för närvarande ej kunna nyttjas till vin-
terbeten, utan endast till vår- och sommarbeten. Lapparne hafva
äfron påstått, att de enligt gammal sedvann betat utöfrer de af
komiten angifna gränser, då de om vintern uppdimmit sig i
Norge, nemligen till Leksdalsvand och Kjesbuvand, å Baabuffjeld
samt till Rasmussfjeld och Björnulfjeld. Jemväl hafva de påstått
rätt till vår och höstbeten söder om Vekavand å Svinsjöfjeld till
Imosån och Imosvand samt å Finvålen. Slutligen hafva de på-
stått gammal sedvann till sidan betning på båda sidor riks-
gränsen under sommaren, som i senare delen af § 3 i 1883 års
medrättslag finnes bestämmd, och denna torde ej kunna anstågas.

ooo!

För Kalls och Afferdals lapphyar har påstått, att de vissa perioder
~~och vinter~~ flyttat till Sverige och andra perioder till Norge för
att söka vinterbete. Eluruvar hvarje period kan hafva varat gan-
alen lång tid - omlytet beror på af tåmre bete eller isbelupen
märk inom det ena eller det andra landets fjäll - hafva lapp-
parne dock ansett sig hafva sedvann till vinterflyttning
i båda landen.

Inom Åre-Storjös lapphy hafva lapparne ej påstått någon
sedvann till betning inom Norge med undantag för trakten
väster om Enbozen eller gränzfjället Gledum, och öfriga lapp-
par nämnda fjälltrakter, hvilka Rasmussfjällets lappar, då de
suttit särskildt, ibland pågående begagnat till vinterbete. Påstått
dessas lappar alltså fränkännt sig själfr rätt till betning öfron
riksgränsen, torde det ej finnas några lappar, som såsom de
gjort sig öfverlydiga till öfvergrepp, i det de låtit stora mängden
af sträffemmar gå in i Norge utan bevakning. Detta har haft
till följd, att de närmaste norska fjälltrakterna icke kunna
af norska lappar begagnas, alldeles som de svenska sträffem-
marne skulle skingra deras hjortar. Derf hafva också allmänliga
och berättigade klagomål från norsk sida blifvit en följd.

Den sedvann till Gransjöfjällets lappar möjligen kunna öfvergräpa,
har jag likväl ej funnit tillfälle att under året undersöka.

Inom Tårnås lapphy hafva lapparne begagnat bete dels jemlikt
senare delen af § 3 i 1883 års lag kring fjället Vigeln om våren och
sommaren dels och enligt förra delen af samma § å Salfjället,
Elgälsjön, Liffjället och Preuckun, där betningen begagnat i juli
månad och gäckt till omkring ~~en~~ ^{en} vecka före Mikaeli. Någon
gång hafva de om vintern suttit i Norge omkring Lylen och

inom Skjækerfjelds lappedistrikt, derifra flyttas vid midson-
martid till höfsommarviolen i Lakodalen eller Strädalen.
Till vår beti begagnas dock äfven ibland Trakterna norr om
Anjan fram mot fjön Torvön.

Då vinterbeti begagnas i Norge, sker flyttningen om hösten till
Gummoli och Sleinaen, derifrån i vinterns början för den
ställes till Runkdalen. Äfven här flyttningen i Norge gäth till
Leksdalsvand och Kjesbuvand, Raabufjeld samt Rasmus-
fjeld äfvensom Björnufjeld.

Kalls lapphy har under vid pass de senare tio åren haft ett
dåligt namn om sig, såsom den der haft sina renar samst
i vård af alla jemtlands-lappar, men det är att hoppas, att den
stora nedgåttning i renantalet, som en dålig skötsel i förning
med oegensamma årgångar haft till följd, skall medföra för-
ring i sådant hänseende.

Utom Skjækerfjällslapparne räknas till Kalls lapphy de
s. k. Skabstugulapparne. Dessa uppehålla sig på granofjällen
från Skabstugan till trakten af Storlien och pläga begagnas beti
ibland i Sverige och ibland i Norge. På rygden fjän har
uttit endast en lapp, men denne var i lifotiden en bland
färrinsens rikaste. Numera hafva hans barn så förmin-
skat hjorden, att det snart torde vara slut med de svenska
Skabstugulapparne. På norska sidan finnes deromst fjälfolk

Åre-Storjös lapphy har enligt ^{af. H. utdelad den 15 Dec. 1870} ~~af. H. utdelad den 15 Dec. 1870~~

bildats genom sammanslagning af Åre och Storjös lapp-
hyar. Den begränsas i norr af Åre och Andersäkers socknar,
i öster af hyarne Wälådalen, Wälbo, Birkens lapphy samt
hyarne Tussåsen, Storjös, Ljungdalen, Meslingen och Serf-
jös, i söder af Fämrås socken och i väster af Norge. Den gam-
la Åre lapphy utgör den norra och den gamla Storjös lapp-
hy den södra delen af den sammanslagna lapphyen. För den
sammans utvidgning äro inköpta Embogens hy i Åre socken,
Skärödalens ^{och} en del af Wälådalens hyar samt Brattlands
fryktadsojord i Andersäkers socken äfvensom hela Ljunneadalstrak.

Denne lapphy har varit och är möjligen fortfarande i an-
seende till renantalet länets största, men den har också att
främvisa den största ordningen i renarnes skötande. Bak-
tadt renarnes antal är stort och lapphyens omvände vidsträckt,
äro likväl de renar, som vallas, sammansfödda i en eller högst
få stora flockar, hvilket icke är till förmån för en god omvård,
och antalet ströfrenar står äfverstiga antalet af ödnar, som
hållas under bevakning.

Under sommaren sitta lapparne för närvarande i Ljunne-
dal, Skärövaldalen och Mittådalen med renar på hvarje ställe.
På hösten går en stor del af renarne utan bevakning ner till
Serfjös-fjället och vidare genom Vendalens socken ända bortom

Åre-
Storjös

Vendalens kyrka. En annan del går liksom utan besökning öfver Ljusnan och ströfvar genom Tåuvå lapphys område ner till de stora skogarne i Idre socken samt öfver hela västra delen af Sinitåls socken fram till Pålfrjället. Någon ordentlig flyttning af lapparne med sina renar har icke på många år egt rum, utan hafva de varit efter sin bohus och slagat cyden - genom skjutning - der de anträffat den.

Genom en sådan slapphet i renvården har blifvit en följd, att stora hagar af börsar inkommit i sockens, Tåuvå och Idre lapphys, hvilket förorsakat för den förra ett tyngre arbete vid brukningen och för de senare oupphörlig minskning af deras renar, i det att de halfoilda Storsjörenarne vid sitt ströfvande taga med sig deras tamma djur hvilka derefter störm mindre rörliga blifva ett lätt byte för vargar. Betningen och flyttningen, sedan den efter gammal god sed brukades, tillgick sålunda.

Inom Åre lapphys finnas tre skattefjäll. Banner- eller Tåuvå- dals- Travris- eller Slitnings- och Anarisfjäll, deraf det första i väster, det andra i midten och det tredje i öster.

I det första var högsommarriset i Hantålsdalen på Syl- och Slettafjället, höst- och vårbetet i Sammen dal längre ner mot Anarisfjäll och vinterbetet vid Anarisfjäll eller i Skårsdalen och vid Gröplingsjöarne ända till Vallstafjäll eller i Wälådalens och Wallbo skogar ända till Pålfrjället. Vår- och höstbeten begagnades och ibland inom Norge ikring fjället Glucken och fram till Gilså-Åren och Middagsfjäll samt i Dalvålen. Någon gång begagnades vinterbetet tillsammans med Storsjölapparne öderent.

Travrislapparne sitta på högsommaren i Kyrkstorfjäll, Gröplingsfjället och Smållögarna samt flyttade på vintern till Wälådalens och Wallbo skogar samt till Pålfrjället. Vardag de vid denna tid kunde få sina renar sammankommande med Bannerfjällets lappar, då dessa begagnade samma vinterbeten.

Anarissets lappar hafva uppgått i Sockens lapphys och betade såsom dessa, då de begagnade norra delen af sina fjäll.

Storsjö lapphys, omfattande Ljungris, Skårvågsdalens och Mittådalen länstrakter, plågade begagna vinterbete omkring i Ljusnadalens brukas egor samt med mest dångrä eller i Perffjället och fram mot Wendalokålen. Ibland flyttade alla Storsjölapparne till den ena eller den andra af dessa trakter eller och flyttade Ljungrislapparne till Perffjället och de öfrige till Ljusnadal.

Det har enligt jemväl närboende bosätters uttango visat sig tecken, till att ifrågasvarande lappar under året mer

Banner- eller
Tåuvådalens

Travris-

Anarisset

Storsjö

lagt sig vinn om sin rensköttsel, hvorefter det är att hoppas, att
med tiden ett bättre förhållande äfven här kan inträffa. Det är
likväl säkert, att förbättringen kommer att gå långsamt,
emellertid det ej låter sig göra att äfven med bästa vilja hastigt
tänja de halfvilda renarne.

Ovikens lapphy omfattas i norr, öster och söder af Undersjöens,
Hallens och Ovikens socknar samt stöter i väster till Tassåsens by,
Åre-Storjös lapphy samt Ullbo och Fångårans byar.

Lapphyen omfattar Skundslöfs och Tassås skattefjärr, Sällsjö skattefjärr
och en del af Anariets skattefjärr. Sin utvidgning af dess
område äro inhöpta en del byars i Ovikens socken s-k. fylkeds-
jordar.

För omkring 30 år tillbaka hade denna lapphy ursprungliga
bebodare blifvit utarmade och sett sina hjordar försvinnas. Af
denna omständighet begynnade sig en mängd lappar, tillhö-
rande Hottagens och Offordals lapphyar samt närgränsande trake-
ter i Norge att tagna fjällen i besittning. Hottagslapparne hafva
flyttat tillbaka, men de norske lapparne stannade kvar, hvorefter
blifvit en följd att nästan alla lapphyens inre område för när-
varande äro norske undersåtar eller afkomlingar af sådana.

Ovikslapparne heta sin boskap antingen i en eller två flockar.
Under de senare två åren har det förra egt rum. De pläga vid
midsummartid flytta till Skrothjemvarden i fjället strax afren
om Tassåsens by och kvarstanna der till början af Augusti,
då flyttning till Skrothjedalen förriggår. Hottbete begagnas om-
kring sjön Gleen, hvarefrån de under December och Januari
flytta ut på bergarne vidvat och söder om Skundslöfsen till
å Tassåsens och Skrothjedalen samt ända ner å Skälans byar, sin
att Ljungen elf, utgör betesgränsen i öster, i Botnan och Tors-
brag äro jemväl vinterbeten. Om flyttningen går mera öster
ut till Ovikshyggen, äro Skälans och Möckelåsens skogar grän-
sen för betningen. Till Maj månad har återflyttningen förriggån,
hvarvid vårbete begagnas ikring Gleen, och derifrån vid midsum-
maren krossa tages till Skrothjemvarden. Skundslöfsarna alla
lappar begagnat nu nämnda vinterbeten, under det de på
sommaren skiljt sig i två hopar. Delningen af renbjorden
egde då rum vid Gleen före kullningstiden, hvorefter den
ena afdelningen gick äfver till Vällsjöfjället, Skrothbottnarne
och Hottås afvatsland med högsommarsbete i Anabögarne.
Men hopen har äfven varit åtskild året rundt, dervid den
norra afdelningen haft sommarsbete i Anariets fjäll och på
hösten flyttat till Sällsjö fjäll, hvarefrån den under vintern
gick äfver sjöarne Aumen, Skrothjön, Gestas eller Skäckers
till Sällsjö bys skogar och vidare in i Mattmars socken norr
om Jeruballen. Äfvenledes flyttades genom Damans eller Stor-
ans dalgång eller förbi Fällöngen ner till Hallens socken.

Oviken

T

J

Flyttningen till Bräckskegarnas går förbi Bergsöbodarne
och flyttningen till de östra trakterna genom Arans och Galins
dalgångar.

Denne lapphy har i allmänhet ganska god vård om sin
boskap, men lider dock under trycket dels från Åre-Storjöl
lapphy och dels af den mängd boskaps renar, som den har
till skötning, uppskattade till ungefär $\frac{1}{4}$ af hela lapphyens
renantal.

Finnäs

Finnäs lapphy ligger i västra delen af Finnäs socken mot
riksgränsen och stöter i öster mot Jopparbergs län.

Till utvidgning af lapphyen äro inköpta delar af Finnäs, Fin-
näsälvens, Mahmags och Valmasens gemensamma skiftes-
lag samt större delen af Ölgårdens och Örvattens län.

Desse lappar beta nästan uteslutande inom sitt skattefjäll,
Ruttfjället, jemte dertill inköpt mark. De hafva sina vinterställen
i Norgadalen, dervid renarne komma ströfra fram mot Öster-
sjön och Femån. Kring midsommartid flytta de uppåt Norgä-
dalen till Myshelsjöarne, hvarifrån de efter några ve-
ckors uppehåll, från enst skitet på juni flytta till Ruttfjället
och Svandalsklippen, der beta under högsommaren polngas be-
gagnas jemväl på de boskaps upp: fjällen gående egro. Skitet
af juli fortsätter flyttningen till Ruttfjället och Vigeln, dervid
betning egro till kring sjön Bolagen och i Norge. Skitet
på Augusti återvända lapparne till trakten af Myshelsjöarne,
der de kvarstanna till i December, då de flytta till Kärningsjön
och beta fram på båda sidor af sjön Rogen, till Vattensjöarne
och jemväl ett litet stycke öster om sistnämnda vattendrag.

Somliga vintnar kvarstanna de i berörda trakt, men under
stundom flytta de vidare ner till dillfjället.

En omkring 25 år tillbaka utsträckt betning ofta ända
till Jämfjället i dillherreds socken. I April minad företages
återflyttningen till Norgadalen.

Denne lapphy fattar lappar sköta i allmänhet sina
renar mycket väl men lida af Storjölapparnes nerträf-
vande halfvilda renar stor skada, dels genom att deras egna
renar, brottas af de senares djur och dels derigenom att de
få ersätta förlusterna, som Storjölapparnes renar förorsakat.

Jare

Idre lapphy, som har sitt betningsområde på Järna mot
kronparken i Jopparbergs län, föra i allmänhet i sina renar
på hela utom nämnda område, men de lida jemväl intrång
på samma sätt som Finnäslapparne af Storjölapparnes storf-
renar.

Hit!

I samband med lapparnes flyttningar ~~innan~~ ^{underhållning angående} ~~innan~~ ^{innan} har
jag sått när man utöfna, hvarvidt sedomverat för några
af de förenade rikens ^{lappar} förkommur inom det andras område.

Snuckuriset, dock ej under de senaste åren.

Idrelapparne, som äro utflyttade från Fämnäs lapphy, begagna sig af denna distriktsrätt i Norge, hvilken dermot numera icke utöfas af de egentliga Fämnäslapparne.

Det är under begagnande af sin redningsrätt som lapparne komma i tvist med de hofare, genom att deras renar göra öfverkan på växande eller bergad gröska eller annan skada på sådant myrskog. Det är hufvudsakligen genom skada på bergadt, i staden eller bärsjör uppsatt foder, som stridigheter mellan folkstammarna uppstå, och sådana skada kan ena sammanfalla, der renar gå fram, men helst och nästan undantagslöst der renar få sträffa utan bevakning. För sådana skada skall ersättning gifvas, då den är föranledad af vårdslöshet från lapparnas sida, och ersättning blir i regel också gifven. Men äfven på växande myrslätter och i öfverskott förbrukas öfver skada, ehuru de hofare mer eller mindre icke därför kräfra betalning. På distriktsrättens del af skada förorsakas på sådana ställen, som lapparne icke kunna undrara till värdet, efter det tiden för redningsrättens utöfande tilländagåt, föreligger nödvändigheten antingen att utsträcken tiden för rättens giltighet eller också att inköpa marken. Då i sådana fall renarne måste fås på bete på dylikt trakt, inträder nemligen enligt hänse till gällande som föreligger renbeteslag fara för straff. Sådana fara föreligger också då lapparne under sommaren eller hösten, innan redningsrätten inträder, våldas begagna hofares egna till betalning eller flyttning. Då det icke är med lagens öfverensstämmande, att lapparne skulle kunna hotfällas för betalning på sådana områden, som de ovillkorligen behöfra, har också en af Kongl. Majt tillstått komité haft under angräffning, med hvilka trakter renbeteslagen borde utvidgas. På grund af denna utredning har Kongl. Majt medgifvit inköp eller expropriation af ett ^{stort} ~~stort~~ ^{stort} lappområde, och sådana inköp hafva äfven i stor mängd skett. Då den för revision af gällande lagar angående renbete och renmarken tillsatta komité uttalat den uppfattning, föranledad af följande lappfångens uppgifter, att i alla de områden, hvars inköp tillåtits, torde behöfra förvaras, har jag under året öfver utredt, i hvilken mån en sådan in-
skränkning kunde egnas till, och har jag dervid erhållit nednämnda upplysningar.

Inom Forstrikens lapphy ske skador på bergadt foder, eller i kottet öfver höstskador, på alla lappar väster, öster och öster inom Forstrikens, Storsjö och Almannasjö skogar, men i öfverskott höras klagen på från lapparne vid västra änden af Fläsjön, emellan de lappar, som flytta dit och kvarstanna der, äro minst ordentliga i renskötseln. Öfver skador på växande gröska, eller med ett ord vårdslöshet, höras klagen på förskadad inom Norrjö och Ankarsvattens lappar.

II Med beändyn dertill och med tanke på de trakter, som bebyggnas till huse under tid, då skomerätt icke är förklarad, hafva lapparne såsom sin önskan uttalat, att återstående delar af Storjola, Trängmons och Gjengdnäsets byar, byarne Hajma, Habbjörn, Norrjös och Aukarvattaret samt af Dägelbergets by den del, som är belägen intill Fiskafjället öster om Sakervattaren och derjämte om möjligt mot fjället liggande delar af Junster- näsets och Hyecklingvattnets byar mögta blifva för stridning af lapphygen inköpta.

Aukarvattnets egor måste alltid vid flyttningen till Berg- fjället bebyggnas till betning, i synnerhet som å dess mark be- funne sig tre mindre fjäll, den hute nyttjades. Å Norrjös, Hajma, Habbjörns samt Storjola byar betade under vår och höst Öppnäs, och Badstugumålslapparnes renar. Träng- mons och Gjengdnäsets byar lågo midt i Millesjöhyglapparnes ~~egommar~~ flyttningssång och bebyggdes till vår och höstheten. Alump- vattenfjällets lappar använde nästan hvarje år Trakten kring Fiskafjället till vårbete. Slutligen ginge renarne vid påskom- mande oväder och äfven eljest ofta ner på Hyecklingvattnets och Junster näsets byars egor, under det oönskade lappar om sommaren betade i fjället nära hängingen mot dessa byar.

Enom Skotagens lapphy har ej föröppro någon bebyggnad af betydelse äfven skador vare sig å bergadt eller skogadt foder. Dertill torde väl bidraga, att denna lapphyjs fjäll un- der de senaste åren varit så godt som öfvergifna samt vin- tesbete och på grund deraf jemväl vår och höstbete af lapparne bebyggnas i Norge. Skulle deromst, hvilket lär blifva nödvändigt, de utflyttande lapparne tvingas att återgå till sina gamla betestrakter, torde det blifva ofrö- derligt att förvärfa de sträckor, som af oförklarade komite blifvit till inköp förklarade och som äro beläg- na intill Vinkelumpfjällets södra grän. Vid afritningen har penligen berörda fjäll blifvit fullkomligt beröfvadt all skog, och lapparne äro vidtalande att under vår och höst vrotas i skogsbundet.

Enom Offerdals lapphy hafva höstskador på sommare å förklarad på Ede och Ångs byar samt å Bergsjöedet och ibland jemväl å byarne längre ned i Kalls socken. Dessa skador hafva förorsakats af Bergsjölapparne. De öfrige lapparne inom byn hafva i allmänhet ej varit utsatta för kraf å skadestämning. Under våren pläga Bergsjölapparne uppehålla sig å Ede och Bergsjöedets egor samt jemväl på Ångs- byarnes mark och hafva såsom särskildt utsatta för

Vårtheds btecknat Ede ly, i nysserhet traktar norr om Sjöån.
Då de bebyggna Aldfjället till vårhete, komma jemväl Aldens, Hög-
dens och Frankrike's byars närmost Aldklumpen belägna egor
att vara utödda för vårtheds. Stufjällsappens vårhete trakt lig-
ger å Bakvattnets, Hågebjöns och Rönvattnets mot fjärr belägna
delar, hvarfr dessa lappar uttalar sin önskan om dessa Trakters
förvärjande.

Lapparne inom Skalls lappby är utödda för stora höstskador
å Skallstugans, Medstugans, Stora Rensjöns, Hågebjöns och Sjöge
byars egor både om Sjöen Anjan. Jemväl å byarne norr om
Anjan förkomma talman slaga skador. Skadorna få dock till
småsket stor del tillskrifvas lapparnes vårdslöshet. Om våren
och sommaren betas å allt land norr om Anjan och väster
om Torron och jemväl å trakten kring Stora Rensjön både
om Anjan samt kring Sundorsen. Betningen sker dock ej alla
år på hela trakten, utan omlyste sker i den mån en del blir
utbetad. Eluru lapparne helst önge, att de fånge dispositi-
onsrätt för allt land mellan Anjan och Torron, btecknade de
färdiga mest nödvändigt Hobergs, Sjöens, Gråsjö och Backsjö-
näsens byar samt den del af byn Hamburg, som är belägen
norr om Anjan.

Äre-Storjös lappby renar förorsaka i Hergjedalen skada öfre-
allt, der de ströfra inom Storjös, Tammås, Vandalens, Olde och din-
salls byarna samt Idre socken i Dalarna öfvensom i Norge.

Orkens lappby förorsakar skada i Orkens och Bergs sock-
nar mot fjärr närmost belägna byar dock af mindre anseende.

Tammås lappby kan någon gång förorsaka skada å Tammås
och Tammådalens byars egor.

Den för dessa lappbyar af ofrannnämnda komité till inkomne
förslagen märk torde, om den blir förvärjand, tillgodose
ej blott hete under den varmare årstiden utan äfven till
en god del vinterbete inom de gränder, der lapparne efter
gammligt bruk bedrimeras. Den del som för vår och höst be-
ten är mera nödvändig utgör för Äre-Storjös lappby Håla-
dalens, Wallbo och Fångåmens byar samt af Storjös by trak-
ten mellan Rönfrån och Ämndorren samt möjligen Mess-
långens by i för Orkens socken Tammåsens by och ~~trakt~~
fjällbjördsbyarne till i förslaget uppräknade rummen samt
möjligen byn Rönfjället, samt för Tammås lappby af Tammå-
dalens och Tammås byars delarne mot Rönfjället och Håla-
dalens. Det vore dock utan tvifvel bäst, om i Hergjedalen, der sedvane-
heten kan ifrågasättas, och dit lapparne säkerligen komma se-
nare än de befaste, betningen å enskildes egor under vintern
kunne genom förvärf af mark inkränkta till det minsta möjliga.
Såsom ytterligare skäl dertil må anföras, att, då inom Jemtland de
befaste lapparne helhugna sig öfrer att rummen medtrampas växande ungdom,
sådana lappbyar äro ständse återkommande i Hergjedalen. Såsom

2
nämnda provin för de sådana klagnar ej heller vara oerättigade,
ity att skryta. Som nästan uteslutande består af furu, på de sandiga
ledarna uppträder utan skyddande löfskor, hvorefter man ofta kan
finna hela sträckor, der rethjorden går fram, inman större mängd
af röd fallit, hufva furuplantorna förörda.

Skador å boskaps eget lår väl alltid i mindre eller större grad
förekommit. Dock har allmunt den klagan förspott, att under
senare tid eller närmare bestämt, under de senare tio åren ska-
dorna skato. Bråken de till, förskildt i fråga om skador å lår.
gadt lår, lår väl få bökas i lapparnes större slapphet i omvårdna-
den af sina renar, men lår skälet dertill är att böka, är ej
långt att finna. Lapparne själve klaga äfver de oegynnsamma omständ-
som under många af de senare åren genom stark utbildning blivit
i fjällen som mer i skogsländhet öfverstållt nemmossar och öfver den
otkonlig för renarne, hvilka derigenom tvingats att sprida
sig under bökanhet efter föda, så att de med stor öörighet eller
alldeles icke kunnat valtas. Att detta skäl dock icke erbjuder en till-
fyllstgäande förklaring, visas deraf, att vissa oerentliga lappar,
tilltro för sådana omständigheter, likväl kunnat väl vårda
sin boskap. De boskaps skylta i allmunt skulden på sedvane-
nåtens införande genom 1886 års reubetslag, i det att lapparne
genom den deruti gifna rättigheten skuld ansett sig vara befri-
ade från skyldigheten att förhindra skador å boskaps egendom.

Att det öfverklagade förhållandet har sin grund i flere samman-
stötande omständigheter, lår nog vara antagligt. Ett af skälen
är att böka dertill, att det i många lappbyar varit brist att
ansöka ett tillräckligt antal dugligt tjänstefolk. Sådana hafva
nog stätt att få man endast mot en jämförelsevis hög betalning.
Lapparne hafva, för ej så lång tid tillbaka, icke varit vana att
i dränglön gifva mera än omkring 2 runar om året utom
kläder och krot, och det torde därför hafva förefallit dem hårdt
för att ej i många fall öfver omöjligt att betala omvarande lön
för en god dräng, med 200 à 300 kronor utom föda och kläder.
Då med ilänket givande höga arbetspriser arbetskräftige lappar
hafva lätt att förtjerna 2 kr. 50 öre à 3 kronor i dagpenning om som-
maren, kan man ej förvåna sig äfver att de vidref öfvergått
till den boskaps lif, som dertill kanske ägits den mindre tvingt
än nomadens. Dessutom har en allmän flyttning öderett, som
skildt till Åre-Storsjö lappby, ett rum af drängar, hvilka den
haft tillfälle att genom iverkjetning i stor skala af smärta renar
för egen räknning skaffa sig jämförelsevis stora inkomster. En
en af de större renägarna såkunt tjänstefolk, något som icke
är vanligt, kommer våren af hans boskap att ligga å öfrige
lappar, tillmanus med hvilka han fört sina renar på
bete, och deraf härflyter, att derse sett sig motstånd att vårda

sin egen bjord. Exempel hända torde föreligga inom vissa delar af
Frostvikens lapphy.

En viss delar inom länet och särskildt inom Åre-Åströjs lapphy torde
grunden för vårdlösheten ligga i verkligt bristande åhåga att sköta
renar. Nämnda lapphy åstadkommer derigenom skador icke blott
inom eget område utan äfven inom närgränsande birkens och
Tumås och tin och med Åre lapphy beträkter. Det har sagto,
möjligen med fog, att orsaken till denna lapphy vårdlöshet
icke blott skulle vara att öka i felande vilja utan äfven hafva en
beträffning till grund, i det att de renar, som nura fritt få ströfa,
håna sig vid bättre hull och alltså högre värde än de, som vallas
öfring.

Vidare kan såsom verklig orsak till mindre god bevakning
anföra de våra vintrar, som under flere år gjort renskötseln
tung för lapparne. Särskildt var det gångna årets vinter utmärkt
af stark isbildning med deraf härflytande bränighet att håna
renarne i tät sluten flock.

Så egendomligt det låter, har tillgången på renar ibland en god
inverkan på renskötseln. Under en tid af omkring fem år hafva
vargarne ökat betydligt i antal och uppträda till på vissa
ställen i flockar af ända till 20 stycken. På grund deraf måste
lapparne bättre efterse sina hjordar, och jag har i vinter hört
båda förklara sig hafva vargarne att tvän för sina höstren-
ars temligen oöfverliga fredande för renar.

En oväntadighet, som har stort inflytande på renarnes vård
är renantalet och särskildt antalet af de hofastes renar. Det
lides nog ej tvifvel, att en del af en del af orsaken till oredan
i Skerfvedalen är att finna i för stort antal skötrénar. Men
dessa de hofastes näringsförför har minnera derstädes upphöj och
det ofundligt. I Jemtland, intant i Birkens lapphy, har aldrig
de hofastes renantal varit stort. Men äfven lapparne renantal
har stor betydelse, ty det är klart, att om hjordarne ökas utöfver
tillgången på bete, den närgränsande hofaste i större eller mindre
grad skall lifva lidande, samt äfven att lapparne få tvän
att sköta hjorden, om de ej jemväl öka antalet af sina renskötare.
Såsom redan sken visas, har dock genom flere oväntadigheter
renantalet äfven allt inom länet i betydlig mån nedgått.

Slutligen vill jag nämna två tillvitelse, den en från de hofastes
och den andra från lapparne sida, såsom anledning till en
äldre tid ökad höstador.

De hofaste hafva påstått, att det ville dyra, såsom om lappar-
ne, efter det staten börjat inköpa mer till renbetofjällens ut-
vidgning, uppsatligen låtit sina renar inströfa på sådan
mark, som de äro oändade, och der göra skada för att tilltvinga
sig dess inköp.

Lapparne hafva deromst förmenat, att de hofaste ibland

hursda foden å bidden ställen i lapparnes flyttningar vägar och betes-
områden, der de icke kunde göra sig annan nytta dermed än att få
ersättning för dess förskönnande af ossarne.

Revisörerna har under året lidit af många missöppnande
omständigheter, hvilka föroretskat, att samtalet ganske betyd-
ligt nedgick. Guligt utslagda, af lapparne lemnade uppgift,
uppgår det samman till 2658 stöcken. Om man vidtager för-
höjning för felaktiga uppgifter i samma förhållande kom-
ligt beräknat utgifna uppgift, blir ändock resultatet endast 2748
stöcken eller 849 mindre än föregående år.

Orsakerna till minskningen äro flere.

Som afnå nämnts äro vargarnes Talrikhet och deras härjningar
föroretskat stora förluster. Förre vinterns dåliga beten hafva med-
förd mestadels ej obetydligt. I de tre norra lapphygarna, Frost-
vikens, Hötagens och Biffordals, hafva derjanta under vintern
sjukdom angripit hufvudsakligen kalfvarne och gjort stora
skada. Juuval genom olycksbändelser hafva många renar gått
under och särskildt drucknade för Frostviks lapparne vid ett
tillfälle, på en enda gång ej mindre än 23 stöcken. Ensam för
sist nämnda lapphyg, från hvilken jag erhållit de noggrannaste
uppgifterna beräknas minskningen under året till 1000 djur,
deraf 800 genom vargarnes.

Följden af detta och flere föregående dåliga år har och visat
sig i lapparnes benägenhet att fast bosätta sig ~~ifjället~~ för att
lifnära sig med brödspekiet. Bofasta lappar finnas nu
mera till ganske stort antal inom renbetesfjällen, mest inom
Hötagens och Biffordals lapphyg. Inom den senare lapphyg
ligger Jernmestekölen, som ensamt innehåller 12 husbyg-
garefamiljer.

De till renbetesfjällens utvidgning inköpta hennarna äro
santtliga utarrrenderade till bönder, som i allmänhet be-
talar ett mindre arrende eller i dess ställe åtagit sig an-
byggnad af behöfliga hus. Derjanta anseas de för ut-
skyller till stat och kommun. Det torde ej för samtiden blifva
önskligt att få hennarna utarrrenderade på samma villkor,
med undantag för byn Almedalen, hvilken har fördeles dålig
jord och höga utskyller.

Guligt presterskapets uppgifter utgöra lapparne i landet
844 stöcken, deraf dock ej mer än omkring $\frac{3}{4}$ delar äro ren-
skötande.

För guds tjänstens behållande har under året uppförts ett nytt
lappkapell i Ankarsvik, hvilket torde blifva i stort nytta år.

Skolundervisningen bestrides genom en i fjällen omkringflyttan-
de lappskola samt fristående genom lappskolorna i Ange
och Hålsund och genom kommunernas skolor. Dated 31/12 96

A. A.

→ Henrik Dalqvist

1895 35.267

1896 27.148

Vargarnas
dålig betes

Sjukdom

drucknade
djuren (236)

500 djur i Frostvik

1799
1. J. Lappfogden i Finlands län
åberättelse för 1899.

Finländskt förskrift i Kongl. Åberättelse
Mjls nådiga instruktion för tillförordnade
lappfogden i län för jag härmed vördsamt
åberättelse bekräftelse både min verksam-
het innevarande år och i sammanhang
därmed nödvärn för förhållandena i den
betslandet inom län.

Redan lappfogden Brann-
ström den 24 januari 1899 aflidit samt
V.B. den 26 i samma månad förordnat
mig att t. v. vara lappfogde i län för hvil-
ket förordnande sedermera af Kongl. Mjls
i måder uttrycks till ämbets slut har
min tid upptagits dels af landtkontoret
med arbete som afsest lappvårdet.
dels af expeditionssysselsättningen och dels af
tjänsten. Af mig registrerade tjänste-
ärenden deraf dock några inkommit till
lappfogden redan 1898 uppgå till 178.

Under året afseende tjänstutöfningen uppgår till något afseende 200. Under 178 tjänste-
ärenden slutskeddets såsom slutskedd-

handlade hafva ut lappfogdens disposition
afför 178 ärenden under det att ^{dispositionerna} utlaggs
De ärenden uppgå till 60 till anseende. ^{afför 178} ^{och} ^{lappfogden i}
60. Sammanträden hafva ^{afseende} ^{och} ^{lappfogden i}
hållits med lapparne i ^{dispositionerna} ^{och} ^{lappfogden i}
~~afseende~~ ^{dispositionerna} ^{och} ^{lappfogden i}
afseende i de lappbygderna. Med samman-
trädet med lapparne tillhörande Traktvi-
kens lappbygd hafva vissa lappvårdet
vände ärenden afhandlats inför den
Landshöfdingen. Särskilda
tjänster hafva särskilda varit.
Förtagits dels till Örkens och de

-Storji? Lapplyar med auleidning af upp-
komma klagomål öfver underdags
sammanblanding, och dels till tings-
stället i Örkens tingslag för upp-
lysningars kunnande inför karadsätter
i sammanhang med den inregistrering
af sammanhåll som jämlikt nya rik-
småttelagen äfven lapparne.

Trinctoros *Tammanahang* med
dessa *Trinctoros* hvilka *Tithopsa*
lagit en tid af 98 dagar. Antalet
veckor dagar uppgår till 98. och den
~~tilläggsdag~~ ~~dag~~ under hvilka
~~tithopsa~~ ~~tilläggsdag~~ 230 mynlig, och
a° jinnag ut såväl i bokade.

Sammanhang med
dessa nu har jag beaktat åtskilliga an-
dakter å Ljungholm och Bruckwallarne samt
med biträde af kungliga personer försett syn
å ^{anordna} tillförlägg tillhöfver för re-
kterlagens utvidgning inköpt bevarar.
Upprättande af nya Ljungholms samman-
håden och seder afseende afslag till be-
rättning och Lunda skotskall tillhöfver 6 6 har
afven upplagett en af beaktad tid.

Under min vistelse i Nederländerna, de
isälliga och områden, har jag sett förvåna
de och förvåna mig.
Så skändade om förhållanden i justitierna.

Måjligh att det gif sig i ett eller annat afven-
de erhållit en riktig uppfattning om de
de förhållanden ^{i Högskolan} ~~att förhållanden~~ ^{som} stanningskai-
skur hos en del leppar ut befaste af-
minstone sedan den ter sig vid upp-
lysnings afgifvande till leppfogden hem-
mer att skuldigt afrikt att ånka. —

En
nästle
i lapp
and
jände
1) i egn
junt
2) i egn
lapp
lukt
3) lapp
lapp
sig i
4) "N
tjend
5) "Pa
6) lapp
varan
7) lapp

andaya
minst

vil
Tooo
kan
und
viss
ginde
ofu
supp
auf
vsa
laue

Enligt af Lappfogden Brannström
 nämligen ^{kommande uppgifter} ~~hans~~ ^{kommande} ~~uppgifter~~
 i ~~lapparnas~~ ^{lapparnas} ~~inom~~ ^{inom} ~~hans~~ ^{hans} ~~uppgifter~~ ^{uppgifter} ~~de~~ ^{de} ~~län~~ ^{län}
~~antal~~ ^{antal} af 865 hvilka han indelat i föl-
 jande grupper

- 1) i egentlig mening renskötande lappar
 jumbo kam och tjumad — 3 1/6
- 2) i fjellad sig uppkallande lappar som
 lifva af fjello, tillfälligt arbete och dy-
 likt — 77
- 3) lappar, som slagit sig ned såsom "ny-
 byggare" i fjellad. Som skatats ej
 sig åt renskötsel — 22
- 4) "Nybyggare-lappar" med kam och
 tjumad besatta inom fjellin — 135
- 5) "Fälggöde" sig uppkallande lappar — 237
- 6) Lappar, som af staten ansetts stadig-
 varande fathugunderstad — 35
- 7) Lappar som vistas i Norge — 43

Summa 865

Skäl förefinnes emellertid
 antaga att samtliga lappar uppgå till
 minst 900, samt att de ~~rengående~~ ^{rengående} lapparne
 Antalet rensar som
 vid 1890 års utgång uppkallats till 600
 7000 och vid 1896 års början till 27 1/6 8
 kan enligt lapparnes uppgifter f. u. i
 minst tal beaktas till 12000. Det har
 visserligen uppgifits att i den år 1890
 gjorda beaktningen antalet rensar något
 överskattats samt att ~~det~~ ^{de} innevarande år
 uppgifna rensantalet var väl lågt, men
 afseet hvar händelse kan förhålla sig
 visa dessa siffror att rensantalet inom
 landet under de sista åren gått tillbaka

på en i högsta grad oovärdande sätt.
 De ruskölsche ai lappar-
 nes enda egentliga förvärfskälla och de
 lapparne sålunda i samma mån ge-
 giften undergåing till mötes som rusköls-
 setuaffärer har det varit en af minas
 viktigaste uppgifter att såka erholle
 kännedom om inaherna till denna till-
 beaktning för att sedemera om möjligt
 såka undanröja deramma.

~~De uppgifter jag vid denna efterforsk-
 ningar erhållit hafva ofta varit skilj-
 skilda begrundade derpå förmodat de
 lemnats af lapparna eller befunne på annan.~~

Det kunde måhända vara tänk-
 ligt att ^{här nämna angifva} ~~här nämna~~ denna orsaker

Fäst. I så i hufv. så gott som på
 för ruskölsche ogymnastiska ai med
 bildningar som förvärt uter omöjlig-
 gjord nummersat alkanst för rensne
 hafva förskat dels nuaas död afsvett
 och dels hjidarnes skingring. att alla hätt
 för upprakande af goda, hördhet ater
 haft till följd att en stor mängd af dem
 af dessa nuaa tilligen kringsträfvande nuaas
 hafva många fallit offer för vildhet. Lapparnes gam-
 la jirnde vargen ~~här~~ uppträder nämligen
 ant mer och mer talrikt och i stora delen
 af landet har gedrigaste järfen förskat sig
 i betydligt god. Jag har påträffat lappas
 som förklarar sig hafva det bärflökar
 bestående af andra till 20 djur och ~~clat~~ ^{clat} ~~nuaa~~
 vet att det par vargar endast under en
 natt kunna rifva andra till 30 nuaas
 förfalla lapparnes uppgifter deam

I minne jag vidare
 noogin för min
 Ovkraften under
 närlidet ic

hafva många fallit offer för vildhet.

att de
 dödat
 öfval
 sölu
 ruden
 i afriq
 den
 draga
 till fr
 mera
 mella
 parne
 qat de
 sking
 jirnde
 vagra
 ratta
 vande
 natur
 ratta
 Enli
 palaga
 nagra
 dock e
 stamm
 den a
 och m
 nua
 passe
 i Fos
 -Stap
 fjer
 har ja
 mack

att dessa sidoskrif nästkomme vinter
 dödat omkring 5000 nya ingalunda
 öfverligna. Omständ de förluster ^{af sig} vägen
 sömunda firmaka lapparne genom
 rensning dödade firman de afven
 i öfrigt en vordad rensning. En af
 dem ofta jagade nya firmlidar och
 draga med sig jinnfirmlidar samma nya
 till främmande lappbyar der de seder-
 mera firmaka orda och misshandligheter
 mellan lapparne. Särskildt kända lapp-
 arne i Tannas och Tare lappbyar klä-
 ghet de afven att stäfnar ~~tillhand~~ ^{från} tie-
 stens lappby firmlidar deas rensar och
 firmakar förbrukade som ~~deas egendom~~ ^{deas egendom}
 vägen betala som de ofta nödgats er-
 anda. De här till kommer att stäfnarne
 vauligen efterföljas af vägar af det gamla
 naturligt att sådana nya i så gamla
~~och gitter~~ betrakts med blida ögon.
 Enligt uppgift från Frostvikens lappby
 pågår äfven jinnas döda rensningar;
 något klagenal i detta hämmande har
 dock ej förspridts från andra trakter.
 En väsentlig orsak till nu-
 stammens förminkning är att söka i
 den onöfsändighet att numera mer
 och mer aftagit i Jilma. Under min
 nya nästkomme kommer dervid jag
 passerat de flerta jillitackningarne
 i Frostvikens Hotavus öviken Tie-
 stens och Tannas lappbyar samt ätskilliga
 Jyru i Afferdals skalls och Tare lappbyar
 har jag varit i tillfälle iakttaga att nu-
 massa så godt som fullständigt saknas

ä följande i de fyra förklarade lappbyarne
~~och~~ Offerdals lappby samt att riklig
tillgång på ^{nu} massa återfinns i Örnäs
och Töne lappbyar. Jag kan ej äfven hän-
det förhåller sig i detta hänseende i Halls
lappby enär såsom vanligt vid min resa
dentaldes men troligen är förhållandet
der enahanda. antledning finnes antaga
att förhållandet i denna lappby är unge-
färligen enahanda som i de öfver-
sien liggande Offerdals och Töne-
lappbyar. Man kunde sålunda kunna
påstå att ringa tillgång på massa fin-
nas ä följande i de öfver och lappbyar.
Detta sakförhållande är egentligt att in-
gifva desto större förhållande som det ^{enligt} be-
gär att det ej föras omkring ä om en
nummaran ^{ärover} ~~hinner~~ ^{ärover} ~~hinner~~ ä de ställen
der denna massa utgått. På min förfrågan
hadt oraken åter kunnat vara detsamma
att nummaran aflagit har uppgjifvits att
massan dels förtäts eller undergräfs af
svargar och fjellmålars dels söndersmulats
af den på kista ännu ofta förkommande
isbildningerna och dels söndertrampats af
de utar vid vist kringströfvande revar-
ne. Riktigheten af den nämnade uppgif-
ten hafva emendell lapparne med till-
synst rikhet bekräftat. Enligt min för-
nande hafva alla dessa oraker samverkat
sin massans ^{förminskning} ~~aftagande~~. Särskildt för-
faller det mig sannolikt att isbergs-
sönderfäst nummarans rester i alla
händelser är ^{der} sparsamma massa som
finns kvar ä ifrågorande fjell by-

Kry
sär
va
i be
föth
hem
mo
som
me
ma
väs
vå
am
U.
des
af
rat
pa
i fi
lapp
pal
selu
mat
dels
num
förh
fing
lapp
i be
de la
git
liga
hvit
af

Mycket förskad och säkerligen af många
känningssvårde. — Förete sålunda spj-
va fjellplatåerna och fjellsluttningarna
i allmänhet en sällig andlighet så af
förhållandet ej mycket bättre i skogstrak-
terna. Åfven här förekommer en-
massan i regel sparsamt säkerligen af
samma oraker som afven angifvits
men derjämte på den grund att dessa
ma förvärfats och upprättat under de
våldiga massor af gruar, vindfalla
och dylikt som numera täcka stora
områden i de gränslandska skogarna.

Under de senaste vintrarne hafva
dessa Lemningar efter alltså grundliga
afseckningar gjorda dygts snö förvä-
rat narmat åtkommet af fädd.

[illegible]

7
Således findes
indtægt af Jens-
marchanden
12 nybyggerlapper
midt
nuar hvitke omhændes af nogen
af de gamle markstude lapper. De gamle
lapper. Rensens lapper for at de skal alle
værelsespladser i disse lapper så således
af de gamle markstude lapper
appetua & lapper kommer ad i dem le-
vende de for nybyggerlapper så de at-
tællede af disse lapper plager motersættning
af lapperne af omkring 200 de befalte
de lapperne lapper hvitke under sine strif-
ter og venter lapperne søndertrængt mon-
at lapperne af de gamle markstude lapper
for lapper. 78

Vid sammanträdet med lappar-
ne tillkände Svetoineus lapparna inne-
varande år ^{inför} sin skattebetalning
till renskötens tillbakagång genom upp-
gifvit reudjurs dödade genom träd-
fällning hundar och djurflykte. Men
på andra halan hafva lapparne ^{ansått} fåga
^{att} de befästes hundar fåga jagu renar

I en gruppen skall afsträffa skarne från
 Effera-platta, undertryckning i antoniung af dorsal an-
 tidalsus beteckningar. Om öfver detta
 Klagomål ^{varit} ~~och~~ alldeles obefogade ^{dispositioner} ~~sa~~ ^{der}
 de ^{signaler} ~~och~~ ^{peru} ~~eller~~ tillmätas någon vidare be-
 tydelse. I frågavägnade misförhållandena
 kunna i alla händelser icke betraktas
 såsom orsaker till narkotikas tillbaka-
 gång såvida man icke vill såsom
 redan betrakta tyfkyrt i Hysradalen
 för iakttagelse af Ljunedals beukregundna.
 Men i Norge för några år tillbaka.

Drugi
Lessa

Sarawak
at Llan
till day
before

eller
hållar
för
engre
draga
norma

auf als

Am 1. d. d. 1871

best all
time

Allen
hays

apple

Wm. A.

and is

est au

nat re

Va

Мне
ваше

1892

ning.

Frank

August
1891

and

dragit till renhållnings förminskning i
dessa trakter.

Äf lapparne hafva gynnval
särskildt i hess. meddelande deligen
afställning framhållits dels utgifter för
till besatte för harkador och dels sväng-
heten af renhållning och deligen hessare
eller s. k. spildrängar. Det sist angifna för-
hållandet är beaktansvärt i synnerhet der-
för att det ena det utvika hessare dels
ynge lapparnes hessare och mer och mer
dragas från renhållning och det egentliga
renhållning.

De renhållande
Om lapparne således medgifva
af åtskilligt vore öfver att önska mindre
den fattiga lappungdomens intresse för
spillest. Så bestida de med några få
undantag att de spilla genom likhet
het af lapparnes bidrag till renhållning
hessare. De besatte hafva i detta
hessare en motstånd åsigt och de ge
afse så långt att de med bortseende från
hessare svårigheter lapparne haft och stän-
digt hafva af bekämpa. Till grund för
renhållningens tillbakagång lagga endast
och alltså den omständighet att lapp-
nar renhållning utan tillräck och väd.

Väl värdade eller "getade" renar
men de ^{besatte} hafva intet af frukta för
varg eller järf och isbiten ^{upprepa} sam-
tidigt uppehåll i fjällen så att flykt-
ningaf borde i god ordning kunna förtagas
från ena trakter till den andra synner-
ligast som renhållningens dess. Dessam-
ma af vandringsaf ^{sländra} af hessare

med ~~lunde~~^{lunde} ~~lunde~~ framhållar att lapparne
i detta län i der rubeteländan af-
aut gränser intill eller äro inbilda-
län de befästelser uti der en mängd
ancudatörer uti upbyggare finnas i
de för fjellens lapparnes rikning inbilda-
områden lunde i högre grad än deras
slamförmåder i de nordligare länne
rind inflytande af nomadiskt natur-
liga fjnner; Kulturen. Lapparne blifva
allt mer och mer benägna att basera sig
"frampa" byggen" der anlagga upbyggare
i fjelldalane för att svara beaktas-
skotare, fiskare och jagare framhålla
att jämförelsevis lunde list. Onömen
tid denna deras benägenhet är i alltid
att saka i den omständigheten att deras
rind utöfning eller förmånsbets. Odhugne
som mer och mer tränger den in på
lunde hor hos dessa naturbete fram-
kastat vira försörjning på lunde
försörjning kraf som de i denna
försörjning på lunde del modga flytta
krig med sina rubjinder. Befek-
nande är den - storslapparnes vid
sammanträde nationer samman-
gjorda anseende att ja ^{ringar} upbyggare stager
i fjellu i skålet för kraf. Sär-
skilt för denna enhållan krafva de
ansett att lunde i lapphållan ^{lunde} vere abe-
kvant ^{upbyggare} att anseende skålet kan i be-
strida men lunde lapparne de på
beqvämheten att utöfning de i
lunde annat än att utöfning nomad-
lunde. Särskild exempel denna att

+ An ut annan lapp har i. o. n. upp-
fört lunde lunde beringhus med aranda
ut dyligt.

De tiu Frelldands Gællhyggð
fyr hvæzi á i dæð stórra skæm anlau-
dande turisterna hringa i sin mæli
tiú mælselsus tilbakagang dæignum af
de ^{ofla} bruga lapparne frá nomadlæfver,
því af auvanda dæu tiú kærne ok
væðvæð. Hætiú komur af turist-
na i salla uppmintra lapparne tiú
dæðri geuung gæfver oker kær. Tiú
orinlikt bruga þris af utaf lapparne
þrifæðvæð þusgæð ok dæðlikt.

grande
 aid de
 attie
~~André~~
 maday
 deus
 af st
 me p
 ul sonf
 man
 ariq
 het,
 deus
 lappo
 med
 and
 atate
 organ
 blan
 kway
 i dek
 ut a
 ayriq
 for it
 tpuu
 hain
 anday
 det
 betra
 gyna
 man
 vika
 liene
 gora
 min
 selve

[illegible]

hvar en uppmärksamhet utaf en naggadur sin-
gen. De naggar förändring till det bättre
iika är att förstås så länge vargarna
aktiva påståda eller skräpna ren-
hjärdare har jag har till ansett
att 100 à 150 gram strykum måtte utau
affgift för lapparne tilldelas hvarje lapp.
Det är de erfarenheterna varit att
vargfångst medelst fängslade beten
är det enda verkamne medel till för-
ggarande rasdjurs dödande utbländ
har jag har till ansett att 100 à 150
gram strykum måtte utau affgift för
lapparne tilldelas hvarje lapp. Sedan
då numera ^{är väl} denna åsättning
sådant man kunna hysa förhoppningar
dessa att vargarna skola blifva

7/ The upper
side of the
anterior tube
open beyond
the middle of
the segment.
The middle of
the segment
is open.

men
neu
hine
agene
Lau
hail
üfue
act a
Korn
am
am
I a
fuer
dillag
weyle
klab
kein
hapt
mra
dan
Korn
ac a
nill
hapt
vfin
hant
Jirt
lapt
me
gile
Jus
tjir
jair
ver

✓

my nd

Det till exempel kunde det vid bygd-
 ningarnas upprättande hafva varit
 önskvärdt att jag haft den kunskap
 om lapparsuudet som stor lärskild
 för jag framkalla att förslag till by-
 ggningar icke kunde upprättas
 utan att kunskap så vidt möjligt
 varit förvärfats munde de i hvarje
 sa lappkyr sådana förhållanden. Vi
 väl skulle lapparna icke vore som
 och i fråga om maktställanden be-
 stäffadhet. Åtskilligt återstår ännu
 att göra inrätt i upprättande lagar
 ännu återstår åtskilligt att ordna
 som under maktledet så icke med-
 nemligen. Det är i hvarje ämne till
 fullt ordnadt i enlighet med ^{styrelsens} förman
 lagar. Jag har sammantaget ingalunda
 utelämnat kunnat egna mig att lappar-
 ne och deras anordningar för mig en

2) same as above many ~~passengers~~ of Oregon states
during about last year just as given applied ~~in~~
of area run of state del at min tid. So his compact
~~per jay agreement~~
~~before SO private reports made and during~~

& see -
 ang pi &
 ind
 o lo -
 d vird -
 dued
 ro at
 ' Maipu -
 no da -
 lfidras
 fr.
 a hne.
 day
 ing de
 Callua
 best
 to fa -
~~on the~~
~~the~~
 of a
 hna -
 by as.
 of
 e man -
 the
 eel
 dead
 men
 gann -
 jilde -
 tis
 gret
 vacat
 du/booby
 low

[illegible]

ở đây là rừng rậm rạp và sâu thẳm

suacor wilket ingalunda jennischer
der dympfegeri same allged at delta

1) *ifraguavacunde* *paucisat.* *paucisat.*
 2) *paucisat.* *paucisat.* *paucisat.*

X) Wägenmilch hat die äusserst feinsten
derartigen als schillige geruchlose

utvärldens utländska undersåter
samt på en för rikets bekvämlighet

bedankt, dat de zij u wettende
af nogte mailen, antw. 18. 1. 1911

af noştra mayeşca andaluză deosebită
skjultă în alcovul ei secretat

[illegible]

Men du gættet en eller to personer
a'et vist område denne eller

a la casa anterior, donde ella
 desea pasar su vida entera junto
 a su hijo y su familia.

~~mass~~ jagat jagat ek fihat i kalthok
urd in manyd ande purous sei

withed natuurligheis. menicht aangehouden
pa^o viddels als Oorkaas bestaand ^{7x}

Stationen der Eisenbahn

(Same as macrocarpa) or reduced macrocarpa by the
orthostaphyrid system.

Best visited if you
shall under Governor's state park

Siehe anordnungen unserer wäpplig
vielen zu dem krieg mit Pa.

vil tjuskyddet som samordning
innehåller en samordning för att

~~James' son Robert as signaturoe of~~
~~at court in his father at antagnat~~

of deer hairskins. *gigamudatou*
ambud i khot ^{ingamudatou} ~~called~~ as ~~set for~~

krone förmånlighet.

offe
se
sina
cha
otta
yaktigt
rents
admer
gr.
kaid
uo de
Jaglad
teta)
Bwa
darat-
ruer
er
ate
Mukos
-sa
outred
7x1
D.
sp 7
byafte
ij
prak-
ligt
Ra-
elosa
ihog
audet
abund
st for

Finnland har af sin samfundsmæssige
nybyggerleppes finnas i nabolands-
landet i synet med mere fast-
vikens og statens lappes nye
nybygger af svensk nationalitet
hvilke ligger af beboerhøstet jyst
og jiste. Siden atskillige tider
hvorved det havde arunden hvil-
ke kommer ad i første tiden jeg
kunnet om, atskillige tider lapp-
værdet havde arunden hvilke
i første hand måtte jeg min tid
i ansejke for jeg for afsejke at vid-
sage nærmere inderskningen minde
oppe tilvæsen og apphævelse af
i nabolands beboerlige nybygger
hvilke inderskningen inde i gamle
høj grad skade skades skader jyst-
marker, jister skader og liden.
Stillejere for jeg om-
nævne at det gode (inderskningen)

som forvarende rådet mellem
lappas och befastra synes komme
ad upphöfva till följd af den i 36
& reubeterlagens lapparne med
gifna till ad godelyckligt förhindre
resanvändningen utaf maffor slätter
och beten. Detta lagstadgande lönas
lapparne som betesad bevakare
sig af sådets olämplighet för de
jimmilanska förhållandena och
~~det~~ ~~nu~~ ~~ihjälper~~ ~~onödig~~ ~~bede~~
upphäfvad innan den ^{delvis} försvakat
öfverallt allad.

Lappfogdens i Luleå län
årsberättelse för 1900.

Årsberättelse
1900.

Förkl. Myts frägnis i upptäckelsen för till-
famnade lappfogden i länst för jag
hållande vid länst afgifva berättelse
när min verksamhet avslutad
är och i sammanhang därmed ord-
giva för åtskilliga till lappfogden
härskade förhållanden.

Sammanträden ha ha hållits
med lapparne tillhörande länens med
tjänstgöringsområde belägna lappbyar
i nedan nämnda orter, nämligen i
Birkedal med Övikens lappby, i Jens-
merholmen med Offerdals lappby,
i Års med Stalls lappby, i Stokkens
Birkedal med Stokkens lappby, i Års-
Birkedal med Enstvikens lappby,
i Jämsås med Åre-Storjös lappby,
i Jämsåsdalen med Jämsås lappby
samt i Åre Storsåsdalen med Åre
lappby.

Med anledning af följande
inflyttningar af lappar gjorda under
län Övikens lappby har följande
särskild resa till denna lappby för lap-
parnas hälsande i utlighet inför nu-
berätnings skadande. På uppdrag
af Åre har jag vidare besökt samt
förmittat besökning af Åre. Myt och Åre
nu tillhörande länmen i Östra Väla-

1
Sådan Thorsdags aften, samt i Skyp-
Mødet, Torsdags aften. For at undersø-
ring af dybtke brummen afi Gulag
de Baksgonnet har jeg foreslået
nær til Størrelse de Baksgonnet.

Siden jeg på grund deraf
ad skæbnet drevet vist sig for-
jættens angående at de nærmest alle
strækning mellem Lundhagens m.
St. Skatstift, a' ena siden, samt byn
Tassens a' ande, siden har det
anbragt om fremtunde i land-
mæske ad nysse rættigheder i
deres trakter, samt det befallit
deres min fremstilling, har jeg
i egenskab af Konseulent været
nåb lantmæsterisammendrag i
nærmeste by og der detsat uti a' mæ-
ker forlægne undersøgninger vandre
aldrigige rættigheder ^{ikke} lantmæster
beholdt. Utli nye rættel-
serne i rættelene i indvinding af m.
mæske har på grund af omstændighe-
der for hvilke beholdt det ikke
kunne være lantmæster ^{gjennem} lantmæster
sammen lantmæster lantmæster
an jeg haft anledning i vandre samt
forholdet særskilt nær til tingstæl-
lene uti Lits, Hammurds og Rhodus.
åker tingstæl.

Under Torsdags aften nær samt
helleren jeg tillige på 193,1 mil, deruti
ej indvinding omkring 133 mil, som
jeg foresat a' jernvej og angik. befor

Vid de sammensluttede sig under nærliggende og helligt med lappernes i de særskilte lappbyerne hafes lappernes behof af fattighedsstøtte varit förmål för näm- mals utredning? Skyskrivet för handhaf- vande af meret anslagna till understöd åt fattiga bland lappallmogea inom länst hafes under de sene sine arkat att skrive ut skrive lapp. För år 1900 begärdes för ifrågasatt ändamål tillhaga 9945 Kronor 70 öre. Vid förtagna undersökningar har framgått, att nämnda styrelse för Färstrikens, Udderåkers och Tannäs lapp- marksområde förmåt utgifvande af un- derstöd endast till personer som enligt hvad sig kunnat finnas, verkligen deraf haft behof, men att styrelsen för Föllinge lapp- marksområde dermot förmått om fat- tighedsbidrag utnämmande till åtskilliga lappar, som af dylikt bidrag icke borde komma i åtnjutande, så förhållande som haft sin grund deri att denna styrelse hvilas medlemmar äro bosatta i Föl- linge kyrkoby, icke varit i tillfälle att personligen lära känna uti Helsing- och Affuats lappbyer boende understöds- sökande lappar och deras behof.

De många bappar ike äro obemäta-
da med förförande af sjukdom, orkeslös-
het, ömmande familjesmärtheter
och dylikt söka förskaffa sig bönor, som
de i själva verket kunna undvika,
ypa sig naturligtvis ofta gränsheter
vid understödsmedels fördelning, som

Under minn när i Kvitbygd
öfverlag & midt i loppet af fatighe-
na har jag påst. förslagna med Therese (178).
den intressande personen ang. möjligheterna af en
lämpligare Kapitel att ordna fatighe
öfverlag af fatighe öfverlag öfverlag.
öfverlag öfverlag.

Justingus
Kearison

Back at
some hide
act. ^{ink, too} You

lappmork
Kauze
belag
mehl
stark

atoomed
distrikt
sage ai helgime
Mykoby,

dermide,
berfalkunig
nat kan.

Ekonome
at sundigh
työlse a

fattigvar-
ling. ^{den}
~~vad~~ de

minute
 one cup
 parand

being of
causing

erhält an

ad deuce,
und Lapp.

like Kun-
islagas
migrants
have also
lapped
into the

Sedan särskild jacht nummer
erhållit anslutning till Tångs med bestad
i Tunaårdalen synes det mig vara lämpligt,
att denne, hvilken kommer i nära besoning
med Lapparna tillhöra såväl

Arb - Skrifte som tannas lappor,
och som trohgen måste betraktas
såsom ganska lappor och i dessa
traktar, både i egenskap af ledning
och fattigvårdsskyddet lönade
sig upplysningar ang. vederbörande
lappas behof af fattighjelp.

Vidare får jag fram-
hålla önskvärdheten deraf, att lappor-
na tillhanda underståttelapp, för
så vitt de samman skola öfverflynnas
till lappor och gifva, må de utdelas i
smått parter. Hvarjämte skulle pen-
ningbeloppet lända lappor till
öfrige gynn och på samma gång öf-
samlighet hvaras derför att de
samma nyssjades för afsedda ande-
mal.

Med anledning deraf att vederbörande fattig-
vårdsskyddet såsom jag ofvan antygt un-
derstundom bekomma otillförlitliga upp-
lysningar mänd underståttelapp lappas
ökonomiska omständigheter, uppgifter, som
en och annan gång till riktigheten beskrifves af
mindre trovärdiga lappor, tillät jag mig bemärka,
att det framdras, i likhet med hvad nästhört är
ett mör, måste införda lappfogdens uttalande
öfver skyddens till det tillstånds anmärkningar
som understad. Jag vill visserligen inte påstå
att lappfogden ej i många afseenden förstått
ljuset mänd förhållanden, som öfver lappvårdet,
men tillräckligt att han ofta sått i tillfälle att vid
sammantraden med lappor och öfver gynn som
spritt eljest med tillmännan lara känna deras förhållan-
den jänne af mera personlig art, både han underströmmen
kunna lända upplysningar om. Den fråga, som tillhör
att man och man träd i församling, nämbl. fråga om lappor-
och fattighjelp.

Jag är bekämlig
att

uppsatagit en ingalund obetydlig tid.

Expeditionsgrönalen hafva under året ökat i afseend grad. In-
gistrerade skrifvelser som under år
1899 uppgått till 176 hafva nämligen
är uppgått till 221. Under år 1900 afseende
trycktskrifvelser uppgått till 337 mot
omkring 205 under nästföregående år.

Såväl bland afseende skrifvelser för jag
omrymna till dels utskickade personers
skolor utredningar mänd dels användan-
de af medel insamlade genom uppläsa-
det af sån till fäst, frike, bote och
slutet i verkställanden, dels fattig-
vårdsförhållandena inom fästinge lapp-
marksdistriktet dels församlingens af
rennorna i fjellströket, dels af ren-
beteslandens beaktade ^{verksamhetsförhållanden} ~~användningen~~ ~~skott~~
ssingardels jägsvärdet i fjellen.

Under året slaktbehandling
är under hafva uppgått till 233. Ännu
sike slaktbehandling är under utgå
59.

I den mån förnämnda tjänste-
ren och expeditionsgörnial lemnat tid
öfrig har jag vid lönestyrelsen varit syssel-
sat med arbete, som afsett uppvärdet.

Under minna ren i fjellen har
jag förtagit undersökningar mänd lappar-
nes förhållanden och dervid funnit, att väit-
författas året i allmänhet har varit gynn-
samt för muskötslen, åtminstone med hänsyn
till väderleksförhållandena. Varg och järf
hafva visserligen äfven under sommaren

[illegible]

för år 190
 och belopp
 någon f.
 belopp
 närmare
 finnas
 som någon
 buren va
 anmärka
 om till
 belopp je
 drar, så
 fastiga,
 af namn
 och
 för med
 innehåll
 skattele
 re för
 ingafvel
 af rik
 mindre
 ga de k
 erskliga
 mindre
 besklar
 på de
 hälle m
 oerstun
 ning af
 na på
 några g
 af om
 de
 Du som
 fick m
 de b
 några fin

för år 1901 anskallit om utskottande af
ett belopp, som med 905 kronor under-
skiljer sig till 900 begärda understöds-
beloppet.

Det har anmärkts att de för
nämmande undantagande två lappar
finnas inom länet, de till lappas artli-
gen utgående understödsbeloppet måste
dessa vara synnerligen höga. Denna
anmärkning är fullt begrundad, i synnerhet
om till lapparna anslagna understöds-
belopp jämföras med de fattigvårdsbi-
drag, som vanligen eljest utgår till
fattiga, uti ett samhälle bestående
af många, antal personer.

^{Alla är anmärkta}
~~Det understödsbeloppet till fattiga lap-
par, som de senaste åren skatt har
utskottit sin naturliga följd af nu-
skattele tillbakagång. Det lappar-
ne förtur sina nya kunnat de
måga dels~~
~~och~~ ^{och} inte finna sig själva och en
minore sin familj. I regel plä-
ga de lappar, som uppkommit med ett
enastående normalt utseende uppföra
minore lapparna uti hushåll och nu-
beteckningar besittiga delningar, kvar-
ga de söka förvärfa sitt livsuppe-
hälle mestadels jagt och fiskeri. Ut-
verksundom inköpa de ^{gammal} förvärf-
ning af de sista rannsaker bekom-
na grannings en eller två kor samt
några getter, men äfven i besittning
af denna ej mindre nödas de ofta
dessa de hafva af sin familj.

Det är också tillräckligt känt som
fisk under denna tiden förminskade och
de lapparna ofta på grund af långa transport-
vägar föranleder afstämning lifva de lappars vinst samt
absolut.

andliga fattighjelp. Begifva sig lappor-
ne, öfriga "frampå bygderna" blifva
sådant likaså som vanligen den ad-
de inom sig ai fulla fattigvården
till last af förmågan som de äro
både till följ af knapphet på
till följ af medfödd okunnighet för
skadegörande knapphet att göra
sig att jobba och okunniga som
de pliga vara i alla civila hand-
verk. Den följande sidans lappor
kunna bekomma mycket tillverkning
af skidor, smärre husgerådsaker och
dylikt. Enda merändels vara tillfällig.
Ennå flera saker börja be-
tänka att lappor i högre grad än andra
personer kunna i behaf af fattig-
hjälp.

De ögrusjuktammar nästan alla
altre lappor äro git sig under vilt-
ren i råkappfyllda kätter förminskas
gifvatsvis deras arbetsförmåga och
många om ofta att andliga fattig-
personer. Ennå af nuvarande min-
derstätt lappor begärde lappor äro
helt och hållet blinda. Öfriga lappor
lappors otändiga öfveraktar i fjern,
och akasas oafsetat råder och vint mårde
naturligtvis underkastas deras hela
och isärka den allmänna brämpor,
hvilka tillintetgjör eller förminskas
deras arbetsförmåga ordan vid
gripförmågan många ai. Jag har epå
vårat i tillfälle iakttagit huruom

nuviken
nordig
afomaga
maten
kändom
till lappa
ligt ge
injuka
pösk.
afte af
fetter
fritk
kring
fritk
beret
hafva
ne epå
vaid,
vann

Slut
happas
ad omk
hög af
epåke,
vildsa
säker
ayn och
apuna
mings
Saron
na ad
Hedger
erhåller
mest

sig kapper
 en blis
 du bad
 viden
 de sig
 maden de
 inhet för
 att igen
 ga som
 Hega handt.
 kapper
 till skning
 saker ut
 tillfällig
 inga ber
 i andra
 af fastig
 sedan alla
 vittel
 miniska
 n ut
 f sig
 hade min
 ene sig
 nskitand
 i fjön
 ut malle
 hela
 amper
 inka
 n vid
 har ejf
 enom

nuværende eller herkommet til lappelandet
nøddigst af trædet og afveirstrængning
afornagte ad fortælle den fremmede
maten. Gjeldes ligesom i de drage
kædetne at rike egnet og bierge
til lappernes helte og anholdt betænke-
ligt opstiller sig forholdene da de
injunktet giengir sine lakere og a-
postle. Den vid de da erhælle at
afte af siden bekræfteth at de
efter lappetegneth den sjukbeden
svitken der afrikt under flyttinger
kring ejellens at væd. Væd, der all
grundet at afornagte til egnet
arbejde. Hæved den sig ^{der} indseende
hafue skatet den atigden at i lappene
ne egne sine sjuke anbringe den
vid, som at mulig under sin hænd
væred omstændighed.

Härtilse kommer den, såsom man må
 hoppas mere tillfälliga omständigheter
 ut omkring 10 à 12 lappar inom landet
 hos af sinnessjukdomar. Dessa sinnes-
 sjukar, som, chunn de rike utsid sig
 våldsamma eller farliga för allmänna
 säkerheten, dock förda särskild till-
 syn och vård, vilja de hafva högt
 ägnade och endast med höga ersät-
 tningsklapp mättliga till försörjning.
 Såsom exempel härja för dig annän-
 na att en sinnessjuk lapp tillhörande
 Högstens lappby värlidet af ^{en} ~~en~~ ^{högst} ~~högst~~
^{erhöll} ~~erhöll~~ ^{ringare} ~~en~~ afgift af 500 Krower.
 Om jag såhunda,

Redan jag närmare lart känna lappar-
nes ^{fruktbarhet} och det naturligt
då att deras fattigvård skall ställa
sig ännu förläp mycket dyrare än
fattigvården bland de befolkade så
har i all fall den omständigheten, att
lapparne i detta län äro i betydligt
högre understödsbelopp af staten än lapp-
arne i Norrbottens och Västernorrlands län,
hvilka två län lida under ungefärligen
enahanda omständigheter förhållanden
som fjellmännen i Jämtlands län, va-
rit likadant att verkha min uppmärk-
samhet. Enligt de i tidningar ämnlige
uppgifter har stamst. Mj. för år 1900
till understöd af fattiga lappar inom
Norrbottens län beviljats 5350 kronor,
hvilket belopp med 3465 kronor Toör
understiger för lappar inom detta län
för samma år anslagna belopp. Lapp-
arne inom Västernorrlands län haf-
va enligt samma uppgift för nämnda
år bekommit 5000 kronor, hvil-
ket belopp med 3815 kronor Toör
understiger anslagsbeloppet till
lapparne i detta län.

Då det nu före syn-
punkter för mig varit af intresse
att lära känna huru fattigvården
bland lapparne i dessa nordliga
län ^{beräknas} beräknas omrad. Har jag
uti sådant kända inhemskt
upplysningar från vederbörande
lappfogdar. Af dessa upplysningar

framgår
som i
förhållande
och af
ur an
Fr
något
J. M.
lappar
indens
ändamål
och af
kassar.
Ligga
förelä
och sky
af näm
gunde
munk
satta
från
jehvis
och lapp
och de
junde
därigen
dessa
stad af
erlag
någon
Lappa
den
lappar
som

framgår att lapparne såväl i Norrbottens
som i Västerbottens län, i motsats till hvad
förhållandet är här i län, att vid
behöf af nyja fastighetsbidrag jmväl
ur andra kasser än statkassan.

Förhållandena synas gestalta sig
något olika i de särskilde länen.

I Norrbottens län bekomma fastiga
lappar i den mån af staten påslagna
underskottsbeloppet befinnes vara för
ändamålet utbräcktligt medel för
utaf lapparne själva bildade fastig-
kasser. Lapparne ^{sistnämnda} i detta län har må-
ligt på grund af frivilligt åtagande på-
gjord bevilning och utlagga kommunalt.
utskylder. Lapparne i sistnämnda län
äro nämligen på grund af frivilligt åta-
gande pågjord bevilning och utlagga kom-
munalt utskylder i likhet med den be-
fastade befolkningen, sedt man bortser
från en del annan utgiftsgranskning.
I hvar ^{fall} ~~post~~ ^{varit} vägnunderhåll.
Att lapparnes utgifter ingalunda ^{varit} ~~äro~~
obetydliga framgår af lappfogdens föl-
jande uttalande: "Den befastade befolk-
ningen i vår lappskudde har givit
dessa utskylder nyutit och utmärkt
aktid af lapparne. Jag har och lappar
utlagga mångdubbelt större kommun-
alt utskylder än någon bonde i skuden.
Lapparnes mångfald har tillräckligt
den tid, då rektorska förerade ut
lapparne hade godt af såväl när
som bortanför."

Lappfågden i Vesterbottens län skrifver
månne, fattigvården i detta län blifver.
när jag sade: "Dessa medel (af statens anslag-
na beloppet 5000 Riksd.) hafva sedan af
Länstygskans förvalts på de olika sock-
name, men efter hvilken grund är mig
icke bekant. Om vidare förvalningen
har varit öfverlämnad åt förvaltare
och fattigvårdsstyrelse och de underför-
stått, som sällan med häpp om ersättning
från statens sida fått öfverkludas, varit
otillräckligt hafva kommunerna mått
träda emellan.

Ennå jag icke kunnat be-
skomma såna uppgifter månne storkan
af de belopp, som under de senare åren
blifvit utbetalade ur ifrågavarande kassor
till fattiga lappar inom Vesterbottens och
Vesterbottens län, är jag dock öfvertygad
derom, att lapparne inom Jämtlands
län i förhållande till lapparnes antal i de
omgifna länmen äro i betydligt större
till högre belopp än lapparne inom Norr-
botten och Vesterbotten. Säkert har
dessa de jemtlandska lapparnes fram-
skjutna ställning i fattigvårdsstyrelsen
de sin grund deri, att munklösheten
har i läst gått tillbaka i högre grad
än hvad förhållandet varit i de andra
länmen. Hvad orsaken, eller huru hafva
 varit det till att munklösheten har så
mycket i högre grad än annars varit är
svårt att afgöra; för egen del ^{hvar} jag dock
den åsikten att lapparne i Jämtlands

22
är ansett förödelat blund lapparnes nu-
hyndar ~~nya~~, men flutaleit utaf de
under vintern 1899-1900 af dessa rof-
djur dödade omkring 1000 mer förde
hafve omkommit under år 1899, hvil-
ket ~~är~~ kan betraktas såsom ett för
lapparne sådets olycksfall år.

Enligt af lapparne under må-
låret år lemnade uppgifter berä-
deras hyndar af vilddjur 10,025 mer.
Reinhjändarne skulle sålunda sedan
nålförstörelsen år hafva föminnats
med ungefärlig 2000 djur. De
emellertid berömda uppgifter bekom-
mits från fyra lappbyar under feb-
ruar och Mars månader och vidts
enklafver sålunda dessutom i kan-
nat hafva blifvit medräknade uti
uppgifterna från dessa lappbyar, har
jag ansetts uttaga, att reinhjändarne
för närvarande uppgår till 11000 mer.

Det förefaller ännu om
de nästkommande lapparnes nyman börjat
komma till insigt därmed, att deras elskade
stär på spel samt att deras reinhyndar
gå sin undergång till mötes, dervid de
förfärande som hitills lemnas utan
vård och tillräck. En gynnansvärig god
vakthållning af rusar har uti flera
lappbyar kommit till stånd, och afven
kan denna vakthållning i. Man anses
vara monstergill, för man i andra
tiden icke förbigå, att de största svä-
righetsmomenten möta vid de fjärra.

52
försaken
någon
tillkom
nu
att alla
misskär-
gande
baserat
och om
sträfs
de
hand va
nye ut
gi uti de

53
försaken
lapparne
med ih
sorgsam
någon
Att-
5-järfva
Saker
fyra af
stryk
Sitt ut
förför

54
ligt hand
framhållit
ver färd
berättad.
Kämnaren
oraken

hanses ma-
ntaf de
lesta ref-
uer förde
1899, kort-
ne ett för
ai.
adit näst-
becker
0,035 mör.
da sedan
minutets
ind. Ja
ter bekom-
under feb-
ak airts
eti g. kan-
made uti
kygar, kor
enhyndene
116 70 mör.
r om an
brist
deras elsdäns
enhyndene
derist de
s utan
scris god
ti flerc
h/afven
Han anses
n g. ande
första vä-
förelä.

52
förmåkan att använda vakt öfver halfvilda
musflökar. Särskildt hafva lapparne
tillhande. Se- Skingsjö lapplag, hvilkas
nuar af äldre prästet stäpva bring
att alla väderstreck ständigt förmåkan
miskalligheter och vinda i fjällen närlig-
gande lappbyar samt höckador för de
befalte under sitt ätt beflitat
sig om god ordning och uti dessa ena
sträfvanden lyckats öfver förväntan
dessa gode resultat förde i förte
hand vare att tillskriva lappbyns
nye ordningeman Olof Nilssons om-
gi uti duglighet.

De oerhunda skador afseende
förmåkan blund nuorne hafva förämligt
lapparne uti åtskilliga lappbyar att
med ihärdighet egna sig att järf- och
vargfangst. På denna hafva under
någon ^{utlöpfen 1899-1900} tid ~~er~~ eridast, närm
Se- Skingsjö och Jämnas lappbyar dödade
5 järfvar och omkring 25 vargar.
Särskilign har utaf 1883 jemväl vid-
tagna åtgärden att förkaffa lapparne
strykvin utan ersättning från deras sid
föret med det förskiftade betken döda
försojer biotygitt till detta resultat.

Den brist på numera, som m-
ligt hörd sig uti förjämde arbetslösa närmare
framhället råder i de flesta lappbyarne, ingif-
ver fästare rörande ruckotulus framför
beränd. Och en gån förskaffande pakuar
kannemän dessa åtgärde varnande
oraken till numeraus förminskning

Kär jag likväl böjd undan, att orsakerna till
dessa missförhållanden är att söka uti
den omfångdheten och närheten
som under de sista tio åren mången-
städes fått uti tillsyn såres påsträng-
ig fjellen ^{och miljöns} med samfundet, och som under
det den under varma sommardagar
Ännu väl sprida sig.

För att så möjligt inkaffa
 mig vickhet i berinde hausewde War
 sig inkrustad upplysningar från lopp-
 jagderna i Norrbotten och Östernbotten
 från.

2. Deet Ende vana al interesse ad
kain kanna dene ainkt kandinneen tili-
der jiz mig ategifve muf dinn ginde
nabalanden

Lappfågden i Norrbotten kan skrivas
härmed:

"Hvad bekræfter sammensætningen af den samme hat i lufte sig kender i vide mindre man a' nibe. betændt af den skoggrænse og iac. met skoggrænse på hvilke marker endst fjellappor, de egentlige nomadene vides at hvad fallet er på nævnte lappars vintervesterskader langt med i skoglandet. A' disse. P'nt. nævnte at sammensætningen tyder tydeligt mærkeligt. Sammensætningen i almindelighed er dog den samme og heri ses at sammensætningen til dels varit at de an betegnelse harit så at sammensætningen afledt, den stent hunder

för morrens återväkt. Men för mig hade
besöket varit att för sin kommers
ställning, vilken sammanhängande och
hemska stora quantiteter hafva be-
drögt till morrens utskämd på många
trakter. Det som enligt mitt förmodande
mest bidrog till att utsträ massen i de
trakter, der den tydligen börjar vara på
upphällningen, om ej rent af slut.
Det är skogsbrukets framfart. Dessa
som, för i allmänhet, ligger kvar i
någon som helst vid eller bevakning,
gå under sommaren längre upp i landet.
Under deras upphärliga ströfvande
fram och åter öfver markens öm-
dermål, deras kläfvor den spårade
morren så grundligt att man snart
ej kan upptäcka dess rätter.
Marken blir jinnad, klipad, behåller
ingen dunkelhet och förvandlas till en
öfverflödande sand. Jag har vandrat
långt mil öfver sådana marker,
der skogsbrukets ströfvor om som-
man, och skades ju med den sidan
för öfvan nämnda visserligen i mer
eller mindre mån. Tackligen utör-
kar på den hela marken (jag har
att hela skogsbrukets så sådana mark
nedlagda af skogen, hvarje träd, och
da fjellspärr på vintern kommer
med sin hjord till en sådan trakt,
der hans renar dröja sig så länge
sedan funns riktligt märke han
haga till flykten derifrån, som

För att upphjelpa fisket i fjällsjöarne har
 K. M. S. Kongl. vassbrukstyrelsen anställt de som
 ad Kongl. Styrelsen hade förordnat sakkunnig
 person ad förtaga undersökningar uti åtskil-
 ligen sjöar belägna inom Öviken och Öre-
 klungs lappmarker samt ad lämna råd och
 anvisningar angående fiskevattenets rätt-
 vrid och nyttjande. Med anledning deraf har
 Fiskeriintendenten Oskar Lönnberg under näst-
 liden sommar på uppdrag af nämnde Kongl.
 Styrelse besökt Lapsjö, Övresjöarne, Vi-
 sjö, Ålsjö, Gränsjö, Åmåsjöarne,
 Tefsjö, Rörösjöarne och Rönnebyöarne.

Enär nu fiskeristaden för lärt inom
 kort är ad förvanta något frågan om fiskets
 vordande sålunda för närvarande ej är sär-
 skildt intressant, och då fiskeristaden till det
 efter förtagna undersökningar vordande be-
 rättelse afven af andra orsaker tyder på
 granskas, tillåter jag mig ad härvidla
 nämna yttre mig afser deramma.

För sådant ändamål får jag förut med an-
 vändande af fiskeristaden egna ordalag
 redogöra för ~~härvidande~~ ifrågasättande
 berättelser hufvudsakliga innehåll.

Sedan fiskeristaden som omnämnt de olika
 fiskeristaden förkomit uti afvannande sjöar
 har han anfört: att de skulle icke själv
 kunde iska fiske ~~der~~ fiskevattnen vore
 under lämpliga vilkor utvinnas; ad
 man kunde särskilja två slags arinda
 nämligen sådana, som lemnades ad en
 allmogeman, både eller yrkesfiskare,
 för hvilken fisket vore en livnärskälla

och sådana, som lemnades åt en sportsmän,
för hvilka näst vare hafvandet till fisker-
kontrakten till sportsmän såsom offer
betraktat vare att frindaga under det
att de frindagande slagen annand
vare att betrakta såsom ett slatens till-
mätande mot traktens befolkning;
att erfarenheten från Norge lade oss,
hvilken inkomst, som kunde beräknas
genom trinitliga fiskeriet utav andarna.
gör att sportsmän. att det vare af sigt
att ju för den hälle införa ordnade
fiskerilanden med afseende på fisket.
att det väl måste erkännas, att det ej
vare riktigt som det nu vare att hem
som helst turist eller icke turist som
eller utlänning opåttat fiskade och
fringe frige makten i hvilket vatten
som helst ens utan att frige om lof
än mindre betala delfig, ja till och med
ansäga det vara hans rätt att göra så.
att många för gode fiskeriet på dy-
ligt sätt för längre eller kortare tid för-
drifas. att det borde ingå såsom en be-
skänkelser i fiskekontrakten att ingen
person fringe afverlata fiskeriet i
det eller för användande vattens på
annan person utan särskilt med-
gifvande och utan att uppgifva vilken,
på hvilka afverlata skulle ske. att
uppsägningssätt gifvande borde förbe-
hållas sluten och att denna borde vara
så strängt formulerad att Kontraktet
kunde anses omedelbart upphäft

om ann
eller vid
hafsa v.
and fr
hållas
dåsom
en lång
rida; a
hade int
tiden. a
tillräck
cudmen
het. att
slut af
hade a
bundne
af pass
stolrik.
lämpligt
af fiske
dåsom
af afver
delt. a
konin
inför n
andra a
sag, v
de anse
med lin
fiske
macks
delat d
ej utv
mishu

kontraktet
om att fiske-
in på det
under det
under
till-
ställning;
och oss,
barnen
ska underin-
af sig
varende
i fisket.
Det ej,
och att som
till det som
och och
och vatten
om lof
och med
och i si-
och på dy-
och till för-
om en be-
och ingen
erätten i
om på
och med.
och vilken,
och att
och förbe-
och vara
kontraktet
och afst

om annudatorn begär något kontraktbratt
eller vid vederbörlig inspektion befinnes
hafva vanskänligt fiskevårdsbratt och skatta i
andra fall för säkerhets skull borde förbe-
hålla sig till att uppsägningstid och annu-
datorn dermed måtte vara bunden under
en längre tid utan uppsägningstid från hans
sida; att i annudatorns villkorligen
både intagas förbud mot fiske under lek-
tiden, att fiske med vårdenskap med
tillräckligt stora maskar minst tre
centimeter från knut till knut och till-
het; att i sådana sjöar där en smärre
stäm af röding bevisligen förekomme
både olika användningar af mera för-
bundna nät, hvilkas maskstulch vara
anpassad efter frågavarande fiskslags
stulch; att det i dylika sjöar såsom
lämpligt att lämna dispens från förbudet
af fiske under lektiden, emedan denna
fiskeris i de flesta fall vara en produkt
af afvandrings och ty afstämde vatt-
delt; att det vara af stor betydelse att åstad-
komma en bloduppsuckring genom att
införa röding af mera stämmer och från
andra sjöar. att mer samt fiske med
drag, svifvel samt och dylikt kun-
de anse tillämpligt liksom afvandrings fiske
med långres agard med fisk och att
fiske med dunkrak afvandrings fiske med
masker medfinnen den olägenheten att me-
delst den fängades fiske en del del annu
ej utvunnen eller mogen fisk, hvare som
misshandling upprettade; att både fisk-

sådan kunde han ogsaa bedrøftes blifve
destruktivt gnom den mængde i synet
småfisk, som gnom den fængdes - at de
stadige fiskestøt var mætte tillids det
derde var næsten bedre at tillade under
fisket men begynde den juli måned,
da af den rødingen lige på under at
opfangende af en lagom, at der mange
ikke aligen, var et af vilken for re-
sionel skætsel af fiskestøt; at de
især de fiskestøt var de frinde blund
fiskestøt var de, som således bor-
de strængt efterhållas hvor meget den
fiskestøt i et fiskestøt befolkede
af mormormen af laesamlingen, at vid
utarmning af en fisk, som lytte lake,
anvendelse borde fiskestøt sig at
fiske eller lake fiske lake, derat
man ikke længere vintefiske af
lake med mormormen eller mormormen under
sin frit for hvor man i sådanne spot-
fiskestøt, i hvilke eljest blot kom-
marfængt af laesamlingen fiskestøt
men at en anden side finde til den
vilde fulle sportfiskestøt var bonnen,
som i rittet at det antal fiskestøt
i fiskestøt, at det var lampligt
for landstinget beslutte at betale
skattepenninger for de alene fagter,
i likhet med hvad som vedrørende
flora og tilbage sket i Finland, at
derat en anden utarmning af fiskestøt
sportfiskestøt skulle ske, hvilket med
rikthum af fremhællene synspunkter

af blot
severet
af den
af de nu
anvendt
sådant
som mormormen
valde de
heller, og
prisen
at på
anvende
reduceret
fastsættelse
størrelse,

de anse
heller
mormormen
huru
fiskestøt
derat
derat
fiskestøt
for lapp
får up
mormormen
grom
mormormen
hoger
at mormormen
an mormormen
best mormormen

blifve
synnerhet
der - ad da
star det
ta uter-
i manad,
der - ad,
for manga
in for m.
i de
nde bland
kunde bor-
det den
efolkadt
ad vid
lyste lake,
sig ad
derat
ine af
i under
da i spet.
adt rom-
yde
Till den
bommen
gumme
yphig
skitale
go foglar
n sidan
id - ad
Kionas
iket med
unkter

ej blott skulle gifva staten inkommet i af-
sevärt högre grad än nu vore fallit utan
äfven höga fiskeristannas produktionsfri-
mån, måste dock smit för allmän reflexion
af de nu sådana förändringar vidtagas ad
änandet vid Gummel framför allt före af
sådana beskaffenhet att det så snart
som möjligt kunde upprättas och upphävas
alldeles som det, utsett alla andra släp-
heter, och hade nedtryckande på annande-
prisen samt att det vore förhållande
att på tillfälliga kartor öfver de ifrågakom-
mande områdena anskaffades så att ar-
betspekulanter bättre kunde få upp-
fattning af de ifrågavarande områdenas
storlek, belägenhet o. s. v.

Med anledning af de så
och anvisningar "fiskerilut. kommitté uti sin
berättelse för sig framhålla följande:
när det ad da fiskerilut. kommitté,
huru som en staten ej till y kan icke
fiske, statens fiskerilut. kommitté
dessa har varit sig såsom kommitté
dessa förbiset lagar uttrycke denna ad
fiskerilut. kommitté ad uttrycke denna ad
för lapparna, hvar den fiske uti dessa vatten
för uppläses till utskilda personer endast
under den frimtsättning ad skade den
genom ej tillkännas lapparna; ad lapp-
parne inom landet för närmare i vide
högre grad än vad som varit fallit ej till
ad nödsakade att medlet fiske såsom
än utkommet hvilket förhållande förän-
last till ad, med betydande för den höga

anvendelse af fiskerihandens opkøb
i Norge og andre steder, muligens endog an-
vendelse, i regel utændende fisket til sam-
me personer, som lekommit jagtrett
at det omvendt, hvornår fiskeriet er be-
lyst. at de deres jagter vanlige i min-
de betydelig grad ikke fiske etc. gennem
dybt fiskefærd og desuden at alle ikke
uppløst fiskeriet uti visse for lepparne
kunderne vil betynde vandsdrag på möj-
ligst bedste sæt tilgodekomme leppernes
fordel på samme gang som viint dra-
gits af fiskeriet i den man sådant
betydelig kunnet ske. at fiskeriet ikke
skap med fiskeriet endog således
ikke ligesom til grund for det af konen kun-
nede videt at de som mænd "en alman
regering af de nu mænd anvende"
at det indgik varit etc. bekendt, at at-
skellige personer fiske for at derigenom
kunde sig økonomisk finit, under det at
andre atvigen ikke fiske på grund af det
någe af disse fiskeriet medfør. at etc.
uppløst fiskeriet til ykkersfiskere in-
det under fiskefærding dels deraf at
lepparne af haft noget derimod at er-
ind og dels deraf at fisket varit for
de fiskefærd af betydelig påkaldet.
at deres fiskeriet. desuden at det liget
kunderne om de angivende, som numm
uppløst, for fiskeriet endog kan
ikke uppløst. at alle overvårdet deraf
at uti Kontrakten meddeles fiske for
anvendelse angivende Kontraktsfærdighe,

dels at
håndle
fiskefærd
ihl konen
dets om
kontrakten
som uti
håndle
ikke for
håndle
som for
udlænd
i hvilket
i ikke
for fiske
håndle
eller der
håndle
dels
eller at
indtækt
indtækt
betydelig
frank
de uppløst
dels
anvendelse
ty uppløst
indtækt
traktat
indtækt
særlig
særlig
anvendelse

dels stadgaades förhållande af arrendet för den
 händelse förskriftarna icke offentliggjordes dels
 förbehålles uppräkningsrätt för slagt. Med
 riksdagen ^{och} dels förklarades såsom rätt för arren-
 datorn, allomstund dylika stadganden uti
 kondukten såsom äro till förmån, och jag
 som uti förqvarade anseende framhållit
 hvarvå en mängd obekanta personer
 icke sika å Thomas sikkvatten, likväl
 håller jag att uppgiften drömm att "huru
 som helst turist eller icke turist svensk eller
 utländning opåskt fickas ut för sika nästan
 i hvilket någon som helst smärre anseende
 i icke obetydlig grad öfrorifom, och utrycket
 "för sika", för så vidt dermed antydes, att
 förbrukande myndigheter genom afpröf
 eller dygt medgifvande eller genom likgiltig-
 het bestämme obetydligt sika, ^{helt och hållet} ~~att~~ ^{att} ~~dermed~~ ^{att}
^{obetydligt} att obetydligt sika icke upphör
 eller släpps genom huti sikkvatten
 intygas förskrifter, utan drigenom att
 undan bevakning kommer till stånd å nu-
 beresfjällslandet, att sikkvatten. borde ha
 framkast något verkligt skal för för-
 de upphäfvandet af "arrendet vid Ljusne-
 dal", i synnerhet som detta upphäfvande
 anseende vara af någon framför att annat
 ty uppgiften blivom, att arrendet verkar
 nedtryckande på arrendpriset, måste be-
 traktas såsom ett arrendt påstående utan
 inbörd, blund annat på grund deraf, att
 särskild arrendgift icke äro sika
 rätten å Ljusnedals område, att det allige-
 arrendbelopp 1000 kronor, som numera

erlægges for såte til jagt og fiske i en om-
rind, og man om det vare for lægt derist man
sage i hængende dels til det aflagene laget
og dels til den omstændigheden at jagt-
og fiskeområderne for at tilgodegive hæng-
derist under liggende medgas oppskille
sig i trakter, som at lægt aflagene fra
den til hæng oppskille, ved det upan-
derede omrindes tilhæng liggende, kostade.
at sig i dette sammenhæng anser mig hæng-
og omkring framhælle hæng om ofte
forpente klage om det derist at man i
Ljensrind liggende tjenerne ike be-
kommer såte til jagt og fiske for hæng-
læng og i hæng omrind, endigt med
forhæng, ike med sig kan riktas
med vare sig ike eller oppskille, allene-
atund oppanrindede tjenerne, som vil
hæng sig bekant at jagt og fiske i f.d.
hæng omrindene skulle komme at ut-
omrindes, ike for ^{angestående} ~~omrindene~~
~~hæng omrindene~~ ^{angestående} ~~omrindene~~ ^{angestående} ~~omrindene~~
derist at dylik såte måtte tilhænges
hæng: at sig sakter hæng om be-
skaffenheden utaf med omrindene fiske-
kontrakt oppskille "om andre oppskille";
at-beriffende særkilde fiske-skaps ligg-
lignit-fiske med s. k. ritter i hæng grad
an hæng annat ridskap (fiske med
med mæligim underlagte, at egner at
fjendene fiske i omrindene dels med
at dette fidskap ligg med masser af omrindene
hæng ridskap i endigt med fiske-skaps
utrago" i de fiske fall kunne af den fiske

for rikt
utrago
hæng
af den
omrindene
ligg
fiske
i hæng
sakter
hæng
under
hæng
omrindene
dels
sakter
hæng
intet
i hæng
under
angestående
hæng
fiske
for
og den
hæng
med
s. k.
oppskille
lignit
sakter
hæng
ikke
gæng
med

9. År - Storsjö Lappby.

omfattande Bärmer och Särveds, Tranås och Mid. Lingsjö
res Skattejens afvandrings Gränser.

Lapparnas namn	Lappens Ålder vid föddelse senast		Lapp.
Thomas Tjerner Einar	1817	V L	Jonas
Barn Jonas		V	Ilustre
		V	Son
		V	Datter
Martin Thomas Tjerner	1849	75 V L	Son
		V	Datter
		V	"
		V	"
		V	"
		V	Son
		V	
Nils Nilsen Tjerner	1844	50 V L	
Hustru Sigrid Thomasdatter	1846	V	
Son Nils	1867	25 V	
Datter Peto	1871	V	
" Sigrid	1873	V	
Son Jonas	1878	V	
Datter Lisbet	1880	V	
" Anna	1882	V	
Lars	87	V	
Sigrid	90	V	
		V	
		V	
		V	
		V	
Einar Anna Fortskaldatter	1816	V	
Son Olof Nilsson	1846	V	
Datter Lisbet Nilsdatter	1852	V	
" Anna Nilsdatter	1854	V	

Åhre - Storsjö Lappby.

Lappernes navn	født år	døde år.
Jacob Jacobsson	1860.	Vist i Norge
Hustru Anna Lisa Jonsdatter	1869.	V ✓
Gavle	88	V ✓
Maria Elisabeth	90	V ✓ V ✓ V ✓ V ✓
Martin Jacobson	1853	V vist i Norge
Hustru Sofia Audensdatter -	1859.	V ✓
Datter Sigrid	1881.	V ✓
Søn Jacob	1882	V ✓
" Anders	1884	V ✓ V ✓ V ✓ V ✓
Jonas Jonasson	1826	X vist i Norge
Hustru Maria Sandvick	1835	X død
Søn Torhel	1860	X
- Lars	1866	X
Datter Eli	1876.	X ✓ V ✓ V ✓ V ✓
Brita Larssen	1839	V vist i Östergötland. V ✓ V ✓ V ✓
Peterson	1819.	V død

Åhre - Storsjö Lappleg

Lapparnes namn födels.	Ålder Åren.			
Jon Nilsson	1868.	500	4/350.	Erika
Hustru Karin Torkelsdotter	1867.		W	
Datter Marta Kristina	1891		W	
Dotter Maria	1894		W	Anna
			V	
			V	
			V	
			V	Anna
Torkel Jonasson	1852	300	V 250.	Hustru
Hustru Brita Jakobsdotter	1859.		V	Datter
Datter Anna	1879		V	
" Sunni	1881.		V	
" Maria	1883		V	
" Sigrid	1886		V	Jonas
" Jonas	88		V	
" Jakob	90		V	
" Jim	94		V	Jonas
			V	
			V	
			V	
			V	
			V	
Torkel Larsson	1844	30	W	Olof
Hustru Kristina Jonassdotter	1842.		W	
			V	
			V	Anna
Jon Torkelson	1871.		W	Jon
			W	
				Olof

Åke - Stenjö Sappes

Lapparnes namn	födelse	Ålder döda	Öfverlevande	Lapp
Anna Lucia Thomasdatter Kant	1846.	30.	Öfverlevande And. Höfström Kant. Val. Törnäs	Lars Höfström son
Enka Lucia Sandstam	1857.	1000	800.	"
Dotter Anna Lisa	1875			"
Son Jonas	1880.			"
Dotter Sigrid	1882.			"
" Anna Sara	1878.			"
" Lucia -	1888			"
Pers Andersson	1811.		dot	Har
Dotter Sigrid	1850.			a.d. x
Jon Larsson, döj	1848.	20.		Elis.
Dotter Brita Stina Nilsson	1844.			"
Son Nils	1883			Mar
" Lars	1885.			"
Nils Jonasson	1867	45		And
Dotter Anna Margareta Sandstam	1862.			"
S. Lars	1890			"
d. Marta Albertina	1892			"
d. Anna Sara	1894	1000		"

Åhre - Storjöö Lappby.

Lapparnes namn födel. Aukt. reä Renar.

Lapp.

		1070	
Kil Jakobson Renaude 1866	10	X	
		V	
		V	
		V	
		V	
Maiten Jakobson Renaude 1868	20	X	
		V	
		V	
		V	
		V	
Karmi Jakobson Renaude 1870		X	
		V	
Albin Rastén Jakobson 1887		V	
		V	
Enkas Eva Hansdatter 1810		X	Skripten på Tunnäs fjäla
		V	
Torkel Hennichson	30	X	

Thre - Storjõ Sambe

Pöfarte renners namn	ante renna.
Pet Persson Grunder	30.
Jön Persson - Gjengdalen	10.
Jön Jönsson - d.	20.
Halvor Andersen - d.	20.
O. Halvorsen - d.	10.
Enteferu Rahn - Orken	8.
Pet Nilsson - Botane	20.
Mart Mathiesen - Gjengdalen	30.
Ann Hansen - Entorke	15.
Jon Persson - Mæplingen	21.
Jön Ersson - Serfjör	3.
Jön Larsson - Storjõ	2.
O. Hædtröm - Hede	5.
Mart Jørgensen - Gjengdalen	10.
Joh Persson - Mæplingen	4.
And: Reinholdt - Læig	20.
Pet Persson - Loe Persson - Serfjör	22.
L. Bergqvist - Kucorvalen	25.
M. Olofsson - d.	15.
Pæll Olofsson - Ramundberg	15.
Loe Persson - Elou	7.
Lars Persson - Elou	10.
	482
	7070
	4952
100%	4952
	8904

Sid 12

Lappernes navn	Fødselsår	Antal Børn	
Lars Jonsson	1838	50	50
Hustru Anna Sara Persdotter	1847		✓
Søn Nils	1873		✓
" Per	1878		✓
" Lars	1880		✓
" Torkel	1887		✓
			✓
			✓
			✓
Olaf Renander	1837		✓
Hustru Eva Lisa Olofsdotter	1839		✓
			✓
			✓
Karin Olofsdotter	1859		✓
d.d. Søn Olaf	1887		✓
" " Anders	1891		✓
			✓
			✓
Elisabet Olofsdotter	1871		✓
			✓
			✓
Maria Olofsdotter	1879		✓
			✓
			✓
Anders Olofsson Renander	1869		✓
			✓
			✓
Anders Jakobsson Renander	1859	20	✓ Vistas i Norge

sid 11

		Antal Bæver	
Lappernes navn	født		
Eugen Lusia Andersen	1833 ³	2955	✓ ✓ ✓
Anders Torkelson	1870	20	✓ ✓ ✓
Anders Tjæststrøm	1831	50	✓ ² død
Hustru Sofia Magdalena Tjæststrøm	1839		✓
Datter Emma Lusia	1876		✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
Jonas Andersen Tjæststrøm	1844		✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
Jonas Jonsson Palen	1841		✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
Olof Fredriksson	1843		✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
And: Thomasson Væst	1836		✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
Son Albin	1885		✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
Olof Thomasson Væst	1839		✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓

[illegible]

4 Mid. Lingsfell. Jamt Skarvadelus, Mitvadelus, Jung-

[illegible]

Idre Lappby omfattande

Lärna

Lapparnes namn.	Lapparna Födelse	Lapparna döds	Lapparna öfriga	Lapparna öfriga
Enka Uin Pål dotter	1813.	57.		
Valter Helena Anders dotter	1821.	31.		
Son Olof Andersson	1887.	29.		
Lappgrann Anna Pål dotter	1855.	81.	40	
o. d. dotter Anna Brita	1888.		6	
Jonas Matheson Ringdal	1845.	79.	40	
Helena Sigrid Pål dotter	1835.			
dotter Maria Jones dotter	1878.			
Math. Andersson Ringdal	1816.	Blind.		

de Lärna Norsa Kronofark i Koppaibergs Län

Lapparnes namn	Lapparnes födelseår	Uppgifter beaktas.	
Lars Anderson Holm	1844.	277	
Nathan Malin Sjöström	1845	} se vidare vistas i Norge. nu i Högskolan	
Dotter Elis	1872		
" Brita	1877		
" Sigrid	1869.		
Olof Anders	1891		
Marta Sjöström Sjöberg	1858.	3.	Norge. Ol. Hansson
Dotter Anna Sofia Jönsson	1839.		
Son. Ol. Hansson Sjöström	1861.	39.	Norge
Dotter Elis Sjöström Sjöberg	1872		
S. Hansson Sjöström	1885		
Olof Clementson	1848.	31.	20.
Dotter Maria Magdalena Hansson	1858.		
Dotter Maria	1879	43.	
" Eva	1877.		
Son Axel Wilhelm	1886.		
Dotter Anna Kristina	1891.		
		373	

Jonas Hansson Hustru Maria Pålsson -	1954 1950	1973 157.		
---	--------------	--------------	--	--

Torkel Hansson	1956	5.		
----------------	------	----	--	--

Olof Hansson	1948	40.	Nriya	
--------------	------	-----	-------	--

575

§ 2.

Enär det åläge lapp, som med renar flyttar utom den socken, där han har sitt hemvist, att senast åtta dagar efter det han dit ankommit anmäla sig hos landsfiskalen i distriktet, men denne oftast vore boende långt från lapparnes flyttningssvåg och Konungens Befallningshavande under sådana förhållande ägde rätt förordna annan person, bösatt å plats i lapparnes flyttningssvåg, att mottaga sådan anmälan, hemställdes nu att sådant förordnande måtte tilldelas följande personer, nämligen:

§ 3.

På grund av stadgandet uti 22 § renbeteslagen valdes nu av lapparna nedanskrivna personer att såsom godemän för lapparna tjänstgöra vid syn och värdering vid fall som i renbeteslagens § 20 sägs, nämligen:

hemm. Lars Holmgren - boken för understödnad och är socknen

§ 4.

Jämlikt Konungens Befallningshavandes skrivelse den 3 Maj 1905 föredrogs vederbörande lappska fattigvårdsstyrelsens förteckning å understödstagare inom *Tranen* lappby; och fingo lapparna därvid yttra sig över de särskilda understödstagarnes behov av understöd, om deras ekonomiska förhållanden och förmåga att genom arbete försörja sig, samt huruvida de ägde anförvanter, som vore skyldiga och hade förmåga att bidra till deras underhåll.

Ingen annan -

§ 5.

Till kassaman för tiden intill nästa års sammanträde valdes *Jonas Nelson Fjällström*

; och antecknades rörande lappbyns kassa följande:

<i>inneslände å Sparbank och i Svenska Handelsbank i Jorå</i>	<i>16. 458. 62</i>
<i>hos ordm. Torstensson</i>	<i>25. 20</i>
<i>för förtädda renar</i>	<i>138. -</i>
	<i>621. 82</i>

26

Tierstaendes ordningsnummer Tomas förmå honom för 1920 till -
erhöld notifikation - 200 kr - emot kvitto -

27

Får dog till belöning Paulus Fjærdheim och Lars Nilsen Fjærdheim -

28

Anmärks att det givna är varit för rekommendation
genomgått samt att dessa vinterbelöning varit i Hånsalen.

29

Får dog Anker Christen Døvre skrive til Han. Hof. av den
31 maj 1921 med anmodan att han jämte familj och 250
remar inflyttat till Trams lopp. Sedan Christen Døvre
upptäckt att han med sin anmodan varit ansökan om att
få inflyttat till loppet samt att hennes familj bestod av
barnen: Signe Maria född 1914, Lars Nikolaus född 1916 och
Nils Johan född 1918, förklarade loppet att de på grund
av de oerhålliga omständigheterna som påstås för Anker Døvre
de vilka hade att erinra med inflyttningen -

Som van

Alv. Taaff

Protokoll hållet i *Stensdalen*
den *29 Augusti* 19*22* vid sammanträde enligt
§ 11 renbeteslagen med lapparna tillhörande
Tramie lappby inför undertecknad, lapp-
fogde i Jämtlands län.

Närvarande: *Ordningsmannen Tomas Jonasson Nils Nilsson Fälvsten Lars*
Nilsson Fälvsten Jonas Nilsson Fälvsten Jonas Mårtensson Jon Nilsson Fälvsten
Ankan Paulina Nordström Jöns Jonasson Paulus Fälvsten Jonas Fälvsten
Johan Fälvsten alla från Tramie samt Daniel Fälvsten fr. Kalls Lappby

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti § 11 renbeteslagen upprättades nu i två exemplar en renlängd, varav
det ena exemplaret överlämnades till ordningsmannen och det andra skulle till Konungens Befäl-
lingshavande översändas; och var denna renlängd så lydande:

ordn. o
jöns jonasson
jöns mårtensson

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt.	S:ma	
<i>Tomas Jonasson</i>	<i>124</i>			
<i>h. Anna Maria Jönsson</i>		<i>80</i>		
<i>d. Maria</i>		<i>26</i>		
<i>d. Karin</i>		<i>22</i>		
<i>d. Jöns</i>		<i>25</i>		
<i>Kristina Jonasson Stenbhus</i>		<i>5</i>	<i>348</i>	
<i>Ankan Paulina Nordström</i>	<i>260</i>			
<i>Först. Sofia Nordström</i>		<i>45</i>		
<i>St. Daniel Fälvsten</i>		<i>25</i>	<i>330</i>	
<i>Jonas Jonasson</i>	<i>195</i>			
<i>Klara May Jonasson</i>		<i>55</i>		
<i>Soffa Jonasson</i>		<i>55</i>		
<i>d. Anna Maria Nordström</i>		<i>40</i>	<i>345</i>	
<i>Lars Nilsson Fälvsten</i>	<i>50</i>			
<i>Jonas Nilsson Fälvsten</i>		<i>70</i>	<i>120</i>	
<i>Nils Nilsson Fälvsten</i>	<i>60</i>			
<i>d. Margareta Sofia</i>		<i>10</i>	<i>70</i>	
<i>Jonas Mårtensson</i>	<i>60</i>			
<i>h. Björk Fälvsten</i>		<i>10</i>		
<i>d. Sofia</i>		<i>15</i>	<i>85</i>	
<i>Jon Nilsson Fälvsten</i>	<i>40</i>			
<i>d. Paulus</i>		<i>40</i>		
<i>d. Jöns</i>		<i>20</i>		
<i>d. Jon Teodor</i>		<i>12</i>		
<i>d. Maria</i>		<i>13</i>	<i>129</i>	
<i>Bernhard Teodor Torkelson</i>	<i>50</i>		<i>50</i>	
<i>Ankan Kristina Sora</i>	<i>210</i>			
<i>Lars Olofsson</i>		<i>60</i>	<i>270</i>	
			<i>1747</i>	

§ 2.

Enär det åläge lapp, som med renar flyttar utom den socken, där han har sitt hemvist, att senast åtta dagar efter det han dit ankommit anmäla sig hos landsfiskalen i distriktet, men denne oftast vore boende långt från lapparnes flyttningsväg och Konungens Befallningshavande under sådana förhållande ägde rätt förordna annan person, bosatt å plats i lapparnes flyttningsväg, att mottaga sådan anmälan, hemställdes nu att sådant förordnande måtte tilldelas följande personer, nämligen:

Faktor J. Selander i Storås för Storås socken, adl. Storås kapell

§ 3.

På grund av stadgandet uti 22 § renbeteslagen valdes nu av lapparna nedanskrivna personer att såsom godemän för lapparna tjänstgöra vid syn och värdering vid fall som i renbeteslagens § 20 sägs, nämligen:

Hemng. Lars Holmgren i Salen för Underåhus och Åre socknar

§ 4.

Jämlikt Konungens Befallningshavandes skrivelse den 3 Maj 1905 föredrogs vederbörande lappska fattigvårdsstyrelses förteckning å understödstagare inom *Tranis* lappby; och fingo lapparna därvid yttra sig över de särskilda understödstagarnes behov av understöd, om deras ekonomiska förhållanden och förmåga att genom arbete försörja sig, samt huruvida de ägde anförvanter, som vore skyldiga och hade förmåga att bidra till deras underhåll.

Ingen svarar

§ 5.

Till kassaman för tiden intill nästa års sammanträde valdes *Jonas Vilhelm Håvsten*

; och antecknades rörande lappbyns kassa följande:

minutante på Sparkarrebok i Svenska Handelsbanken i Jämsen 16.622:72

hos Tomas Jonasson

75:20

86.

Antecknades så det följande året varit för renskötens gynnare.
Att en grupp av lapparna haft nit vintertida ena storis rochen
omkring fjällen samt en grupp vid Tobog och Hensölen. Figa utbe-
räkningar för bröskada förekommit —

Det som gynn.

Anteckn.

Protokoll hållet i Vilhelmsdal
den 2 juli 1923 vid sammanträde enligt
§ 11 renbeteslagen med lapparna tillhörande
Kauris lappby inför undertecknad, lapp-
fogde i Jämtlands län.

Närvarande: ordningsmannen Jonas Jonasson, Rik Nilsson Gällström,
Jonas Mårtensson, Jonas Jonasson, Jonas Gällström, Jon
Gällström, alla från Kauris samt Daniel Gällner från Kalle
lappby

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti § 11 renbeteslagen upprättades nu i två exemplar en renlängd, varav
det ena exemplaret överlämnades till ordningsmannen och det andra skulle till Konungens Befall-
ningshavande översändas; och var denna renlängd så lydande:

Renskötarens och renägarens namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt.	S:na	
<u>Jonas Jonasson</u>	190			
<u>h. Anna Maria Jonassons</u>		89		
<u>d. Maria</u>		26		
<u>d. Karin</u>		22		
<u>s. Jonas</u>		25	343	
<u>Bernhard Paulina Nordström</u>	260			
<u>dotter Sofia Nordström</u>		45		
<u>Dr. Daniel Gällner</u>		25	330	
<u>Jonas Jonasson</u>	195			
<u>Klara Marg. Jonassons</u>		55		
<u>Sofia Jonassons</u>		55		
<u>h. Anna Lisa Nordström</u>		40	345	
<u>Lars Nilsson Gällström</u>	58			
<u>Jonas Nilsson Gällström</u>		70	120	✓
<u>Rik Nilsson Gällström</u>	60			
<u>h. Margareta Sofia</u>		10	70	✓
<u>Jonas Mårtensson</u>	60			
<u>h. Brita Gällström</u>		10		
<u>d. Sigrid</u>		15	85	
<u>Jon Nilsson Gällström</u>	75			
<u>s. Paulus</u>		50		
<u>s. Jonas</u>		35		
<u>s. Jon Söder</u>		15		
<u>d. Maria</u>		15	190	
<u>Bernhard Söder Torstensson</u>	50		50	
<u>Bernhard Kristina Larsson</u>	270			
<u>Lars Nilsson</u>		60	330	
<u>Summa</u>			1863	

§ 2.

Enär det ålåg lapp, som med renar flyttar utom den socken, där han har sitt hemvist, att senast åtta dagar efter det han dit ankommit anmäla sig hos landsfiskalen i distriktet, men denne oftast vore boende långt från lapparnes flyttningssväg och Konungens Befallningshavande under sådana förhållande ägde rätt förordna annan person, bosatt å plats i lapparnes flyttningssväg, att mottaga sådan anmälan, hemställdes nu att sådant förordnande måtte tilldelas följande personer, nämligen:

*Faktor J. Selander i Storjå för Storjå socken, ad. Storjå
kapell.*

§ 3.

På grund av stadgandet uti 22 § renbeteslagen valdes nu av lapparna nedanskrivna personer att såsom godemän för lapparna tjänstgöra vid syn och värdering vid fall som i renbeteslagens § 20 sägs, nämligen:

*Blom i: Lars Holmgren i Dalen för Undersjö och Åre
socknar*

§ 4.

Jämlikt Konungens Befallningshavandes skrivelse den 3 Maj 1905 föredrogs vederbörande lappska fattigvårdsstyrelses förteckning å understödstagare inom *Tranväs* lappby; och fingo lapparna därvid yttra sig över de särskilda understödstagarnes behov av understöd, om deras ekonomiska förhållanden och förmåga att genom arbete försörja sig, samt huruvida de ägde anförvanter, som vore skyldiga och hade förmåga att bidra till deras underhåll.

Ingen annan

§ 5.

Till kassaman för tiden intill nästa års sammanträde valdes *Jonas Nilsson Gällstam*; och antecknades rörande lappbyns kassa följande:

<i>investierande i sparkassabok i Svenska Handelsbanken i Århus</i>	<i>kr. 622.72</i>
<i>hos Jonas Jansson</i>	<i>" 75.20</i>
<i>hissmannen</i>	<i>" 20.-</i>

§ 6.

Antecknas att det gångna året varit för renskötelsen gynnsamt. Inga utbetalningar för skador hava förekommit.

§ 7.

Anmäldes att den uppsatta bron öfver Kvärån (biflod till Stensån) under våren delvis rasat och i behov av reparation. Kostnaden kan beräknas till högst 30 kronor.

§ 8.

Lapparna attalade önskvärdheten av att bro öfver Herrängsån (omkring Välastugan) uppföres. Bidrag från Svenska Turistföreningen torde kunna påräknas.

Dag som var

Frank Gärden.

Protokoll hållet i *Nyhemmens lapp lög*
den 19 september 1914 vid sammanträde enligt
§ 11 renbeteslagen med lapparna tillhörande
Tjannas lappby inför undertecknad, lapp-
fogde i Jämtlands län.

Närvarande: *Ordningsmannen Tomas Jonasson Nils Nilsson Fjällsten Jonas Nilsson*
Fjällsten Jonas Mårtensson Jon Fjällsten Jonas Fjällsten Anna Lisa Jonassonsdotter samt
Daniel Fjällner.

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti § 11 renbeteslagen upprättades nu i två exemplar en renlängd, varav
det ena exemplaret överlämnades till ordningsmannen och det andra skullo till Konungens Befall-
ningshavande översändas; och var denna renlängd så lydande:

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt.	S:ma	
<i>Tomas Jonasson</i>	170		2	100
<i>h. Anna Maria Jonassonsdotter</i>		70		42
<i>d. Maria</i>		26		20
<i>d. Kamm</i>		22		18
<i>s. Jonas</i>		20	308	20
<i>Arken Paulina Nordhøld</i>	200			2.2.5
<i>ford. Sofia Nordhøld</i>		55		
<i>Dr. Daniel Fjällner</i>		40	295	
<i>Jonas Jonasson</i>	250			
<i>Klara Margareta Jonassonsdotter</i>		60		
<i>Sofia Jonassonsdotter</i>		60		
<i>a. Anna Lisa Nordhøld</i>		60	430	
<i>Lars Nilsson Fjällsten</i>	30			
<i>Jonas Nilsson Fjällsten</i>		75	105	
<i>Nils Nilsson Fjällsten</i>	60			
<i>d. Margareta Sofia</i>		10	70	
<i>Jonas Olofsson Fjällsten</i>	75			
<i>s. Paulus</i>		70		
<i>s. Jonas</i>		50		
<i>s. Jon Teodor</i>		25		
<i>d. Maria</i>		20	240	
<i>Jonas Mårtensson</i>	30			<i>Skote an Jon O. Fjällsten</i>
<i>h. h. Brita Mårtensson f. Fjällsten</i>		10		
<i>d. Sigrid</i>		15	55	
<i>Bernhard Teodor Torshelmen</i>	50			
<i>Jakob Torshelmen</i>		35		
<i>Torshel Torshelmen</i>		10	95	
<i>Arken Kristina Soora</i>	270			
<i>Lars Olofsson</i>		60		
<i>Dr. Alvin Kant</i>		10	340	
Summa renar			1938	

*men?
stämde b.*

§ 2.

Enär det ålâge lapp, som med renar flyttar utom den socken, där han har sitt hemvist, att senast åtta dagar efter det han dit ankommit anmäla sig hos landsfiskalen i distriktet, men denne oftast vore boende långt från lapparnes flyttningsväg och Konungens Befallningshavande under sådana förhållande ägde rätt förordna annan person, bosatt å plats i lapparnes flyttningsväg, att mottaga sådan anmälan, hemställdes nu att sådant förordnande måtte tilldelas följande personer, nämligen:

Faktor J. Splander i Storjå för Storjå socken och Storjå kapell.

§ 3.

På grund av stadgandet uti 22 § renbeteslagen valdes nu av lapparna nedanskrivna personer att såsom godemän för lapparna tjänstgöra vid syn och värdering vid fall som i renbeteslagens § 20 sägs, nämligen:

Herr Lars Holmgren i Söken för Understödssocken och för socknen.

§ 4.

Jämlikt Konungens Befallningshavandes skrivelse den 3 Maj 1905 föredrogs vederbörande lappska fattigvårdsstyrelsens förteckning å understödstagare inom *Tranen* lappby; och fingo lapparna därvid yttra sig över de särskilda understödstagarnes behov av understöd, om deras ekonomiska förhållanden och förmåga att genom arbete försörja sig, samt huruvida de ägde anförvanter, som vore skyldiga och hade förmåga att bidra till deras underhåll.

§ 5.

Till kassaman för tiden intill nästa års sammanträde valdes

Jonas Nilsson Fjällsten

; och antecknades rörande lappbyns kassa följande:

<i>inbetalade å sparbankens K^o 180867 i Sv. Handelsbanken i Jönköping</i>	<i>14.622.72</i>
<i>hos Ordon Tomas Jonsson</i>	<i>75.20</i>
<i>kassaman Jonas Fjällsten</i>	<i>180. —</i>
<i>Fordringar av: Nils Paulus Nilsson i ansvaret 17. Jonas Fjällsten 6. John Fjällsten</i>	<i>= 39. —</i>

§6

Onskade bygga på en bro (av en för ena) över vägen mellan Heringsås inflokt i denna
samt på gångbron över Torsån reparerad - Turist förvuxen möjligen detta -

§7.

Antecknades på de gångna året varit gynnade men hade varken rivit en del renar - händ
en typiskt utom klavar som kanske uppgår till ett hundra tot -

Vinterbelet utnyttjats i haktet av Lång på båda sidor Ljusnan -

§8.

I höstade under vintern i Kärravallen 125 ha. och i Hedra 20 ha -

§9.

Lagdrängarna Paul och Jonas Tjäderholm förslags på betoning -

Oles!
 Premiär - 16 prot. 1924
 Lars Nilsson Fjällsten vill leva!

Protokoll hållet i Nyhemmens lappstuga
 den 16 september 1925 vid sammanträde enligt
 § 11 renbeteslagen med lapparna tillhörande
 Tranväs lappby inför undertecknad, lapp-
 fogde i Jämtlands län.

Närvarande: Ordningsmannen Tomas Jonasson och fjällmännen J. P. Fjällsten,
 Nils Nilsson Fjällsten, Jonas Nilsson Fjällsten, Lars Nilsson Fjällsten, Jonas Jonasson

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti § 11 renbeteslagen upprättades nu i två exemplar en renlängd, varav
 det ena exemplaret överlämnades till ordningsmannen och det andra skulle till Konungens Befall-
 ningshavande översändas; och var denna renlängd så lydande:

Renskötarens och renägarens namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt.	S.ma	
Tomas Jonasson och hustru	192			1 - 5
d. Maria		20		
d. Karin		18		
A. Jonas Liba		20	250	
Jonas Jonasson	200			1 - 4
12 st. renar, Jonas Jonasson		55		
Lotja Jonasson		55		
2 st. Lina Nordström Liba		50	360	
Ankan Tadelius Nordström Liba	200			1 - 3
fröken. Lotja Nordström		55		
Dr. Daniel Fjällsten	85	50	365	
Jonas Jonasson				
Lars Nilsson Fjällsten	20	30	30	1 - 1
Jonas Nilsson Fjällsten	60	75	75	
Nils Nilsson Fjällsten o. h. Liba		85		1 - 3
A. Nordström, Lotja		20	65	
Jonas Fjällsten o. h. Liba	90	80		1 - 6
A. Tadelius	135		100	
A. Fjällsten	75		65	
A. Jon Nordström	25		35	
A. Maria, Nils Nilsson Fjällsten o. h. Lotja	20		20	300
Jonas Mänttönen och hustru	40			1 - 3
d. Signe		15	55	
Ankan Kristina Dora Liba	170			1 - 3
Lars Olofin		60		9 - 24
Dr. Albin Rant		15	385	
Jonas			1785	

§ 2.

Enär det ålâge lapp, som med renar flyttar utom den socken, där han har sitt hemvist, att senast åtta dagar efter det han dit ankommit anmäla sig hos landsfiskalen i distriktet, men denne oftast vore boende långt från lapparnes flyttningväg och Konungens Befallningshavande under sådana förhållande ägde rätt förordna annan person, bosatt å plats i lapparnes flyttningväg, att mottaga sådan anmälan, hemställdes nu att sådant förordnande måtte tilldelas följande personer, nämligen:

Faktor J. Selander i Storå för Storå socken och Storå kyrka
Lagen!

§ 3.

På grund av stadgandet uti 22 § renbeteslagen valdes nu av lapparna nedanskrivna personer att såsom godemän för lapparna tjänstgöra vid syn och värdering vid fall som i renbeteslagens § 20 sägs, nämligen:

Kennig Lars Holmgren i Dalen för Underåkers och Åre socknar.
Lagen

Obs! Nils för
Ljungdalen.

§ 4.

Jämlikt Konungens Befallningshavandes skrivelse den 3 Maj 1905 föredrogs vederbörande lappska fattigvårdsstyrelsens förteckning å understödstagare inom ^{Framis} lappby; och fingo lapparna därvid yttra sig över de särskilda understödstagarnes behov av understöd, om deras ekonomiska förhållanden och förmåga att genom arbete försörja sig, samt huruvida de ägde anförvanter, som vore skyldiga och hade förmåga att bidra till deras underhåll.

Lagen

§ 5.

Till kassaman för tiden intill nästa års sammanträde valdes ^{om-} Jons Nilsson Fjällsten

; och antecknades rörande lappbyns kassa följande:

inbetalande å sparkambote N ^o 140867 i Sv. Handelsbanken i Jämsjö	1 kr. 622:72	624-24-
inbetalande hos ordningsman	" 11:20	= 5:20
" " kassaman	" 118:-	= utgör.
fördiingen av Toms Jönas 14.5, Jons Mäster 5, Nils Fjällsten 6-	" 16-	
" " Jons Mäster	" 26:50	= 31:50
Nils Fjällsten 6- Åloms 17- Jons Jönas 19:20		

26.

Fredrik Daniel Håstens fr. Kall lapply ansökan för inflytt till denna lapply, och hade lapparna intet hinder i sin vandra utan trösteltes fram-
ställningen.

27.

Höda över J. Olsson i Landbeck framställning för arrenden beti i renbetes landet
Landverka hade lapparna hinder i intet erina.

28.

Framställde lapparna omhän om bra ved Wälsan något nedan för Hemsjöns inflytt
i Wälsan -

Obs! Nils Gunnar i
Spingsdalen.

Lars Wagn.

Alm Staff

Renlängd för Mittådalen lappby, Jämtlands län, år 1953.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittådalen den 5 juni 1953.

Östersunds-Postens tryckeri 8208

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Jon Leonard Klemetsson o.h.	40			
Per Alrik Fjällgren		59	99	✓
Martin Nordfjäll o.h.	141			
s. John		100		
d. Sofia		8	249	
Nils Tomasson o.h.	250			
dr. Robert Larsson		8	258	
Tomas Tomasson o.h.	120			
Nils Anton Tomasson		50		Skriven i Gallivare. Studerar vid
Lars Markus Tomasson		10		Uppsala universitet.
Lisa Hansson, f. Tomasson		1		Studerar vid Uppsala universitet
dr. Sigvard Persson		91	272	Gift och bosatt i Åre.
Matteus Nordfjäll	39			
Anders Nordfjäll		4		
Nils Otto Nordfjäll		1		
Petrus Nordfjäll		33		
Mats Börje Nordfjäll		3		
Arne Nordfjäll		2	82	
Paul Andreas Axman o.h.	193			
Nils Larsson-Axmans stbhs		6		
Lisa Axman-Larsson		6		Bor i Järpen.
Lars Johan Axman		20		
Daniel Fjällner o.h.		75	300	
Anders Jonasson-Renskyldt	35			
Lars J. Renfeldt		2	37	
Lars Doj o.h.	127			
Per Gustav Schain		49		
John Schain		126	302	
Nils Axel Nilsson	63			
Anders Em. Andersson o.h.		1		
s. Arne		4		
Birgit Jonsson		-	62	
Transport	63	5	1599	

Renskötarens och renägarens namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Transport	63	5	1599	
Anders Herman Rensberg		1		
Märit Jonetta Rensberg		3		
John Olov Rensberg		3		
Karin Sofia Jonssons stbhs		31		
ä. Anna Lisa Torkelsson		1		
Thomas Torkelsson		46		
Jon Renhuvud		15		
Nils Einar Andersson		4	172	
Nils Persson-Åhs	155			
Lars Ringdahl o.h.		90		
Bengt Torkelsson		20		
Per Torsten Fjällgren		18		
Jonas Bertil Fjällgren		28		
Kristina Margareta Fjällgren		7		
ä. Brita Fjällgren		3	321	
Jon Oskar Fjällgren	150			
s. Torsten		36		
Jon Elias Fjällgren		28		
Folke Fjällgren o.h.		17		
Jonas Jonsson		-	231	
Nils Paulus Fjällgren o.h.	141			
Jon Martin Torkelsson		32		
ä. Sonne Nilsson		8	181	
Torkel Larsson o.h.	150			
Transport	150	-	2504	

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Fortsättning.

Renlängd för Mittådalens lappby, Jämtlands län, år 1953.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande lappby, upprättad
enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i
den 19.....

Österunda-Postens tryckeri 8208

[illegible]

Renlängd för Mittadalen lappby, Jämtlands län, år 19 54,

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittadalen lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittadalen den 29 maj 1954,

Östersunds-Postens tryckeri 8208

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Jonas Leonard Almqvistson o. h.	40		40	
Dr. Alarik Jälgren	59		59	
Anders Nordfjäll o. h.	141			
o. John		100		
d. Sofia		8	249	
Nils Thomasson o. h.	150			
dr. Robert Larsson		8	158	
Jonas Thomasson o. h.	200			Köpt 100 reurar av Nils J. under 1954
Nils Anders Thomasson		50		Studerar i Uppsala.
Lars Anders Thomasson		10		— " —
Lina Larsson f. Thomasson		1		Gitt i Åre.
dr. Sigvard Persson		92	353	
Anders Nordfjäll	39			
Anders Nordfjäll		7		
Nils Otto Nordfjäll		1		
Petrus Nordfjäll		33		
Nils Börje Nordfjäll		3		
Arne Nordfjäll		2	82	
Paul Andreas Amman o. h.	193			
Nils Larsson Ammans s. h.		6		
Lina Amman-Larsson		6		Bor i Järpen.
Transport	193	12	941	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Transport	193	12	941	
Lars Johan Nerman		20		
Samuel Hållner o. h.		75	300	
Anders Jonsson - Rensköter	35			
Lars J. Rensfeldt		2	37	
Lars J. o. h.	127			
Per Gustaf Schain		49		
John Schain		126	302	
Nils Axel Nilsson	63			
Anders Olof Andersson o. h.		1		
S. Åker		4		
Anders Herman Rensberg		1		
Mariet Jonetta Rensberg		3		
John Olof Rensberg		3		
Marin Sofia Jonsson o. h.				
ä. Anna Lind Jockelson		1		
Thomas Jockelson		46		
Transport	63	59	1580	

Summa renar

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Inspektör

Fortsättning.

Renlängd för Åre-Hälsjö lappby, Jämtlands län, år 19 57.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Åre-Hälsjö lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Åre-Hälsjö den 29 maj 19 57.

Östernanda-Postens tryckeri 8208

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
<u>Jon Renslund</u> ^{Transport}	63	59	1580	
<u>Wils Einar Andersson</u>		10		
<u>Wils Persson - Åre</u>	155	4	136	✓
<u>Lars Ringdahl o. h.</u>		90		
<u>Jonas Renslund o. h.</u>		18		
<u>Jonas Renslund</u>		20	280	
<u>Jon Torsten Hällgren</u>	168	11	1181	
<u>Jonas Renslund Hällgren</u>				
<u>Willemina Margareta Hällgren</u>		7		
<u>Brita Hällgren</u>		3	56	
<u>Jon Olof Hällgren</u>	150			
<u>J. Renslund</u>		36		
<u>Jon Olof Hällgren</u>		28		
<u>Folke Hällgren o. h.</u>		17	231	
<u>Wils Renslund Hällgren o. h.</u>	141			
<u>Jon Olof Hällgren</u>		32		
<u>W. Torsten Nilsson</u>		8	181	
<u>Torsten Nilsson o. h.</u>	157			
<u>W. Renslund</u>		10		
<u>W. Renslund</u>		3	180	
<u>Transport</u>			2644	

§ 6. Prot 5.6.1953 § 7, 511

Då förordnandet för lappbyns nuvarande ordningsman utginge i och med detta års utgång, företogs val av ordningsman inom lappbyn för nästkommande 6-årsperiod 19____-19____; och valdes nu härtill lappmannen _____

§ 7.

Antecknades rörande lapparnas vinterflyttningar och flyttningsvägar, betesförhållanden under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande: Den 12 januari 1953 flyttades en grupp på omkring 500 renar över Tännäs till Brändåsen. Någon tid därefter flyttades dels några grupper över Lossnen och dels några över Fjällnäs till trakten mellan Brändåsen och Högvålen, där hjorden betat till senare delen av mars, då den flyttats till trakten av Lofsdalen. Återflyttning till lappbyområdet hade ägt rum i mitten av april.

Betesförhållandena kunna betecknas som normala. Fall av lodjursrivna renar (två st.) iaktogs vid nerflyttningen vid Lossnen inom Ljusnedals bruksegendom. Några fall av ögonsjukdom bland renarna ha påträffats på våren 1953.

§ 8.

Lappbyn beslutade nu uttala, att den intet hade att erinra emot att lappmannen Anders Nordfjäll finge bibehålla den i protokoll den 20 mars 1953, § 5, omförmälda stugan på den plats, där den nu står, under förutsättning, att renvaktare vid behov finge tillstånd att taga in i stuga.

§ 9.

Ingen erinran mot framställning från Isak Olsson i Funäsdalen om tillstånd att taga 15 kbm gårdsgrus vid Kålbenshån.

§ 10.

Lappbyn hade intet att erinra emot framställning från Einar Wage-nius i Flon, Bruksvallarna, om rätt att taga upp viss väg.

§ 11.

I ärende ang. krav från Fredrik v. Malmberg, Norrköping, rörande ersättning för förlorad höskörd inom Henvålen nr 1 i Vemdalens socken meddelade lappbyn.

Under oktober och november månader 1952 hade lappbyn samlat renar i trakten av Henvålen, vilka renar - en flock på drygt 2000 renar - drivits till Flatruet för skiljning,. Flocken var sammansatt av renar

Prot 5.6.1953 §11

från praktiskt taget hela området söder om banan Östersund - Storlien. Under juli månad och fram till förenämnda tidpunkt hade ingen av lappbyns medlemmar varit i trakten av Henvålen, varför man icke kan uttala sig om, huruvida lappbyn tillhöriga renar befunnit sig där då. Då sommaren 1952 var så kylig som den var, är det emellertid inte omöjligt, att renar uppehållit sig i trakten av Henvålen vid den tidpunkten. Man kan då utgå från, att det även då rört sig om sammanblandad ren och då man numera icke kan kostatera i hur stor utsträckning renar från Mittådalens lappby befunnit sig i denna flock, anser sig lappbyn icke kunna gå med på von Malmborgs krav.

§ 12.

Framställning från Bror Jonas Rehnfeldt om registrering av renmärke, som tidigare fastställts för Marit Elisabet Renfeldt, tillstyrktes av lappbyn. Inga renar finnas nu inmärkta i märket.

§ 13.

Lappbyn beslutade att av medel ur lappbykassan anslå högst 2.500:- kronor för inköp av en motorbrandspruta med tillbehör för användning främst under kalvmarkningar och skiljningar under sommaren. Beslutet skulle underställas länsstyrelsen för godkännande.

§ 14.

Framställning från Nils Axel Nilsson om registrering av renmärke för Nils Einar Andersson tillstyrktes av lappbyn.

Märket lagfördes någon gång på 1890-talet för Nils Nilsson i Ljungris inom Hede tingslag.

§ 15.

Då vidare ej förekom, avslutades sammanträdet.
Dag som ovan.

Vid protokollet:

Ake Wikman

Närvarande
och hans
Lars Doj
son, Nils
Nordfjäll
Fjällgren
Rensberg,
tillsynsm

Jämlik
plar renlä
mannen och
i Jäm+land

Enär d
utom den
under fly
ankommit
bosatt län
ningshava
bosatta å
sådan anm
för nedans
Stråldane
nen : Is
socken.

Jämlik
skrivna pe

67, 255 och 279
ig. kände något

trening av ren-
inran !

renmärke för
an från lappby-

v med fallskär-
ing att proven
över Flatruet.

J. Renfeldt för
från bykassan
rel:n.

ch dispositionen

äna, att medlem
en Nedalssjön -

robyn har ett

om ofredade renar.

ställning om att
är motor spruta,
dalen som ovan.
19/11/1911

Protokoll, hållet vid sammanträde med
lapparna tillhörande Mittådalen
lappby i Mittådalen den 29 maj
1954 inför undertecknad, lappfogde i Jämt-
lands län.

Närvarande: Ordningssmannen A.J. Renskyldt, vice ordningssmannen Nils Axel Nilsson, renägarna Lars Doj, John Schain, Nils Paulus Fjällgren, Jon Oskar Fjällgren, Jon Leonard Klementsson, Lars Ringdahl, Paul Axman, Nils Persson-Ås, Torkel Larsson, John Nordfjäll, Petrus Nordfjäll, Tomas Thomasson o.h., Nils Thomasson, Jonas Bertil Fjällgren, Torsten Fjällgren, Elise Fjällgren och Jonetta Nordfjäll samt tilllynsmannen Edor Burman.

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu i tre exemplar renlängd för lappbyn, av vilka ett nu överlämnades till ordningsmannen och ett skulle översändas till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Jämtlands län samt ett förvaras av lappfogden.

§ 2.

Enär det enligt renbeteslagen åligger lapp, som med renar flyttar utom den socken, där han har sin hemvist att, för varje socken, som under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit ankommit hos landfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore bosatt långt från lapparnas flyttningssväg och Kungl. Maj:ts Befallningshavande under sådana förhållanden ägde förordna andra personer, bosatta å platser, som ligga i lapparnas flyttningssväg, att mottaga sådan anmälan, hemställdes nu, att sådant förordnade måtte utfärdas för nedanskrivna personer, nämligen: Hemmansägaren Hans Jonsson i Stråldene, adress Lofsdalen, för Svegs kommun och f. fjärdingsmannen Nils Olsson i Storfjäten, adress Särnåheden, för Lillhärda kommun.

§ 3.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes av lapparna nedan-
skrivna personer att såsom godemän för lapparna under år 1955 -19.....

deltaga i syn och värdering för skada av renar, varom uppgörelse ej träffats, nämligen: Samtliga i länsstyrelsens allmänna kungörelse nr. 113 år 1953 nämnda utom Olof Olofsson, Långåskans, som av sagt sig uppdraget. I dennes ställe valdes hemmansägaren Johan Åslund, Medskogsbygget, Långåskans.

§ 4.

Jämlikt stadgandet i för lappbyn gällande byordning företogs val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 1955-1957; och valdes nu härtill lappmannen Tomas Thomasson

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Behållning från 1952 kr....	77.498:14	Utgifter under 1953	15.662:32
Inkomster under 1953 "	15.093:25	Behållning till 1954	76.929:07
<u>Summa kronor</u>	<u>92.591:39</u>	<u>Kronor</u>	<u>92.591:39</u>

Behållningen fördelar sig sålunda:

Jämtlands Folkbank	nr. 6734 kr.	10.708:93	
Svenska Handelsbanken	" 52489 "	313:06	
Jämtlands läns Sparbank	" 50395 "	13.989:47	
Sundsvalls Enskilda bank	" 2606	13.614:03	Ordningsmannen och
Postgiro nr. 16 29 37	" 5 "	5.522:80	kassamannen beviljas
Utestående fordringar	" "	26.159:45	ansvarsfrihet för 1953
Kontant i kassan	"	4.195:73	års räkenskaper.
Inbetalda, tidigare utestående fordr.		2.425:60	
	§ 5.	Kr. 76.929:07	

Jämlikt stadgandet uti § 48 Kungl. Maj:ts städga angående nomadundervisningen i riket den 31 december 1925 företogs nu val av nomadskolfullmäktige inom lappbyn för åren 19-19; och valdes härtill Nomadskolfullmäktige och deras ställföreträdare äro valda för tidsperioden 1954-57.

samt till deras ställföreträdare

Då föro
med detta
nästkomman
mannen Ord
ningen antec

Anteckn
vägar, bete
djurs härj
invasioner
jande:

En gru
ten av Fjäl
ungedär en
övriga hjon
andra vid l
Lofsdalenfj
Loesne...

Betes
förekommit.

i Ne
säkerhet ic
hade icke f

Invasi
rum i unga
Sverige som

Genomg
däri.

Jöns I

Alf B

Eric
till fiske
än till Ned

S.O. S
intages bes

Formulär nr 11.

Envar, som önskar upplysning rörande beskaffenheten af honom åliggande uppgiftsskyldighet eller om sättet för dess fullgörande, äger att för sådant ändamål häuvända sig till ordföranden i vederbörande taxeringsnämnd.

Uppgift angående renskötsel att avlämnas under år 19⁵⁵ för taxering i
..... kommun.

Uppgifterna avse kalenderåret 19⁵⁴ = »beskattningsåret».

Uppgiftslämnarens fullständiga för- och tillnamn: *Carl Andersson Jensen*

Födelseår: Lappby:

Mantalsskrivningsort för beskattningsåret:

(I regel bosättningsorten den 1 november året före beskattningsåret.)

Egna renar vid årets början <u>195</u> st. Under året tillkomna: genom kalvning <u>80</u> » genom inköp <u> </u> » Summa <u>275</u> st. <u>80</u> » Avgår motstående antal renar <u>195</u> » Egna renar vid årets slut <u>195</u> st. I min vård satta skötesrenar <u> </u> »	Under året hava: a) försålts: livrenar <u> </u> st. levande renkalvar <u> </u> » b) slaktats för mitt hushåll: renar <u>18</u> » renkalvar <u> </u> » c) slaktats för avsalu: renar <u>42</u> » renkalvar <u> </u> » d) förlorats genom sjukdom, härjningar av rovdjur eller annan olycklig händelse: <u>20</u> » egna renar <u>80</u> » Summa <u>80</u> st.
--	---

Intäkter.	Kronor
1. Naturaförmåner (kött, skinn m. m.) för mitt hushåll (..... hushållsmedlemmar) enligt ortens pris . . .	
2. Influtna belopp i penningar eller varor:	
a) för försålda produkter:	
renar och kött därav	
hudar och skinn	
andra produkter	
b) ersättning för vård av skötesrenar . .	
c) övriga intäkter:	
Summa intäkter	
Avgå motstående avdrag	
Nettointäkt	

Avdrag.	Kronor
1. Avlöning till st. renvårdare:	
kontant lön	
kosthåll under kostdagar	
2. Utgivna belopp i penningar eller varor:	
a) avgifter enligt renbeteskonvention . .	
b) ersättning för skada å gröda	
c) övriga driftkostnader:	
för uppförande av rengården . . .	
» underhåll av vakthundar . . .	
Summa avdrag	

Nettointäkt enl. sid. 1		Kronor	Förmögenhet i renskötsel.	Kronor
Avgå: Allmänna avdrag:			st. vuxna renar	
1. Slutlig (eller tillkommande) skatt, som påförts under beskattningsåret, till den del skatten skall erläggas till kommun eller annan kommunal samfällighet ¹⁾ kr.			» ungrenar	
2. Avgifter till folkpensioneringen o. d. ¹⁾ »			» vakthundar	
3. Premier för livförsäkring o. d. . . . »			Döda inventarier, avsedda för renskötseln och annan i samband därmed bedriven förvärvsverksamhet	
4. »			Andra tillgångar i renskötseln	
Att taxera			Summa tillgångar	
			Avgå: Skulder i renskötseln	
			Behållen förmögenhet	

¹⁾ Avdrag för kommunala skatter och obligatoriska avgifter till folkpensioneringen må ske med belopp, varmed sådan skatt eller avgift upptagits å debetsedel å fastighetsskatt eller slutlig (eller tillkommande) skatt enligt taxeringen för året näst före taxeringsåret. Obs! Preliminär A-, B- eller C-skatt får ej avdragas.

Särskilda upplysningar och yrkanden.

(Upplysningarna ifyllas noggrant. Det ej tillämpliga överstrykes av den skattskyldige.)

- Under beskattningsåret var jag *ogift — gift — änking — änka — fränskild — hemsild — och sammanlevde — sammanlevde icke* — med andra maken (om i något hänseende ändring skett under året, anges dagen därför nedan).
- Den 1 november beskattningsåret hade jag följande antal hemmavarande eller av mig helt eller delvis underhållna barn, vilka då icke uppnått 18 års ålder och vilka icke, vart för sig, under beskattningsåret haft minst 600 kronors inkomst:
Av dessa äro följande hos mig icke mantalsskrivna (namn, ålder och adress för dem angivas):
- Uppgift av skattskyldig som under större delen av beskattningsåret varit *ogift (eller änking etc. eller, ehuru gift, icke levt tillsammans med andra maken)* och som den 1 november beskattningsåret hade barn:
 - Under större delen av beskattningsåret *hade jag — hade jag icke* husföreståndarinna.
 - Den 1 november beskattningsåret hade jag *hemmavarande — av mig helt eller delvis underhållet — barn, vilket stod — icke stod —* under min vårdnad och för vilket rätt till allmänt barnbidrag förelåg — *icke förelåg*. Under större delen av beskattningsåret *sammanlevde jag — sammanlevde jag icke* — med den som hade vårdnaden om barnet.
- Övriga upplysningar och yrkanden [t. ex. yrkande om helt familjeavdrag för barn (vid taxering till kommunal inkomstskatt) därest skattskyldig anser sig berättigad därtill oaktat föräldrarna icke varit gifta med varandra eller, ehuru gifta med varandra, levt åtskilda (namn och adress angives för barnet och den andre av föräldrarna); eller yrkande av folkpensionär eller annan om avdrag på grund av väsentligt nedsatt skatteförmåga]:

Härmed försäkrar jag på heder och samvete, att jag i denna handling mig veterligen icke utelämnat någon inkomst eller någon förmögenhetstillgång, som där bort uppgivas, samt att uppgifterna jämväl i övrigt lämnats sanningsenligt och efter bästa förstånd.

den 19

Namn:

Nuvarande bostads- och postadress:

Obs! Den som uppsåtligen eller av grov oaksamhet lämnar oriktig uppgift, ägnad att leda till för låg skatt, straffas enligt skattestrafflagen med böter eller fängelse eller, i vissa fall vid uppsåtligt brott, med straffarbete i högst två år.

Upplysningar av ordningsmannen:	Anteckningar av lappfogden:
I senast upprättade renlängd har för ifrågavarande lapp upptagits st. egna renar och st. skötesrenar.	
Övriga upplysningar om den skattskyldiges förhållanden:	

Taxeringsnämndens beslut.

Taxerad inkomst	Ortsavdrag	Beskattningsbar inkomst	Beskattningsbar förmögenhet
Taxering till statlig inkomstskatt			Taxering till statlig förmögenhetsskatt
» » kommunal inkomstskatt			

Skäl för avvikelse från uppgiften:

§ 6. Prot 29.5.1954 § 7

Då förordnandet för lappbyns nuvarande ordningsman utginge i och med detta års utgång, företogs val av ordningsman inom lappbyn för nästkommande 6-årsperiod 19____-19____; och valdes nu härtill lappmannen Ordningsmannen är förordnad till och med år 1958 och vice ordningsmannen till och med år 1956.

§ 7.

Antecknades rörande lapparnas vinterflyttningar och flyttningsvägar, betesförhållanden under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande:

En grupp om ungefär 300 renar flyttade under januari månad från trakten av Fjällnäs över Malmagenfjällen till Brändåsen, där man uppehöll sig ungefär en månad, varefter hjorden i Högvalen förenades med lappbyns två övriga hjordar, som hade uppehållit sig den ena i trakten av Långå och den andra vid Lossnen. Efter samlingen i Högvalen fördes byns renar till Lofsdalenfjällen. Återflyttningen påbörjades den 26 april och gick över Lossnen.

Betesförhållandena hade under året varit goda. Inga rensjukdomar hade förekommit.

Vid Medskogebygget hade under vintern uppehållit sig järv, som dock med säkerhet icke kan påstås ha dödat renar. De djur, som påträffade dödade, hade icke företett sådana skador, att man kunnat avgöra rovdjurets art.

Invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge ha ägt rum i ungefär samma omfattning som tidigare - ungefär lika många norska i Sverige som svenska i Norge.

Genomgicks lappbyindelningens längd och gjordes vederbörliga ändringar däri.

§ 9.

Jöns L. Elfbergs framställning om rätt till fiske tillstyrktes (A 123). 1955

§ 10.

Alf Björks framställning avstyrktes (Uppl. 137/54).

§ 11.

Eric Normans framställning tillstyrktes samtillvida att Norman får rätt till fiske i Mittån samt i Öradtjärnbäcken till Öradtjärnarna samt i Daddån till Nedre Daddsjön (Uppl. 106/54).

§ 12.

S.O. Svenssons ansökan tillstyrktes med förbehåll att i kontraktet intas bestämmelser om att arrendatorn skall inplantera fisk (Uppl. 103/54).

§ 13.

Föredrogs en skrivelse från Lars Nik. Kritik med förfrågan om eventuellt hinder från lappbyns sida emot fastställelse av renmärke av utseende, som framgick av skrivelsen bifogat avklipp. Ingen erinran från lappbyns sida.

§ 14.

Okända renmärken enligt skrivelserna 292, 303, 315, 230, 267, 255 och 279 utlämnades till de församlade för granskning. Ingen av lapparna igenkände något märke.

§ 15.

Ingevs framställning från Jon Leonard Klementsson om registrering av renmärke för Sigrid Aile Klementsson, född den 31/8 1935. Ingen erinran !

§ 16.

Ingevs framställning av Tomas Thomasson om registrering av renmärke för dottern Ingrid Margareta Vaino, född den 30/7 1939. Ingen erinran från lappby-medlemmarna!

§ 17.

Föredrogs framställning från F 4 om rätt att företaga prov med fallskärmar i Flat ruet. Framställningen tillstyrktes under förutsättning att proven ägde rum inom ett område, som i väster begränsas av landsvägen över Flatruet.

§ 18.

Ingevs framställning om ersättning med 100 kronor till L.J. Renfeldt för skötsel av telefonväxel. Lappbyn beslöt att taga medel i anspråk från bykassan för ifrågavarande ändamål. Beslutet skulle underställas länsstyrelsen.

§ 19.

Föredrogs länsstyrelsens skrivelse rörande förvaltningen och dispositionen av de så kallade Neamedlen.

Lappbyns medlemmar enade sig om att hos länsstyrelsen begära, att medlen finge tagas i anspråk för byggande av stängsel efter sträckningen Nedalesjön - Predikstolen - Helag sfjället - Öjön - Ljungan.

Beslutet vore telefonförbindelse till Mittåhamrarna, där lappbyn har ett sommarviste, Unskvärd.

§ 20.

Meddelades att damnvakterna vid Nedalesjön höllo hundar, som ofredade renarna. Undertecknad åtog sig vidtaga åtgärder för rättelse.

§ 21.

Beslöt att lappbyn skulle till länsstyrelsen inge med framställning om att av lappbykassan få taga medel i anspråk för anskaffande av en bärbär motorspruta. Mittåhamrarna som ovan.

Då vidare ej förekom, avslutades förhandlingarna.

Närvara

Nils Axel N

gren, Jon O

Axman, Nils

Tomas Thomas

Fjällgren, K

Edor-Burman

Jäl ikt

plar renlän

mannen och

i Jämtlands

Enär de

utom den s

under flytt

ankommit h

bosatt läng

ningshavand

bosatta å p

sådan anmäl

för nedansk

Stråle, s

Nils O. son

Jämlikt

skrivna per

5 516

Mårtens-
igen på en
BD.).

ske av
opl.n.).

Tännäs

å Flat-
lades,

/1955

ölsda-
- kronor,
ngar i

amställ-
överens-
byr att

as som
d Anå-
lmsjön,
belägna
lagssjön
järnarna

kevatten
t bereda

detta

Protokoll, hållet vid sammanträde med
lapparna tillhörande Mittådalen
lappby i Mittådalen den 7 juni
19 55 inför undertecknad, lappfogde i Jämt-
lands län.

Närvarande: Ordningsmannen Anders J. Renskyldt, renägarna Nils Tomas-
son, Tomas Thomasson m. hustru, Nils Axel Nilsson, Martin Nordfjäll o. h. h.,
Lars Ringdahl o. h. h., Lars Doj o. h. h. Torkel Larsson o. h. h. Nils Persson-
Åhs o. h. h., Nils Paulus Fjällgren, Jon L. Klemetsson o. h. h., Jon Renhu-
vud, Gustav Schain, Petrus Nordfjäll, John Schain, Bror Renfeldt, Jonas
Bertil Fjällgren, Torsten Fjällgren, Jon Oskar Fjällgren, Elias Fjäll-
gren, Laila Fjällgren samt tillsynsmannen Edor Erman.

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu i tre exem-
plar renlängd för lappbyn, av vilka ett nu överlämnades till ordnings-
mannen och ett skulle översändas till Kungl. Maj:ts Befälningshavande
i Jämtlands län samt ett förvaras av lappfogden.

§ 2.

Enär det enligt renbeteslagen åligger lapp, som med renar flyttar
utom den socken, där han har sin hemvist att, för varje socken, som
under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit
ankommit hos landfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore
bosatt långt från lapparnas flyttningsväg och Kungl. Maj:ts Befäl-
ningshavande under sådana förhållanden ägde förordna andra personer,
bosatta å platser, som ligga i lapparnas flyttningsväg, att mottaga
sådan anmälan, hemställdes nu, att sådant förordnade måtte utfärdas
för nedanskivna personer, nämligen: Hemmansägaren Hans Jonsson i
Strådalen, adress Lofsdalen, för Svegs kommun och f. fjärdingsmannen
Nils Olsson i Borfjäten, adress Särnaheden, för Lillhärdals kommun.

§ 3.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes av lapparna nedan-
skrivna personer att såsom godemän för lapparna under år 19 56 -19

deltaga i syn och värdering för skada av renar, varom uppgörelse ej träffats, nämligen: Samma personer, som finnas omnämnda i länsstyrelsens kungörelse nr 152 år 1954.

§ 4.

Jämlikt stadgandet i för lappbyn gällande byordning företogs val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 19____-19____; och valdes nu härtill lappmannen Tomas Thomasson vald t.o.m. 1957.

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Behållning från 1953	76.929:07	Utgifter under 1954	12.858:06
Inkomster under 1954	13.266:01	Behållning till 1955	77.337:12
<u>Summa kronor</u>	<u>90.195:18</u>	<u>.....</u>	<u>90.195:18</u>

Behållningen fördelar sig sålunda:

Jämtlands Folkbank	11.032:58
Svenska Handelsbanken	320:94
Jämtlands läns sparbank	14.413:33
Sundsvalls Ensk. bank	13.956:51
Å postgiro 16 29 37	1.378:05
Utestående fordringar	35.101:55
Kontant i kassan	1.134:16
<u>Summa kronor</u>	<u>77.337:12.</u>

Kassamannen och ordningsmannen beviljades ansvarsfrihet. Undertecknad anmärkte att betr. utgiftsposterna n:ris 6, 8, 17, 32, 3, 34, 47 länsstyrelsens godkännande bort inhämtas innan utbetalning gjorts.

§ 5.

Jämlikt stadgandet uti § 48 Kungl. Maj:ts stadga angående nomadundervisningen i riket den 31 december 1925 företogs nu val av nomadskolfullmäktige inom lappbyn för åren 19____-19____; och valdes härtill -.

samt till deras ställföreträdare -.

Då förord
med detta
nästkomman
mannen -.

Anteckn
vägar, bet
djurs här
invasioner
jande:

Någon or
på grund av
i spridda
skans - Br
på samma s

Betesför
kring änd

Spår av
området och

Inv
förekommit

Framstäl
senborg upp
ran från la

Anders E
jordområde

En frams
arrend av
bl.a. Nils
fiskar i de

Bruksval
gare tomtma
ledde ingen

Renlängd för Mittådalens lappby, Jämtlands län, år 1955.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittå-
dalen den 7 juni 1955.

[illegible]

Renskötarens och renägarens namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
		5		
Transport			1507	
Nils Axel Nilsson	63			
Anders Em. Andersson o.h.		1		
s. Arne		4		
Anders Herman Rensberg		1		
Märit Jonetta Rensberg		3		
John Olov Rensberg		3		
ä. Anna-Lisa Torkelsson		1		
Thomas Torkelsson		46		
Jon Renhuvud		10		
Nils Einar Andersson		10	152	142
Nils Persson-Åhs	155			
Lars Rindahl o.h.		90		
d. Karin Signe Anita		2		
Karin Sofia Jonssons stbhs		10		
Bengt Torkelsson		20	277	
Per Torsten Fjällgren	57			
Kristina Margareta Fjällgren		7		
Brita Fjällgren		3		
Jonas Bertil Fjällgren		30		
Jon Leonard Klemetsson o.h.		30	127	
Jon Oskar Fjällgren	150			
s. Torsten		36		
Jon Elias Fjällgren		28		
Folke Fjällgren o.h.		17	321	231
Transport			2384	
Summa renar				

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Renlängd för

lappby, Jämtlands län, år 19

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande.

lappby, upp-

rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i

den

19

STANTLAND-BOSTONS TR 541432

Transport

2704

LAPPFOGDEN

I

JÄMTLANDS LÄN

ÖSTERSUND

§ 18.

Diskuterades frågan om anläggande av ev. renslakterier inom lappbyn. Därvid enades lappbyn om att uttala sig för att i första hand en fast anläggning och en ambulerande anläggning erfordras för att klara lappbyns slaktbehov.

Frågan om platsen för den fasta anläggningen diskuterades även. Därvid nämndes såväl Flatruet som Mittådalen, Anåkroken och Lossnen. Något bestämt uttalande gjordes icke därom, men de flesta rösterna höjdes för Flatruet som den lämpligaste platsen för tidig höstslakt.

§ 19.

Då vidare ej förekom, avslutades sammanträdet.
Dag som ovan.

Vid protokollet:

Ake Wikman

LAPPFOGDEN

JÄMTLANDS LÄN

ÖSTERSUND

N:r 594

2.240 13
446.6
41/11/20
42/12/20

Till Ordningsmännen A.J. Renskyldt, Mittå-
dalen, Funäsdalen, och Olle Blind, Ljungria,
Ljungdalen.

Ordningsman Anders Kråik har tillställt
lappfogden i Jämtlands län diverse räkningar,
avseende belopp, som utbetalats i ersättning
för skadegörelse av renar, som ägas av ren-
ägare i Handölsdalens, Mittådalens och Tran-
ris' lappbyar.

Undertecknad får med anledning av det
anförda hemställa om att genom Eder försorg
införskaffas resp. lappbyars yttranden över
anspråken.

./.

Ordningsmans Kråiks skrivelse och räk-
ningarna bifogas i avskrift.

Östersund i lappfogdekontoret den 23
augusti 1954.

e.f.
Iwan Lundberg

N:r D 163/1954 LBD.

Protokoll, hållet vid sammanträde med
lapparna tillhörande Mittådalen
lappby i Storvallen den 7 juni 1950
19 inför undertecknad, lappfogde i Jämt-
lands län.

Närvarande: Ordningsmannen A.J. Renskyldt, renägarna Tomas Thomasson,
Nils Axel Nilsson, Nils Tomasson, Nils Paulus Fjällgren, ~~Gulhof Schain~~,
Lars Ringdal, Nils Persson-Åhs, ~~Jon Leonard Klemetsson~~, Martin Nordfjäll,
Lars Doj, Paul Axman, Petrus Nordfjäll, Anders Herman Rensberg, Jon Ren-
huvud, Jonas Bertill Fjällgren, Jon Martin Torkelsson, Elias Fjällgren samt
till tillsynsmannen Edor Burman.

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu i tre exemplar
renlängd för lappbyn, av vilka ett nu överlämnades till ordningsman-
nen och ett skulle översändas till Kungl. Maj:ts Befallningshavande
i Jämtlands län samt ett förvaras av lappfogden.

§ 2.

Enär det enligt renbeteslagen åligger lapp, som med renar flyttar
utom den socken, där han har sitt hemvist att, för varje socken, som
under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit
ankommit hos landsfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore
bosatt långt från lapparnas flyttningssväg och Kungl. Maj:ts Befall-
ningshavande under sådana förhållanden ägde förordna andra personer,
bosatta å platser, som ligga i lapparnas flyttningssväg, att mottaga
sådan anmälan, hemställdes nu, att sådant förordnande måtte utfärdas
för nedanskrivna personer, nämligen: hemmansägarna Hans Jonsson i Strå-
dalen, adress Lofsdalen, och Nils Olsson i Storfjäten, adress Särnaheden.

§ 3.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes av lapparna nedanskriv-
na personer att såsom godemän för lapparna under år 1951-19 deltaga
i syn och värdering för skada av renar, varom uppgörelse ej träffats,
nämligen: hemmansägarna Hans Fundin, adress Funäsdalen och Sven Svens-
son, adress Tännäs, båda för Tännäs socken;

hemmansägarna Olof Olofsson i Långå, adress Långåskans, och Per
J. Nordkvist i Särvsjön, adress Hede, båda för Hede socken.

hemmansägaren Hans Jonsson i Strådalen, adress Lofsdalen, för
Linsells socken;

fjärdingsmannen Per Johan Liljemark, adress Storsjökapell, för
Storsjö socken;

Jägmästaren Edblad i Svenstavik under förutsättning att denne
är villig till uppdraget. (Ant. del. samtal d. 15/1-51 om. Edblad har denna myndighet
att han på gr. av synskheten icke kan utöva stygmyndighet)

§ 4.

Jämlikt stadgandet i för lappbyn gällande byordning företogs val av kassaman för tiden intill nästa års ordinarie sammanträde; och valdes nu härtill lappmannen Tomas Tomasson.

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Behållning från 1948	120.051:26	Utg. under 1949	10.953:69
Inkomster under 1949	16.326:70	Behålln. t. 1950	125.424:27
Summa kronor		136.377:96	136.377:96

Lappbyn beviljade ordningsmannen och kassamannen ansvarsfrihet för 1949 års räkenskaper.

Specifikation å behållningen: Se särskild bilaga till protokollet.

§

Jämlikt stadgandet uti § 48 Kungl. Maj:ts stadga angående nomadundervisningen i riket den 31 december 1925 företogs nu val av nomadskolfullmäktige inom lappbyn för åren 19.....-19.....; och valdes härtill

samt till deras ställföreträdare

§

- Prot 7.6.1950

Då förordnandet för lappbyns nuvarande ordningsman utginge i och med detta års utgång, företogs val av ordningsman inom lappbyn för nästkommande 6-årsperiod 19.....-19.....; och valdes nu härtill lappmannen

§ 5.

Antecknades rörande lapparnas vinterflyttningar och flyttningssvargar, betesförhållanden under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge, följande:

Flyttningen av lappbyns renhjord till Högvålen försiggick i flera omgångar under tiden mitten av januari - början av februari 1950, varvid vissa grupper gingo över Lössnen och vissa över Ljusnan i trakten av Långå. Återflyttning ägde rum under april månad. Betet på vinterbetestrakterna var gott i början av betningsperioden. Under senare delen försämrades detsamma på grund av hård skare. Strax norr om Högvålen hade renvaktarna påträffat en ren, som troligen under mars månad rivits av järv. På grund av skadorna på renen hade densamma icke kunnat identifieras. Strax söder om Ränningsvallen hade arrendatorn därstädes påträffat en troligen björnriven ren, som ej heller kunnat identifieras. Inom lappbyområdet finnes järv i bl.a. Anåfjället, trakten av Helagsfjället och i Nedalen. Den 1 maj 1950 hade Jon Oskar Fjällgren å Skarsfjället tagit en järvhona med två ungar. Inga rensjukdomar.

Specifikation å behållningen i Mittådalens lappbys kassa.

Svenska Handelsbanken, Hede, motbok nr 52489	kr. 15612:15
D:o i Åre, nr 195	21933:78
Jämtlands läns folkbank, nr 384	4282:97
D:o nr 6734	9547:27
Jämtlands läns sparbank, nr 50395	12471:13
Sundsvalls Enskilda Bank A.Bol.nr 2606	12382:15
Postsparbanken nr 279175 ser. B.	871:87
Å postgiro	17541:96
Utestående fordringar å helöringar	23159:47
Kontant i kassan	7621:52

Summa kronor 11..... 125424:27

Ställningen den 31/12 1949.

inom Långå by i Hede socken.

Lappbyn beslutade efter diskussion uttala önskemål om sakkunnig utredning i fråga om skador å skog genom renar. Lappfogden skulle underrätta sakägarna om detta beslut för att om möjligt undvika ytterligare åtgärder från deras sida för kravets reglerande.

§ 3.

För lappbyn föredrogs framställning från renskötaren Nils Sigvard Persson om tillstånd att av lappbyn få köpa helöringar för det renlån å 3.000 kronor, som han beviljats av länsstyrelsen budgetåret 1949/50.

Lappbyn beslutade bifalla framställningen och uppdrogs i samband därmed åt kassamannen Tomas Thomasson och tillsynsmannen Edor Burman att upprätta köpeavtal med Persson.

§ 4.

Lappbyn beslutade tillstyrka framställning från Tännäs skoldistrikt om upplåtelse av tomt invid skolan i Bruksvallarna för lärarbostad.

§ 5.

Fröken Ruth Tegnander, Bruksvallarna, och lappmannen John Liljedahl, Ljungdalen, hade hos Kungl. Maj:t anhållit om tillstånd att å Flatruet arrendera ett mindre område för uppförande av kaffestuga.

Lappbyn anförde att liknande planer tidigare förelegat hos även lappbymedlemmar. Då lappbyn emellertid ansett, att renötselintressena böra få gå före intressen av här ifrågavarande slag, hade lappbyn avrått vederbörande från dessa planer.

Med anledning därav motsatte sig även lappbyn på det bestämdaste liknande framställningar från nämnda Ruth Tegnander och John Liljedahl.

§ 6.

Vägförvaltningens i länet framställningar om olika grustäkter åtefter allmänna vägar inom lappbyområdet tillstyrktes.

§ 7.

Föredrogs framställning från redaktör P.W. Häger, Bollnäs och direktör Carl Holmqvist, Bollnäs, om upplåtelse av fis-

Protokoll, fört vid sammanträde
med Mittådalens lappby i Högvålen den 17
februari 1950.

Närvarande: Ordningsmannen A.J.Renskyldt, renägarna Nils Axel Nilsson, Tomas Thomasson, Pål Axman, Lars Doj, Nils Persson-Åhs, Lars Ringdal, Jon Klemetsson, Jon Renhuvud, Martin Nordfjäll, John Schain, Gustaf Schain, Elias Fjällgren, Jonas Bertil Fjällgren, Mattias Nordfjäll, John Rutfjäll, landskamrer E.Huss och till syns mannen Edor Burman, samt lappmannen Anders Em.Andersson.

§ 1.

Till diskussion upptogs frågan om vad som vore att v'ita-
ga beträffande de renar, som mer eller mindre halvilda, blivit
kvar inom olika områden vid lappbyns vinterflyttning till Högvåle

Lappbyn beslutade att nedslaktning skulle företagas av
nämnda renar och vilka befunno sig inom områdena mellan Ljusnan
och Mittån, mellan Ljusnan och Brännvallen på södra sidan Lossner
samt inom Grönfjällsområdet och Tännäsberget.

Samtidigt därmed beslutade lappbyn, att livrenar skulle
inköpas till renägarna inom lappbyn till antal motsvarande de för
resp. renägare genom denna åtgärd nedslaktade renar. Vidare be-
slöt lappbyn att, om det skulle visa sig att inköpspriset för des-
sa livrenar bleve högre än det belopp, som influtit vid neds-
laktningen, lappbykassan skulle erlægga skillnaden. Vidare skulle me-
del anslås ur lappbykassan för täckande av i samband med nedslakt-
ningen uppkommande kostnader.

Medel influtna för i samband härmed nedslaktade kalva-
skulle fördelas procentuellt på samtliga därav berörda renägare
även sådana icke tillhörande Mittådalens lappby.

Framställning om användande av lappbykassan för här ifrå-
gavarande ändamål skulle av lappbyn insändas till länsstyrelsen
i länet.

Lappbyn uppdrog åt ordningsmannen A.J.Renskyldt och lapp-
mannen Anders Emanuel Andersson att bevaka lappbyns intressen i
samband med här beslutad nedslaktning.

§ 2.

Föredrogs ärende ang. krav å lappbyn för skador å ungskog

kevatten inom lappbyområdet.

Lappbyn beslöt tillstyrka, att till nämnda personer som sportfiske måtte upplåtas Nean från dess utflöde ur Nesjön till Kloppanån, inflöde i Nean jämte de småtjärnar, som Nean genomflyter.

§ 8.

Framställningar från Kasper Staffansson, Funäsdalen, om rätt att taga 10 lass rödmossa å Stormyren efter vägen mellan Ljusnedal och Eruksvallarna samt från fältassistenten N.H. Höglund, Nergvik, och professorn G. Notini, Stockholm, rörande fiske i Isenjaur, tillstyrktes av lappbyn.

Dag som ovan.

Åke Wikman
lappfogde

Transumt.

Protokoll, fört vid sammanträde med
Mittådalens lappby i Högvålen den 17 februar
1950.

Närvarande: Ordningsmannen A.J.Renskyldt, renägarna Nils Axel Nilsson, Tomas Thomasson, Pål Axman, Lars Doj, Nils Persson-Åhs, Lars Ringdal, Jon Klemetsson, Jon Renhuvud, Martin Nordfjäll, John Schain, Gustaf Schain, Elias Fjällgren, Jonas Bertil Fjällgren, Mattias Nordfjäll, John Rutfjäll, landskamrer E.Huss och tillsynsmannen Edor Burman, samt lappmannen Anders Em.Andersson.

§ 1.

Till diskussion upptogs frågan om vad som vore att vidtaga beträffande de renar, som mer eller mindre halvvilda, blivit kvar inom olika områden vid lappbyns vinterflyttning till Högvålen.

Lappbyn beslutade att nedslaktning skulle företagas av nämnda renar och vilka befunno sig inom områdena mellan Ljusnan och Mittår mellan Ljusnan och Brännvallen på södra sidan Lossnen samt inom Grönfjällsområdet och Tännäsberget.

Samtidigt därmed beslutade lappbyn, att livrenar skulle inköpas till renägarna inom lappbyn till antal motsvarande de för resp. renägare genom denna åtgärd nedslaktade renar. Vidare beslöt lappbyn att, om det skulle visa sig att inköpspriset för dessa livrenar bleve högre än det belopp, som influtit vid nedslaktningen, lappbykassan skulle erlægga skillnaden. Vidare skulle medel anlås ur lappbykassan för täckande av i samband med nedslaktningen uppkommande kostnader.

Medel influtna för i samband härmed nedslaktade kalvar skulle fördelas procentuellt på samtliga därav berörda renägare även sådana icke tillhörande Mittådalens lappby.

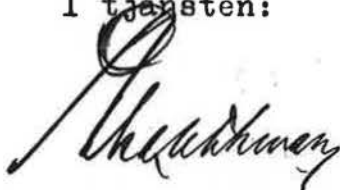
Framställning om användande av lappbykassan för här ifrågavarande ändamål skulle av lappbyn insändas till länsstyrelsen i länet.

Lappbyn uppdrog åt ordningsmannen A.J.Renskyldt och lappmanne Anders Emanuel Andersson att bevaka lappbyns intressen i samband med här beslutad nedslaktning.

=====
Dag som ovan.

Åke Wikman
lappfogde.

Rätt transumerat, betygar.
I tjänsten:

nr 1
27/6-50 skrive
M

Rysvållen den 17/4 50

Til Ordningsmanden for Miltådalsskoleby. Tringe.
Hr. S. Rensjeld.

Angående vi har et Rensjeld, fra Havforstøtten
går i syd. fra den langs riksgrænsen til Rutenfjell.
cirka ~~10~~ ¹⁰ kilometer. Nu er den bygget og kostet av-
den norske stat. Men vedligehold. For vi i mot
jerdet støtten i Hyllings distrikt, bærer den
vi bære.

For når Rensjeld, var færdig, blev den overleveret
til Hyllings distrikt, samer at Rensjelds
ærlige vedligehold. +

Nu har vi hidtil haft det at holde jerdet i stand.
Men nu vil det være en stor i stand. Sætning
for de vil være en masse Stolper en cirka
300. stk. en 3 meter lange Stolper. Og de blir
en kostbar af den nu da makt og arbejds
er en dyr. Spør da den mot grænsen
til støtten. Rensjeld vil de delta med os

nr 11

i din representasjon og medlikhold fra din side.
For det viser sig, at du er like gjærlig, for den
Svenske samvittighet som for os Norske. Og allig for
Mittfådalslappby.

For du viser sig, sterke minster ved jorden
for det viser sig, at du har mott.

Rinnmassen
Gudhudsfull vil di fa dis - -
bebrukande.

Ryvællin den 7 april 1950

J. H. Nørfjell
Tjodal. Norge

(Kan di snarelig, gi et svar avom)

Kennig. Anders Mørtensen - Nørfjell.
Tjodal
Norge.

Renlängd för Mittådalens lappby, Jämtlands län, år 1950.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Storvallen den 7 juni 1950.

Östersunds-Postens tryckeri 8208

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Jon Leonard Klemetsson o.h.	46			
Per Alrik Fjällgren		135	181	
Martin Nordfjäll o.h.	283			
s. John		25		
d. Sofia		8	316	
Nils Tomasson o.h.	320			
s. Nils Anton		102		
s. Lars Markus		23		
d. Lisa		3		
dr. Robert Larsson		21	469	
Tomas Tomasson o.h.	148			
dr. Sigvard Persson		91	239	
Matteus Nordfjäll	90			
Anders Nordfjäll		2		
Nils Otto -n-		1		
Petrus Nordfjäll		60		
Mats Börje				
xxxxxx Nordfjäll		2		
Arne Nordfjäll		3	158	
Paul Andreas Axman o.h.	232			
Nils Larsson Axmans stbhs		10		
Lisa Axman Larsson		6		Bor i Järpen.
Lars Johan Axman		23		
Daniel Fjällner o.h.		102	373	
Anders Jonsson Renskyldt	43			
Lars J. Renfeldt		2	45	
Lars Doj o.h.	115			
s. Per Gustav		112		
s. John		108	335	
Nils Axel Nilsson	169			
Anders Em. Andersson o.h.		9		
s. Arne		6		
Birgit Jonsson		1		
Anders Hemman Rensberg		2		
Transport	169	18	2116	

Protokoll, fört vid sammanträde
med Mittådalens lappby i Storvallen den
11 april 1950.

Närvarande: Ordningsmannen A.J.Renskyldt, renägarna Martin Nordfjäll, Tomas Thomasson, Lars Doj, Torkel Larsson, Pål Axman, Jon Martin Torkelsson, Petrus Nordfjäll, Anders Herman Rensberg, Jon Oskar Fjällgren, Elias Fjällgren, Nils Paulus Fjällgren samt tillsynsmannen Edor Burman.

§ 1.

Frågan rörande sjön Lossnens reglering diskuterades, varvid lappbyn anförde:

Lapparnas flyttningar med renhjorden hava såväl höst som vår sedan långliga tider tillbaka gått över dels sjön Lossnen dels ock Ljusnan i huvudsak på sträckan mellan Rändans och Mittåns inflöde i Ljusnan. Genom den tänkta regleringen komma flyttningarna över Lossnens is att omöjliggöras. Dessutom torde med till viss-
het gränsande sannolikhet även de överfarter över Ljusnan nedanför dess utlopp ur Lossnen, vilka lapparna använt sig av, komma att efter regleringens genomförande icke kunna användas för renars överfart. Förutom här nämnda svårigheter komma mycket goda höstbetes-
trakter att ställas under vatten, vilka trakter äro belägna i Ljusnans dalgång från Ljusnedal och vidare österut på ömse sidor landsvägen efter Lossnen. I dessa områden, som till huvudsaklig del äro bevuxna med tallskog, finnes rikligt mossbete. Markerna längre norr om sjön och nämnda landsväg äro bevuxna med granskog och sakna praktiskt taget renmossa.

Som en följd av överdämningen av ifrågavarande områden komma renarna att söka sig nya betestruker, varvid i första hand kan befaras, att renarna draga längre österut och in på områden, som påstås icke vara lovliga för renbete under någon tid av året. Även om bevakningsstyrkan mångdubblas, kommer sådan renströvning icke att kunna förhindras.

Att nu med säkerhet uttala sig om regleringens hela inverkan på renskötselintresset är ogörligt. Emellertid är det ofrånkomligt, att, innan dämning verkställs, fullt godtagbar flyttning-
väg anordnas för lapparna i stället för den förstörda.

Lappbyn yrkar därför

1. att bro bygges för renarnas överfart över Ljusnan på av ordningsmannen i lappbyn anvisad plats strax öster om Saxvallsbygget;

2. att överfart för renarna även anordnas vid själva dammbyggnaden;

3. att renvaktarstugor, en vid vardera övergången, uppföras.

I samband med vattendomstolssammanträde rörande här ifrågasvarande reglering kommer lappbyn att närmare precisera sina ersättningsyrkanden för försvårad bevakning och ökade bevakningskostnader.

Överfarterna, som skola godkännas av lappbyn, skola vara cirka 15 meter breda och i anslutning till dessa bör regleringsföretaget även åläggas att i samråd med ordningsmannen bygga "styrarmar" för renarna.

Dessutom yrkar lappbyn, att regleringsföretaget skall åläggas dels att för framtiden underhålla här nämnda anläggningar dels ock att efter insänd räkning i varje särskilt fall ersätta de skador och förluster, som kunna komma att uppstå för enskilda renägare på grund av regleringen.

Lappbyn förbehåller sig slutligen rätt att efter en övergångstid av längst fem år inkomma med de ytterligare krav, som kunna anses erforderliga och som nu icke kunna förutses.

§ 2.

Framställningar från Karl Källmark, Oskar Wagenius och Per E. Vagenius, samtliga i Funäsdalen, om tillstånd att upptaga torvmossa & kronans mark utefter landsvägen Funäsdalen - Bruksvallarna tillstyrktes av lappbyn.

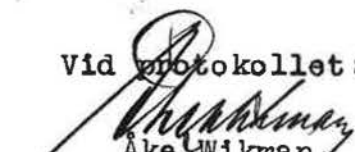
§ 3.

Undertecknad redogjorde för de planer, som föreligga beträffande uppförande av ett mindre renslakteri i Högvålen.

Lappbyn uttryckte sin stora tacksamhet, därest planerna kunde realiseras. Lappbyn framhöll samtidigt, att renslakten under de senare åren inkommit på icke önskvärda vägar och att behandlingen av renstötet på sina håll vore under all kritik. Ett steg i rätt riktning vore därför uppförande av mindre renslakterier.

Dag som ovan.

Vid protokollet:

Åke Wikman
lappfogde

Renlängd för Mittådälens lappby, Jämtlands län, år 1950.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådälens lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Storvallen den 7 juni 1950.

Österns-Postens tryckeri 8202

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Jon Leonard Klemetsson o.h.	46			
Per Erik Fjällgren		135	181	
Martin Nordfjäll o.h.	283			
s. John		25		
d. Sofia		8	316	
Nils Tomasson o.h.	320			
s. Nils Anton		102		
s. Lars Markus		23		
d. Lisa		3		
dr. Robert Larsson		21	469	
Tomas Tomasson o.h.	148			
dr. Sigvard Persson		91	239	
Matteus Nordfjäll	90			
Anders Nordfjäll		2		
Nils Otto -"		1		
Petrus Nordfjäll		60		
Mats Börje				
Arne Nordfjäll		2		
Arne Nordfjäll		3	158	
Paul Andreas Axman o.h.	232			
Nils Larsson Axmans stbh		10		
Lis. Axman Larsson		6		Bor i Jarpen.
Lars Johan Axman		23		
Daniel Fjällner o.h.		102	373	
Anders Jonsson Renskyldt	43			
Lars J. Renfeldt		2	45	
Lars Doj o.h.	115			
s. Per Gustav		112		
s. John		108	335	
Nils Axel Nilsson	169			
Anders Em. Andersson o.h.		9		
s. Arne		6		
Birgit Jonsson		1		
Anders Hemman Reusberg		2		
Transport	169	18	2116	

vidkommande.

Lappbyn beslutade, att uppdraga åt ordningsmannen efter samråd med lappbymedlemmarna avgiva yttrande över det förslag, som enligt ovan framlagts av lappfogden. Denne senare skall till lappbyn översända P.M. rörande detta förslag. Lappbyns yttrande skall avgivas snarast möjligt, varefter lappbyn åter under ordförandeskap av lappfogden sammanträder för att taga slutlig ställning till frågan.

§ 13.

Lappfogden föredrog räkningar å skador å skog från John E. Sundin, 4000 kr., Stina Backman, m.fl., 1600 kronor, P.J. Grubbs dödsbo, 2400 kr., Kerstin Perssons dödsbo, 1200 kr., Märet Öberg, 1400 kr., Ingebrikt Nilssons dödsbo, 6000 kr., samtliga i Långåskans (LBD resp. 908, 909, 931, 935, 956/1949 samt E 79/1950). Vidare föredrogs kraven från hem.äg. Engelb. Persson samt bröderna Olov och Jon Olofssons i Långåskans ägor (LBD 1279/1948) ävensom syneprotokoll av den 8 och 9 juli 1949 (LBD 886/1949). samt räkning från Magnus Olofsson, Ljusnedal, beträffande krav å ersättning för reparation av el.stängsel 15 kronor (LBD 693/1949).

Handlingarna överlämnades nu till lappbyn, som därvid beslutade, att om ytterligare åtgärder vidtoges i ärendet konsultera advokat. Lappbyn uppdrog åt ordningsmannen A.J. Renskyldt och renägaren Nils Tomasson samt Martin Nordfjäll att resonera med advokat i saken.

§ 14.

Genomgicks lappbyindelningens längd och gjordes däri erforderliga anteckningar.

Då vidare ej förekom, avslutades sammanträdet.

Dag som ovan.

Åke Wikman

1600
2400
1200
1400
6000
12600

Nils

Lars

Lars

huvu

ti till

renl

nen

i Jä

uton

unde

anko

bosa

ning

bosa

såda

för

dale

na p

i sy

näml

son,

J.No

Lins

Stor

är

att

§ 6.

Föredrogs framställning från Sven Arnell, Ljusnedal, om rätt till kortfiske i Tefsjön inom Ljusnedals bruksegendom.

Lappbyn förklarade sig intet hava att erinra emot bifall till framställningen.

§ 7.

Beträffande framställning från ambulandsföraren Henning Johansson i Funäsdalen m.fl. rörande rätt till fiske i Häckelsjön förklarade lappbyn, att den intet hade att erinra emot att antingen sjön ullätes till sökdenna eller ock att länsstyrelsen disponerade vattnet som kortfiskevatten.

I samband därmed framhöll lappbyn som sin önskan, att när nugällande fiskekontrakt i Öf. Skärvagen utgå, dessa icke förlängas i fortsättningen. Sjön ligger nämligen mitt inne i renbetesland och olaga fiske bedrivs icke enbart i denna sjö utan även i sjöarna däromkring, tex. Helagsjöarna.

§ 8.

Framställningar från Emil Busk, Funäsdalen, Johan O. Wagenius, Ängen, Funäsdalen, och Lars Wagenius, Funäsdalen, om tillstånd att taga torv å mossar efter vägen Ljusnedal - Bruksvallarna, tillstyrktes av lappbyn.

§ 9.

Föredrogs skrivelse från renägaren Anders Mårtensen-Norfjell, Tydal, Norge, rörande bidrag från lappbyn till reparation av renstängsel mellan Hyddsjön - Brekkefjäll på norska sidan.

Lappbyn förklarade, att då nyttan av stängslet, som byggts av norska staten, till största delen vore norska renägars, den ej heller önskade bidraga till stängslets underhåll. Lappfogden fick i uppdrag att underrätta Norfjell härom.

§ 10.

Beträffande framställning från Agaton Norberg i Ramundberget om markupplåtelse i Klinken anförde lappbyn.

Lappbyn ~~anförde~~ ^{förklarade}, att Ljusnans dalgång från Ramundberget i nordlig och nordvästlig riktning alltid utgjort lappbyns förnämsta vårbetesland. En pesnionatrörelse norr om Klinken skulle komma att inverka synnerligen menligt på renens trivsel i dessa trakter. Vart renen i så fall skulle ~~betas~~ föras på vårbete kan man nu icke tänka sig. Med anledning därav motsatte sig lappbyn på det bestämdaste bifall till framställningen.

§ 11.

En framställning från arrendatorerna Per Johan Näs och Per Magnusson Näs i Bruksvallarna beträffande fiskerätt i en tjärn p. 1112 å L. Axhöggen föranledde följande uttalande från lappbyn.

Viss inplantering av fisk har redan företagits av renägaren Petrus Nordfjäll i tjärnen och fortsatta inplanteringar komma att företagas av denne och Nils Paulus Fjällgren. Med anledning därav önskade lappbyn icke ett bifall till framställningen.

§ 12.

Ett förslag till arbetsfördelning i renskötseln hade upprättats av lappfogden tillsammans med tillsynsmännen, vilket förslag tillsammans med den kooperativa renskötseln, vilken tillämpas inom vissa skogslappbyar m.m. i Norrbottens län föredrogs av lappfogden.

Lappbyn uttalade som sin mening, att den kooperativa renskötseln, som den skisserats upp av lappfogden, kanpast vore lämplig för lappbyns

lappby
vrktes,
Jon Oskar

kelsta-
nor för
h dylikt
bykassan.

0 till
t i sam-
åren 1951.

Protokoll, hållet vid sammanträde med
lapparna tillhörande Mittådalens
lappby i Storvallen den 30 maj
1951 inför undertecknad, lappfogde i Jämt-
lands län.

Närvarande: Ordningsmannen A.J. Renskyldt, renägarna Tomas Tomasson,
Nils Tomasson, Nils Axel Nilsson, Pål Axman, Lars Doj, John Schain, Tor-
kel Larsson, Jon Oskar Fjällgren, Gustaf Schain, Martin Nordfjäll, Nils
Persson-Ahs, Petrus Nordfjäll, Nils Paulus Fjällgren, Jon Leonard Kle-
metsson, Lars Ringdal, Matteus Nordfjäll, Jonas Bertil Fjällgren, Bengt
Torkelsson, Anders Emanuel Andersson, Jon Renhuvud, Jon Martin Torkels-
son, tillsynsmannen Eder Burman.

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu i tre exemplar
renlängd för lappbyn, av vilka ett nu överlämnades till ordningsman-
nen och ett skulle översändas till Kungl. Maj:ts Befallningshavande
i Jämtlands län samt ett förvaras av lappfogden.

§ 2.

Enär det enligt renbeteslagen åligger lapp, som med renar flyttar
utom den socken, där han har sitt hemvist att, för varje socken, som
under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit
ankommit hos landsfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore
bosatt långt från lapparnas flyttningssväg och Kungl. Maj:ts Befall-
ningshavande under sådana förhållanden ägde förordna andra personer,
bosatta å platser, som ligga i lapparnas flyttningssväg, att mottaga
sådan anmälan, hemställdes nu, att sådant förordnande måtte utfärdas
för nedanskrivna personer, nämligen: hemmansägarna Hans Jonsson i Strå-
dalen, adress Lofsdalen, och Nils Olsson i Storfjäten, adress Särnaheden.

§ 3.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes av lapparna nedanskri-
vna personer att såsom godemän för lapparna under år 1952-1953 deltaga
i syn och värdering för skada av renar, varom uppgörelse ej träffats,
nämligen: hemmansägarna Hans Fundin, adress Fundadalen, och Sven Svens-
son, adress Tännäs, båda för Tännäs socken;

hemmansägarna Olof Olofsson i Långå, adress Långåskans, och Per
J. Nordkvist i Särvsjön, adress Hede, båda för Hede socken;

hemmansägaren Hans Jonsson i Strådalen, adress Lofsdalen, för
Linsells socken;

fjärdingsmannen Per Johan Liljemark, adress Störsjökapell, för
Störsjö socken;

§ 4.

Jämlikt stadgandet i för lappbyn gällande byordning företogs val av kassaman för tiden intill nästa års ordinarie sammanträde; och valdes nu härtill lappmannen Tomas Tomasson. Ersättningen till kassamannen bestämdes till 500 kronor per år från den 1/1 1951 tillsvidare.

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Behållning från 1949	125.424:27	Utgifter 1950	30.806:16
Inkomster 1950	24.141:75	Behållning t. 1951	118.759:86
Summa kronor	149.566:02		149.566:02

Behållningen specificeras sålunda:

Jämtlands Folkbank	4.392:87	Å postgiro	9.790:04
D:o	9.793:84	Utestående fordr.	24.368:67
Svenska Handelsbanken	22.383:86	Kontant i kassan	5.781:33
D:o	15.932:52	Summa kronor	118.759:86
Jämtlands läns sparbank	12.791:21	Kassamannen och ordningsmannen	
Sundsvalls Ensk.bank AB.	12.636:23	beviljades ansvarsfrihet.	
Postsparbanken	889:29		

§

Jämlikt stadgandet uti § 48 Kungl. Maj:ts stadga angående nomadundervisningen i riket den 31 december 1925 företogs nu val av nomadskolfullmäktige inom lappbyn för åren 19... - 19... och valdes härtill

samt till deras ställföreträdare.

Prot 30.5.1951 § 6

§ 5.

Då förordnandet för lappbyns nuvarande v./ utgått den 31 december 1950 v. utgick xxxxxx, företogs val av v. ordningsman inom lappbyn för nästkommande 6-årsperiod 1951 - 1956; och valdes nu härtill lappmannen Nils Axel Nilsson. I samband därmed beslutade lappbyn, att av lappbykassan till ordningsmannen utbetala en särskild ersättning av 1000 kronor och till vice ordningsmannen 750 kronor, allt per år. Beslutet skulle förställas länsstyrelsen för godkännande för tid fr.o.m. 1/1 1951 t.v.

§ 6.

Antecknades rörande lapparnas vinterflyttningar och flyttningsvägar, betesförhållanden under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge, följande:

Flyttningen av en grupp av lappbyns renhjörd skedde i början av december 1950 väster om Tännäs till Högvålen Brändåsen. Den andra gruppen, ungefär lappbyns halva renhjörd, flyttades i slutet av januari över Långå till Högvålen. Efter genomförda slakter och skiljningar i början av februari 1951 sammanslogs renhjörden till en grupp, som därefter betats i Kolsjöfjället och Lofsdalsfjällen till i slutet av april, då återflyttning skedde över Högvålen - Lossnen till lappbyområdet. Betesförhållandena under vinterbetesperioden ha varit goda och inga rovdjursskador ha förekommit. Inga rensjukdomar.

Järv finnes i Anåfjället och Helagsfjället samt i Nedalen. Den 22 december 1950 hade Jon Oskar Fjällgren å Axhögen skjutit en varghona. Den 15 maj 1951 hade samme man skjutit en järvhane i Nesjöstötarna. En järvhona hade uppehållit sig på samma plats, men denna hade han icke lyckats fälla.

Renlängd för Mittådalens lappby, Jämtlands län, år 1951.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Storvallen den 30 maj 1951.

Östersunds-Postens tryckeri 6208

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Ja Jon Leonard Klemetsson o.h.	60			
Per Alrik Fjällgren		140	200	
Ja Martin Nordfjäll o.h.	283			
s. John		25		
d. Sofia		8	316	
Nils Tomasson o.h.	320			
dr. Robert Larsson		21	341	
Ja Tomas Tomasson o.h.	148			
Nils Anton Tomasson		102		Skriven i Gallivare. Studerar vid Uppsala universitet.
Lars Markus Tomasson		23		Skriven i Åre? Studerar i Uppsala.
Lisa Hansson, f. Tomasson		3		Gift och bosatt i Åre.
dr. Sigvard Persson		91	367	
Matteus Nordfjäll g uals.	90			
Anders Nordfjäll		2		
Nils Otto Nordfjäll		1		
Petrus Nordfjäll		60		
Mats Börje Nordfjäll		2		
Arne Nordfjäll		3	158	
Ja Paul Andreas Axman o.h.	232			
Nils Larsson Axmans stbhs		10		
Lisa Axman Larsson		6		Bor i Järpen
Lars Johan Axman		23		
Daniel Fjällner o.h.		102	373	
Ja Anders Jonsson-Renskyldt	43			
Lars J. Renfeldt		2	45	
Ja Lars Doj o.h.	115			
s. Per Gustav		112		
s. John		108	335	
Ja Nils Axel Nilsson	130			
Anders Em. Andersson o.h.		5		
s. Arne		6		
Birgit Jonsson		1		Bor i Ljungdalen.
Transport	130	12	2135	

Renskötnames och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Transport	130	122	135	
Anders Herman Rensberg		1		
Märit Jonetta Rensberg		5		(Jon Elias Jonsson i Sandviken
Karin Sofia Jonssons stbns		50		Jenny Jonsson i Undersåker.
ä. Anna Lisa Torkelsson		1		
Thomas Torkelsson		55		adr. Mariestuen, Maristova, Norge.
Jon Renhuvud		20	274	
Nils Persson-Åhs o.h.	130			Ingen dräng.
Lars Ringdahl o.h.		100		
Bengt Torkelsson		33		
Per Torsten Fjällgren		10		
Jonas Bertil Fjällgren		30		
Kristina Margareta		4		
ä. Brita Fjällgren		10	320	
Jon Oskar Fjällgren	268			
s. Torsten		70		Dräng ca 3 mån. 1951
Jon Elias Fjällgren		28		
Folke Fjällgren o.h.		20		
Jonas Jonsson		1	387	
Nils Paulus Fjällgren o.h.	110			
Jon Martin Torkelsson		64		
ä. Sönne Nilsson		5	179	
Summa renar		3295		

Ort och dag som ovan:

Ake Wikman

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Lars Ringdahl

Jon Hännestor

§ 7.

Beträffande framställning från Agaton Norberg i Ramundberget om rätt att taga 20 less myrjord årligen i trakten söder om Mittåkläppen förklarade lappbyn, att den intet hade att erinra emot bifall till framställningen.

§ 8.

Föredrogs ånyo framställning från Olof Svegare i Tännäs om rätt att förvärva vissa Kronan tillhöriga områden mellan Ljusnan och landsvägen Tännäs - Funäsdalen.

Lappbyn förklarade, att den med sitt den 24 november 1950 avgivna yttrandet avser de ev. krav på ersättning för skador å skog, som kunna komma att framställas, därest området övergår i enskild ägo. Vissa år brukar även lappbyn flytta i dessa trakter, varvid man går över Ljusnan i trakten omkring Trammen och Andersborg.

§ 9.

Uppdrogs till behandling följande framställningar om tillstånd att uppföra hus för kaféerörelse å Flatruet, nämligen från Jonas Bertil Fjällgren i Mittådalen och Kerstin Myhr i Bruksvallarna samt Edvin Myhr, Ljusnedal.

Beträffande Fjällgrens ansökning upplystes, att lappbyn vid sammanträde den 24 november 1950 beslutat avstyrka framställningen "på grund av att förutvarande ansökningar av liknande art ej beviljats."

Lappbyn beslutade nu att tillstyrka Jonas Bertil Fjällgrens framställning före Kerstin Myhrs, under förutsättning, att de lokaler, som uppföras där, går i den stil, som återfinnes i gammal lappsk bebyggelse på orten. (kåtor och ev. fyrknutsstuga samt häbren med torvtak.)

§ 10.

Föredrogs skrivelse från Veterinärstyrelsen beträffande försök med militära slakteriplutoner under renslakt.

Lappbyn uttalade därvid önskemål om att sådana försök anställas helst under september månad vid renslakter, som kunna komma att anställas å Flatruet och vid Anåkroken.

§ 11.

Diskuterades ånyo frågan om arbetsfördelningen inom lappbyn.

Vid årssammanträde 1950 hade denna fråga första gången förts på tal av lappfogden. Lappbyn beslutade då att uppdraga åt ordningsmannen ^{att} efter samråd med lappbymedlemmarna avgiva ~~förslag~~ yttrande över framlagt förslag härom och att inkomma med detta yttrande till lappfogden. Sådant yttrande hade ändock icke avgivits utan ordningsmannen hade under hand meddelat lappfogden, att lappbyn icke var intresserad av att vidtaga några ändringar i nuvarande bestämmelser beträffande arbetsfördelningen.

Lappbyn beslutade nu i princip att inom lappbyn bilda en renskötarförening med dessa föreningar i Norrbotten som förebild. I samband därmed uppdrog lappbyn åt en interimsstyrelse på fem personer att utarbeta förslag till stadgar m.m. för den blivande styrelsen. Till interimsstyrelse valdes A.J. Renskyldt, Nils Axel Nilsson, Nils Paulus Fjällgren, Martin Nordfjäll och Tomas Tomasson med Renskyldt som sammankallande. Suppleanter valdes Nils Persson-Åhs, Paul Axman och Jon Oskar Fjällgren.

Interimsstyrelsen skall avlämna sitt förslag före den 1 juli 1951 till lappbyn.

§ 12.

Framställning från renägaren Nils Jonsson-Blind i Tranris lappby om lagfart å renmärke för hans omyndige son Nils Jan Lennart avstyrktes, då märket uppvisar stor likhet med dels Tomas Tomassons och dels Jon Oskar Fjällgrens renmärken.

§ 13.

Tomas Tomasson framförde en muntlig framställning från växelstationsföreståndaren Lars J. Renfeldt om ett årligt anslag av 100 kronor för särskilt arbete med telefonstationen i samband med renmarknader och dylikt att utgå av lappbykassan.

Lappbyn beslutade att anslå begärt belopp att utgå ur lappbykassan. Beslutet skall underställas länsstyrelsen för godkännande.

§ 14.

Beslutade lappbyn att av lappbykassan utbetala kronor 21:60 till Jonas Åhrén i Jougdaberg utgörande fördelade kostnader som uppstått i samband med uppvaktning i värnpliktsfrågan för lapparna i Stockholm våren 1951.

§ 15.

Då vidare ej förekom, avslutades sammanträdet.

Dag som ovan.

Åke Wikman

Närva

Nils Tom

kel Lars

Persson-

metsson,

Torkelss

son, til

Jäml

renläng

ner och

i Jämtl

Enär

utom de

under f

ankommi

bosatt

ningsha

bosatta

sådan a

för nec

da en,

Jän

na per

i syn

nämlig

son, a

J. Nord

Linsel

Storsj

Protokoll, hållet vid sammanträde med
lapparna tillhörande Mittådalen
lappby i Mittådalen den 30 juli
19 52 inför undertecknad, lappfogde i Jämt-
lands län.

Närvarande: Ordningsmannen A.J.Renskyldt, lappmännen Nils Axel
Nilsson, Nils Tomasson, Tomas Tomasson, Martin Nordfjäll, John Schain,
Gustaf Schain, John Nordfjäll, Lars Ringdahl, Jon Leonard Klemetsson,
Petrus Nordfjäll o.h., Pål Axman, Jon Renhuvud, Jon Martin Torkelsson,
Jon Oskar Fjällgren, Nils Persson-Åhs, Anders Em. Andersson, Lars Doj,
Nils Paulus Fjällgren och tillsynsmannen Edor Burman.

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu i tre exem-
plar renlängd för lappbyn, av vilka ett nu överlämnades till ordnings-
mannen och ett skulle översändas till Kungl. Maj:ts Befallningshavande
i Jämtlands län samt ett förvaras av lappfogden.

§ 2.

Enär det enligt renbeteslagen åligger lapp, som med renar flyttar
utom den socken, där han har sin hemvist att, för varje socken, som
under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit
ankommit hos landfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore
bosatt långt från lapparnas flyttningssväg och Kungl. Maj:ts Befall-
ningshavande under sådana förhållanden ägde förordna andra personer,
bosatta å platser, som ligga i lapparnas flyttningssväg, att mottaga
sådan anmälan, hemställdes nu, att sådant förordnade måtte utfärdas
för nedanskrivna personer, nämligen: hemmansägaren Hans Jonasson i
Strådalen, adress Lofsdalen och Nils Olson i Storfjäten, adress Sär-
naheden, för Mittådals socken

4 för Sörs socken

§ 3.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes av lapparna nedan-
skrivna personer att såsom godemän för lapparna under år 19 53-19 -

deltaga i syn och värdering för skada av renar, varom uppgörelse ej träffats, nämligen: Tännäs: hem.äg. Hans Fundin, Funäsdalen, och hem.äg. Erik L. Thomsson, Tännäs;

Hede: hem.äg. Olof Olofsson i Långå, Långåskans, och hem.äg. Jöns Persson, Särvsjön, Hede;

Övre Ljungadalen: fjärdingsmannen Per Johan Liljemark, Stor-sjökapell.

§ 4.

Jämlikt stadgandet i för lappbyn gällande byordning företogs val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 1952-1954; och valdes nu härtill lappmannen Tomas Tomasson.

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Behållning från 1950	118.759:86	Utgifter under 1951	26.875:97
Inkomster under 1951	19.988:03	Behålln. till 1952	111.871:92
Summa kronor	 138.747:89		138.747:89

Behållningen specificeras sålunda:

Jämtlands läns Folkbank	10.089:83 ✓
Svenska Handelsbanken	22.946:94 ✓
Do	297:91 ✓
Jämtlands läns Sparbank	13.178:77 ✓
Sundsvalls Ensk. Bank A.B.	12.954:12 ✓
A-postgiro	22.669:45 ✓
Utestående fordringar	27.414:55 ✓
Kontant i kassan	2.320:35 ✓
	111.871:92.

Ordningsmannen och kassamannen beviljades ansvarsfrihet.

§ 5.

Jämlikt stadgandet uti § 48 Kungl. Maj:ts stadga angående nomadundervisningen i riket den 31 december 1925 företogs nu val av nomadskolfullmäktige inom lappbyn för åren 1952-1954; och valdes härtill -

samt till deras ställföreträdare -

Då för
med detta
nästkomma
mannen An

Anteck
vägar, bet
djurs här
invasione
jande:

Lappby
rådet til
Ränningsv
ten av Lo
återflytt.

B'esf
Fall av v
i trakten

Foredr
få arrend

Lappby
ningen, e
ningsled
anordna e

Beträf
Axel Lång
fäbodvall
skylt oc
med veder

En mun
Funä ale
fäbodvall
lappbyn f

Föredr

Renlängd för Mittådalens lappby, Jämtlands län, år 1952.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittådalen den 30 juli 1952.

Östernanda-Postens tryckeri 8208

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Jon Leonard Klemetsson o.h.	4	2		
✓ Per Alrik Fjällgren		60		
✓ Martin Nordfjäll o.h.	2	140	200	
s. John		25		I detta antal ingår ca. 100 renar, som skola fördelas på barnen.
✓ d. Sofia		8	316	o
Nils Tomasson o.h.	2	320		Are
dr. Robert Larsson		21	341	
Tomas Tomasson o.h.	1	148		
Nils Anton Tomasson		102		Skriven i Gällivare? Studerar vid Uppsala universitet.
Lars Markus Tomasson		23		
✓ Lisa Hansson, f. Tomasson		3		Gift och bosatt i Åre
dr. Sigvard Persson		91	367	
Matteus Nordfjäll	1	90		
Anders Nordfjäll		2		
✓ Nils Otto Nordfjäll		1		
Petrus Nordfjäll		60		
✓ Mats Börje Nordfjäll		2		
Arne Nordfjäll		3	158	
Paul Andreas Axman o.h.	2	232		
Nils Larsson-Axmans stbns		10		
Lisa Axman-Larsson		6		Bor i Järpen.
Lars Johan Axman		23		
Daniel Fjällner o.h.		102	373	Katödeten
Anders Jonasson-Renskyldt	1	43		
Lars J. Renfeldt		2	45	
Lars Doj o.h.	1	115		
Per Gustav Schain		112		
John Schain		108	335	
Nils Axel Nilsson	1	130		
Anders Em. Andersson o.h.		5		
s. Arne		6		
✓ Birgit Jonsson				
Transport	130	11	2135	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
<i>Transport</i>	130	11	2135	
Anders Herman Rensberg		1		
Märit Jonetta Rensberg		5		
✓ Karin Sofia Jonssons stbns		20		
ä. Anna Lisa Torkelsson		1		
✓ Thomas Torkelsson		55		Adr. Mariestuen, Maristova, Norge
Jon Renhuvud		10		
Nils Einar Andersson		10	243	
Nils Persson-Åhs o.h.	133			
Lars Ringdahl o.h.		100		
Bengt Torkelsson		33		
Per Torsten Fjällgren		10		
Jonas Bertil Fjällgren		30		
Kristina Margareta Fjällgren		4		
ä. Brita Fjällgren		10	320	
Jon Oskar Fjällgren	268			
s. Torsten		70		
Jon Elias Fjällgren		28		
Folke Fjällgren o.h.		20		
Jonas Jonsson		1	387	
Nils Paulus Fjällgren o.h.	110			
Jon Martin Torkelsson		64		
ä. Sönne Nilsson		5	179	
<i>Summa renar</i>			3264	

Ort och dag som ovan:

Ake Wikman

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Prognost

§ 6.

Prot 30.7.1952 § 7

Då förordnandet för lappbyns nuvarande ordningsman utginge i och med detta års utgång, företogs val av ordningsman inom lappbyn för nästkommande 6-årsperiod 1953-1958; och valdes nu härtill lappmannen Anders Jonasson-Renskyldt.

§ 7.

Antecknades rörande lapparnas vinterflyttningar och flyttningssvägar, betesförhållanden under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande:

Lappbyn flyttade i en hjord i början av januari 1952 från byområdet till Vigeln och därifrån mellan Tännäs och Käringsjön till Ränningsvallen. I slutet av februari fortsatte flyttningen till trakten av Lofsdalen, där hjorden betade till omkring den 17 april, då återflyttning ägde rum.

Betesförhållandena under vintern dåliga på grund av isbildning. Fall av vargrivna renar på påträffats inom såväl lappbyområdet som i trakten av Vigelsjön. Inga rensjukdomar.

§ 8.

Föredrogs framställning från Sven Arnell i Ljusnedal om rätt att få arrendera Rødtjärnvallarnas fäb. som raststuga för turister.

Lappbyn beslutade att för sin del avstyrka bifall till framställningen, emedan ifrågavarande fäbodvall ligger efter lappbyns flyttningssled och det måste anses olämpligt ur renskötselsynpunkt att anordna en raststuga för turister därstädes.

§ 9.

Beträffande skrivelser den 13/9-51 och 16/2-52 (LBD E 30/52) från Axel Långström i Ljusnedal rörande vissa skador å stängsel omkring fäbodvall beslutade lappbyn, att uppdraga åt ordningsmannen A.J. Renskyldt och kassamannen Tomas Tomasson att upptaga underhandlingar med vederbörande.

§ 10.

En muntlig framställning från pensionatsägaren Eskild Eriksson i Funäsdalen om ersättning för minskad höskörd på en honom tillhörig fäbodvall på grund av renbetning hänsköts till i § 9 valda ombud för lappbyn för underhandling med Eriksson.

§ 11.

Föredrogs en framställning från P.O. Dahlberg i Bonaset om tillstånd

att utefter allmänna landsvägen på renbetesland vid Lossenborg få uppföra ett monteringsfärdigt garage.

Lappbyn hade intet att erinra emot bifall till framställningen.

§ 12.

Föredrogs en framställning från redaktör P.W.Häger om rätt till sportfiske uti vatten efter leden Mittådalen - Mittåhamrarna - Mittåsjön - Nesjön - Helags - Djupsjön - ~~Mittåsjön~~ Stentjärnarna - Mittådalen. Fisket skulle utövas någon gång under senare hälften av juli 1952 samt i sällskap med högst tre personer.

Lappbyn beslutade efter votering ~~xxxxxxx~~ att avstyrka bifall till framställning under hänvisning till att de kortfiskevatten, som numera finnas inrättade borde vara tillräckliga för sökanden och hans sällskap.

§ 13.

I skrivelse den 27/6 1952 hade redaktören P.W.Häger anhållit hos Mittådalas lappby om ett uttalande från lappbyn, huruvida visst fiske av Häger, för vilket han blivit åtalad och dömd, kan rubriceras som tjuvfiske eller icke.

*23/8-52 up. ut-
tryckt till Häger.
Häger*

Lappbyn beslutade att icke göra något uttalande över skrivelsen.

§ 14.

Lappbyn hade intet att erinra emot, att Nils Einar Andersson får å sig registrera renmärke, som tidigare tillhört numera avlidne renägaren Nils Nilsson-Schain från lappbyn.

§ 15.

Lappbyn beslutade, att-därest förhållandena det medge - kommande vingar genomföra en renräkning inom lappbyn.

Kostnaderna för denna räkning skola ersättas av medel ur lappbykassan.

§ 16.

Lappbyn beslutade, att infordra arbetsbeskrivning och kostnadsberäkning rörande en renvaktarstuga i Högvålen, och uppdrog samtidigt åt ordningsmannen och kassamannen att handha ärendet.

§ 17.

Lappbyn beslutade att ~~xxxxxxx~~ icke tillsätta någon kommitté för underhandling med Långå byamän beträffande därstädes inträffade skador å skogskulturer.

§ 18.

Då vidare icke förekom, avslutades sammanträdet.

Dag som ovan.

Vid protokollet:

Åke Wikman

Närvara

Nilsson, Ni

Gustaf Scha

Petrus Nord

Jon Oskar F

Nils Paulus

Jämlikt

plar renlän

mannen och e

i Jämt nds

Enär de

utom den so

under flytt

ankommit ho

bosatt lång

ningshavand

bosatta å p

sådan anmäl

för nedansk

Strådslen,

nåheden, fr

Jämlikt

skrivna per

//
or-
ngen
cke
lg
ertid
ld
sig
stor
fle
ren-
ll-
or an-
aren,
umär-
i

Protokoll, hållet vid sammanträde med
lapparna tillhörande Mittådalen
lappby i Mittådalen den 5 juni
19 53 inför undertecknad, lappfogde i Jämt-
lands län.

Närvarande: Ordningsmannen A.J. Renskyldt, renägarna Nils Tomasson
och hans hustru, Tomas Tomasson och hans hustru, Nils Axel Nilsson,
Lars Doj och hans hustru, John Schain, Gustav Schain, Jon Martin Torkels-
son, Nils Persson-Åhs, Jon Leonard Klemetsson och hans hustru, Petrus
Nordfjäll, Martin Nordfjäll och hans hustru, Paul Axman, Jonas Bertil
Fjällgren, Torkel Larsson, John Nordfjäll, Lars Ringdahl, Anders Herman
Rensberg, Jon Oskar Fjällgren, Elias Fjällgren, Tomas Torkelsson och
tillsynsmannen Edor Burman,

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu i tre exem-
plar renlängd för lappbyn, av vilka ett nu överlämnades till ordnings-
mannen och ett skulle översändas till Kungl. Maj:ts Befallningshavande
i Jämtlands län samt ett förvaras av lappfogden.

§ 2.

Enär det enligt renbeteslagen åligger lapp, som med renar flyttar
utom den socken, där han har sin hemvist att, för varje socken, som
under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit
ankommit hos landfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore
bosatt långt från lapparnas flyttningssväg och Kungl. Maj:ts Befall-
ningshavande under sådana förhållanden ägde förordna andra personer,
bosatta å platser, som ligga i lapparnas flyttningssväg, att mottaga
sådan anmälan, hemställdes nu, att sådant förordnade måtte utfärdas
för nedanskrivna personer, nämligen: hemmansägaren Hans Jonsson i
Stråldane, adress Lofsdalen, för Svegs socken, och f.fjärdingsman-
nen Nils Olsson i Storfjäten, adress Särnaheden, för Lillhårdals
socken.

§ 3.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes av lapparna nedan-
skrivna personer att såsom godemän för lapparna under år 19 54 -19

deltaga i syn och värdering för skada av renar, varom uppgörelse ej träffats, nämligen: Tännäs: hem.äg. Hans Fundin, Funäsdalen, och hem.äg. Erik L. Thomsson, Tännäs;
Hede: hem.äg. Olof Olofsson i Långå, Långåskans, och hem.äg. Jöns Persson, Servsjön, Hede;
Övre Ljungadalen: fjärdingsmannen Per Johan Liljemark, Storsjökapell;

§ 4.

Jämlikt stadgandet i för lappbyn gällande byordning företogs val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 19____-19____; och valdes nu härtill lappmannen . Tomas Thomasson 1952 vald to.m. 1954.

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Behållning från 1951	111.871:92	Utgifter under 1952	49.125:30
Inkomster under 1952	14.751:52	Behålln. till 1953	77.498:14
Summa kronor	126.623:44		126.623:44

Behållningen fördelar sig sålunda:

Jämtlands Folkbank, motbok 6734	10.394:77
Svenska Handelsbanken "	52489 305:39
Jämtlands Läns Sparbank "	50395 13.578:06
Sundsvalls Ensk. Bank "	2606 13.279:97
Postgiro nr 162937	5.354:70
Utestående fordringar	28.585:05
Kontant i kassan vid årets slut	6.000:20 77.498:14.

Ordningsmannen och kassamannen beviljades ansvarsfrihet för 1952 års räkenskaper. Undertecknad anmärkte, att betr. ver. nr 29 beloppet 120:- kronor icke bort utbetalas förrän länsstyrelsens medgivande därtill erhållits. Samma betr. ver. n:ris 15 och 57.

§ 5.

Jämlikt stadgandet uti § 48 Kungl. Maj:ts stadga angående nomad-undervisningen i riket den 31 december 1925 företogs nu val av nomadskolfullmäktige inom lappbyn för åren 1954-1957; och valdes härtill renägaren Tomas Thomasson och lappmannen Anders Emanuel Andersson, båda adress Mittådalen, Funäsdalen,
 samt till deras ställföreträdare renägarna Nils Paulus Fjällgren och Petrus Nordfjäll, båda adress Mittådalen, Funäsdalen.

Då för
 med detta
 nästkomman
 mannen

Anteck
 vägar, bet
 djurs här
 invasioner
 jande: Der
 över Tännä

grupper öv
 lan Brändå
 mars, då o
 lappbyområ

Be'sfo
 rivna rena
 Ljusnedals
 påträffats

Lappbyn
 att lappma
 20 mars 19
 under föru
 taga in i

Ingen e
 tillstånd

Lappbyn
 nius - Flor

I ärend
 ersät ing
 ken meddel
 Under ol
 i trakten
 drivits ti

Avskrift.

Till Lappfogde Åke Wikman, Östersund.

Härmed översändes protokoll fört vid syneförrättningen i Hede den 5 och 10 juni 1953.

Beloppen ifråga har förskotterats av Handölsdalens lappbykassa. Kronor 2.240:-.

De renar som vållat ifrågavarande skadegörelse voro sammanblandade från Handölsdalen, Mittådalen samt Tranris. Anhåller att utredning verkställas för fördelning av skadeersättning mellan lappbyarna ifråga.

Anders Kråik

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

Östersund i lappfogdekontoret den 24 augusti 1954.

Else Wahlström

Avskrift.

Protokoll fört vid syneförrättning å skada som uppkommit av betande renar å fäbodvallar å växande gröda. Våren 1953.

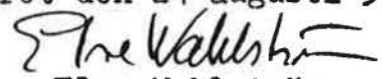
Johan Härjegård, Västerhållan	75:-
Karl Nääs	100:-
Emanuel Myhr	30:-
Per Bergström	100:-
Johan Hedren, Kilbäcksvallen	200:-
Axel Jönsson, Österhållan	25:-
Per Vagenius, Nyhållan	<u>25:-</u>
Hede den 10/6 1953	555:-

Per Oskar Hedmark
Av lapparna utsedd syneman

L.W. Larsson
Av markägarna förordnad syneman

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

Östersund i lappfogdekontoret den 24 augusti-54

Else Wahlström

Avskrift.

Protokoll fört vid syneförrättning å skada som uppkommit av betande renar å fäbodvallar och inägor å växande gröda våren 1953.

Bertil Tjärnås, Nysåtern	75:-
Olov Jonasson "	150:-
Per Hansson "	40:-
Johan Nääs "	75:-
Per Backman "	225:-
Nestor Halvarsson, Stockån	40:-
Karl Larsson "	25:-
Fransman, Ryn	130:-
J.O.Olsson "	100:-
Per Sigfrid Olsson, Lunnäset	10:-
Per Alfred Lunnehed "	225:-
Olov Bäck, Sätern	75:-
L.B. Larsson "	100:-
Per Kvarnström "	150:-
Jöns Nääs, Österhållan	<u>25:-</u>
Hede den 5 juni 1953.	1.445:-

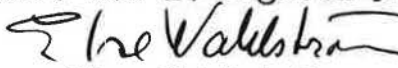
Per Oskar Hedmark
Av lapparna utsedd syneman

L.W.Larsson
Av markägarna förordnad
syneman

Oskar Larsson
Av syneförrättarna utsedd skiljeman

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

Östersund i lappfogdekontoret den 24 augusti-54

Elze Wahlström

R Ä K N I N G

Särvsjön den 16 juni 1953

Till Ordningsmannen i Handölsdalens lappby

Herr Anders Kråk

Debet

till

Per Oskar Hedmark, Särvsjön, Hede

1953

den 5/6	Syneförrättning	30:-
" 10/6	"	15:-
" 10/6	Bilskjuts Västerhälvägen till Särvsjön	15:-
	Summa kronor	<u>60:-</u>

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

Östersund i lappfogdekontoret den 24 augusti 1954.

E. Wahlström
 Else Wahlström

Avskrift.

Hede den 16 juni 1953.

R Ä K N I N G

Debet

Herr Anders Kråik
till Oskar Larsson, Hede

1953

Juni 5 An. Syneförrättning å renskador å bete av
fäbodvallar och inägojord intill vägen
Hede-Särvsjön 1 dag.

30:-

Kronor

30:-

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

Östersund i lappfogdekontoret den 24 augusti 1954.

Else Wahlström

Avskrift.

R Ä K N I N G

Hede den 16 juni 1953.

Anders Kråik
till L.W. Larsson, Hede

Debet

Syneförrättning den 5 juni 1953	30:-
Syneförrättning den 10 juni 1953	15:-
Skjutsersättning med jeep Hede Västerhållan Kilbäcksvallen och åter.	30:-

Summa kronor	75:-
--------------	------

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

Östersund i lappfogdekontoret den 24 augusti-54.

Else Wahlström

Avskrift.

R Ä K N I N G

Hede den 17/6 1953

Anders Kråik, Handöl
till Kjell Sundin, Hede

Debet

Juni 5 Skjuts Hede - Särvsjön -
Hede + 5 tim. väntning

75:-

Summa kronor

75:-

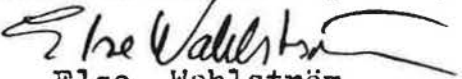
Gäller skjuts vid syneförrättning å ren-
skador den 5 juni 1953.

L.W.Larsson

R.O.Hedmark

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

Östersund i lappfogdekontoret den 24 augusti-54

Else Wahlström

Till Ordningsmannen A.J.Renskyldt, Mittådalen
Funäsdalen.

Sammanträde jämlikt 12 § renbeteslagen hålles
med Mittådalens lappby i Mittådalen tisdagen
den 7 juni 1955 klockan 11.00, vartill Ni an-
modas kalla lappbyns medlemmar.

Lappbyns räkenskaper skola vara sammanställda
så att de kunna föredragas vid sammanträdet.

Ärenden: De vanliga jämte

1. Genomgång av förteckning över för husbe-
hovsfiske undantagna vatten inom Mittåda-
lens lappby;
2. Framställning från P.O.Dahlberg i Bonäset
om arrende av ett område vid Lossenborg
3. Framställning från Anders Bergström i
Ljusnedal om arrende av grustag utefter
vägen Ljusnedal - Bruksvallarna;
4. Fråga om hur det skall bli med avlidne
Jon J.Fjällgrens hus i Anådalen;
5. Framställning från Jon Olofsson-Kant i
Tännäs om fastställelse av renmärke;

./.

6. Ev. övriga ärenden.

Östersund i lappfogdekontoret den 27 maj
1955.

Åke Wikman

görelse ej
länsty-

§ 6. Prot 7.6.1955 § 7

Då förordnandet för lappbyns nuvarande ordningsman utginge i och med detta års utgång, företogs val av ordningsman inom lappbyn för nästkommande 6-årsperiod 19____-19____; och valdes nu härtill lappmannen -.

§ 7.

Antecknades rörande lapparnas vinterflyttningar och flyttningsvägar, betesförhållanden under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande:

Någon ordnad flyttning av renhjorden förekom icke vintern 1954/55 på grund av rådande betes- och snöförhållanden. Renhjorden flyttades i spridda grupper från lappbyområdet till i huvudsak området Långåskans - Brändvallen - Lossen. Från detta område har hjorden därefter på samma sätt återflyttats till lappbyn.

Betesförhållandena mindre goda med undantag för av i trakten omkring Brändvallen. Inga rensjukdomar ha förekommit bland renarna.

Spår av lodjur, järv och varg har observerats dels inom lappbyområdet och dels i trakten omkring Tännäs kyrkby.

Invasioner av renar från Norge till Sverige och vice versa har förekommit i ungefär lika stor omfattning som tidigare år.

§ 8.

Framställning från P.O. Dahlberg i Enäset om tillstånd att vid Lossenborg upplägga en s.k. våffelflotte vintertid föranledde ingen erinran från lappbyns sida (n:r A 121/1954 LBD.)

§ 9.

Anders Bergströms, Ljusnedal, framställning om upplåtelse av visst jordområde tillstyrktes av lappbyn (n:r B 14/1955 LBD.).

§ 10.

En framställning från Per J. Näs och Per M. Näs i Bruksvallarna om arrende av en tjärn norr Lillaxhögens fäb. avstyrktes av lappbyn, då bl.a. Nils Paulus Fjällgren tidigare inplanterat fisk i tjärnen och fiskar i densamma.

§ 11.

Bruksvallarnas Turiststation framställning om förvärv av ytterligare tomtmark därstädes i anslutning till tidigare köpt tomt föranledde ingen erinran från lappbyns sida. (n:r A 164/1955 LBD.).

retogs val
och valdes

12.858:06
77.337:12
90.195:18

ndertecknad
34, 47 länss-
orts.

nde nomad-
val av no-
och valdes

Lappbyn tillstyrkte en framställning från kronojägaren Martin Mårtensson om att få uppsätta en mindre jaktstuga utefter Backvallsvägen på en plats belägen cirka 100 meter öster Tvärån. (N:r D 276/1954 LBD.).

§ 13.

En framställning från Medskogens byamen om arrende för sportfiske av Stortjärn, nv Ulvberget tillstyrktes av lappbyn (n:r 3/1955 Uppl.D.).

§ 14.

Föredrogs en framställning från renägaren Jon Olofsson-Kant i Tännäs lappby om fastställelse av renmärke.

Framställningen tillstyrktes av lappbyn (n:r D 173/1954 LBD.).

§ 15.

En framställning från renäg. Torkel Larsson om tillstånd att på Flatruet "uppföra ett lappläger efter gammalt lapskt mönster" bordlades, då sökanden icke var närvarande vid ärendets behandling.

Lappbyn skall senare inkomma med yttrande i ärendet. (n:r D 95/1955 LBD.).

§ 16.

Framställning från Handölsdalens lappby om delning mellan Handölsdalens, Tranris och Mittådalens lappbyar av ett belopp av 2.240:- kronor, utgörande ränskador, vilka utdömts i samband med syneförrättningar i trakten omkring Servsjön föredrogs.

Då lappbyn tidigare vid olika tillfällen ingått medliknande framställningar till Handölsdalens lappby utan att man därvid kunnat nå överenskommelse om fördelning av ~~liknande~~ skadebelopp, beslutade lappbyn att avslå framställningen.

§ 17.

Lappbyn beslutade föreslå, att följande vatten skulle undantagas som husbehovsfiskevatten för lappbyns eget behov, nämligen Anån med Anåtjärnarna, Biskopssjön, Daddsjöarna, Djupsjön, Gråvalssjön, Holmsjön, Hvitvattnet, Hyddsjön, Kroktjärn, Mittåsjön med nordost därom belägna tjärnar, Nesjön, Rösjöarna, sjön vid p. 1167 (Isenjaure), V.Helagssjön med V.Helagsån, Ö.Helagssjön med Ö.Helagsån med tjärnar, Öradtjärnarna och Öf.Skärvagen.

Därjämte föreslog lappbyn att vatten, som upplåtas som kortfiskevatten växelvis användas för sådant ändamål och totalfridlysas för att bereda möjlighet för fiskstammen att utveckla sig.

Betr.Öf.Skärvagen föreslogs, att då nuvarande arrendeperiod på detta vatten utgår, någon ny upplåtelse icke skall komma till stånd.

Närvara
son, Tomas Thom
Lars Ringdahl o
Åhs o.h.h.,
vud, Gustav
Bertil Fjäl
gren, Laila

Jämlikt
plar renlän
mannen och e
i Jämt nds

Enär de
utom den so
under flytt
ankommit ho
bosatt lång
ningshavand
bosatta å p
sådan anmäl
för nedansk
Strådalen,
Nils Olsson

Jämlikt
skrivna per

särskilt
i dessa
a renarna

- 1959

lutade lapp
n och Nils
ch ordfö-

rdningar,
erianlägg-

bidrag på
et.

gs - Öjön,
yrelsen
ått att nå

kulle upp-
behov av

Protokoll, hållet vid sammanträde med
lapparna tillhörande Mittådalen
lappby i Mittådalen den 13 juni
1956 inför undertecknad, lappfogde i Jämt-
lands län.

Närvarande: Ordningsmannen A.J.Renskylt, v.ordningsmannen Nils
Axel Nilsson, kassamannen Tomas Thomasson, husbönderna Nils Persson-Åhs
o.h. ~~Matteus Nordfjäll,~~ Nils Tomasson, Martin Nordfjäll, John Nordfjäll, John Schain,
Lars Doj o.h. Paul Axman o.h. Jon Leonard Klemetsson, Jon Oskar Fjällgren,
Nils Paulus Fjällgren, Torkel Larsson o.h., samt Lars Ringdahl o.h.
Anders Emanuel Andersson, Gustaf Schain, Anders Herman Rensberg, Kris-
tina Fjällgren, tillsynsmannen Edor Burman.

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu i tre exem-
plar renlängd för lappbyn, av vilka ett nu överlämnades till ordnings-
mannen och ett skulle översändas till Kungl. Maj:ts Befälningshavande
i Jämtlands län samt ett förvaras av lappfogden.

§ 2.

Enär det enligt renbeteslagen åligger lapp, sommed renar flyttar
utom den socken, där han har sin hemvist att, för varje socken, som
under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit
ankommit hos landfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore
bosatt långt från lapparnas flyttningssväg och Kungl. Maj:ts Befäl-
ningshavande under sådana förhållanden ägde förordna andra personer,
bosatta å platser, som ligga i lapparnas flyttningssväg, att mottaga
sådan anmälan, hemställdes nu, att sådant förordnade måtte utfärdas
för nedanskivna personer, nämligen: Hemmansägaren Hans Jonsson i Strå-
dalen, adress Lofsdalen, för Svegs kommun, och f.fjärdingsmannen Nils
Olsson i Storfjäten, adress Särnaheden, för Lillhärads kommun.

§ 3.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes av lapparna nedan-
skrivna personer att såsom godemän för lapparna under år 1957-19

deltaga i syn och värdering för skada av renar, varom uppgörelse ej träffats, nämligen: Hemmansägaren Jon Berglin i Vigge, adress Vigge.

§ 4.

Jämlikt stadgandet i för lappbyn gällande byordning företogs val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 19____-19____; och valdes nu härtill lappmannen Tomas Thomasson vald t.o.m. 1957 redan tidigare.

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Behållning från 1954	77.337:12	Utgifter under 1955	19.669:86
Inkomster under 1955	19.295:17	Behållning till 1956	76.962:43
Summa kronor	96.632:29		96.632:29

Behållningen fördelas sålunda:

Jämtlands läns folkbank nr 6734	11.443:58	
Svenska Handelsbanken nr 52489	331:24	
Jämtlands läns Sparbank nr 249	10.411:54	
D:o nr 206	351:06	
Sundsvalls Enskilda Bank A.B. nr 2606	14.405:46	
Postgiro nr 16 29 37	433:47	
Kontant i kassan	1.547:13	
Utestående fordringar	38.038:95	76.962:43.

Kassamannen och ordningsmannen beviljades ansvarsfrihet. Betr. lappbyns fordringar beslutades, att fullmäktige till nästa årssammanträde skulle inkomma med förslag.

§ 5.

Jämlikt stadgandet uti § 48 Kungl. Maj:ts stadga angående nomadundervisningen i riket den 31 december 1925 företogs nu val av nomadskolefullmäktige inom lappbyn för åren 19____-19____; och valdes härtill -

samt till deras ställföreträdare -

Då för
med detta
nästkomma
mannen .Or
1957 - 196

Anteck
vägar, bet
djurs här
invasione
jande:
Beträffand
manträdesp
Betesförhå
Lodjur, va
vargrivna
vallen och

I fråga av
på potatis
ningsmanne

Lappbyn ti
att vid da
ta och för

Framställn
i bl.a. Ö.
lappbyns o
lämpliga f

Arne Jonss
Daddsjön a
bymedlemma

Framställn
område av

Föredrogs

LAPFPOG DEN
I
JÄMTLANDS LÄN
ÖSTERSUND

P.M.

*prot. skrivit
Till Huvudstadsdalen
Lappby
led g
alau.*

J.H. Öster, Ljungdalen, uppgiver, att efter
renskada på hans fäbodvall i Skörkdalen våren
1957 laga syn och värdering ägt rum, varefter
Öster tillställt Mittådalens lappby protokoll
med begäran om ersättning. Därefter har er-
sättning icke kommit Öster tillhanda. Han har
ej heller hört något i saken från lapparna,
varför han nu önskar, att lappväsendet skall
undersöka, huru saken står till.

Funäsdalen den 23 oktober 1957.

Ivan Lundberg
Ivan Lundberg

N:r D 350/1957 LBD.

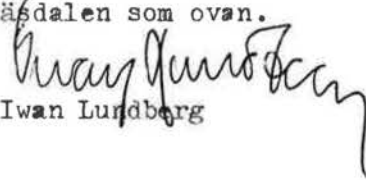
LAPFPOG DEN
I
JÄMTLANDS LÄN
ÖSTERSUND

P.M.

den 23 oktober 1957.

Enligt J.H. Öster, Ljungdalen, ske årligen skador på en fäbodvall i närheten av Skärkdalen, vilken vall äges av Öster. Såvitt han förstår, förorsakas dessa skador av renar från Mittådalen, Händölsdalen och kanske Tranris lappbyar. Förhåller det sig så, kanske någon överenskommelse mellan nämnda lappbyar bör träffas, antingen genom uppdelning av området eller kanske så att man gemensamt ersätter skador efter syn och värdering.

Fundäsdalen som ovan.

Iwan Lundberg

N:r D 350/1957 LBD.

LÄNSSTYRELSEN
JÄMTLANDS LÄN

Nr 927.

LAPPFOGDEN. ÖSTERSUND

3 SEP. 1952

Nr *BR43/52* Bd.

Till Renägaren Anders J. Renskyldt,
Mittådalen, Funäsdalen.

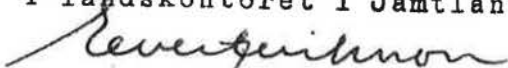
Sedan lapparna, tillhörande Mittådalens lappby, vid sammanträde inför lappfogden i länet valt Eder till ordningsman för lappbyn för tiden från och med den 1 januari 1953 till och med den 31 december 1958, vill länsstyrelsen jämlikt 13 § i lagen om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige den 18 juli 1928 härigenom förordna Eder att under samma tid uppehålla ordningsmannabefattningen inom berörda lappby.

Östersund i landskontoret den 3 september 1952.

Torsten Löfgren

E. Huss

Bestyrkes på tjänstens vägnar:
I landskontoret i Jämtlands län.

N:r I 1-86/1952 BD.

Lappfogden.

LAPPFOGDEN, ÖSTERSUND

2 AUG. 1951

Nr B 192/51 Bd 1

LÄNSSTYRELSEN
I
JÄMTLANDS LÄN

Nr 734.

Till

Lappmannen Nils Axel Nilsson,
Storvallen, Funäsdalen.

Sedan lapparna, tillhörande Mittådalen lappby, vid sammanträde inför lappfogden i länet valt Eder till vice ordningsman för lappbyn för tiden 1 januari 1951 - 31 december 1956, vill länsstyrelsen jämlikt 13 § i lagen om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige den 18 juli 1928 härigenom förordna Eder att under samma tid vara vice ordningsman inom berörda lappby.

Östersund i landskontoret den 31 juli 1951.

På länsstyrelsens vägnar:

E. Huss

Folke Holmberg

Bestyrkes på tjänstens vägnar:
I landskontoret i Jämtlands län

I 1-78-51 BD

Lappfogden.

275-55. Nämndenman J. E. Långström,
Lönnerdal, som kaupptecknar i o.
ledare Jon J. Fjällgrens ställe, vill ha
uppgift om hur man skall för-
fara med kusen i Nudalen.
Jag rådde honom att givetvis ta
upp den i kauppteckningen som
hvis på fri grund, sedan skall
lappbyn tillfrågas vid årsmöte den
26.55. De viktigaste åtgärder till lappbyn?
Långström lovade oss att få yt-
terligare besked efter årsmöte.

Ann

LAPPEGÖDEN, ÖSTERSUND

27 MA 1955

Nr

Bd.

1956 13/6 vid årsmöte meddelades, att
Jon Oskar Fjällgren den större stugan
och Johan Nordfjell uthuset (loduppläsa),
samt

Redogörelse

över Mittådalens lappbys räkenskaper för år 1956.

Ingående behållning från 1955	76,962,43	
inkomster under 1956	27,805,24	
uttag ur banktillgodohavanden	34,327,27	
minskning av helöringsfordran	<u>4,087,50</u>	143,182,44
Årets utgifter	61,061,19	
behållning till 1957	43,706,48	
Kreditering av upptagen inkomst genom		
uttag av banktillgodohavanden	34,327,27	
Kreditering av minskning å fordringar	4,087,50	143,182,44
Behållningen redovisas sålunda:		
Jämtlands läns sparbank bok n:o 206	365,24	
D:o " " 249	2,539,22	
Sundsvalls Enskilda bank " " 2606	836,54	
Svenska Handelsbanken " " 52489	343,02	
Postgiro "162937	2,837,78	
kontant i kassa	2,833,23	
Fordran å helöringar	33,951,45	<u>43,706,48</u>

Rönnöfors den 25 okt. 1957.

Nagor Rännågård

Renlängd för Mittådalens lappby, Jämtlands län, år 19 56.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittå-
dalen den 13 juni 19 56.

JÄMTLANDS-POSTENS TRY. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Per Alrik Fjällgren	10		10	
Martin Nordfjäll o.h.	50			
d. Sofia		10	60	
Nils Thomasson o.h.	60			
dr. Robert Larsson		5	65	
John Nordfjäll	120		120	
Tomas Thomasson o.h.	150			
Nils Anton Thomasson		30		Studerar i Uppsala.
d. Ingrid (d.t. Tomas Thomasson)		2		
Lars Markus Thomasson		10	192	Ämneslärare i Järpens realskola.
Matteus Nordfjäll	10			
Anders Nordfjäll		4		
Nils Otto Nordfjäll		1		
Arne Nordfjäll		2	17	
Petrus Nordfjäll	33			
Mats Börje Nordfjäll		3	36	
Paul Andreas Axman o.h.	130			
Nils Larsson-Axmans stbhs		6		
Lisa Axman-Larsson		8		Bor i Järpen.
Lars Johan Axman		20		
Daniel Fjellner o.h.		40	201	Välådalen
Anders Jonasson-Renskyldt	15		15	
Lars Doj o.h.	63			
Per Gustaf Schain		35	98	
John Schain	125		125	
Nils Axel Nilsson	50			
Anders Em. Andersson o.h.		1		
s. Arne		4		
Anders Herman Rensberg		1		
Märit Jonetta Rensberg		3		
John Olov Rensberg		3		
ä. Anna Lisa Torkelsson		1		
Tomas Torkelsson		30		
Nils Einar Andersson		10	103	
Nils Persson-Åhs	135			
Lars Ringdahl o.h.		50		
d. Karin Signe Anita		2		
Bengt Torkelsson		10		
Bror Renfeldt		20	217	
			1262	

Avskrift.

Renlängd för Mittådalen *lappby, Jämtlands län, år 19* 56.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalen *lappby, upp-*
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittå-
dalen *den* 13 juni *19* 56.

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Per Alrik Fjällgren	10		10	
Martin Nordfjäll o.h. d. Sofia	50	10	60	
Nils Thomasson o.h. dr. Robert Larsson	60	5	65	
John Nordfjäll	120		120	
Tomas Thomasson o.h. Nils Anton Thomasson d. Ingrid (d.t. Tomas Thomasson) Lars Markus Thomasson	150	30 2 10	192	Studerar i Uppsala Ämneslärare i Järpens realskola
Matteus Nordfjäll Anders Nordfjäll Nils Otto Nordfjäll Arne Nordfjäll	10	4 1 2	17	
Petrus Nordfjäll Mats Börje Nordfjäll	33	3	36	
Paul Andreas Axman o.h. Nils Larsson-Axmans stbhs Lisa Axman-Larsson Lars Johan Axman Daniel Fjellner o.h.	130	6 8 20 40	204	Bor i Järpen Vålådalen
Anders Jonasson-Renskyldt	15		15	
Lars Doj o.h. Per Gustaf Schain	63	35	98	
John Schain	125		125	
Nils Axel Nilsson Anders Em. Andersson o.h. s. Arne Anders Herman Rensberg Märit Jonetta Rensberg John Olov Rensberg ä. Anna Lisa Torkelsson Tomas Torkelsson Nils Einar Andersson	50	1 4 1 3 3 1 30 10	103	
Nils Persson-Åhs Lars Ringdahl o.h. d. Karin Signe Anita Bengt Torkelsson Bror Renfeldt	135	50 2 10 20	217	
Transport			1262	

P.M.

betr. granskningen av Mittådalens lappbys räkenskaper för räkenskapsåret 1956.

Betr. ver.nr. 46 /Ivar A. Stickert.

Mittådalens lappby har utbetalt 200 kronor till rubr. person för skador, som i Norge förorsakats av lappbyns renar på gröda.

Därest det i renbeteskonventionen överenskomna förfarandet icke tillämpas, torde markägare icke kunna påräkna ersättning för skador. Jag föreslår således att lapparna rekommenderas att vid krav om ersättning för skador i Norge anmäla detta till lappväsendet.

Betr. ver. nr. 114 /Nils Axel Nilssons räkning.

Räkningen avser arbeten, som Nilsson utfört under tiden 1950 - 1956. Därest den som begärt att arbetena skulle utföras kommer ihåg detta efter så lång tid och kassamannen bestyrker, att ersättning icke utgått härför, anföres ingen anmärkning.

Dessutom ha ersättningar utbetalts för höskador utan att lämplighetsprövning jämlikt 15 § 5 punkten byordningen ägt rum, varjämte smärre belopp utbetalts för andra renskador, såsom t.e.x för skador på ett potatisland.

Östersund den 25 oktober 1957.

Iwan Lundberg

lappfogdeassistent i Jämtlands län

*belopp utbetalt på skador
sedn. i kassan.*

*lapparna har ettas
till 2 kassan*

Prot 13.6.1956 § 7

§ 6.

Då förordnandet för lappbyns nuvarande ordningsman utginge i och med detta års utgång, företogs val av ordningsman inom lappbyn för nästkommande 6-årsperiod 19____-19____; och valdes nu härtill lappmannen Ordningsmannen Renskyldt vald t.o.m. 1958. För 6-årsperioden 1957 - 1962 valdes som v.ordningsman Paul Axman.

§ 7.

Antecknades rörande lapparnas vinterflyttningar och flyttningssvägar, betesförhållanden under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande:

Beträffande flyttning av lappbyns renhjord hänvisas till 1955 årssammanträdesprotokoll. Flyttningen har ägt rum under erna handa förhållanden. Betesförhållandena kunna dock sägas ha varit gynnsammare sistlidna år.

Lodjur, varg och järv finns inom lappbyområdet. Rester efter troligen vargrivna renar ha påträffats i Anåfjället och trakterna mellan Backvallen och Kvannildalen.

§ 8.

I fråga av Halvar Myhr insänd räkning på 70:- kronor för påstådd skada på potatisland under våren 1955 beslutade lappbyn, att uppdraga åt ordningsmannen och kassamannen att söka träffa överenskommelse med Myhr.

§ 9.

Lappbyn tillstyrkte framställning från fru Klara Thomasson om tillstånd att vid dammen i den i Neans dalgång bildade dämningssjön uppföra en kåta och förvaringsbod för försäljning av läskedrycker o.dyl.

§ 10.

Framställning från Hotell Funäsdalen m.fl. om tillstånd till sportfiske i bl.a. Ö.Helagssjön avstyrktes av lappbyn under motivering, att inom lappbyns område redan finnas så många kortfiskevatten, som borde vara lämpliga för ändamålet.

§ 11.

Arne Jonssons och Albert Kojans framställning om husbehovsfiske i Övre Daddsjön avstyrktes av lappbyn på grund av att denna sjö fiskas av lappbymedlemmar.

§ 12.

Framställning från Sven Arnell i Ljusnedal om rätt till älgjakt inom visst område av Ljusnedals länsegendom avstyrktes av lappbyn.

§ 13.

Föredrogs framställning från arrendatorn Sven Berglund i Bruksvallarna om

friköp av visst område av Ljusnedals bruksegendom.

Lappbyn avstyrkte ansökningsen. I samband därmed framhölls, att särskilt under våren och hösten lappbyns renar bruka uppehålla sig bl.a. i dessa trakter. Även under sommartid vid regnig och kall väderlek bruka renarna vistas där.

§ 14.

Till fullmäktige jämlikt 14 § byordningen valdes för åren 1957 - 1959 Tomas Thomasson, Nils Axel Nilsson och Paul Axman.

§ 15.

Till slaktkommitté för tiden intill 1957 års årssammanträde beslutade lappbyn med 8 röster mot tre att välja Nils Persson-Åhs, John Schain och Nils Paulus Fjällgren med Nils Paulus Fjällgren som sammankallande och ordförande.

§ 16.

Beslutades uppdraga åt slaktkommittén att svara för, att de anordningar, som lappbyn beslutat uppföra på Flatruet i samband med en slakterianläggning (rengärde och löphage) bli utförda.

I samband därmed meddelade undertecknad, att i första hand ett bidrag på 8.000:- kronor kan ställas till lappbyns förfogande för ändamålet.

§ 17.

I fråga om planerat stängsel, som ersättning för stängslet Helags - Öjön, uttalade lappbyn att den intet hade att erinra emot, att länsstyrelsen bestämde stängslets sträckning, då enighet i den frågan inte stått att nå mellan berörda byar, Mittådalen och Handölsdalen.

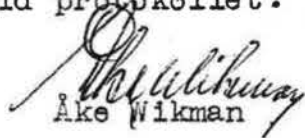
§ 18.

Nils Persson-Åhs anhöll, att Anåsjöarna i fortsättningen icke skulle upplåtas som kortfiskevatten, då de i Anådalen boende ensamt hade behov av dessa vatten som husbehovsfiskevatten.

§ 19.

Då vidare icke förekom, avslutades sammanträdet.
Sag som ovan.

Vid protokollet:

Åke Wikman

Närvara

Axel Nilsson

o.h. Matten

Lars Doj o.

Nils Paulus

Anders Eman

tina Fjällg

Jämlikt

plar renlän

mannen och

i Jämtlands

Enär de

utom den s

under flyt

ankommit h

bosatt läng

ningshavan

bosatta å p

sådan anmä

för nedansk

dalen, adre

Olsson i St

Jämlikt

skrivna pe

Protokoll, hållet vid sammanträde med lapparna till-
hörande Mittådalen lappby
i Mittådalen den 4 jan. 1958.
inför undertecknad, lappfogde i Jämtlands län.

Närvarande: v.ordningsmannen Paul Axman, renägarna Tomas Thomasson
o.h., Nils Thomasson, Martin Nordfjäll o.h., Torkel Larsson o.h.,
Nils Persson-Åhs o.h., Nils Axel Nilsson, Lars Doj o.h., Gustaf
Schain, John Schain, Jon Oskar Fjällgren, Jonas Bertil Fjällgren,
Anders Nordfjäll, Petrus Nordfjäll, Lars Ringdahl o.h., Anders Her-
man Rensberg, Jon Leonard Klementsson, Anders Em. Andersson, Nils
Paulus Fjällgren, Torkel Alexander Jonsson samt tillsynsmannen Edor
Burman.

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu i tre exemplar renlängd för lappbyn, av
vilka ett nu överlämnades till ordningsmannen och ett skulle översändas till Kungl. Maj:ts Befall-
ningshavande i Jämtlands län samt ett förvaras av lappfogden.

§ 2.

Enär det enligt renbeteslagen åligger lapp, som med renar flyttar utom den socken, där han har
sin hemvist att, för varje socken, som under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det
han dit ankommit hos landsfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore bosatt långt från
lapparnas flyttningväg och Kungl. Maj:ts Befallningshavande under sådana förhållanden ägde för-
ordna andra personer, bosatta å platser, som ligga i lapparnas flyttningväg, att mottaga sådan an-
mälan, hemställdes nu, att sådant förordnande måtte utfärdas för nedanskrivna personer, nämligen:
Hemmansägaren John Hansson i Strådalen, Lofsdalen, för Svegs kom-
mun, och f.f.järdingsmannen Nils Olsson i Storfjäten, Särnaheiden,
för Lillhärads kommun.

§ 3.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes av lapparna nedanskrivna personer att såsom gode-
män för lapparna under år 1958 — 19..... deltaga i syn och värdering för skada av renar, varom

uppgörelse ej träffats, nämligen: Hemmansägaren Jon Berglin i Vigge, adress Vigge, och flottningssörjaren Johan Åslund i Medskogsbygget, adress Långåskans.

§ 4.

Jämlikt stadgandet i för lappbyn gällande byordning företogs val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 1958 — 1960; och valdes nu härtill lappmannen ånyo Tomas Thomasson.

Rörande lappbyns kassa antecknades följande: Se bilaga till detta protokoll. Ordningssörjaren och kassaman beviljades ansvarsfrihet för 1956 års räkenskaper. I samband därmed meddelade fullmäktige, att man ännu icke tagit ställning till de utestående fordringarna. Kassaman skall i första hand utsända räkningar till vederbörande. Därefter skall fullmäktige om möjligt inkomma med förslag till nästkommande årssammanträde.

§ 5.

Jämlikt stadgandet uti § 43 Kungl. Maj:ts stadga angående nomadundervisningen den 17 juni 1938 företogs nu val av nomadskollfullmäktige inom lappbyn för åren 1958 — 1961; och valdes härtill renägarna Tomas Thomasson och Anders Em. Andersson

samt till deras ställföreträdare renägarna Nils Paulus Fjällgren och Petrus Nordfjäll.

Då förordnandet för
togs val av ordningsman
nu härtill lappmannen

Antecknades rörande
året, förekomst av rens
samt invasioner av nor

Skiljning skedd
den betade i hu
Därefter drog s
Saxvallen och t
Brändvallen en
der april månad
Handölsdalens o

Föredrogs läns
mellan Handöls
Lappbyn förklar
relsen faststäl

Lappbyn ha e i
ristföreningen
östra änden fran
icke röbas med
uppsatte dock

Framställning
rätt till älgj
byn under hänv
kronojägaren M

Framställninga
1. rätt till s
fjäll tillstyr
drivande hund
2. rätt a s up
styrktes under
lappfogden och

Föredrogs fran
rätt till jakt
Området ligger
för sin del, a
var avsedd sor

Framställning
vissa vatten i
lappbyn.

Prot 4.1.1958 §7, §9

§ 6.

Då förordnandet för lappbyns nuvarande ordningsman utginge i och med detta års utgång, företogs val av ordningsman inom lappbyn för nästkommande 6-årsperiod 19..... — 19.....; och valdes nu härtill lappmannen t.o.m. 58

§ 7.

Antecknades rörande lapparnas vinterflyttningar och flyttningsvägar, betesförhållanden under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande:

Skiljning skedde i december 1956 i Backvallen, varefter renhjordens betade i huvudsak på Lillfjället under hela januari månad. Därefter drog sig hjorden undan för undan ner mot Grundsjön och Saxvallen och trakterna däromkring. I mars månad 1957 skedde i Brändvallen en slakt, där ungefär 1.000 renar hade samlats. Under april månad samlades ungefär 2.000 renar i Anåkroken, där Handölsdalens och Tranris lappbyar skiljde.

§ 8.

Föredrogs länsstyrelsens framställning om medel till renstängsel mellan Handölsdalens och Mittådalens lappbyar.

Lappbyn förklarade sig intet hava att erinra emot den av länsstyrelsen fastställda sträckningen.

§ 9.

Lappbyn hade intet att erinra emot framställning från Svenska turistföreningen om tillstånd att ledstjärnerösa leden från Sylsjöns östra ände fram till leden Helags - Fältjägarstugan. Leden skall icke rösas med utgångspunkt från nya renvaktarstugan i Sakristian uppsatte dock lappbyn som villkor för tillståndet.

§ 10.

Framställning från kronoarr. Per Johan Näs i Bruksvallarna m.fl. om rätt till älgjakt inom Ljusnedals renbetesland avstyrktes av lappbyn under hänvisning till den upplåtelse om älgjakt som gäller för kronojägaren M.Mårtensson i Ljusnedal.

§ 11.

Framställningar från kronojägaren L.F.Larsson i Ljusnedal om
1. rätt till småviltjakt inom visst område av Ljusnedals renbetesfjäll tillstyrkes under förutsättning att jakt icke äger rum med drivande hund och icke innefattar rätt till jakt efter ripa,
2. rätt att uppföra jaktstuga omedelbart intill Lillåsvallen tillstyrktes under förutsättning att platsen bestämd s i samråd med lappfogden och lappbyns ordningsman.

§ 12.

Föredrogs framställning från Johan Svensson-Myhr i Bruksvallarna om rätt till jakt efter räv och hare inom Klinkvallen. Området ligger inom Tännäs lappby, men Mittådalens lappby ansåg för sin del, att ansökningen borde avslås med hänsyn till att jakten var avsedd som stövarjakt.

§ 13.

Framställning från Bruksvallarnas fiskevårdsförening om arrende av vissa vatten inom bl.a. Mittådalens lappby avstyrktes bestämt av lappbyn.

§ 14.

Föredrogs framställning från Bruksvallarnas jaktlag om rätt till småviltjakt inom Ljusnedals bruksegendom.

Med hänsyn till det direkt olämpliga i att upplåta sådan jakt till alla arrendatorer inom området avstyrkte lappbyn framställningen.

§ 15.

Framställning från Anders Bergström och Sigurd Hjort i Ljusnedal om rätt till fiske uti viss sjö avstyrktes med hänsyn till att detta vatten ingår i kronoarrendatorernas rätt till fiske.

§ 16.

Lappbyn hade intet att erinra emot att sekreteraren i Ljusnedals fiskevårdsförening, kronojägaren M. Mårtensson, medgåves samma rätt som kronoarrendatorerna tillhörande föreningen i fråga om fiske inom Ljusnedals renbetesfjäll.

§ 17.

Avstyrkes framställning från Medskogens byamän om rätt till fiske uti Kolbenssjön och Kolbenstjärn med hänsyn till att dessa vatten ingår i kronoarrendatorernas i Ljusnedal rätt till fiske.

§ 18.

Framställning från tillsynsmannen Edor Burman om rätt till jakt efter lodjur inom Ljusnedals bruksegendom tillstyrktes av lappbyn.

§ 19.

Framställning från renskötande husbonden Nils Persson-Åhs om rätt att ha biträde med sig under utövande av husbehovsfiske tillstyrktes av lappbyn. Lappbyn uttalade samtidigt, att om liknande framställningar inkomma från andra lappbymedlemmar, dessa framställningar även böra bifallas.

§ 20.

Föredrogs framställningar från Anders Em. Andersson, Nils Paulus Fjällgren och Nils Rutfjäll om tillstånd att på högsta punkten utefter landsvägen strax norr om Anäkroken få uppföra vissa anordningar för kafé och affärsrörelse.

Lappbyn beslutade att avstyrka framställningarna med hänsyn till att platsen är belägen mitt i flyttningsväg för renarna.

§ 21.

Lappbyn tillstyrkte framställningar från Nils Persson-Åhs och Anders Herman Rensberg om tillstånd att uppföra bostadsbyggnader i Mittådalen.

§ 22.

Föredrogs framställning från ordningsmannen Olle Andersson i Idre om fastställelse av renmärke för hans dotter, Maj Irene.

Ingen erinran från lappbyns sida.

§ 23.

Framställning från Tomas Thomasson om registrerande av renmärke för hans son Lars Gunnar, f.d. 20/1 1947 tillstyrktes av lappbyn.

§ 24.

Föredrogs cirkulärskrivelser ang. ansökningar och bevisning i fråga om rovdjursskador samt prenumeration på Samefolkets Egen Tidning.

11 små

till
gen.

al om
tta

is fis-
t som
om fus-

ske uti
ingår

efter

tt att
av
ingar
böra

Fjäll-
er
för

att

ders
å dalen.

e om

ör hans

iga om

§ 25.

Beslutade lappbyn under förutsättning av länsstyrelsens godkännande att som ersättning till ordningsmannen och vice ordningsmannen för år 1956 skulle ur lappbykassan utgå 1.000:- resp. 750:- kronor.

§ 26.

Beslutade lappbyn under samma förutsättning att ur lappbykassan anslå 7.000:- kronor för anställande av förstärkt renvaktarantal vid hopsamlingar och urskiljningar av främmande renar under vintern 1957/1958.

I samband därmed uppdrog lappbyn åt Anders Em. ANDERSSON att t.v. utöva kontroll över hur många norska renar, som vid olika tillfällen uttagas ur Mittådalens lappbys renhjord. För uppdraget skall utgå särskild ersättning enl. överenskommelse.

§ 27.

Lappbyn beslutade att till synemannen Jon Bærglin skulle av lappbykassan utgå kronor 75:- för utförd syn i Tännäs sistlidne sommar.

§ 28.

Lappbyn beslutade utbetala ersättningar för renskodor enl. följande

1. syn den 22 maj 1957 sammanlagt	187:- kr;
2. Magnus Olofsson i Ljusnedal	35:-
3. Olof S. Thor, Funäsdalen,	100:-
4. Carl Myhr, Funäsdalen,	300:- för all framtid.

Krav enligt i övrigt företedda räkningar avvisades, emedan räkningarna utställdes efter det de påstådda skadorna skett.

§ 29.

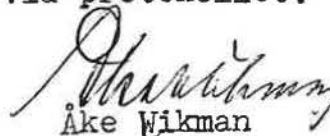
Undertecknad redogjorde för blivande organisation bland renägarna. Från lappbyns sida förklarade man att man vid blivande årssammanträde med Mittådalens renavelsförening skulle uppta frågan till diskussion.

§ 30.

Då vidare icke förekom, avslutades sammanträdet.

Dag som ovan.

Vid protokollet:

Åke Wikman

Renlängd för Mittådalens lappby, Jämtlands län, år 1957

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittå-
dalen den 4 januari 1958.

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Per Albik Fjällgren	10		10	
Martin Nordfjäll o.h.	50			
d. Sofia		10		
John Nordfjälls stbhs		120	180	
Tomas Tomasson o.h.	140			
d. Ingrid		10		
Nils Anton Tomasson		30		Studerar i Uppsala
Lars Markus Tomasson		10	190	Ämneslärare i Njurunda.
Matteus Nordfjäll	10		10	
Anders Nordfjäll	4			
Nils Otto Nordfjäll		1		
Arne Nordfjäll		2	7	
Paul Andreas Axman o.h.	130			
Nils Larsson-Axmans stbhs		6		
Lisa Axman-Larsson		8		Bor i Järpen.
Lars Johan Axman		20		
Daniel Fjellner o.h.		40	204	Bor i Välsådal.
Anders Jonsson-Renskyldt	15		15	
Per Gustaf Schain	45			
Lars Doj o.h.		63	108	
John Schain	125			
Bengt Torkelsson		10	135	
Nils Axel Nilsson	50			
Anders Em. Andersson o.h.		1		
s. Arne		4		
Anders Herman Rensberg		1		
Märit Jonetta Rensberg		3		
John Olov Rensberg		3		
d. Anna Lisa Torkelsson				
Tomas Torkelsson		30		
Nils Einar Andersson		30		
Petrus Nordfjäll		33		
Mats Börje Nordfjäll		3	158	
Transport			1017	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
<i>Transport</i>			1017	
Nils Persson-Åhs	150			
Lars Ringdahl o.h.		60		
d. Karin Signe Anita		2		
Bror Renfeldt		30	242	
Per Torsten Fjällgren	30			
Kristina Margareta Fjällgren		3		
Brita Fjällgren		3		
Jonas Bertil Fjällgren		20		
Jon Leonard Klemetsson o.h.		15		
Jon Martin Torkelsson		10	81	
Nils Paulus Fjällgren o.h.	30			
d. Sonne Nilsson		3		
Jon Renhuvuds stbhs		5	38	
Torkel Larsson o.h.	50			
s. Fredrik		10		
s. Lars Folke		5		
s. Nils Lennart		5	70	
Jon Oskar Fjällgren	100			
s. Torsten		25		
Jon Elias Fjällgren		20		
Folke Fjällgren o.h.		15	160	
Nils Tomasson o.h.	60			
dr. Robert Larsson		5	65	
<i>Summa renar</i>			1673.	

Ort och dag som ovan:

Ake Wikman
Ake Wikman

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Pål Arvidsson

v. Ordningsman.

Tomas Thammay

Nils Persson Åhs

lning på
ållande-
å förut-
skulle
e närva-
inbåla
gar.

appbymed-
Man meddela-
rt att verka.
arbetskraft,
att häfta
eningen. De
äkningar
dlemmarna

av högst
r. Enligt

nsen, Thor-

ande års-
ils Paulus
mnda be-

san till
rengården
styrelsens

Protokoll, hållet vid sammanträde med lapparna till-
hörande Mittådalen lappby
i Mittådalen den 25/4 1958
t.f.
inför undertecknad/lappfogde i Jämtlands län.

Närvarande: Ordningsmannen A.J.Renskyldt, vice ordningsmannen
Paul Axman, renägarna Tomas Thomasson o.h., Nils Thomasson, Mar-
tin Nordfjäll o.h., Lars Ringdahl o.h., Nils Persson-Åhs med hust-
ru, Torkel Larsson o.h., Nils Axel Nilsson, John Schain, Gustaf
Schain, Jon L.Klementsson, Per Alrik Fjällgren, Jon Oskar Fjäll-
gren, Petrus Nordfjäll, Bror Renfeldt, Nils-Einar Andersson och
Anders Herman Rensberg samt tillsynsmannen Edor Burman.

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu i tre exemplar renlängd för lappbyn, av vilka ett nu överlämnades till ordningsmannen och ett skulle översändas till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Jämtlands län samt ett förvaras av lappfogden.

§ 2.

Enär det enligt renbeteslagen åligger lapp, som med renar flyttar utom den socken, där han har sin hemvist att, för varje socken, som under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit ankommit hos landsfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore bosatt långt från lapparnas flyttningssväg och Kungl. Maj:ts Befallningshavande under sådana förhållanden ägde förordna andra personer, bosatta å platser, som ligga i lapparnas flyttningssväg, att mottaga sådan anmälan, hemställdes nu, att sådant förordnande måtte utfärdas för nedanskrivna personer, nämligen:

Hemmansägaren John Hansson i Strådalen, Lofsdalen, för Svegs
kommun, och hemmansägaren Folke Nilsson i Storfjäten, Särnahe-
den, för Lillhårdals kommun.

§ 3.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes av lapparna nedanskrivna personer att såsom godemän för lapparna under år 1959 — 19..... deltaga i syn och värdering för skada av renar, varom

uppgörelse ej träffats, nämligen: Hemmansägaren Jon Berglin i Vigge, adress Vigge, och flottningsförmannen Johan Åslund i Medskogsbygget, adress Långåskans.

48.345.23
37.205.95
11.109.28

§ 4.

Jämlikt stadgandet i för lappbyn gällande byordning företogs val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 19..... — 19.....; och valdes nu härtill ~~Renägaren~~ Renägaren Tomas Thomasson är vald t.o.m. 1960.

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Behållning från 1956	41.567:75	Utgifter 1957	30.064:79
Inkomster 1957	36.812:27	Behållning t.1958	48.315:23
Kronor	78.380:02	Kronor	78.380:02.

Behållningen fördelar sig sålunda:

Jämtlands läns Sparbank nr 206	kr	381:98 ✓
" " " nr 249	"	5.182:84 ✓
Sundsvalls Enskilda bank nr 2606	"	871:24 ✓
Svenska Handelsbanken nr 52489	"	357:20 ✓
Postgiro 16 29 37	"	457:19 ✓
Utestående fordringar	"	37.205:95 ✓
Kontant i kassan	"	3.858:83 ✓ 48.315:23

Ordningsmannen och kassamannen beviljades ansvarsfrihet för 1957 års kassaförvaltning.

§ 5.

Jämlikt stadgandet uti § 43 Kungl. Maj:ts stadga angående nomadundervisningen den 17 juni 1938 företogs nu val av nomadskolfullmäktige inom lappbyn för åren 19..... — 19.....; och valdes härtill Valda för tiden 1958 - 1961 äro Tomas Thomasson och Anders Em. Andersson

samt till deras ställföreträdare Nils Paulus Fjällgren och Petrus Nordfjäll.

Då förordn
togs val av ord
nu härtill ~~lapp~~
des till l

Anteckna
året, förekomst
samt invasioner

Från bö
ten av Flat
tember måna
Renarna fly
de rum i bö
des slakt o
vakades där
des se an o
har man sam
lappbyområd

Betesför
mängde.. har
Rensjuko
Rovdjur,
döddats av l
Invasion
strövningar
ning i år a

Lämnades
gan. Efter
klara sig t

Åt... si
per år till
förutsättni

Beträffa

§ 6.

Prot 25. 4. 1958 § 7, § 8

Då förordnandet för lappbyns nuvarande ordningsman utginge i och med detta års utgång, företogs val av ordningsman inom lappbyn för nästkommande 6-årsperiod 19 59—19 64; och valdes nu härtill ~~lappbyns~~ renägaren Tomas Thomasson. Med anledning härav valdes till kassaman för 3-årsperioden 1959 - 1961 renägaren John Schain.

§ 7.

Antecknades rörande lapparnas vinterflyttningar och flyttningsvägar, betesförhållanden under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande:

Från början av september 1957 hade man renhjorden samlad i trakten av Flatruet, slakt ägde rum där vid två tillfällen under september månad. Omkring den 20 oktober slaktade man på samma ställe. Renarna flyttades därefter till trakten söder om Mittån. Slakt ägde rum i början av november i Backvallen, och i december verkställdes slakt och skiljning vid Anåkroken. I trakten av Lillfjället bevakades därefter huvuddelen av renhjorden. Rensamlingar verkställdes sedan och resulterade i slakt i Brännvallen i mars. Därefter har man samlat renarna och drivit dem från Råndalsvägen och mot lappbyområdena.

Betesförhållandena ha varit goda under året, men den ringa snömängden har försvårat arbetet med renarna.

Rensjukdomar ha icke yppats.

Rovdjur, lo och järv, förekomma inom lappbyområdena. Renar ha dödats av lodjur.

Invasionerna från Norge ha varit ungefär som tidigare år. Renströvningarna från Sverige och till Norge ha skett i mindre omfattning i år än tidigare, vilket erfarits vid slakter i Norge.

§ 8.

Lämnades lappbymedlemmarna tillfälle yttra sig i konventionsfrågan. Efter ingående diskussion enades lappbymedlemmarna om att förklara sig tillfreds med nuvarande förhållanden.

§ 9.

Åtogo sig lappbymedlemmarna att i framtiden anslå högst 150 kronor per år till underhåll av vägen Bruksvallarna - Mittåklappen under förutsättning att lappbymedlemmarna befriades från vägavgifter.

§ 10.

Beträffande lappbyns räkenskaper (utredningen angående de utestå-

ende fordringarna) hemställdes att, enär numera avbetalning på skulderna verkställdes; åtgärder till sanering av förhållandena skulle uppskjutas till efter slakten i september, då förutsättningar för likvidering av en stor del av skulderna skulle finnas. - Undertecknad tillhöll därefter allvarligen de närvarande, som häftade i skuld till lappbyn, att antingen inbetala gäldbeloppen helt eller att åtminstone göra avbetalningar.

§ 11.

Ifråga om Mittådalens Renägareförening uppgavs av lappbymedlemmarna att vissa hade fordringar på denna förening. Man meddelade dessutom, att man icke visste, när föreningen upphört att verka. Följden härav hade blivit, att husbönderna själva lejt arbetskraft, som avlönats av dem själva. Vissa, som dessutom kommit att häfta i skuld till lappbyn, uppgåvo sig ha fordringar på föreningen. De hänvisades därför att före den 1 oktober 1958 inlämna räkningar härpå till kassören Nils Paulus Fjällgren, varefter medlemmarna fingo tillfälle yttra sig över kraven.

§ 12.

Beslöt lappbyn använda bykassemedel till ett belopp av högst 650 kronor för höskador på Per Frisks i Funäsdalen ägor. Enligt 15 § punkt 5 byordningen anses förfarandet lämpligt.

Beslöts utbetalning av högst 200 kronor till Per Jonsson, Thorbygget. 15 § punkt 5 byordningen tillämpades även här.

§ 13. Till slaktkommitté för tiden fram till nästkommande års-sammanträde valdes Nils Persson-Åhs, John Schain och Nils Paulus Fjällgren. Lappbymedlemmarna beslutade tilldela nyssnämnda befattningshavare ersättningar.

§ 14.

Lappbymedlemmarna beslöt anslå medel från lappbykassan till ett belopp av högst 5.000 kronor för komplettering av rengården inom lappbyn och uppförande av ett nytt rengärde. Länsstyrelsens medgivande skulle inhämtas.

Närvarande

Paul Axman

tin Nordfj

ru, Torkel

Schain, Jo

gren, Petr

Anders Her

Jämlikt stad

vilka ett nu öve
ningshavande i

Enär det en

sin hemvist att,
han dit ankom
lapparnas flytt
ordna andra per
mälan, hemstäl

Hemmansäga

kommun, oc

den, för I

Jämlikt stad

män för lapparr

§ 15.

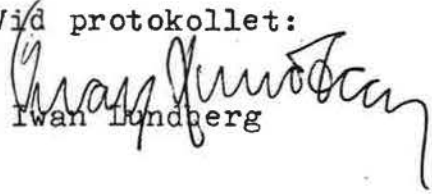
Lappbymedlemmarna beslöto att i fortsättningen anslå 1.500 kronor för ersättning till den, som innehar kassamannabefattningen inom lappbyn.

§ 16.

Som vidare icke förekom, avslutades sammanträdet.

Ort och dag som ovan.

Vid protokollet:

Iwan Lundberg

Promemoria

ang. förvaltningen av medel i Mittådalens lappby.

Vid årssammanträdet den 13 juni 1956 beslutade lapparna i Mittådalens lappby, att omärkta renar i fortsättningen visserligen skulle försälas på kredit, men att betalning skulle verkställas före utgången av det år, varunder desamma förvärvats. Innan försäljningarna det året började, avtalade lapparna i Mittådalens lappby om ett pris per ren av 15 kronor för under år 1955 född och 30 kronor för äldre ren. De helöringar, som försåldes under sommaren, förvärvades av renägare i lappbyn. Under hela året såldes sammanlagt 448 helöringar, varav 254 köptes av renägare och återstoden av köpare av slaktdjur, vilket senare försiggick från början av september månad till årsslutet. Anledningen till att alla helöringar icke försåldes sommartid torde vara att söka i det förhållandet, att renägarna till följd av sammanblandningarna i dessa trakter icke kunnat samla och i gärde indriva den totala renmassan utan varit hänvisade att verkställa detta i omgångar. Därigenom ha vid varje tillfälle "nya" renar tagits in i gärde. Vid slakterna ha dylika djur försålts till slakt; därest renägare i så fall velat förvärva matrenar, ha de jämställts med andra köpare.

Tidigare har varit brukligt att auktionsförfarande tillämpats vid försäljning av helöringar. Detta medförde emellertid enligt renägarnas uppfattning åtskilliga nackdelar. Rik renägare kunde förvärva många renar, under det att i synnerhet yngre, som icke hade mera kontanter än vad som åtgick till hans uppehälle, missgynnades. Yngre renägare utan möjligheter att fullgöra sina åtaganden kunde frestas att på kredit förvärva helöringar till höga priser. Ibland hade till och med hänt att renar förvärvats till priser, överstigande vad som sedan kunde erhållas vid försäljning. Renägarna ansågo dessutom, att de till följd av de stora sammanblandningarna gingo miste om så många renar, därigenom att de för märkning icke återfunno sina kalvar, att de borde ha någon slags compensation härför. Av bland andra nämnda skäl hade man övergivit auktionsförfarandet och övergått till försäljning per styck, varigenom alla bereddes möjligheter i samma omfattning.

Såsom bilagda sammanställning av lappbyns utestående fordringar utvisar, ha renägarna på det hela taget fullgjort sina vid sammanträdet den 13 juni 1956 gjorda utfästelser. Därigenom ha de utestående fordringarna, vilka vid 1955 års slut uppgingo till kronor 35.902:55, reducerats till kronor 34.058:95, i vilken sistnämnda summa även ingår, vad som förvärvats under år 1956. De inom lappbyn mest verksamma renskötarna ha antingen till fullo betalt sina skulder eller reducerat dessa. Bland dem, som under året icke inbetalt något till lappbyn,

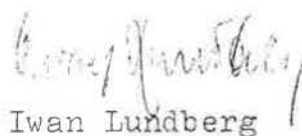
finnas åtskilliga med god ekonomi, till vilka krav tydligen icke utgått. Andra åter torde sakna möjligheter att betala sina skulder.

Med utgångspunkt från resultatet av verksamheten inom lappbyn under år 1956 i förevarande avseende får undertecknad framlägga följande förslag.

Lappbyns ordningsman förelägges av länsstyrelsen att före den 1 december 1957 skriftligen kräva dem, som häfta i skuld till lappbyn för på kredit inköpta, omärkta renar. Vederbörande skola därvid anmodas att före den 1 mars 1958 till lappbyn inbetala sina skulder. Ordningsmannen har därefter att före den 1 april 1958 till länsstyrelsen anmäla, om någon icke fullgör sina skyldigheter.

För framtiden bör alltjämt gälla, att försäljning av helöringar visserligen får ske på kredit, men att köparen skall erlægga likvid före utgången av det år, varunder förvärvet skett. Därest renägare icke fullgör sin skyldighet härutinnan, uteslutes han från möjligheten att förvärva omärkta renar, tills han till fullo betalt sin skuld till lappbyn.

Östersund den 28 oktober 1957.

Iwan Lundberg

lappfogdeassistent i Jämtlands län.

Sammanställning av Mittådalens lappbys utestående fordringar
för inköpta, omärkta renar.

Köpare	Skyldig den 1/1 1956 kr.	Inköp under 1956 kr.	Avbet.under 1956 kr.	Skyldig den 31/12 1956 kr.
Pål Axman	1.138:50	522:50	1.051:-	610:-
Lars Doj	1.370:25	57:50	-	1.427:75
Nils P.Fjällgren	1.057:50	-	980:-	77:50
Jonas B.Fjällgren	679:-	15:-	-	694:-
Maria J:son Fjällgren	117:10	-	-	117:10
P.Alrik Fjällgren	321:-	-	-	321:-
Jon-Oskar Fjällgren	3.383:19	470:-	105:-	3.748:19
Folke Fjällgren	350:-	-	-	350:-
Jonas Jonsson	196:-	-	-	196:-
Jon-L.Klementsson	1.737:95	-	145:-	1.592:95
Robert Larsson	34:-	65:-	-	99:-
Lars Ringdahl	330:-	-	-	330:-
Nils-Axel Nilsson	3.057:35	602:50	1.181:50	2.478:35
Martin Nordfjäll	2.759:54	195:-	-	2.954:54
John Rehnfelt	316:-	-	-	316:-
Nils Thomasson	1.709:57	-	-	1.709:57
Anders Nordfjäll	878:-	-	-	878:-
Tomas Thomasson	3.868:07	405:-	405:-	3.868:07
Petrus Nordfjäll	1.553:-	185:-	-	1.738:-
Matteus Nordfjäll	587:-	-	-	587:-
Jon M.Torkelsson	1.242:50	-	-	1.242:50
Tomas Torkelsson	135:-	-	135:-	-
Torkel Larsson	398:75	-	-	398:75
Nils Persson-Åhs	722:50	567:50	1.290:-	-
A.J.Renskyldt	605:50	80:-	-	685:50
Gustaf Schain	1.285:28	770:-	760:-	1.295:28

Transport

27.715:05

Köpare	Skyldig den 1/1 1956 kr.	Inköp under 1956 kr.	Avbet. under 1956 kr.	Skyldig den 31/12 1956 kr.
		Transport kr.		27.715:05
Märit Liljedahl	65:-	-	-	65:-
Olle Nordfjäll	35:-	-	-	35:-
John Schain	1.203:-	-	1.203:-	-
Per-Torsten Fjällgren	555:-	530:-	-	1.085:-
Nils-Einar Andersson	390:-	390:-	765:-	15:-
Nils-Anton Thomasson	20:40	-	-	20:40
Elias Fjällgren	57:-	90:-	147:-	-
Nils-Sigvard Persson	1.402:50	-	-	1.402:50
Fredrik Larsson	66:-	270:-	150:-	186:-
Stina Fjällgren	145:-	-	-	145:-
John Nordfjäll	637:50	600:-	1.037:50	200:-
Torsten-Oskar Fjällgren	210:-	15:-	-	225:-
Bror Rehnfeldt	150:-	-	-	150:-
Oskar Rensberg	30:-	-	-	30:-
John Rutfjäll	15:-	-	-	15:-
Jakob Torkelsson	15:-	-	-	15:-
Hans Halvarsson	60:-	-	-	60:-
Anders Kråik	50:-	-	-	50:-
Anders-Em. Andersson	2.645:-	-	-	2.645:-
Summa kronor				34.058:95

Östersund den 28 oktober 1957.

Iwan Lundberg

lappfogdeassistent i Jämtlands län

Avskrift.

Renlängd för Mittådalen *lappby, Jämtlands län, år 19* 58

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalen *lappby, upp-*
t.f.
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittåda-
len *den* 25/4 *19* 58.

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Per Alrik Fjällgren	10		10	
Mrtin Nordfjäll o.h.	50			
d. Sofia		10		
John Nordfjälls stbhs		80	140	
omas Thomasson o.h.	110			
d. Ingrid		10		
s. Lars Gunnar		25		
Nils Anton Thomasson		25		Studerar i Uppsala
Lars Märkus Thomasson		10	180	
Matteus Nordfjäll	10		10	
Anders Nordfjäll	4			
Nils Otto Nordfjäll		1		
Arne Nordfjäll		2	7	
aul Andreas Axman o.h.	120			
Nils Larsson-Axmans stbhs		6		
Lisa Axman-Larsson		8		Bor i Järpen
Lars Johan Axman		20		
Daniel Fjellner o.h.		40	194	
Anders Jonsson-Renskyldt	15		15	
Per Gustaf Schain	45			
Lars Doj o.h.		63	108	
Transport			664	

Renskötarens och renägarens namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
<i>Transport</i>			664	
John Schain	125			
Bengt Torkelsson		10	135	
Nils Axel Nilsson	50			
Anders Em. Andersson o.h.		1		
Arne Andersson		4		
Anders Herman Rensberg		1		
Märit Jonetta Rensberg		3		
John Olov Rensberg		3		
Tomas Torkelsson		30		
Nils Einar Andersson		30		
Petrus Nordfjäll		33		
Mats Börje Nordfjäll		3	158	
Nils Persson-Åhs	130			
Lars Ringdahl o.h.		50		
d. Karin Signe Anita		2		
Bror Rehnfeldt		30	212	
<i>Transport</i> SAME NAME HERE			1169	

Ort och dag som ovan:

..... Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

..... Ordningsman.

Renlängd för Mittådalens lappby, Jämtlands län, år 19 58.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upp-
t.f.
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittå-
dalen den 25/4 19 58.

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Transport			1169	
Per Torsten Fjällgren	30			
Kristina Margareta Fjällgren		3		
Brita Fjällgren		3		
Jonas Bertil Fjällgren		20		
Jon Leonard Klemetsson o.h.		15		
Jon Martin Torkelsson		10	81	
Nils Paulus Fjällgren o.h.	30			
ä. Sönne Nilsson		3		
Jon Renhuvuds stbhs		5	38	
Torkel Larsson o.h.	50			
s. Fredrik		5		
s. Lars Folke		3		
s. Nils Lennart		2	60	
Jon Oskar Fjällgren	75			
s. Torsten		20		
Jon Elias Fjällgren		20		
Folke Fjällgren o.h.		15	130	
Nils Thomasson	60			
dr. Robert Larsson		5	65	
Transport				1543

Renlängd för Mittådalens lappby, Jämtlands län, år 1958.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittå-
dalen den 25/4 1958.

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Per Alrik Fjällgren	10	3	10	
Martin Nordfjäll o.h.	50			
d. Sofia		10		
John Nordfjälls stbhus		80	140	
Tomas Thomasson o.h.	110			
d. Ingrid		10		
s. Lars Gunnar		25		
Nils Anton Thomasson		25		Studerar i Uppsala
Lars Markus Thomasson		10	180	
Matteus Nordfjäll	10		10	
Anders Nordfjäll	4			
Nils Otto Nordfjäll		1		
Arne Nordfjäll		2	7	
Paul Andreas Axman o.h.	120			
Nils Larsson-Axmans stbhus		6		
Lisa Axman-Larsson		8		Bor i Järpen
Lars Johan Axman		20		
Daniel Fjellner o.h.		40	194	
Anders Jonsson-Renskyldt	15		15	
Per Gustaf Schain	45			
Lars Doj o.h.		63	108	
Transport			664	

Renskötarens och renägarens namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	Summa	
<i>Transport</i>		<u>2</u>	664	
John Schain	125			
Bengt Torkelsson		10	135	
Nils Axel Nilsson	50			
Anders Em. Andersson o.h.		1		
Arne Andersson		4		
Anders Herman Rensberg		1		
Märit Jonetta Rensberg		3		
John Olov Rensberg		3		
Tomas Torkelsson		30		
Nils Einar Andersson		30		
Petrus Nordfjäll		33		
Mats Börje Nordfjäll		3	158	
Nils Persson-Åhs	130			
Lars Ringdahl o.h.		50		
d.Karin Signe Anita		2		
Bror Rehnfeldt		30	212	
Transport xxxxxxxxxx			1.169	
<i>Summa renar</i>				

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Anteckningar

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalen lappby, upp
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittå-
dalen den 25/4 19 58.

[illegible]

4 ek. av renl.

Renlängd för Mittådalen lappby, Jämtlands län, år 1958.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalen lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad lappfogde, i Mittåda-
len den 25/4 1958.

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Per Alrike Fjällgren	10		10	✓
Martin Nordfjäll o.h.	50			
d. Sofia		10		
Johan Nordfjälls stöds.		80	140	✓
Tomte Thomasson o.h.	110			
d. Ingrid		10		
s. Lars Gunnar		25		
Nils Anton Thomasson		25		studerar i Uppsala.
Lars Markus Thomasson		10	180	✓
Matheus Nordfjäll	10		10	✓
Anders Nordfjäll	4			
Nils Otto Nordfjäll		1		
Arne Nordfjäll		2	7	✓
Paul Andreas Axman o.h.	120			
Nils Larsson-Axmanus stöds.		6		
Lise Axman-Larsson		8		Bo i Järpen.
Lars Johan Axman		20		
Daniel Fjellner o.h.		40	194	
Anders Jonsson-Renskyldt	15		15	
Per Gustaf Schain	45			
Lars Doj o.h.		63	108	✓
Transport			664	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Transport			664	
John Schalin	125			
Bengt Torvelsson		10	135	✓
Nils Axel Nilsson	50			
Anders Em. Andersson o. h.		1		✓
Arne Andersson		4		
Anders Herman Reusberg		1		
Märit Jonella Reusberg		3		
John Olov Reusberg		3		
Tomas Torvelsson		30		
Nils Einar Andersson		30		egen lussb.
Petrus Nordfjäll		33		
Mats Börje Nordfjäll		3	158	✓
Nils Persson - Åhs	130			
Karl Ringdahl o. h.		50		
d. Karin Signe Anita		2		
Bror Relunfeldt		30	212	✓
transport Summa renar			1.169	

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Arbe 2.

Renlängd för Mittådalens lappby, Jämtlands län, år 1958.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittådalens den 25/4 1958.

JÄMTLANDS-FÖSTENH TA. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
transport			1.169	
Mr Torsten Fjällgren	30			
Kristina Margareta Fjällgren		3		
Brita Fjällgren		3		
Jonas Berdt Fjällgren		20		
Jon Leonard Klemetsson		15		Torsten Oson-Fjgr.
Jon Martin Torvelsson		10	81	✓ 4566
Nils Paulus Fjällgren o.h.	30			
ä. Sonne Nilsson		3		J.M.
Jon Renhuvuds stblus.		5	38	✓
Torvel Larsson o.h.	50			
s. Fredrik		5		
s. Lars Folke		3		
s. Nils hemmar		2	60	✓
Jon Oskar Fjällgren	75			
s. Torsten		20		Egen luvsk.
Jon Elias Fjällgren		20		✓
Folke Fjällgren o.h.		15	130	✓
Nils Thunasson	60			
dr. Robert Larsson		5	65	
Transport			1.543	

P r o m e m o r i a

den 11 - 12 oktober 1956 angående Mittådalens lappbys helöringsförhållanden under tidsperioden 1946 - 1955.

Vid årssammanträdena med lappbyn hade erfarits att såväl de redovisade helöringarnas antal som inkomsterna härav hade minskat under senare år. För den skull genomgickos räkenskaperna och upprättades därefter följande uppställning över inom byn försälda, omärkta renar samt därvid redovisade försäljningssummor.

År 1946	försålles	769	helöringar	för	tillsammans	kronor	35.394:68.
" 1947	"	760	"	"	"	"	33.524:56.
" 1948	"	760	"	"	"	"	27.627:- .
" 1949	"	480	"	"	"	"	18.024:- .
" 1950	"	816	"	"	"	"	19.769:- .
" 1951	"	663	"	"	"	"	21.576:40.
" 1952	"	359	"	"	"	"	9.595:- .
" 1953	"	400	"	"	"	"	14.120:- .
" 1954	"	516	"	"	"	"	13.055:- .
" 1955	"	409	"	"	"	"	10.137:- .

Medelinkomsterna per år ha från femårsperioden 1946 - 1950 sjunkit från 26.868 kronor till under perioden 1951 - 1955 13.696 kronor. Antalet i genomsnitt per år under motsvarande tider försälda omärkta renar har utgjort 717 respektive 469 stycken.

Under senare år har av renägare från Mittådalens lappby anförts klagomål däröver att antalet främmande renar inom byns betesområden ökat i mycket hög grad. Antalet helöringar borde i så fall rimligen ha ökat i samma omfattning. Så har emellertid icke blivit fallet enligt lappbyns räkenskaper, utan antalet helöringar har minskat med 47,1 procent, varjämte inkomsterna minskat med överslagsvis 50 procent. Två förhållanden kunna vara orsak härtill; antingen ha renägarna olagligt förfogat över de omärkta renerna eller så ha, vad man skulle kunna kalla, yttre omständigheter inverkat.

Vad beträffar det olagliga förfogandet över helöringar ha lappbymedlemmarna allmänt medgivit, att de, i strid med byordningens § 9 punkt 3, vilken paragraf stadgar, att försäljning av renar, vartill ägare ej kunnat anträffas, skall genom ordningsmannen ske så snart byalagets lappar mera allmänt samlas och företrädesvis vid större skiljningar, nedlagt dylika renar. Dessa ha sedan förbrukats i vederbörandes hushåll. Anledningen härtill har varit, att renägarna på grund av de oordnade renskötsel-förhållandena inom lappbyn icke kunnat anträffa egna renar. Lapparna

i Mittådalens lappby ha dock uppgivit, att de alltid till ordningsmannen anmält, när de nedlagt omärkt ren, så att denne kunnat bokföra det belopp vederbörande ren betingade. För det mesta har summan uppgått till 15 kronor. Renägarna ha bestämt förnekat, att de förfogat över renar utan att till ordningsmannen anmäla detta.

De yttre omständigheterna skulle enligt upplysningar av renägarna ha bestått i följande. Innan Blind år 1947 kom till Tranris lappby med sine renar, låg renskötelsen i denna lappby i stort sett nere. Tranris hade sommartid ingen egen, avskild renhjord, utan man vallade sina renar tillsammans med Handölsdalen. De kalvar, som föddes inom Tranris lappby, följde till stor del sina mödrar till antingen Handölsdalens eller Mittådalens lappbyar. I dessa byar ökade troligen därigenom helöringarnas antal. Det är nämligen sedan gammalt känt, att, därest det är mycket renar i ett rengårde, kalvmärkningarna därigenom försvåras. Den så kallade hemmabyns husbönder märka enbart sina egna renar, och de husbönder från främmande lappbyar, som för kalvmärkning inställt sig, ha icke tid att märka annat än egna renar. En stor del kalvar förbli således omärkta. Under åren 1940 - 1945 förvaldde norska renägare icke hålla sina renar inom det egna landet utan dessa ströfvade över gränsen och in i Mittådalens lappby. Av samma orsak, som ovan angivits beträffande Tranris lappby, ökade troligen helöringsantalet i Mittådalens lappby. Efter kriget ha kraftiga reduktioner av renstammen genomförts inom de till Sverige gränsande norska renbetesdistrikten. Renströvningarna ha troligen härför avtagit betydligt, varigenom helöringsantalet åter rönt påverkan. Ytterligare en omständighet, som påverkar det redovisade helöringsantalet, torde vara, att Mittådalens lappby under de senaste åren icke haft sådan samling på sin renhjord, att flyttningar till vinterbeteslanden kunnat äga rum. Därigenom ha åtskilliga renar stannat kvar i skogarna. En stor del av dessa renar torde vara omärkta.

Mittådalens lappbys fordringar för försälda helöringar uppgå för närvarande till kronor 35.902:55, varav endast en förrevisande del belöper på utom lappbyn bosatta köpare. Under åren 1946 - 1955 ha lappbyns utestående fordringar uppgått till nedanstående belopp.

För år 1946	kronor	26.597:75,
" " 1947	"	24.913:33,
" " 1948	"	21.406:77,
" " 1949	ha	helöringsfordringarna icke upptagits i Årssammansträdesprotokollet.
" " 1950	kr.	23.159:47,
" " 1951	"	24.368:67,
" " 1952	"	27.414:55,
" " 1953	"	28.505:05,

För år 1954 kronor 26.159:45,

" " 1955 " 35.902:55.

Vid granskning av ovanstående belopp finner man, att dessa, med undantag för år 1955, varit i stort sett konstant. Anledningen till att de utestående fordringarna under år 1955 äro anmärkningsvärt höga torde möjligen vara att söka i det förhållandet, att Mittådalens lappby från hösten 1954 icke förmått driva sina renar i samlad flock till vinterbeteslanden. Härigenom har den enskilde renägaren vid de i liten skala ordnade slakterna icke kunnat sälja mera än vad som erfordrats för att anskaffa kontanter för hushållets behov. Han har med andra ord icke haft tillräcklig kontroll över sitt eget renantal för att kunna göra en ändamålsenlig gallring däri. Vidare lägger man märke till att de utestående fordringarna vissa år öверstigat helöringarnas försäljningssummor. Detta kan förklaras därmed att helöringsskulder komuleras år för år. En del renägare köpa för varje år omärkta renar men underlåta att helt och hållet likvidera sina skulder.

./.. Sålunda bifogade sammandrag angående de enskilda renägarnas i Mittådalens lappby helöringsaffärer utvisa, häfta samtliga i skuld till lappbyn. Anmärkningsvärda skuldbelopp ha framkommit vid revisionen. Sålunda häfta lappbyns kassaman i skuld till lappbyn med kronor 3.866:--. Ytterligare två renägare ha skulder, öверstigande 3.000 kronor. Det anmärkningsvärda i detta avseende torde kunna sägas vara att ~~xxx~~ vederbörande för varje år tillåtits förvärva omärkta renar, utan att de tydligen ens ådagalagt vilja att likvidera sina skulder från tidigare år. Härigenom ha dessa nått sådana belopp, att renägarna icke torde ha möjligheter att någonsin betala dem. Vidare har framkommit, att sådana som otvivelaktigt ha möjligheter att betala - vissa mycket solida - underlåtit detta, möjligen på grund av att krav icke framställts. En del för länge sedan avlidna personer hafva fortfarande i skuld till lappbyn, trots att vederbörandes dödsbon varit meddelösa. Tydligen ha ej heller krav på sådana, som icke äro verksamma som renskötande lappar inom lappbyn, men tillåtits köpa matrenar, framställts med tillräcklig skärpa.

Ansvar för att helöringsskulder uppgått till så högt belopp som det nuvarande torde fö. läggas i första hand på ordningsmännen och kassamannen. Dessa skulle, då de fingo klart för sig vilka konsekvenser, som voro förenade med det förhållandet att renarna icke betalade sina skulder utan i stället förökade dessa, ha upphört att försälja helöringar till sådana som icke betalade. Nu ha varken ordningsmännen eller kassamannen själva fullgjort sina skyldigheter gentemot lappbyn, och de ha därför ej heller kunnat fordra att andra skulle göra detta. Otvivelaktigt (forts. nästa blad)

ha ordningsmannen eller kassamannen ej heller förmått hävda sig gentemot de övriga, därest de velat upphöra att försälja till andra än sådana som haft kontanter. Såsom framgår av bifogade avskrifter av renlängder för åren 1946 och 1956 har lappbyns renantal under dessa år minskat från 2.688 renar till 1.639. Minskningarna för otvivelaktigt sökas i den omständigheten, att de berörda renskötselställningarna tilltagit år från år. Härigenom har den nekilde renägarens renhjord icke kunnat tillväxa i sådan grad, att hjorden förmått ge ägaren sin bärgning. På grund härav har man förlitat sig helt och hållet på helöringarna, vilka såldes, i stället för att vara något i renskötseln synnerligen underordnat, kommit i förgrunden. Möjligheten att förvärva helöringar har kort sagt blivit ett livsvillkor.

Helöringsförsäljningarna ha tillgått så, att renägarna - i stället för att såsom förut tillämpa ett auktionsförfarande - fått köpa omärkta renar till ett pris, som för under året födda kalvar och ungrepar intill den 15 september varit 15 kronor. För vuxna renar har enligt uppgift tillämpats ett något högre pris, vilket dock vid revisionen icke kunnat konfirmeras. Knappt någon köpare har handlat kontant, och någon frist, inom vilken likvid skolat ske, har heller icke bestämts förrän innevarande år, då man vid lappbysammanträdet bestämde, att likvid skulle ske före utgången av det år förvärvet skedde. De sålunda förvärvade renarna ha sedan kunnat försäljas i bästa fall under förvarvsrets slaktsäsong eller annars under påföljande. Helöringarna, som vid inköpet betinga ett så lågt värde, borde rimligen tillföra renägaren kontanter i sådan omfattning, att han har möjligheter att dels likvidera sina under året uppkomna skulder dels också avsätta viss del för hushållets behov. I detta sammanhang bör man även betänka, att försäljningar kunna ske även av de på normalt sätt renägaren irligen tillförda djuren.

Såsom ovan anförts torde ordningsmannen ha en stor del i att förhållanden ifråga om helöringsaffärerna urartat. Ordningssammanseylan har alltså sedan den 1 juni 1935 upphällits av den nuvarande ordningsmannen. Dennes förordnande utlöper den 31 december 1953. Ordningsmannen i Mittlidalens lappby torde vara den av länets ordningsmän, på vilken den största arbetsbördan vilar. Förutom det att inom byn försäljas flera helöringar än i andra lappbyar inom verket samt att utgör lappbyn den mest folkrika. Lappbyns för invasioner av främmande renar utsatta ligger fordrar en mycket aktiv insats av ordningsmannen, vars kanske viktigaste arbetsuppgifter består i att jämlikt § 3 a) i instruktionen för ordningsmännen i lappbyarna i Jämtlands län och Idre lappby i Årjängs län övervaka att renskötseln inom lappbyn bedrivs så, att renbetesmarkerna rätt utnyttjas, renarna nogt bevakas, renarnas sammanblandning med främmande

hjordar liksom ock deras förvildning förekommes samt skadegörelse å de bofastes gröda undvikas. Han skall vidare tillse att lapp för de renar han har under sin vård håller föreskrivet antal renvaktare. Ifråga om löseandet av de ordningsmännen hvilande kamerala arbetsuppgifterna - redovisning av lappbyns räkenskaper och besvarande av till lappbyn ställda skrivelser - torde den nuvarande befattningshavaren sakna överbmän inom länet. När det gäller övriga arbetsuppgifter såsom organisering av arbeten inom renskötseln och dylikt torde han emellertid icke ha varit lika framstående. Han torde icke ens ha förmått göra sig gällande gentemot renägarna inom lappbyn, utan dessa ha troligen själva bestämt de åtgärder de funnit lämpliga. Långa tider torde arbetet halt och hållet i brist på ledare ha legat nere inom renskötseln.

Förslag.

Under hänvisning till vad som anförts i nästföregående stycke föreslås nu, att lappbyn förständigas utse ny ordningsman. Den nuvarande ordningsmannen föreslås till posten som kassaman.

Med hänsyn till att knappast någon av de inom byn verksamma renskötande lapparna, som hafva i skuld för helöringar, ha möjligheter att betala sina skulder, föreslås, att länsstyrelsen rekommenderar lappbyns husbönder efterskänka de helöringsskulder, som hvilat sådana som sakna möjlighet att betala. Därvid skulle vanliga affäremässiga principer tillämpas, och fordringens karaktär av säker, osäker eller kanske tvistig vara avgörande. Dessförinnan skulle solida helöringssköpare anmodas fullgöra sina skyldigheter gentemot lappbyn. I detta stycke nämnda åtgärder skulle företagas i samråd med lappväsendets tjänstemän.

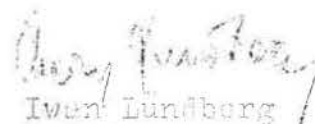
Det torde vara orimligt att kräva, att helöringförsäljningarna i fortsättningen skola ske kontant.. Om kreditförsäljning skall tillämpas, torde detta dock böra ske med det uttryckliga förbehållet, att betalning skall vara erlagd före ärselutet det år, då inköpet skett. Renägaren torde nämligen mycket väl kunna fullgöra ett dylikt åtagande, därest han så önskar. Den som icke infriar sina löften, skulle gå förlustig rätten att inköpa omärkta renar, tills han underordnat sig systemet.

Åtgärder ha vidtagits av lappväsendet för att uppföra det mellan Handölsdalens och Mittådalens lappbyr blivande renstängslet. Är detta uppförts torde renströvningarna till och från Mittådalens betesområden kunna hållas inom rimliga gränser, under förutsättning att de till ordnandet av ren-

- 6 -

skötsel förhållandens inom den södra delen av länst vid sammanträdena i Åsarna den 3 januari 1956, i Tinnäs den 4 januari 1956 samt i Röros den 6 februari 1956 av lapparnas föreslagna och beslutade åtgärderna dessförinnan vidtagits.

Mittfödeln som ovan.

Ivar Lundberg

lappfogedassistent

ervagsvallen och
skyldighet,
Bruksvallarna,
er Lansson,

esti lande av

rundkassa.

s lappbyar
renhjordar

r. Öf. Skär-
fiskavatten
delig betydelse

ldt lack av
på lappby-
räkning.

Protokoll, hållet vid sammanträde med lapparna till-
hörande Mittådalen lappby
i Mittådalen den 17 juni 1959
t.f.
inför undertecknad, lappfogde i Jämtlands län.

Närvarande: Ordningsman Thomas Thomasson o.h., f.d. ordningsmannen
A.J. Renskyldt, vice ordningsmannen Pål Axman, renägarna Nils Thomasson
Martin Nordfjäll, o.h., Nils Persson-Åhs o.h., Jon Martin Torkelsson, Lars
Doj och Gustaf Schain, Nils Axel Nilsson, Torkel Larsson, Bror Rehnfeldt,
Jon Leonard Klementsson, Petrus Nordfjäll, Elias Fjällgren, Per Torsten
Fjällgren, Torsten O Fjällgren och Lars Ringdahl o.h. samt tillsynsmannen
Edor Burman.

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu i tre exemplar renlängd för lappbyn, av vilka ett nu överlämnades till ordningsmannen och ett skulle översändas till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Jämtlands län samt ett förvaras av lappfogden.

§ 2.

Enär det enligt renbeteslagen åligger lapp, som med renar flyttar utom den socken, där han har sin hemvist att, för varje socken, som under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit ankommit hos landsfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore bosatt långt från lapparnas flyttningsväg och Kungl. Maj:ts Befallningshavande under sådana förhållanden ägde förordna andra personer, bosatta å platser, som ligga i lapparnas flyttningsväg, att mottaga sådan anmälan, hemställdes nu, att sådant förordnande måtte utfärdas för nedanskrivna personer, nämligen:

Hemmansägaren John Hansson i Strådaalen, Lofdalen, för Svegs kommun och
hemmansägaren Folke Nilsson i Storfjäten, Särnaheden, för Lillhärdals
kommun.

§ 3.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes av lapparna nedanskrivna personer att såsom godemän för lapparna under år 1960 — 19... deltaga i syn och värdering för skada av renar, varom

T. mapp!

uppgörelse ej träffats, nämligen: Hemmansägaren Jon Berglin, Vigge, och Erik L Thomasson, adress Tännäs för Tännäs kommun samt hemmansägarna Jonas Åslund i Medskogsbygget, adress Långåskans, och Jöns Persson i Särvsjön, adress Hede, för Hede kommun.

§ 4.

Jämlikt stadgandet i för lappbyn gällande byordning företogs val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 1959 — 1961; och valdes nu härtill ~~lappmannen~~ renägaren John Schain

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Beh. fr. 1957 48.310:23 Utg. 1958 36.510:19

Ink. 1958 50.356:45 Beh. t. 1959 62.156:49

Kr. 98.666:68 Kr. 98.666:68

Behållningen fördelar sig sålunda:

Jämtl. läns sparbank nr 246 400:01

- " - 249 5.429:50

Sundsvalls Ensk. bank nr 2606 907:94

Sv. Handelsbanken nr 52469 372:21

Postgiro 16 29 37 9.346:91

Utestående fordringar 31.880:70

Kontanter 8.493:97

Inbet skulder 5.325:25 62.156:49

Ordningsmannen och kassamannen beviljades ansvarsfrihet för 1958 års räkenskaper.

§ 5.

Jämlikt stadgandet uti § 43 Kungl. Maj:ts stadga angående nomadundervisningen den 17 juni 1938 företogs nu val av nomadskollfullmäktige inom lappbyn för åren 19 — 19; och valdes härtill Val da t.o.m. 1961 äro Tomas Thomasson och Anders Em. Andersson.

samt till deras ställföreträdare Nils Paulus Fjällgren och Petrus Nordfjäll

Då förordna
togs val av ordn
nu härtill lappm
t.o.

Antecknades
året, förekomst
samt invasioner

Omkring
samlades oc
med början
drevs därem
drag frusit
leksförhåll
beteslander
drogo ästo
utan man va
sålunda på

Betesför
dåliga i sk
Varg, ja
na av samtl
kraftigt i
- Svenska
Norska rena
I sammanhan

riktas mot
bymedlemmar
och svenska
terna borde
distrikten
renägare sk
för att omb

Till fullmä
*Åhs, Pål A
Till Ers
fjäll.

Renlängd för Mittådalens lappby, Jämtlands län, år 1959

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i ^{t.f.} Mittå-
dalens den 17 juni 19 59

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Fjällgren, Per Alrik	35		35	
Nordfjäll, Martin o.h.	120			
d. Sofia		10	130	
Thomasson, Tomas o.h.	110			
d. Ingrid		10		
s. Lars Gunnar		25		
Nils Anton Thomasson		20		Bor: Östersund
Lars Markus Thomasson		5	170	Bor: Njurunda
Nordfjäll, Matteus	10		10	saknar renvårdare
Nordfjäll, Anders	4		4	
Axman, Pål o.h.	120			
Nils Larsson - Axmans stbhs		8		
Lisa Axman- Larsson		8		Bor: Järpen
Lars Johan Axman		20		Bor: Brekken, Norge
Daniel Fjellner o.h.		40		
A.J. Renskyldt		10	206	
Schain, Per Gustaf	45			
Lars Doj o.h.		63	108	
Schain, John	150			
Bengt Torkelsson		10	160	
- - - - -				
Transport			823	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
<i>Transport</i>			823	
Nilsson, Nils Axel	40			
Arne Andersson		5		Nils Einar
John Olav Rensberg		3		Per Torsten
Tomas Torkelsson		30		2
Petrus Nordfjäll		30		
Matte Börje Nordfjäll		3	111	
Andersson, Nils Einar	40			
Anders Em. Andersson o.h.		5	45	
Persson, -Åhs, Nils	100			
Lars Ringdahl o.h.		40		Bror R.
d. Karin Signe Anita		20		
Bror Rehnfeldt		30	190	Egn
Fjällgren, Per Torsten	30			
Kristina Margareta Fjällgren		3		
Brita Fjällgren		5		
Jonas Bertil Fjällgren		20		
transport Sammanlagt	30	28	1169	

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Ark 2.

Renlängd för Mittådalen *lappby, Jämtlands län, år 19* ⁵⁹

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalen lappby, upp-
t.f.
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittå-
dalens den 17 juni 19 59

[illegible]

Renlängd för Mikkälens lappby, Jämtlands län, år 1959.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mikkälens lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mikkälens den 17 juni 1959.

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Fjälgrun, Per Alvide	35		35	
Nordfjäll, Martin o. h.	120			
d. Sofia		10	130	
Thomasson, Tomas o. h.	110			
d. Ingrid		10		
s. Lars Gunnar		25		
Nils Anton Thomasson		20		Bor: Östersund.
Lars Marcus Thomasson		5	170	Bor: Njurunda.
Nordfjäll, Matsens	10		10	älskar venvårdare.
Nordfjäll, Anders	4		4	
Axman, Pål o. h.	120			
Nils Larsson - Axmans stbbs.		8		
Lars Axman - Larsson		8		Bor: Järpen.
Lars Johan Axman		20		Bor: Brekkeen, Norge.
Daniel Fjellner o. h.		40		
A. J. Renskyld		10	206	
Schäin, Per Gustaf	45			
Lars Boj o. h.		63	108	
Schäin, Johan	150			
Bengt Torvaldsson		10	160	
Transport			823	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Transport			823	
Nilsson, Nils Axel	40			
Arne Andersson		5		
John Olov Rensberg		3		
Tomas Torleclsson		30		
Petrus Nordfjäl		30		
Mats Börje Nordfjäl		3	111	
Andersson, Nils Einar	40			
Anders Ern. Andersson o.h.		5	45	
Persson-Åhs, Nils	100			
Lars Ringdahl o.h.		40		
O. Karin Signe Anida		20		
Bror Rensfeldt		30	190	
Fjällgren, Per Torsten	30			
Kristina Margareta Fjällgren		3		
Brida Fjällgren		5		
Jonas Bertil Fjällgren		20		
Transport	30	28	165	
Summa renar				

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Renlängd för Mikkälens lappby, Jämtlands län, år 19 59.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mikkälens lappby, upp-
 rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mika-
län den 17 juni 19 59.

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Fjälgrön, Per Alville	35		35	
Nordfjäll, Martin o. h.	120			
d. Sofia		10	130	
Thomasson, Tomas o. h.	110			
d. Ingrid		10		
s. Lars Gunnar		25		
Nils Anton Thomasson		20		Bor: Östersund.
Lars Marcus Thomasson		5	170	Bor: Njurunda.
Nordfjäll, Matsens	10		10	älskar renvårdare.
Nordfjäll, Anders	4		4	
Axman, Pål o. h.	120			
Nils Larsson - Axmans stbbs.		8		
Lars Axman - Larsson		8		Bor: Järpen.
Lars Johan Axman		20		Bor: Brekke, Norge.
Daniel Fjellner o. h.		40		
A. J. Rensky lapp		10	206	
Selstein, Per Gustaf	45			
Lars Boj o. h.		63	108	
Schalin, John	150			
Bengt Torvaldsson		10	160	
Transport				823

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	Summa	
Transport			823	
Nilsson, Nils Axel	40			
Arne Andersson		5		
John Olov Rensberg		3		
Tommas Torleebsson		30		
Petrus Nordfjäll		30		
Matts Börje Nordfjäll		3	111	
Andersson, Nils Einar	40			
Anders Einar Andersson o.h.		5	45	
Persson - Åhs, Nils	100			
hans Ringdahl o.h.		40		
A. Karin Sjöström Anita		20		
Bror Rensfeldt		30	190	
Fjällgren, Per Torsten	30			
Kristina Margareta Fjällgren		3		
Brida Fjällgren		5		
Jonas Bertil Fjällgren		20		
Transport	30	28	1163	
Summa renar				

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

, och Erik
nsägarna
Jöns Persson

§ 6.

Prot 17.6.1959

Då förordnandet för lappbyns nuvarande ordningsman utginge i och med detta års utgång, företogs val av ordningsman inom lappbyn för nästkommande 6-årsperiod 19..... — 19.....; och valdes nu härtill lappmannen: Ordningsman Tomas Thomasson är vald och förordnad t.o.m. 1964.

§ 7.

Antecknades rörande lapparnas vinterflyttningar och flyttningsvägar, betesförhållanden under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande:

nästkommande
Schain

510:19

156:49

566:3

Omkring den 20 oktober 1958 vidtog arbetet inför vintern. Renarna samlades och drevs västerut till Flatruet för slakt. Vid fyra tillfällen med början den 30 oktober slaktades 700 renar på Flatruet. Huvudhjorden drev drevs därefter till Anåfjället, där den skulle hållas tills sjöar och vatten drag frusit, då man avsåg att flytta hjorden till lappbyns vinterland. Väderleksförhållandena gjorde emellertid, att betet försämrades på de östligaste beteslanden under det att det var gott västerut. Härav följde att renarna drogo västerut. Trots ihärdiga försök lyckades man icke driva dem härifrån utan man var tvungen att låta dem övervintra inom lappbyn. Renarna höllos sålunda på Anåfjället, Lillfjället och Malmagsfjället.

Betesförhållandena voro från hösten normala. Under vintern voro de dåliga i skogslanden men acceptabla i fjällen.

Varg, järv, lo och örn förekomma inom lappbyn. Skador tillfogas renägarna av samtliga dessa rovdjursarter och i synnerhet av lodjuret, som ökat kraftigt i antal under de sista åren.

för 1958

den 17 juni 1938
valdes härtill
Andersson.

Svenska renar intränga i Norge i ungefär samma omfattning som tidigare. Norska renar komma till Sverige i samma utsträckning som under senare år. I sammanhanget påtalades de krav, som från bl.a. norska lappväsendets sida riktas mot Mittådalen's lappby, i skilda avseenden. Det betonas från lappbymedlemmarnas sida, att de överenskommelser som träffats mellan norska och svenska renskötselmyndigheter ang. bortskaffande av renar i gränstrakterna borde tillämpas. Det skulle därför åligga lappväsendena och renbetesdistrikten (lappbyarna) att ansvara för detta inom resp. distrikt. Svenska renägare skulle därför icke behöva fara till Norge eller norska till Sverige för att ombesörja dylikt arbete.

§ 8

lördfjäll

Till fullmäktige för tiden 1/7 1959 — 1/7 1961 valdes renägarna Nils Persson Åhs, Pål Axman, John Schain och Nils Axel Nilsson.

Till Ersättare för dessa valdes renägarna A.J. Renskyldt och Martin Nordfjäll.

§ 9.

Föredrogos framställningar om ersättning för skador på Skervagsvallen och Nyländsvallen 1952 och 1957. Lappbyn bestred all ersättningskyldighet, enär trakten kring nämnda vallar icke nyttjas av lappbyn.

Beslöto lappbymedlemmarna att till Einar Wagenius, Flon, Bruksvallarna, utbetala 100 kronor för skada av renar på odling, och till Per Jonsson, Skogen med samma belopp för lokadan skada.

§ 10.

Till erkändes ordningsmannen sammanlagt 400 kronor till bestridande av utgifter i samband med detagandet i kurs i Jokkmokk.

§ 11.

Beslöto lappbymedlemmarna anslå 100 kronor till S.S.R:s grundkassa.

§ 12.

Hemställdes att ordningsmännen i Handölsdalens och Tranris lappbyar skulle i god tid meddela ordningsmannen i lappbyn när resp. renhjordar vidflyttningarna beräknades nå lappbyns områden.

§ 13.

Ordningsmannen hemställde, att samtliga fiskekontrakt betr. Öf. Skär- vagen skulle uppsägas fr.o.m. d 14 mars 1960, enär lappbyns fiskövatten på senare år är så inskränkta, att de kvarvarande ha en ovärderlig betydelse för lappbymedlemmarna.

§ 14.

Framfördes till lappbyns mångårige ordningsman A.J.Renskyldt tack av renägaren Nils Thomasson och Ordningsmannen Thomas Thomasson på lappby- medlemmarnas vägnar, samt av undertecknad för lappväsendets räkning.

§ 15.

Som vidare icke förekom, avslutades sammanträdet.

Som ovan.

Vid protokollet:

Ivan Lundberg

Närvarande:

A.J. Renskyldt

Martin Nordi

Doj och Gust

Jon Leonard

Fjällgren,

Edor Burman

Jäml stad

vilka ett nu över
ningshavande i J

Enär det enl

sin hemvist att, f

han dit ankomme

lapparnas flyttning

ordna andra pers

mälan, hemställd

Hemmansägare

hemmansägare

kommun.

Jämlikt stad
män för lapparn

K 58/60.

beslöto ren-
rt ske kan
t runt ar-

Protokoll, hållet vid sammanträde med lapparna till-
hörande Mittådalen lappby
i Mittådalen den 31 maj 19 60.
inför undertecknad, lappfogde i Jämtlands län. ^{assistent}

ed 75 kronor
att det ic-
rena från
kulle an-
Det be-
e anslås

Närvarande: Ordningsmannen Tomas Thomasson, vice ordningsmannen
Pål Axman, renägarna Nils Thomasson, Nils Axel Nilsson, Lars Doj
med hustru, Martin Nordfjäll m. hustru, Petrus Nordfjäll, Lars
Ringdahl, Anders Em. Andersson, Torkel Larsson, Torsten Fjäll-
gren, Jon-Oskar Fjällgren, Per-Alrik Fjällgren, John Schain,
Gustaf Schain, Jon Leonard Klementsson, Kristina Fjällgren, Bror
Rehnfeldt och Elias Fjällgren samt tillesynsmannen Edor Burman.

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu i tre exemplar renlängd för lappbyn, av vilka ett nu överlämnades till ordningsmannen och ett skulle översändas till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Jämtlands län samt ett förvaras av lappfogden.

av lappby-
å r äga-

§ 2.

Enär det enligt renbeteslagen åligger lapp, som med renar flyttar utom den socken, där han har sin hemvist att, för varje socken, som under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit ankommit hos landsfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore bosatt långt från lapparnas flyttningssväg och Kungl. Maj:ts Befallningshavande under sådana förhållanden ägde förordna andra personer, bosatta å platser, som ligga i lapparnas flyttningssväg, att mottaga sådan anmälan, hemställdes nu, att sådant förordnande måtte utfärdas för nedanskrivna personer, nämligen:

Anmälan göres till vederbörande landsfiskaler.

§ 3.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes av lapparna nedanskrivna personer att såsom godelmän för lapparna under år 1961 — 19... deltaga i syn och värdering för skada av renar, varom

T. mapp!

uppgörelse ej träffats, nämligen: Hemmansägaren John Hansson, Strådalen, Lofsdalen, för Svegs kommun, hemmansägaren Folke Nilsson, Storfjäten, Särnåheden, för Lillhärdals kommun, hemmansägarna Erik L. Thomsson, Tännäs, och Jon Berglöf, Vigge, för Tännäs kommun. Berglin och hemmansägaren Jonas Åslund, Medskogsbygget, Långåskans, för Hede kommun. John

§ 4.

Jämlikt stadgandet i för lappbyn gällande byordning företogs val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 19 — 19; och valdes nu härtill lappmannen

Renägaren John Schain är vald t.o.m. 1961.

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Beh. fr. 1958 48.337:27 Utgifter 1959 38.715:48

Inkomster 1959 58.918:61 Beh. t. 1960 68.540:40.

Kronor 107.255:88 Kronor 107.255:88

Behållningen fördelar sig sålunda:

Sundsvalls Enskilda Bank nr 2606 944:54

Svenska Handelsbanken "52489 387:24

Jämtlands läns Sparbank " 206 418:21

" " 249 5.676:51

Postgiro 16 29 37 8.586:67

Fordringar 35.298:96

Kassa (kontanter) 17.228:27 68.540:40

Ordningsmannen och kassamannen beviljades ansvarsfrihet för medelsförvaltningen under 1959.

§ 5.

Jämlikt stadgandet uti § 43 Kungl. Maj:ts stadga angående nomadundervisningen den 17 juni 1938 företogs nu val av nomadskolfullmäktige inom lappbyn för åren 19 — 19; och valdes härtill

Valda t.o.m. 1961 äro Tomas Thomasson och Anders Em. Andersson

samt till deras ställföreträdare Nils Paulus Fjällgren och Petrus Nordfjäll.

Fullmäktige för tiden 1/7 1959 - 1/7 1961 äro renägarna Nils Persson-Åhs, Pål Axman, John Schain och Nils Axel Nilsson. Ersättare äro renägarna A.J. Renskyldt och Martin Nordfjäll.

Då förordnades
togs val av ordn
nu härtill lappma

Antecknades
året, förekomst a
samt invasioner a

Arbetet i
lade renarna
den 7 oktobe
samlade för
mindre gynnsa
gävo sig upp
ihop renar.

den 2 novemb
na till Hand
gen vid Tjal
renägarna i
vember. Däre
Till följd a
fjällen, där
redogörelse
renägarnas n

Norge och re

16/60
Inga fall

Inom lapp
na årligen t

Uppdrogs
föreslå vilk
föras från l

Refererad
företags skr

Renlängd för Milåsdalen lappby, Jämtlands län, år 1960.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Milåsdalen lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Milåsdalen
den 31 maj 1960.

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Fjellgren, Per Alvide	35		35	
Nordfjell, Martin O.L.	100			
O. Hofid		8	108	
Thomasson, Tomas, O.L.	110			
O. Ingroth		10		
S. Lars Gunnar		25		
Nils Anton Thomasson		15		Bor: Östersund.
Lars Marcus Thomasson		5	165	Bor: Kistebö.
Nordfjell, Malcus	10		10	salvar renvårdare.
Aksman, Pål, O.L.	125			
Lars Aksman-Larsen		8		Bor: Fjengen.
Lars Johan Aksman		30		Bor: Brekleen, Norge.
Daniel Fjellner O.L.		40		Bor: Vålådalen
A.J. Renskyld		10	243	
Schwin, Per Gustaf	60		60	
Schwin, John	150			
Lars Boj O.L.		50		
Bengt Torbjörnsson		15	215	
Nilsson, Nils Axel	40			
Petrus Nordfjell		15		
Mats Börje Nordfjell		5	60	
Transport			866	

Renskötarens och renägarens namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Transport			866	
Andersson, Nils Einar	60			
Anne Andersson		5		
Anders Einar, Andersson o.l.		5	70	
Andersson-Alm, Nils	100			
d. Karlén i ögne Anita		20	120	
Rehnfeldt, Bror	40			
hans Rindahl o.l.		40	80	
Fjällgren, Per Torsten	60			
Kristina Margareta Fjällgren		3		
Bröta Fjällgren		5		
Jonas Bertil Fjällgren		20		
John Olov Rensberg		5		
Jon Elias Fjällgren		10		
Marta Fjällgren		10	113	
Talvelsson, Jon Martin	20			
i ögne Nilsson		5	25	
Transport				
Summa renar			1274	

Ort och dag som ovan:

Lappfogde

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman

Renlängd för Miladalen lappby, Jämtlands län, år 1960.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Miladalen lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Miladalen
den 31 maj 1960.

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Fjellgren, Per Alvide	35		35	
Nordfjell, Martin O. L.	100			
O. Hofid		8	108	
Th. Larsson, Tomas, O. L.	110			
O. Ingvid		10		
S. Lars Gunnar		25		
Nils Anton Thomasson		15		Bor: Östersund.
Lars Marcus Thomasson		5	165	Bor: Kviteseid.
Nordfjell, Marcus	10		10	Skander renvårdare.
Akner, Pål, O. L.	125			
vid Akner-Larsson		8		Bor: Åre.
Lars Johan Akner		30		Bor: Brekke, Norge.
Daniel Fjellner O. L.		40		Bor: Vålådalen
A. J. Renskjeld		10	213	Bor: Renskjeld.
Schöen, Per Gustaf	60		60	
Schöen, John	150			
Lars Boj O. L.		50		
Bengt Torbjörnsson		15	215	
Nilsson, Nils Axel	40			
Petrus Nordfjell		15		2 Torsten O.
Mats Börje Nordfjell		5	60	2
Transport			866	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Transport			866	
Andersson, Nils Einar	60			
Anne Andersson		5		
Anders Em. Andersson o. h.		5	70	
Persson-Åhs, Nils	100			
A. Karin Signe Anita		20	120	
Rehnfeldt, Bror	40			
hans Ringdahl o. h.		40	80	
Fjällgren, Per Torsten	60			
Kristina Margareta Fjällgren		3		
Brita Fjällgren		5		
Jonas Bertil Fjällgren		20		
John Olov Rousberg		5		
Jon Elias Fjällgren		10		
Marid Fjällgren		10	113	
Taddeusson, Jon Martin	20			
J. Stenar Nilsson		5	25	
Transport Summa renar			1.274	

Ort och dag som ovan:

..... Lappfogde

Riktigheten av denna renlängd bekräftar:

..... Ordningsman

Grundsjöarna (I:f 2/59), Efter ingående diskussion beslöto renägarna uttala sig för att stängslet anlägges så snart ske kan och att det anslutes till det provisoriska stängslet runt arbetsområdet för att flyttas när arbetena slutförts.

§ 10.

Upptogs till behandling ett krav om ersättning med 75 kronor för renskador å en odling i Brekken. Med hänsyn till att det icke kunde anses klarlagt, att skadan förorsakats av renar från Mittådalen, avvisades kravet.

§ 11.

Föreslog ordningsmanne, att en mindre beteshage skulle anläggas vid Anåkroken i anslutning till rengärdet där. Det beslöts att högst 5.000 kronor från lappbykassan skulle anslås till kostnaderna härför.

§ 12.

Beslöto lappbymedlemmarna anslå högst 500 kronor av lappbykassans medel till bestridande av kostnaderna för två renägars deltagande i kurs i Jokkmokk under juni 1960.

§ 13.

Som vidare icke förekom, avslutades sammanträdet.

Som ovan.

Vid protokollet:

Iwan Lundberg

Närvarande:

Pål Axman,
med hustru,
Ringdahl, A
gren, Jon-O

Gustaf Scha
Rehnfeldt o

Jämlikt stadg
vilka ett nu överl
ningshavande i Jä

Enär det enli
sin hemvist att, fö
han dit ankommit
lapparnas flyttning
ordna andra pers
mälan, hemställde

Anmälan g

Jämlikt stadg
män för lapparna

Prot 31.5.1960

§ 6.

Då förordnandet för lappbyns nuvarande ordningsman utginge i och med detta års utgång, företogs val av ordningsman inom lappbyn för nästkommande 6-årsperiod 19..... — 19.....; och valdes nu härtill lappmannen Ordningsmannen är vald t.d.m. 1964.

§ 7.

Antecknades rörande lapparnas vinterflyttningar och flyttningvägar, betesförhållanden under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande:

Arbetet inför vintern inleddes med att renägarna i lappbyn samlade renarna till rengärdet vid Stentjärnarna, där slakt ägde rum den 7 oktober 1959. Avsikten var att renarna därefter skulle hållas samlade för att indrivas på Flatruet för skiljning. Till följd av mindre gynnsamt väder och därav att hundar från byn Messlingen begåvo sig upp i fjällen och jagade renar lyckades man icke hålla ihop renar. Trots detta indrevos cirka 1000 renar i flatrugärdet den 2 november 1959. Samtidigt som detta skedde, kallades renägarna till Handölsdalens lappby, där 5.000 renar indrivits i beteshaugen vid Tjallingen. Den 28 november 1959 anordnades nästa slakt av renägarna i Mittådalen. Denna försiggick i Malmagsvålen den 28 november. Därefter drevos en del renar över Tännån mot Brännvallen. Till följd av brist på bete där återvände renarna omedelbart till fjällen, där de uppsökte de snöfria trakterna i väster. Särskild redogörelse för anledningen till renarnas inträngande i Norge, renägarnas nyttjande efter vederbörligt tillstånd av renbete i Norge och renarnas återförande till Sverige har lämnats i ärendet *16/60*, varför renägarna hänvisa till utsagor däri. Inga fall av rensjukdom ha iakttagits i lappbyn. Inom lappbyn förekomma järv, lo och örn. Skador åsamkas renägarna årligen till betydande belopp.

§ 8.

Uppdrogs åt lappbyns fullmäktige att till kommande sammanträde föreslå vilka utestående fordringar, som såsom värdelösa skola avföras från lappbyns räkenskaper.

§ 9.

Refererades innehållet i Ljusnans och Voxnans Vattenregleringsföretags skrivelse den 22 december 1959 ang. renstängslet Lossen -

K 78/1961

Protokoll, hållet vid sammanträde med lapparna till-
hörande Mittådalen lappby
i Mittådalen den 24/5 1961
inför undertecknad, lappfogde i Jämtlands län.

Närvarande: Ordningsmannen Tomas Thomasson med hustru, renägarna Paul Axman,
John Schain, Nils Persson-Åhs med hustru, Lars Ringdahl med hustru, Lars Doj,
Gustav Schain, Martin Nordfjäll med hustru, Nils Axel Nilsson, Jon Martin Torkels-
son, Petrus Nordfjäll, Torsten O Fjällgren, Torkel Larsson, Nils Einar Andersson,
Bror Rehnfeldt, Per Torsten Fjällgren, Per A. Fjällgren, John Oskar Fjällgren,
Anders Em. Andersson och Elias Fjällgren samt tillsynsmannen Rune Rönnögård och
kanslibiträdet Inger Edenskog.

§ 1.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu i tre exemplar renlängd för lappbyn, av vilka ett nu överlämnades till ordningsmannen och ett skulle översändas till Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Jämtlands län samt ett förvaras av lappfogden.

§ 2.

Enär det enligt renbeteslagen åligger lapp, som med renar flyttar utom den socken, där han har sin hemvist att, för varje socken, som under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit ankommit hos landsfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore bosatt långt från lapparnas flyttningssväg och Kungl. Maj:ts Befallningshavande under sådana förhållanden ägde förordna andra personer, bosatta å platser, som ligga i lapparnas flyttningssväg, att mottaga sådan anmälan, hemställdes nu, att sådant förordnande måtte utfärdas för nedanskrivna personer, nämligen:
Anmälan göres till vederbörande landsfiskaler.

§ 3.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes av lapparna nedanskrivna personer att såsom godemän för lapparna under år 19 62—19 63 deltaga i syn och värdering för skada av renar, varom

T. mapp!

uppgörelse ej träffats, nämligen: Hemmansägaren John Hansson, Strådalen, Lofsdalen, för Svegs kommun,
 hemmansägaren Folke Nilsson, Storfjäten, Särnaheden, för Lillhärdals kommun,
 hemmansägarna Erik L. Thomsson, Tännäs och Jon Berglin, Vigge, för Tännäs kommun,
 hemmansägarna Jon Berglin, Vigge och Johan Åslund, Medskogsbygget, Långåskans, för Hede kommun.

§ 4.

Jämlikt stadgandet i för lappbyn gällande byordning företogs val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 19____ — 19____; och valdes nu härtill lappmannen

Renägarer John Schain är vald t.o.m. 1961.

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Beh. från 1959	68.540:40	Utgifter 1960	28.720:92,
Ink. 1960	16.329:46	Beh. till 1961	56.148:94
Kronor	84.869:86	Kronor	84.869:86

Behållningen fördelar sig sålunda;

Jämtl. Läns Sparbank	nr 249	5.948:95
" " "	" 206	438:27
Svenska Handelsbanken	" 52489	403:80
Sundsvalls Ensk. Bank	" 2606	984:94
Postgiro	" 16 29 37	3.450:41
Fordringar		36.364:96
I kassan		8.557:61
Ordningsmannen och kassamannen beviljades ansvarsfrihet.		56.148:94

§ 5.

Jämlikt stadgandet uti § 43 Kungl. Maj:ts stadga angående nomadundervisningen den 17 juni 1938 företogs nu val av nomadskolfullmäktige inom lappbyn för åren 1962 — 1965; och valdes härtill Nils Paulus Fjällgren och Per Alrik Fjällgren

samt till deras ställföreträdare Per Torsten Fjällgren och Petrus Nordfjäll.
 Fullmäktige för tiden 1/7 1961 - 1/7 1963 äro renägarna Nils Persson-Åhs, Pål Axman, John Schain och Nils Axel Nilsson. Ersättare äro renägarna Per Torsten Fjällgren och Gustav Schain.

Då förordna
 togs val av ordn
 nu härtill lappm
 Ordnings

Antecknades
 året, förekomst
 samt invasioner

Arbetet
 västerifrån.
 tränga in i
 Flatruet för
 på Flatruet.
 snöfall vidt
 byns betesma
 ofrusen ark
 na att komma
 det barmark.
 ett dygr pas
 Allt manskap
 Renarna stan
 betade de så
 söka driva d
 ta in renarna
 Betet tog sl
 Vigelsjön. D
 man från tid
 na voro unde
 följd härav
 längs r sgr
 längs landsv
 renarna begå
 hejdas med m

Sedan re
 Detta lyckad
 då om att de
 Överkommelse

förening borde lämnas företräde till arrendet. (U 269/61, 273/61)

Sven Myhrs, Bruksvallarna, framställning om arrende av Gråvål-sjön avstyrktes ur renskötselsynpunkt. (U 22/1961)

§ 11.

Ordningsmannen Tomas Thomasson anförde, att medlemmar i Tännäs lappby bedrivit älgjakt inom Mittådalen lappby. Han ansåg, att tillstånd från lappbyn först skulle ha inhämtats.

§ 12.

Lappbymedlemmarnas synpunkt över skrivelse den 11 april 1961 angående förbud mot slakt för avsalu av rentjurar under tiden 10 - september - 31 oktober var den, att förbudstiden borde minskas och omfatta 15 september - 31 oktober.

§ 13.

Lappbyn beslutar att med medel från bykassan uppföra ett ren-gärde i anslutning till renstängslet mellan Handölsdalen och Mittå-dalen. Materiel har anskaffats. Arbetspersönal avses skaffas inom lappbyn.

§ 14.

Sedan Jöns Elfberg i Bruksvallarna för länge sedan åtagit sig att bygga bro över Mittån, men bron ännu icke kommit till stånd, hem-ställdes att undersökningar i saken skall företagas av tillsynsman Burman.

Till Burman uppdrogs även att vidtaga undersökningar för anläggande av bro över Kloppanån.

§ 15.

Som vidare icke förekom, avslutades sammanträdet.

Som ovan.

Iwan Lundberg

EN 11 APRIL

h ef ättelse kungöres därjämte följande

24 §.

utom den socken, där han har sitt hem-
flyttningen av honom besökes, inom åtta
n hos landsfiskalen och därvid uppgiva
ndras renar i sin vård, ägarna till dessa re-
erhålla bevis om anmälningsskyldighetens

ödigt, förordna en eller flera personer, bo-
ig, att mottaga anmälningar, varom ovan
rättelse om den eller de förordnades namn
ännen i de lappbyar, som begagna vägen,
na. Anmälningar, vilka mottagas av sålun-
e kan överlämnas till landsfiskalen.

i dagbok över samtliga till honom inkom-

30 §.

da g m renar och träffas ej uppgörelse,
skadan dels för egen räkning utse en god
om på sätt i 31 § sägs hava i uppdrag att
iän å lapparnas sida, varefter dessa båda,
n eller landsfiskalen utser en tredje god
kola gode männen sammanträda å stället,
ggrat utredning om dess uppkomst och
intagas hava skett, så ock om annat, som
l stöd av den utredning, som sålunda vun-
iakttagande av frånvarandes rätt uppskat-
ngen skall föras protokoll.

de flesta gode männen uppskattas, även-
te hos den som medgiver, att han är skyl-
igsskyldige före synen bjudit skadeersätt-
nen bestämt, må utmätning för synkostna-
ta samma kostnad.

it äger den, hos vilken utmätning skett, så
åtit saken gå till utmätning, att instämma
s vilken utmätning skett anhängiggöra sin
en.

an ersättning efter samma grunder som

april 1962.

relsens vägnar:

NDEBERG

ckeri AB, Östersund - 1961

620558

A

JÄMTLANDS LÄNS ALLMÄNNA KUNGÖRELSE

Nr 50 år 1962

Nr 50. Ang. syn och värdering enligt 30 § i renbeteslagen, m. m.

Jämlikt föreskrift i 31 § lagen den 18 juli 1928 om de svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige ha lapparna vid sammanträden under innevarande år utsett nedan angivna personer att under år 1962 såsom gode män tjänstgöra vid syn och värdering enligt 30 § samma lag å skada, förorsakad av lapparnas renar inom nedan omförmälda trakter, nämligen:

av lapparna i Frostvikens norra lappby:

hemmansägaren Fridolf Grönlund, adress Norråker, för Tåsjo kommun;
handlanden Carl Almkvist i Rossön, adress Rossön, för Fjällsjö kommun;
jordbruksarbetaren Olof Johan Persson i Leipikvattnet, adress Stora Blåsjön, för Frostvikens kommun;

hemmansägaren Olof Mattsson i Kyrkbyn, adress Borgvattnet, för Stuguns kom-

mun;
hemmansägaren Bernhard Rönqvist i Harrsjöhöjden, adress Högländ, för Ris-

bäcks kapellag;

av lapparna i Frostvikens mellersta lappby:

hemmansägaren Valfrid Holmberg, adress Boberg, för Stuguns kommun;
nämndemannen Albert Eliasson, adress Rossön, för Fjällsjö kommun;
hemmansägaren Botolf Lemon i Risede, adress Lidsjöberg, och nämndemannen
Uno Mickelsson, adress Högbynäs, för Ströms kommun;
nämndemannen Hugo Eriksson, Gäddede, för Frostvikens kommun;

av lapparna i Frostvikens södra lappby:

skogstjänstemannen Knut Berglund, adress Torsfjärden, för Ströms kommun;
hemmansägaren Göran Jonsson i Gussvattnet, adress Gäddede, för Frostvikens
kommun;

av lapparna i Hotagens lappby:

lantbrukaren Gerhard Hansson i Öjaren, adress Strömsund, för Ströms kom-

mun;
lantbrukaren Anders Myhr, adress Valsjöbyn, för Hotagens kommun;
arrendatorn Erik Olsson i Älviken, adress Laxviken, för Föllinge kommun;
hemmansägaren Hans Nilsson i Grenås, adress Hammerdal, och hemmansägaren
Hans Stjärna, adress Gåxsjö, för Hammerdals kommun;

hemmansägaren Olov Sundström, adress Skyttmon, för Stuguns kommun;

av lapparna i Offerdals lappby:

kronoarrendator Sven Edfeldt i Höjden, adress Rönnöfors, för byarna Olden,
Höjden, Getryggen och Storbacken inom Offerdals kommun;

lägenhetsägaren Karl Tengström i Finnsäter, adress Rönnöfors, och hemmans-
ägaren Nils Olsson, adress Landön, för byarna på norra sidan Landösjön
inom Offerdals kommun och kronoarrendatorn Sven Edfeldt, Höjden,
Rönnöfors för Offerdals kommun;

hemmansägaren Olof Pålsson i Rörvattnet, adress Hotagen, för Hotagens kom-

mun.

kommunalnämndsordföranden Kristian Eriksson, adress Åkersjön, för Föllinge kommun;
 hemmansägaren Nils Rhensbo i Rensbo, adress Aspås, inom Rödöns kommun;
 hemmansägaren Albert Thor, adress Högarna, för Hammerdals och Häggenås kommuner;
 hemmansägarna Georg Göransson i Husås, adress Husås, Ture Hansson i Handog, adress Lit, och John Engström i Brynje, adress Kyrkås, för Lits kommun;
 hemmansägaren Karl Persson, adress Rissna, för Revsunds, Stuguns och Brunflo kommuner;

av lapparna i Sösjö lappby:

hemmansägaren Einar Olsson i Brattäggen, adress Bonäshamn, hemmansägaren Olof Edsholm, Torredet, adress Överäng, och hemmansägaren Richard Edbjörk, Överäng för Kalls kommun;
 arrendatorn Sven Edfeldt i Höjden, adress Rönnöfors, hemmansägaren Nils Edlund i Ede, adress Offerdal, och hemmansägaren Lars Nilsson i Könsta, adress Jämtl. Ange, för Offerdals kommun;
 hemmansägaren Per Wikman i Böle, adress Bodsjö, för Revsunds kommun;
 hemmansägaren Lars Björklund i Kloksåsen, adress Fåker, och hemmansägaren Johan Lindgren i Tunvågen, adress Hackås, för Hackås kommun;
 hemmansägaren Olle Trollås i Trollås, adress Nälden, för Rödöns kommun;
 hemmansägaren Åke Henriksson, Mattmar, för Mörsils kommun, hemmansägaren Gustav Jonsson, Hallen, Järpen, för Undersåkers kommun;

av lapparna i Kalls lappby:

nämndemannen Olaus Hamrén, adress Duved, för Åre kommun;
 lantbrukaren Lars Kallström, adress Kallrör, för Kalls kommun;

av lapparna i Handölsdalens lappby:

hemmansägaren Otto Olofsson, Storvallen, Storlien, för Åre kommun;
 hemmansägarna Per Olof Eriksson och Johan Berglund, båda med adress, Storsjökapell, för Övre Ljungadalens kommun;
 hemmansägaren Hans Olov Stadig i Edsåsen, adress Undersåker, för Undersåkers kommun;
 hemmansägaren Per Oskar Hedmark i Särvsjön, adress Hede, för Hede kommun;

av lapparna i Tranris lappby:

hemmansägaren Henrik Holmgren i Dalen, adress Undersåker, för Undersåkers kommun;
 poliskonstapeln Edvin Kvarnland, Vemdalen, för Hede kommun;
 jordbruksarbetaren Janne Öster, Ljungdalen, och hemmansägaren Per-Olov Eriksson i Putten, Storsjökapell, för Övre Ljungadalens kommun;

av lapparna i Tåssåsens lappby:

hemmansägaren Emil Jonsson, adress Börtan, för byarna Källberget, Gavelåsen, Flåsjön, Lövdalen, Nybo, Galberget och Börtan;
 arrendatorn Paulus Larsson i Tåssåsen, adress Storsjökapell, hemmansägaren Karl Edström i Storhallen, adress Storhallen, och hemmansägaren Karl Persson, Börtan, för Övre Ljungadalens kommun;

handlanden Arne Bromée, adress Klövsjö, adress Klövsjö, för Klövsjö kommun;
 hemmansägaren Jon Berglin i Vigge, adress Vigge, för Vigge kommun;
 hemmansägaren Per Paulsson i Kusböle, adress Kusböle, för Kusböle kommun;
 poliskonstapeln Carl Lund i Hallen, adress Hallen, för Hallen kommun;

av lapparna i Mittådalens lappby:

hemmansägaren John Hansson i Strådale, adress Strådale, för Strådale kommun;
 hemmansägaren Folke Nilsson i Storfjäter, adress Storfjäter, för Storfjäter kommun;
 hemmansägarna Jon Berglin, Vigge, och Einar Tännäs, adress Tännäs, för Tännäs kommun;
 hemmansägarna Johan Åslund i Medskog, adress Medskog, för Medskog kommun;
 hemmansägaren Jon Berglin, Vigge, för Hede kommun;

av lapparna i Tännäs lappby:

arrendatorn O. Ad. Löfström i Kölosen, adress Kölosen, för Kölosen kommun;
 hemmansägaren Folke Nilsson i Storfjäter, adress Storfjäter, för Storfjäter kommun;
 hemmansägaren Jon Berglin, Vigge, inom Tännäs kommun;

av lapparna i Idre lappby:

poliskonstapeln B. Edgren, adress Idre, för Idre kommun;

Följande personer förordnas, jämlikt svensk lapparnas rätt till renbete i övergripande lagrum om mål och ligen:

- » Dorotea kommun hemmansägaren B. adress Högland;
- » Fjällsjö kommun hemmansägaren Rossön, postföreståndaren R. Strömland, adress Rossön;
- » Frostvikens kommun hemmansägaren Hammerdals kommun hemmansägaren Hotagens kommun lantbrukaren Ande Junsele kommun hemmansägaren Työ Lillhärads kommun hemmansägaren Linsells kommun arrendatorn O. Ad. Lits kommun hemmansägaren John E. hemmansägaren Georg Göransson i Offerdals kommun hemmansägaren Ramsele kommun hemmansägaren Rödöns kommun hemmansägaren Stuguns kommun herr Gunnar Henrik Karl Persson, Rissna;
- » Särna kommun hemmansägaren Folke Tåsjö kommun hemmansägaren Fridol Åre kommun nämndemannen Olaus F.

Ersson, adress Åkersjön, för Föllinge
 o, adress Aspås, inom Rödöns kommun;
 Högarna, för Hammerdals och Häggenås

usås, adress Husås, Ture Hansson i Han-
 m i Brynje, adress Kyrkås, för Lits kom-

lissna, för Revsunds, Stuguns och Brunflo

ngen, adress Bonäshamn, hemmansägaren
 verång, och hemmansägaren Richard Ed-

ress Rönnefors, hemmansägaren Nils Ed-
 i hemmansägaren Lars Nilsson i Könsta,
 kommun;

ress Bodsjö, för Revsunds kommun;
 åsen iress Fåker, och hemmansägaren
 s Hackås, för Hackås kommun;
 en, adress Nälden, för Rödöns kommun;
 mar, för Mörsils kommun, hemmansäga-
 en, för Undersåkers kommun;

Duved, för Åre kommun;
 llrör, för Kalls kommun;

by:
 len, Storlien, för Åre kommun;
 Johan Berglund, båda med adress, Stor-
 kommun;
 såsen, adress Undersåker, för Unders-

Särvsjön, adress Hede, för Hede kom-

len, adress Undersåker, för Undersåkers

ndalen, för Hede kommun;
 dalen, och hemmansägaren Per-Olov
 r Övre Ljungadalens kommun;

rtnan, för byarna Källberget, Gavelåsen,
 t och Börtan;

i, adress Storsjökapell, hemmansägaren
 Storhallen, och hemmansägaren Karl
 dalens kommun;

handlanden Arne Bromée, adress Klövsjö, för Klövsjö socken inom Övre Ljunga-
 dalens kommun;

hemmansägaren Jon Berglin i Vigge, adress Vigge, för Bergs kommun;

hemmansägaren Per Paulsson i Kusböle, adress Myrviken, för Ovikens kom-
 mun;

poliskonstapeln Carl Lund i Hallen, adress Hallen, för Hallens kommun;

av lapparna i Mittådalen lappby:

hemmansägaren John Hansson i Strådalen, Lofsdalen, för Svegs kommun;
 hemmansägaren Folke Nilsson i Storfjäten, adress Särnaheden, för Lillhärdals
 kommun;

hemmansägarna Jon Berglin, Vigge, och Erik L. Thomsson, adress Tännäs, för
 Tännäs kommun;

hemmansägarna Johan Åslund i Medskogsbygget, adress Långåskans, och Jon
 Berglin, Vigge, för Hede kommun;

av lapparna i Tännäs lappby:

arrendatorn O. Ad. Löfström i Kölosen, adress Särna, inom Svegs och Idre
 kommuner;

hemmansägaren Folke Nilsson i Storfjäten, adress Särna, inom Lillhärdals
 kommun;

hemmansägaren Jon Berglin, Vigge, inom Tännäs kommun;

av lapparna i Idre lappby:

poliskonstapeln B. Edgren, adress Idre, för Idre kommun.

Följande personer förordnas, jämlikt 24 § lagen den 18 juli 1928 om de
 svenska lapparnas rätt till renbete i Sverige, att under år 1962 mottaga anmäl-
 ningar, som i berörda lagrum omförmälas, och däröver utfärda bevis, näm-
 ligen:

- » Dorotea kommun hemmansägaren Bernhard Rönneqvist i Harrsjöhöjden,
 adress Högländ;
- » Fjällsjö kommun hemmansägaren Bror Värmelin, Stensvattnet, adress
 Rossön, postföreståndaren Robert Strömkvist, adress Vängelsby, och hand-
 landen Carl Almkvist, adress Rossön;
- » Frostvikens kommun hemmansägaren Per Persson, adress Stora Blåsjön;
- » Hammerdals kommun hemmansägaren Hans Stjärna, adress Gåxsjö;
- » Hotagens kommun lantbrukaren Anders Myhr, adress Valsjöbyn;
- » Junsele kommun hemmansägaren Tycko Andersson, adress Junselevallen;
- » Lillhärdals kommun hemmansägaren Folke Nilsson, Storfjäten, Särna;
- » Linsells kommun arrendatorn O. Ad. Löfström, Kölosen, Särna;
- » Lits kommun hemmansägaren John Engström i Brynje, adress Kyrkås, och
 hemmansägaren Georg Göransson i Husås, adress Husås;
- » Offerdals kommun hemmansägaren Nils Olsson i Landön, adress Landön
- » Ramsele kommun hemmansägaren Johan Erik Färnlöf i Flyn, adress Flyn;
- » Rödöns kommun hemmansägaren Nils Rhensbo, adress Aspås;
- » Stuguns kommun herr Gunnar Henriksson, Skyttmon, och hemmansägaren
 Karl Persson, Rissna;
- » Särna kommun hemmansägaren Folke Nilsson, Storfjäten, Särna;
- » Tåsjö kommun hemmansägaren Fridolf Grönlund, adress Norråker;
- » Åre kommun nämndemannen Olaus Hamrén, adress Duved;

Till vederbörandes kännedom och efterrättelse kungöres därjämte följande utdrag ur ovan återopade lag:

»24 §.

Lapp, som med sina renar flyttar utom den socken, där han har sitt hemvist, skall för varje socken, som under flyttningen av honom besökes, inom åtta dagar efter ankomsten göra anmälan hos landsfiskalen och därvid uppgiva namn och hemvist samt, om han har andras renar i sin vård, ägarna till dessa renar; och äger lappen utan ersättning erhålla bevis om anmälningsskyldighetens fullgörande.

Länsstyrelsen äger, då så finnes nödigt, förordna en eller flera personer, bosatta på platser som ligga i flyttningssväg, att mottaga anmälningar, varom ovan sägs, och utfärda bevis däröver. Underrättelse om den eller de förordnades namn och bostad skall tillställas ordningsmännen i de lappbyar, som begagna vägen, samt årligen intagas i länskungörelserna. Anmälningar, vilka mottagas av sålunda förordnad person, skola så fort ske kan överlämnas till landsfiskalen.

Det åligger landsfiskalen att föra dagbok över samtliga till honom inkomna anmälningar.

30 §.

Fordrar någon ersättning för skada genom renar och träffas ej uppgörelse, äger han att för syn och värdering av skadan dels för egen räkning utse en god man, dels nämna en av de personer, som på sätt i 31 § sägs hava i uppdrag att inom trakten tjänstgöra såsom gode män å lapparnas sida, varefter dessa båda, eller, om de ej kunna enas, lappfogden eller landsfiskalen utser en tredje god man. På kallelse av den sistnämnde skola gode männen sammanträda å stället, där skadan skett, samt verkställa noggrann utredning om dess uppkomst och beskaffenhet, om tiden, då den kan antagas hava skett, så ock om annat, som kan lända till upplysning i saken. Med stöd av den utredning, som sålunda vunnits, skola gode männen med behörigt iakttagande av frånvarandes rätt uppskatta skadan i penningar. Över förrättningen skall föras protokoll.

För det belopp vartill skadan av de flesta gode männen uppskattas, ävensom för synekostnad må utmätning ske hos den som medgiver, att han är skyldig ersätta skadan. Har den ersättningsskyldige före synen bjudit skadeersättning, ej understigande vad gode männen bestämt, må utmätning för synkostnaden ej ske, utan skall sökanden själv stå samma kostnad.

Utan hinder av vad nu är stadgat äger den, hos vilken utmätning skett, så ock den, som lidit skada, där han ej låtit saken gå till utmätning, att instämma sin talan till domstol; skolande den hos vilken utmätning skett anhängiggöra sin talan inom ett år från utmätningdagen.

För syneförrättning njuter god man ersättning efter samma grunder som nämndeman.»

Östersund i landskansliet den 11 april 1962.

På länsstyrelsens vägnar:

ÅKE LINDEBERG

R. TJERNBERG

Östersunds-Postens Tryckeri AB, Östersund - 1961

620558

Nr 50. Ang. syn och värdering enligt

Jämlikt föreskrift i 31 § lagen den 1910 utsett nedan angivna personer att under å syn och värdering enligt 30 § samma lag å inom nedan omförmälda trakter, nämligen:

av lapparna i Frostvikens norra lapp
hemmansägaren Fridolf Grönlund, adress
handlanden Carl Almkvist i Rossön, adress
jordbruksarbetaren Olof Johan Persson i I
Frostvikens kommun;
hemmansägaren Olof Mattsson i Kyrkbyn
mun;
hemmansägaren Bernhard Rönqvist i Ha
bäcks kapellag;

av lapparna i Frostvikens mellersta l
hemmansägaren Valfrid Holmberg, adress
nämndemannen Albert Eliasson, adress R
hemmansägaren Botolf Lemon i Risede, a
Uno Mickelsson, adress Hög' äs, f
nämndemannen Hugo Eriksson, Gaddede

av lapparna i Frostvikens södra lapp
skogstjänstemannen Knut Berglund, adre
hemmansägaren Göran Jonsson i Gussva
kommun;

av lapparna i Hotagens lappby:
lantbrukaren Gerhard Hansson i Öjaren
mun;
lantbrukaren Anders Myhr, adress Valsjö
arrendatorn Erik Olsson i Älviken, adre
hemmansägaren Hans Nilsson i Grenås, a
Hans Stjärna, adress Gåxsjö, för Ha
hemmansägaren Olov Sundström, adress

av lapparna i Offerdals lappby:
kronoarrendator Sven Edfeldt i Höjden,
Höjden, Gettryggen och Storbacken
lägenhetsägaren Karl Tengström i Finns
ägaren Nils Olsson, adress Landön,
inom Offerdals kommun och kro
Rönnöfors för Offerdals kommun;
hemmansägaren Olof Pålsson i Rörvattne
mun.

Prot 24.5. 1961

§ 6.

Då förordnandet för lappbyns nuvarande ordningsman utginge i och med detta års utgång, företogs val av ordningsman inom lappbyn för nästkommande 6-årsperiod 19..... — 19.....; och valdes

nu härtill lappmannen

Ordningsmannen Tomas Thomasson är vald och förordnad t.o.m 1964.

§ 7.

Antecknades rörande lapparnas vinterflyttningar och flyttningsvägar, betesförhållanden under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande:

Arbetet inför vintern började den 14 oktober 1960. Samlingen av renarna skedde västerifrån. Man ville göra gränstrakterna fria från renar för att icke renarna skulle tränga in i Norge vid otjänlig väderlek. Man var också angelägen att få renarna till Flatruet för att befria renhjorden från främmande renar. Flera tusen renar samlades på Flatruet. Denna samling hade med framgång fortgått någon tid, då ett intensivt snöfall vidtog. Ostliga vindar medförde rikligt med snö. Inom några dagar voro lappbyns betesmarker täckta av ett snötäcke med en 1/2 meters tjocklek. Snön föll på ofrusen mark. Efter kort tid blev snön som ett ispannar, som omöjliggjorde för renarna att komma åt betet. I gränstrakterna mot Norge (Hyllings renbetesdistrikt) var det barmark. Dit droges renarna av instinkt. Man beräknar inom lappbyn, att under ett dygn passerade 3.000-4.000 renar landsvägen över Flatruet i riktning västerut. Allt manskap dirigerades dit för att hejda renarna. Detta arbete lyckades icke. Renarna stannade icke förrän de hade nått den snöfria marken vid riksgränsen. Där betade de så länge det fanns bete. Renägarna beslöt då att i stället för att försöka driva dem tillbaka till Flatruet för slakt, vilket bedömdes vara utsiktslöst, ta in renarna i rengärde på Malmagsfjället för slakt. Detta lyckades icke heller. Betet tog slut i trakten av Malmagen och renarna gingo över gränsen vid Hyddsjön och Vigelsjön. De kommo sedan ned i Stugudalen i Norge. Man är angelägen framhålla, att man från tidiga hösten gjort allt för att undvika att renarna kommo in i Norge. Renarna voro under sträng bevakning, då betet försämrades på Flatruet och renarna som en följd härav drogo västerut. Då renarna uppehöll sig kring Malmagen bevakade man längs riksgränsen med all personal. Dessutom hade man nattetid bevakning med bil längs landsvägarna för att icke renarna skulle förflytta sig om nätterna. När sedan renarna begåvo sig i riktning mot Norge, skedde detta med en kraft, som icke kunde hejdas med manskap.

Sedan renarna trängt in i Norge försökte renägarna att återföra dem till Sverige. Detta lyckades icke. Formannen Nils Brantfjäll och ordningsman Thomasson överenskommo då om att de svenska renägarna skulle få disponera ett rengärde i Stugudalen för slakt. Överkommelsen godkändes av det norska lappväsendet. Renägarna i Mittådalen bevakade

24.5.1961 § 7

då renarna i Stugudalen över julhelgen och anordnade därefter slakt den 30/12 1960 samt den 6 och 7 januari 1961. Vid dessa tillfällen slaktades sålunda renar, som svenska renägare samlat i Sverige och, sedan renarna trängt in i Stugudalen i Norge, hållit samlade. Icke förrän vid månads-skiftet januari/februari lyckades man återföra renarna till Sverige.

Inga fall av rensjukdom ha iakttagits inom lappbyn.

Inom lappbyn förekomma järv, lo och örn, vilka göra skada på renarna.

Beträffande förhållandet till Norge, så framgår det av den redogörelse som lämnats om ifrågavarande lappbys arbeten under sedvanerättstiden.

§ 8.

Föredrogs ordningsmannen Edvard Willenfeldts i Tännäs lappby skrivelse angående beteshagsavgifter. Renägarna beslöt att av lappbykassan uthetala 1.785 kronor till Tännäs lappby för 357 renar, som slaktats i Brändåsen under tiden 12/12 1960 - 31/1 1961, samt till formannen Anders Fjellheim ävenledes för gärdesavgifter.

§ 9.

Lappmedlemmarna hemställde, att hos Handölsdalens lappby skulle göras framställning om befrielse från vägavgift på Tjallingvägen för dem, som kallats till renskiljning, kalvmärkning eller renslakt.

§ 10.

Upplåtelseärenden.

Oddmund Berggårds, Tydal, Norge, ansökan om arrende av småviltjakt i trakten av Sylsjön tillstyrktes för följande område; regleringsdammen - över Gråvålen till Gråvålsjön, därifrån österut till Kloppanån, längs Kloppanån åter till Sylsjön och därifrån längs dennas södra strand till dammen. Som villkor skulle dessutom gälla, att arrende meddelas endast för den tid sökanden är dammvakt vid Sylsjön, att jakten skulle utövas av honom utan sällskap samt att drivande hund icke finge nyttjas vid jakten. (U 714/60)

Agaton Norberg, Ramundberget, hade anhållit att den till honom upplåtna s.k. "Gruvstugan" fr.o.m. den 14/3 1964 i stället upplåtes till överingenjören Gustaf Hammarlund, Televerket, Stockholm. Lappbymedlemmarna hade intet att erinra emot framställningen. (U 526/1961)

Kronojägare Martin Mårtenssons i Ljusnedal anhållan om arrende för älgjakt inom ett område, som sträcker sig från Bruksvallarna till Lillåsvallen, därifrån till punkt 851 norr om Ånnfjällvall. fäbodar samt till Tefsjön inom Ljusnedals bruksegendom, tillstyrktes. (U 758/1960)

Framställningar angående arrende av Spegeldammen mellan Ljusnedal och övre Borrströmmen hade inkommit från f.d. kronojägare Alexander Johanson och Ljusnedals fiskevårdsförening. Lappbymedlemmarna angågo, att Ljusnedals fiskevårds-

K100/1962

Protokoll, fört vid sammanträde enligt
12 § renbeteslagen med renägarna i
..... Mittådalen lappby
i .. Mittådalen den .. 7. juni, 1962.

Närvarande: Ordningsmannen Tomas Thomasson o. h. samt sonen Lars, vice
ordningsmannen Paul Axman, kassamannen John Schain, renägarna Nils Persson-
Åhs, Lars Ringdahl m. h. Martin Nordfjäll m.h., Nils Thomasson, Nils Axel
Nilsson, Anders Emanuel Andersson, Petrus Nordfjäll, Bror Renfeldt, Nils
Einar Andersson, John Oskar Fjällgren, Lars Doj, Torsten Fjällgren, Gustav
Schain och Per Torsten Fjällgren samt tillsynsmannen Edor Burman.

§ 1.

Val.

Till ordförande vid sammanträdet valdes undertecknad
till justeringsmän ... Martin Nordfjäll och Anders Emanuel Andersson
ordningsmannen, Nils Persson-Åhs, Paul Axman, John Schain
till fullmäktige
och Nils Axel Nilsson
samt till ersättare för dessa Per Torsten Fjällgren och Gustaf Schain.

§ 2.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu renlängd för lappbyn.

§ 3.

Enär det enligt renbeteslagen åligger den, som med rehar flyttar utom
den socken, där han har sin hemvist att, för varje socken, som under
flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit ankommit
hos landsfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore bosatt
långt från flyttningssvägen och Kungl. Maj:ts Befallningshuvude under
sådana förhållanden ägde förordna andra personer, bosatta å platser,
som ligga i flyttningssvägen, att mottaga sådan anmälan, hemställdes
nu, att sådant förordnande måtte utfärdas för nedanskrivna personer,

nämligen: Anmälan göres till vederbörande landsfiskal.

§ 4.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes nedanskrivna personer att såsom godemän för renägarna under år 19.⁶³ deltaga i syn och värdering för skada av renar, varom uppgörelse ej träffats, nämligen:

Hemmansägarna Jon Berglin, adress Vigge och Erik L. Thomason, adress Tännäs, för Tännäs kommun;

Hemmansägarna Johan Åslund, Medskogsbygget, Långåskans, och Jon Berglin, adress Vigge för Hede kommun.

§ 5.

Jämlikt stadgandet i byordningen företags val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 19.⁶²-19.⁶⁴; och valdes nu härtill renägaren John Schain

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Beh. 1960	47.591:33	Utg. 1961	41.790:30
Ink. 1961	<u>50.242:64</u>	Beh.t.1962	<u>56.043:67</u>
Kronor	<u>97.833:97</u>	Kronor:	<u>97.833:97</u>

Behållningen fördelar sig sålunda:

Instående på postgiro 16 29 37	3.450:41
Jämtlands läns sparbank, bankbok nr 249	6.234:45
" " " " 206	459:29
Svenska Handelsbanken " 52489	421:11
Sundsvalls Enskilda Bank, " 2606	1.027:24
Inbetalade äldre skulder	1.535:75
Utestående fordringar:	34.829:21
I kassan	<u>8.086:21</u>

Kronor: 56.043:67

Ordningsmannen och kassamannen beviljades ansvarsfrihet för medelsförvaltningen.

§ 6.

Nomadskolfullmäktige och ställföreträdare för dessa.

Fullmäktige t.o.m.1965 är Nils Paulus Fjällgren och Per Alrik Fjällgren. Ställföreträdare för dessa är Per Torsten Fjällgren och Petrus Nordfjäll.

§ 7.

Ev. val av ordningsman och vice ordningsman.

Ordningsmannen och vice ordningsmannen är valda och förordnade t.o.m.1964.

Protokollens samling Prot 7.6.1962

§ 8.

Antecknades rörande vinterflyttningarna och flyttningssvagar, betesförhållandena under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande:

I början av oktober vidtog vinterarbetet. Renarna bevakades västerifrån för att man ville undvika att de drog in i Norge. Meningen var att man skulle ha en större slakt på Flatruet. Slakt ägde rum där den 25 oktober 1961 (se särskild sammanställning). Därefter avsåg man att driva renarna till Anåfjället för vidare flyttning. Detta lyckades icke. Renarna gick ned i skogarna och drog också västerut mot fjällen vid Malmagen. Efter hand samlade man dem och anordnade slakt vid Malmagen i december 1961. Därefter hölls renarna under vintern i fjällen, på vålarna mellan Flatruet och Servfjället samt i trakten av Lossen, där bete fanns på dämningssområdet.

Prot 7.6.1962 § 8

Betesförhållandena var bra under vintern i dalgångarna och i skogarna. Däremot var de mindre goda i högfjällen, där betet gjordes oåtkomligt för renarna redan i slutet av oktober 1961 i samband med blidväder med blötsnö.

Rensjukdom har icke förekommit.

Skador åsamkas renägarnas renar av järv, lo och örn.

Svensk och norsk ren tillgodogör sig alltjämt bete i främmande land. Renar från Mittådalens lappby har under säsongen förekommit på norskt område i mindre omfattning än tidigare.

§ 9.

Framställningar om anläggningar till stöd för renskötseln (vägar, broar, stugor, renstängsel o.d.):

Det framställdes önskemål om telefonförbindelse till sommarvistet vid Mittåhamrarna (befolkat cirka fem månader per år).

Framställning gjordes vidare om att Girtibaunastugan och Hågnvallen skulle göras tillgänglig på något sätt för dem som bedriver renskötsel i lappbyn samt att Kloppanå-stugan skulle förbättras (förses med nytt golv, värmeisolerats mm.)

Renägarna önskade också besked om de nu ägde nyttja renvaktarstugan vid Lossen.

§ 10.

Beslut att anslå medel från bykassan.

§ 11.

Övriga ärenden.

Upplåtelseärenden.

Hemställdes att trafikflygaren Gunnar Anderssons kontrakt beträffande stugan vid Hyddsjön skulle uppsägas, enär lappbyn själv behövde stugan. Det hade under vintern 1961/62 inträffat att stugan var fullbelagd, då renskötare anlände på kvällen. Lappbyn rekommenderade att Andersson i stället arrenderade någon stuga i Gröndalen.

Kapten Hans Friis ansökan (U 295/62) avstyrktes enär tjärnen ovanför Öjön i Östra Helagsån redan är utarrenderad.

Helmer Hedmarks framställning (U 463/62) avstyrktes, enär fisket i Övre Skärvagen redan är upplåtet i möjlig utsträckning.

Kronojägaren Alexander Johanssons ansökan (U 402/62) föranledde det uttalandet, att hänvändelse borde ske till Ljusnedals fiskevårdsförening, som arrenderar fisket i Ljusnedalssjön.

§ 12.

Ordningsmannen begärde att ett extra lappbysammanträde skulle hållas i augusti månad i år, varvid renskötselarbetet inför vintersäsongen skulle diskuteras och organiseras.

§ 13.

Sammanträdet avslutades.

Som ovan.

Ivan Lundberg

Justeras:

.....
Martin Nordfjäll

.....
Anders Eman. Andersson

Renlängd för Miksdalen lappby, Jämtlands län, år 1962,

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Miksdalen lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Miksdalen
den 7 juni 1962.

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Fjällgren, Per Alvin	50		50	
Thomsson, Thomas	110			
d. Ingvald		10		
s. Lars Gunnar		25		
Nils Anton Thomsson		15		Bor i Födersund
Lars Markus Thomsson		5	165	" " Krissleby,
Nordfjell, Markus	10		10	
Axnerud, Pål, o. h.	125			
Lars Axnerud-Larsson		8		Bor i Jörpen.
Lars Johan Axnerud		30		Bor i Brekleben, Norge.
Daniel Fjällner o. h.		40	203	
Schäfer, Per Gustaf	70		70	
Schäfer, Johan	150			
Lars Pål o. h.		50		
Bengt Torkelson		15	215	Bor i syd-Norge.
Nilsson, Nils Axel	30			
Markus Nordfjell o. h.		30		
d. Sofia Nordfjell		7	67	
Andersson, Nils Einar	70			
Arne Andersson		5		
Anders Einar och Andersson		5	80	
Transport	70	10	780	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Transport	70	10	780	
Härje Andersson		10		
Wes Heilkeri Andersson		2	92	
Pecsson-Ahs, Nils	70			
d. Kärin Sögne Arvid		20	90	
Reinvald, Bror	40			
Wes Röngholm o. h.		30		
W. J. Röngholm		5	25	
Fjällgren, Per Torsten	25			
Kristina Margareta Fjällgren		2		
Bror Fjällgren		5		
Jonas Boel Fjällgren		20		
John Olov Rönberg		2		
Jon Elvén Fjällgren		10		
Marc Fjällgren		10	124	
Torvaldsson, Jon Martin	20			
J. Sögne Nilsson		5	25	
Transport				
Summa renar			1186	

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Arbe nr. 2.

Renlängd för Möklades lappby, Jämtlands län, år 1962.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mr. B. S. S. S. lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mr. B. S. S. S.
len den 7 juni 1962.

[illegible]

Avskrift.

Renlängd för Mittådalen *lappby, Jämtlands län, år 19* 62

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalen *lappby, upp-*
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammankträde inför undertecknad, lappfogde, i
Mittådalen *den* 7 juni *19* 62.

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	Säma	
Fjällgren, Per Alrik,	50		50	
Thomasson, Thomas,	110			
d. Ingrid		10		
s. Lars Gunnar		25		
Nils Anton Thomasson		15		Bor i Östersund
Lars Markus Thomasson		5	165	" " Kvissleby
Nordfjäll, Matteus	10		10	
Axman, Pål, o.h.	125			
Lisa Axman-Larsson		8		Bor i Järpen
Lars Johan Axman		30		Bor i Brekken, Norge
Daniel Fjällner o.h.		40	203	
Behain, Per Gustaf	70		70	
hain, John	150			
Lars Doj o.h.		50		
Bengt Torkelsson		15	215	Bor i Syd-Norge.
Nilsson, Nils Axel	30			
Martin Nordfjäll o.h.		30		
d. Sofia Nordfjäll		7	67	
Andersson, Nils Einar	70			
Arne Andersson		5		
Anders Emanuel Andersson		5		
Transport	70	10	780	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
<i>Transport</i>	70	10	780	
Härje Andersson	20	10		
Lars Heikki Andersson		2	92	
Persson-Åhs, Nils	70			
d. Karin Signe Anita	20		90	
Rehnfeldt, Bror	40			
Lars Ringdahl o.h.		30		
L.J. Renskyldt	20	5	75	
Fjällgren, Per Torsten	75			
Kristina Margareta Fjällgren " "	20	2		
Brita Fjällgren		5		
Jonas Bertil Fjällgren		20		
John Olov Rensberg		2		
Jon Elias Fjällgren		10		
Maria Fjällgren		10	124	
Torkelsson, Jon Martin	20			
ä. Sönne Nilsson		5	25	
<i>transport</i>			1.186	
Summa renar				

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Ark nr 20

Renlängd för Mittådalen lappby, Jämtlands län, år 19 62

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittådalen
den 7 juni 1962.

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 64143

[illegible]

Avskrift.

Renlängd för Mittådalen lappby, Jämtlands län, år 19 62

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalen lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i
Mittådalen den 7 juni 19 62.

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 541452

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Fjällgren, Per Alrik,	50		50	
Thomasson, Thomas,	110			
d. Ingrid		10		
s. Lars Gunnar		25		
Nils Anton Thomasson		15		Bor i Östersund
Lars Markus Thomasson		5	165	" " Kvissleby
Nordfjäll, Matteus	10		10	
Axman, Pål, o.h.	125			
Lisa Axman-Larsson		8		Bor i Järpen
Lars Johan Axman		30		Bor i Brekken, Norge
Daniel Fjällner o.h.		40	203	
Schäin, Per Gustaf	70		70	
ain, John	150			
Lars Doj o.h.		50		
Bengt Torkelsson		15	215	Bor i Syd-Norge.
Nilsson, Nils Axel	30			
Martin Nordfjäll o.h.		30		
d. Sofia Nordfjäll		7	67	
Andersson, Nils Einar	70			
Arne Andersson		5		
Anders Emanuel Andersson		5		
Transport	70	10	780	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
<i>Transport</i>	70	10	780	
Härje Andersson		10		
Lars Heikki Andersson		2	92	
Persson-Åhs, Nils	70			
d. Karin Signe Anita		20	90	
Rehnfeldt, Bror	40			
Lars Ringdahl o.h.		30		
L.J. Renskyldt		5	75	
Fjällgren, Per Torsten	75			
Kristina Margareta Fjällgren		2		
Brita Fjällgren		5		
Jonas Bertil Fjällgren		20		
John Olov Rensberg		2		
Jon Elias Fjällgren		10		
Maria Fjällgren		10	124	
Torkelsson, Jon Martin	20			
ä. Sönne Nilsson		5	25	
<i>transport</i> Samma som ovan			1.186	

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Ark nr 2.

Renlängd för Mittådalens lappby, Jämtlands län, år 19 62

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalen lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittådalen
den 7 juni 1962.

JEMTLANDS-POSTENS TR. 54143

[illegible]

Avskrift.

Protokoll, fört vid sammanträde enligt
12 § renbeteslagen med renägarna i
Mittådalen.....lappby
i Mittådalen.....den. 7 juni 1962.

Närvarande: Ordningsmannen Tomas Thomasson o.h. samt sonen Lars, vice
ordningsmannen Paul Axman, kassamannen John Schain, renägarna Nils Persson-
Åhs, Lars Ringdahl m.h. Martin Nordfjäll m.h., Nils Thomasson, Nils Axel
Nilsson, Anders Emanuel Andersson, Petrus Nordfjäll, Bror Renfeldt, Nils
Einar Andersson, John Oskar Fjällgren, Lars Doj, Torsten Fjällgren, Gustav
Schain och Per Torsten Fjällgren samt tillsynsmannen Edor Burman.

§ 1.

Val.

Till ordförande vid sammanträdet valdes undertecknad.....
till justeringsmän Martin Nordfjäll..... och Anders Emanuel Andersson
till fullmäktige ordningsmannen, Nils Persson-Åhs, Paul Axman, John Schain
och Nils Axel Nilsson
samt till ersättare för dessa Per Torsten Fjällgren och Gustaf Schain.

§ 2.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu renlängd för lappbyn.

§ 3.

Enär det enligt renbeteslagen åligger den, som med renar flyttar utom
den socken, där han har sin hemvist att, för varje socken, som under
flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit ankommit
hos landsfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore bosatt
långt från flyttningssvägen och Kungl. Maj:ts Befallningshuvde under
sådana förhållanden ägde förordna andra personer, bosatta å platser,
som ligga i flyttningssvägen, att mottaga sådan anmälan, hemställdes
nu, att sådant förordnande måtte utfärdas för nedanskrivna personer,

nämligen: Anmälan göres till vederbörande landsfiskal.

§ 4.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes nedanskrivna personer att såsom godemän för renägarna under år 19.63 deltaga i syn och värdering för skada av renar, varom uppgörelse ej träffats, nämligen:

Hemmansägarna Jon Berglin, adress Vigge och Erik L. Thomsson, adress Tännäs, för Tännäs kommun;

Hemmansägarna Johan Åslund, Medskogsbygget, Långåskans, och Jon Berglin, Vigge för Hede kommun.

§ 5.

Jämlikt stadgandet i byrdningen företags val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 19.62-19.64; och valdes nu härtill renägaren John Schain

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Beh. 1960	47.591:33	Utg. 1961	41.790:30
Ink. 1961	<u>50.242:64</u>	Beh.t.1962	<u>56.043:67</u>
	<u>Kronor 97.833:97</u>		<u>Kronor: 97.833:97</u>

Behållningen fördelar sig sålunda:

Innestående å postgirokonto 16 29 37	3.450:41
Jämtlands läns sparbank, bankbok nr 249	6.234:45
" " " " 206	459:29
Svenska Handelsbanken " 52489	421:11
Sundsvalls Enskilda Bank, " 2606	1.027:24
Inbetalade äldre skulder	1.535:75
Utestående fordringar:	34.829:21
I kassan	8.086:21
Kronor	<u>56.043:67</u>

Ordningsmannen och kassamannen beviljades ansvarsfrihet för medelsförvaltningen.

§ 6.

Nomadskolfullmäktige och ställföreträdare för dessa.

Fullmäktige t.o.m. 1965 är Nils Paulus Fjällgren och Per Alrik Fjällgren. Ställföreträdare för dessa är Per Torsten Fjällgren och Petrus Nordfjäll.

§ 7.

Ev. val av ordningsman och vice ordningsman.

Ordningsmannen och vice ordningsmannen är valda och förordnade t.o.m. 1964.

§ 8.

Antecknades rörande vinterflyttningarna och flyttningssvagar, betesförhållandena under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande:

I början av oktober vidtog vinterarbetet. Renarna bevakades västerifrån för att man ville undvika att de drog in i Norge. Meningen var att man skulle ha en större slakt på Flatruet. Slakt ägde rum där den 25 oktober 1961 (se särskild sammanställning). Därefter avsåg man att driva renarna till Anåfjället för vidare flyttning. Detta lyckades icke. Renarna gick ned i skogarna och drog också västerut mot fjällen vid Malmagen. Efter hand samlade man dem och anordnade slakt vid Malmagen i december 1961. Därefter hölls renarna under vintern i fjällen, på vålarna mellan Flatruet och Servfjället samt i trakten av Lossen, där bete fanns på dämningssområdet.

Betesförhållandena var bra under vintern i dalgångarna och i skogarna. Däremot var de mindre goda i högfjällen, där betet gjordes oåtkomligt för renarna redan i slutet av oktober 1961 i samband med blidväder med blötsnö.

Rensjukdom har icke förekommit.

Skador åsamkas renägarnas renar av järv, lo och örn.

Svensk och norsk ren tillgodogör sig alltjämt bete i främmande land. Renar från Mittådalens lappby har under säsongen förekommit på norskt område i mindre omfattning än tidigare.

§ 9.

Framställningar om anläggningar till stöd för renskötseln (vägar, broar, stugor, renstängsel o.d.):

Det framställdes önskemål om telefonförbindelse till sommarvistet vid Mittåhamrarna (befolkat cirka fem månader per år).

Framställning gjordes vidare om att Girtibaunastugan och Hågnvallen skulle göras tillgänglig på något sätt för dem som bedriver renskötsel i lappbyn samt att Kloppanå-stugan skulle förbättras (förses med nytt golv, värmeisoleras m.m.)

Renägarna önskade också besked om de nu ägde nyttja renvaktarstugan vid Lossen.

Ursprungligen skrivet:

§ 10.

Beslut att anslå medel från bykassan.

§ 11.

Övriga ärenden.

Upplåtelseärenden.

Hemställdes att trafiklygaren Gunnar Anderssons kontrakt beträffande stugan vid Hyddsjön skulle uppsägas, enär lappbyn själv behövde stugan. Det hade under vintern 1961/62 inträffat att stugan var fullbelagd, då renskötare anlände på kvällen. Lappbyn rekommenderade att Andersson i stället arrenderade någon stugan i Gröndalen.

Kapten Hans Friis ansökan (U 295/62) avstyrktes enär tjärnen ovanför Öjön i Östra Helagsån redan är utarrenderad.

Helmer Hedmarks framställning (U 463/62) avstyrktes, enär fisket i Övre Skärvagen redan är upplåtet i möjlig utsträckning.

Kronojägaren Alexander Johanssons ansökan (U 402/62) föranledde det uttalandet, att hänvändelse borde ske till Ljusnedals fiskevårdsförening, som arrenderar fisket i Ljusnedalssjön.

§ 12.

Ordningsmannen begärde att ett extra lappbyssammanträde skulle hållas i augusti månad i år, varvid renskötselarbetet inför vintersäsongen skulle diskuteras och organiseras.

§ 13.

Sammanträdet avslutades.

Som ovan.

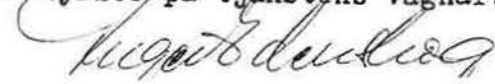
Iwan Lundberg

Justeras:

Martin Nordfjäll

Anders Eman. Andersson

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

Avskrift.

Renlängd för Mittådalen *lappby, Jämtlands län, år 19* 62

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalen *lappby, upp-*
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i
Mittådalen *den* 7 juni *19* 62.

JÄMTLANDS-POLITENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Fjällgren, Per Alrik	50		50	
Thomasson, Thomas	110			
d. Ingrid		10		
s. Lars Gunnar		25		
Nils Anton Thomasson		15		Bor i Östersund
Lars Markus Thomasson		5	165	Bor i Kvissleby
Nordfjäll, Matteus	10		10	
Axman, Pål o.h.	125			
Lisa Axman-Larsson		8		Bor i Järpen
Lars Johan Axman		30		
Daniel Fjällner o.h.		40	203	
Schain, Per Gustaf	70		70	
Schain, John	150			
Lars Doj o.h.		50		
Bengt Torkelsson		15	215	Bor i Syd-Norge.
Nilsson, Nils Axel	30			
Martin Nordfjäll o.h.		30		
d. Sofia Nordfjäll		7	67	
Andersson, Nils Einar	70			
Arne Andersson		5		
Anders Emanuel Andersson		5	80	
Transport	70	10	780	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
<i>Transport</i>	70	10	780	
Härje Andersson		10		
Lars Heikki Andersson		2	92	
Persson-Åhs, Nils	70			
d. Karin Signe Anita		20	90	
Rehnfeldt, Bror	40			
Lars Ringdahl o.h.		30		
L.J. Renskyldt		5	75	
Fjällgren, Per Torsten	75			
Kristina Margareta Fjällgren		2		
Brita Fjällgren		5		
Jonas Bertil Fjällgren		20	-10	
John Olov Rensberg		2		
Jon Elias Fjällgren		10		Jon A. R. 10
Maria Fjällgren		10	124	
Torkelsson, Jon Martin	20			
ä. Sönne Nilsson		5	25	
transport Summa renar			1.186	

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Ark nr 2.

Renlängd för **Mittådalens** lappby, Jämtlands län, år 19 62

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i

Mittådalen den 7 juni 1962.

JENTLANDS-PATTERNS TR. 541432

[illegible]

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
<i>Transport</i>			1.451	
<i>Summa renar</i>			1.451	

Ort och dag som ovan:

Iwan Lundberg

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Tomás Thomasson

Ordningsman.

Nils Persson Åhs

Pål Axman

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

[Signature]

K 73/1963

Protokoll, fört vid sammanträde enligt
12 § renbeteslagen med renägarna i
Mittådalen lappby
i Mittådalen den 5 juni 1963.

Närvarande: Ordningsmannen Tomas Thomasson, vice ordningsmannen Pål Axman, renägarna Nils Persson-Åhs, Nils E. Andersson, Bror Renfeldt, Per T. Fjällgren, Jon O. Fjällgren, Martin Nordfjell, Junetta Nordfjell, John Schain, Gustav Schain, Anders E. Andersson, Torsten Fjällgren, Petrus Nordfjäll, Lars Ringdal, Nils Thomasson, Nils Axel Nilsson, Lars Doj, Klara Thomasson, Gudrun Thomasson, Inga Ringdal, Lars Thomasson samt fiskerikonsulenten Richard Öhman och undertecknad, vid protokollet.

Kallelse till sammanträdet tillätälldes ordningsmannen den 7 maj 1963.

§ 1.

Val.

Till ordförande vid sammanträdet valdes undertecknad.
till justeringsmän Nils Einar Andersson och Bror Renfeldt
till fullmäktige ordningsmannen, Nils Persson-Åhs, Paul Axman, John Schain och Nils Axel Nilsson
samt till ersättare för dessa Per Torsten Fjällgren och Gustaf Schain.

§ 2.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu renlängd för lappbyn.

§ 3.

Enär det enligt renbeteslagen åligger den, som med renar flyttar utom den socken, där han har sin hemvist att, för varje socken, som under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit ankommit hos landsfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore bosatt långt från flyttningssvägen och Kungl. Maj:ts Befallningshuvde under sådana förhållanden ägde förordna andra personer, bosatta å platser, som ligga i flyttningssvägen, att mottaga sådan anmälan, hemställdes nu, att sådant förordnande måtte utfärdas för nedanskrivna personer,

nämigen: Anmälan göres till vederbörande landsfiskal.

§ 4.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes nedanskrivna personer att såsom godemän för renägarna under år 1964. deltaga i syn och värdering för skada av renar, varem uppgörelse ej träffats, nämligen: Hemmansägarna Jon Berglin, adress Vigge, och Erik L. Thomsson, adress Tännäs, för Tännäs kommun; hemmansägarna Johan Åslund, Medskogsbygget, Långåskans, och Jon Berglin, Vigge, för Hede kommun.

§ 5.

Jämlikt stadgandet i byrdningen företags val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 19...- 19...; och valdes nu härtill
..John Schain är kassaman t.o.m. år 1964.....

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Behålln. från 1961	56.043:67	Utg. 1962	29.184:18
Ink. 1962	34.772:46	Beh. t. 1963	61.631:95
<u>Kronor:</u>	<u>90.816:13</u>	<u>Kronor:</u>	<u>90.816:13</u>

Behållningen fördelar sig sålunda:

Jämtlands läns Sparbank, bok nr 206	kronor	478:61
" " " " 249	"	6.496:90
Svenska Handelsbankem, " " 52489	"	436:55
Sundsvalls Ensk. Bank, " " 2606	"	1.064:74
Innestående fordringar postgiro, nr 16 29 37	"	3.435:41
Utestående fordringar	"	35.222:21
Kontant i kassan	"	14.497:53

Summa kronor: 61.631:95

Ordningsmannen och kassamannen beviljades ansvarsfrihet för medelsförvaltningen.

§ 6.

Nomadskolfullmäktige och ställföreträdare för dessa.

Fullmäktige t.o.m. år 1965 är Nils Paulus Fjällgren och Per Alrik Fjällgren. Ställföreträdare för dessa är Per Torsten Fjällgren och Petrus Nordfjäll.

§ 7.

Ev. val av ordningsman och vice ordningsman.

Ordningsmannen och vice ordningsmannen är valda och förordnade t.o.m. år 1964.

§ 8.

Prot 5.6. 1963

Antecknades rörande vinterflyttningarna och flyttningsvägar, betesförhållandena under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs härjningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande:

Arbetet inför vintern igångsattes omkring den 10 oktober. Norska gränsen och trakten mot Vigeln bevakades. I början av november anordnades en slakt vid Malmagesvålen i närheten av riksgränsen. Därefter försökte man driva renarna ned mot skogarna kring Ljusnedal. Detta lyckades icke och det blev då nödvändigt med ytterligare slakt i närheten av gränsen. Denna ägde rum i mitten av december 1962. Rensköterna höll därefter renarna under bevakning över hela julen, som man tillbragte i renvaktarstugor i högfjällen och flyttade därefter renhjorden i början av januari till trakten av Anåfjället, där slakt anordnades. Därefter betades renarna i högfjällen och i skogarna kring Ljusnedal under hela vintern.

Prot 5.6.1963 § 8

Renbetet var bra både i högfjällen, där det var litet snö och i skogarna. Rensjukdomar har icke förekommit. Skador åsamkas renägarna av lo, järv och örn.

Renar från lappbyn har uppträtt i Norge i mindre utsträckning än tidigare som en följd av det goda betet och den intensiva vakthållningen. Renar från norska renbetesdistrikt uppträder i lappbyn i ungefär samma omfattning som tidigare.

§ 9.

Framställningar om anläggningar till stöd för renskötseln (vägar, broar, stugor, renstängsel o.d.):

Det framställdes önskemål om telefonförbindelse till sommarvistet vid Mittåhamrarna (befolkat cirka fem månader per år).

Framställning gjordes vidare om att Girtibaunastugan och Hågnvallen samt Långbrottsjöstugan skulle göras tillgänglig för renskötarna.

högfjällen, där det var litet snö och i skogarna.
Prot 5.6.1963 § 8
Skador åsamkas renägarna av 10. Järv och
i mindre utsträckning än tidigare
i vakthållningen. Renar
i ungefär samma omfatt-

§ 10.

Beslut att anslå medel från bykassan.

Renägarna beslöt anslå medel till installation av telefon i lappbyns stuga vid Lossen.

Dessutom beslöts att till Per Frisk, Funäsdalen, skulle utbetalas 200 kronor för grödesskador, förorsakade av lappbyns renar, till Olof J. Jonasson, Funäsdalen, 75 kronor, Verner Eskilsson, Tännäs, 180 kronor och Per Fahlén, Långsåskans, 100 kronor för samma sak.

§ 11.

Övriga ärenden.

Fiskeupplåtelser.

Messlingens fiskevårdsförenings framställning bordlades i avvaktan på undersökning av vattnet ifråga av fiskerikonsulenten.

Carl-Arne Ljungbergs framställning om rätt till sportfiske i Skarfdörresjöarna avstyrktes i enlighet med fullmäktiges rekommendation, enär renägarna i byn själva fiskar där.

Jaktupplåtelse.

Kronojägare M. Mårtenssons framställning tillstyrktes på rekommendation av fullmäktige.

Skrivelserna från Lars A. Björklund, Idvard Olofsson, Halvar Andersson, Johannes Olofsson, Per O. Nordén, Tron Eriksson, Jon Olofsson, Olov Idvardsson, Per Lagerkrantz, Rune Ljungberg, Albert Långström, Per Ljungberg, Helmer Hedmark, Margareta Back, alla Ljungdalen, och Gudrun Rabbinowitz, Stockholm, angående fisket i Öfre Skärvagen föredrogs.

Renägarna antog efter diskussion det uttalandet, att fisket i sjön borde reserveras för lappbyns behov. Genom upplåtelsen av kortfiskevatten i lappbyn har renägarnas fiske inskränkts. Ett vatten som Skärvagen kan lämpligen ställas till de renägares förfogande, som på grund av ålderdom eller annat skäl icke kan förflytta sig till de avlägset belägna fiskevattnen. Ansökningarna avstyrktes.

§ 12.

Som vidare intett förekom avslutades sammanträdet.

Som ovan.

Ivan Lundberg

Justeras:

Nils Einar Andersson
Nils Einar Andersson

Bror Renfeldt
Bror Renfeldt

Närvarande: Ordning
renhållarna Nils P
gren, Jon O
Gustav S
Lar

Renlängd för Mörsdalen lappby, Jämtlands län, år 19 63.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mörsdalen lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, ~~tappfogde~~, i Mörs-
dalen den 5 juni 1963.

JÄMTLANDS-POLITENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Fjellgren, Per Alerte	50		50	
Th. Sundström, Tomas	60			
d. hufvudsakligen		10		
s. hufvudsakligen		60		
d. budrum		5		
Nils Anton Thomasson		15		Bor i Tjälveden.
hufvudsakligen Thomasson		5	155	
Nordfjell, Mats	10		10	
Axelson, Pål, o. h.	125			
hufvudsakligen Axelson		5		
hufvudsakligen Axelson		30		
Daniel Fjellner o. h.		30	190	
Schwin, Per Gustaf Nap.	70		70	
Sundström, John	150			
hufvudsakligen o. h.		30		
Bengt Tjälveden		10	190	
Nilsson, Nils Axel	30			
Matsen Nordfjell o. h.		30		
d. hufvudsakligen Nordfjell		7	67	
Andersson, Nils Einse	70			
Anne Andersson		5		
Transport	70	5	732	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Transport	70	5	732	
Anders Em. Andersson		5		2
Ussu Heikelci Andersson		2		
Härje Andersson		10	92	
Persson-Almq, Nils	60			2 Nils Persson Andersson in skötare
d. Ussu Sögren Anst		20	80	-1-
Reinholdt, Bror	40			
Ussu Ringdahl O. U.		30		
U. J. Reinholdt		5	25	
Fjällgren, Per Torsten	75			
Karlens Margareta Fjällgren		2		
Bror Fjällgren		5		
Jonas Bernt Fjällgren		10		
John Olov Reinberg		2		
Jon Elvén Fjällgren		10		
Mads Fjällgren		10		
Jon Arthur Reinmund		10	124	
Summa renar			1103	

Chris

~~Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:~~

~~Orderingman~~

Blad 2.

Renlängd för Muddslens lappby, Jämtlands län, år 1963.

* Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Molas' dolen lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Molas'-
dolen den 5 juni 1963.

JMTLANDS-POSTENS TR. 54143

[illegible]

Avskrift.

Renlängd för Mittådalen *lappby, Jämtlands län, år 19* 63

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalen lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, ~~lappby~~ ~~lappby~~, i Mittådalen den 5 juni 19 63.

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Fjällgren, Per Alrik	50		50	
Thomasson, Tomas	60			
d. Lisa Kristina		10		
s. Lars Gunnar		60		
d. Gudrun		5		
Nils Anton Thomasson		15		Bor i Östersund
Lars Markus Thomasson		5	155	
Nordfjäll, Matteus	10		10	
Axman, Pål, o.h.	125			
Lisa Axman-Larsson		5		
Lars Johan Axman		30		
Daniel Fjällner o.h.		30	190	
Schain, Per Gustaf Nap.	70		70	
Schain, John	150			
Lars Dej o.h.		30		
Bengt Torkelsson		10	190	
Nilsson, Nils Axel	30			
Martin Nordfjäll o.h.		30		
d. Sofia Nordfjäll		7	67	
Andersson, Nils Einar	70			
Arne Andersson		5		
Transport	70	5	732	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Transport	70	5	732	
Anders Em. Andersson		5		
Lars Heikki Andersson		2		
Härje Andersson		10	92	
Persson-Åhs, Nils	60			<i>Nils Persson Andersson är skötare</i>
d. Karin Signe Anita		20	80	- 1
Rehnfeldt, Bror	40			
Lars Ringdahl o.h.		30		
L.J. Renskyldt		5	75	
Fjällgren, Per Torsten	75			
Kristina Margareta Fjällgren		2		
Brita Fjällgren		5		
Jonas Bertil Fjällgren		10		
John Olov Rensberg		2		
Jon Elias Fjällgren		10		
Maria Fjällgren		10		
Jon Artur Renhuvud		10	124	
Transport Summa renar			1.103	

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Renlängd för **Mittådalens** lappby, Jämtlands län, år 19⁶³

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalens lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Mittådalen den 5 juni 19 63.

JENTLANDS-ROSTENS TR. 54143

[illegible]

Avskrift.

Renlängd för Mittådalen *lappby, Jämtlands län, år 19* 63

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalen lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i
Mittådalen den 5 juni 19 63.

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Fjällgren, Per Alrik	50		50	
Thomasson, Tomas	60			
d. Lisa Kristina		10		
s. Lars Gunnar		60		
d. Gudrun		5		
Nils Anton Thomasson		15		Bor i Östersund
Lars Markus Thomasson		5	155	
Nordfjäll, Matteus	10		10	
Axman, Pål, o.h.	125			
Lisa Axman-Larsson		5		
Lars Johan Axman		30		
Daniel Fjällner o.h.		30	190	
Schain, Per Gustaf Nap.	70		70	
Schain, John	150			
Lars Doj o.h.		30		
Bengt Torkelsson		10	190	
Nilsson, Nils Axel	30			
Martin Nordfjäll o.h.		30		
d. Sofia Nordfjäll		7	67	
Andersson, Nils Einar	70			
Arne Andersson		5		
Transport	70	5	732	

Renskötarens och renägarens namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Transport	70	5	732	
Anders Em. Andersson		5		
Lars Heikki Andersson		2		
Härje Andersson		10	92	
Persson-Åhs, Nils	60			
d. Karin Signe Anita		20	80	
Rehnfeldt, Bror	40			
Lars Ringdahl o.h.		30		
L.J. Renskyldt		5	75	
Fjällgren, Per Torsten	75			
Kristina Margareta Fjällgren		2		
Brita Fjällgren		5		
Jonas Bertil Fjällgren		10		
John Olov Rensberg		2		
Jon Elias Fjällgren		10		
Maria Fjällgren		10		
Jon Artur Renhuvud		10	124	
Transport				
Summa renar		1.103		

Ort och dag som ovan:

Lappfogde.

Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:

Ordningsman.

Blad 2.

Renlängd för **Mittådalens** *lappby, Jämtlands län, år 19* ⁶³

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mittådalen lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i

Mittådalen den 5 juni 1963.

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Transport			1.103	
M rkelsson, Jon Martin	20			
ä. Sönne Nilsson		5	25	
Fjällgren, Nils Paulus	30		30	
Larsson, Torkel, o.h.	10			
s. Fredrik		5		
s. Lars Folke		3		
s. Nils Lennart		2	20	
Fjällgren, Jon Oskar,	50		50	
Fjällgren, Torsten O-son	50			
Jon Leonard Klementsson		5		
Petrus Nordfjäll		15		
Matte Börje Nordfjäll		5	75	
Thomasson, Nils	30			
Robert Larsson		5	35	
Transport			1.338	

K 70/64

Protokoll, fört vid sammanträde enligt
12 § renbeteslagen med renägarna i
Mittådalen lappby
i Mittådalen 4 juni 1964.

Närvarande: Ordningssmannen Tomas Thomasson med hustru, sonen Lars-Gunnar och dottern Gudrån, vice ordningssmannen Pål Axman, renägarna Nils Thomasson, Nils Axel Nilsson, Martin Nordfjäll m.h., Nils Persson-Åhs m.h., Lars Ringdahl m.h., John Schain, Gustaf Schain, Bror Rehnfeldt, Nils Einar Andersson, Jon Oskar Fjällgren, Torsten O. Fjällgren, Per Alrik Fjällgren, Stina Fjällgren, Per Torsten Fjällgren, Petrus Nordfjäll, Jon Martin Torkelsson, Anders Eman. Andersson och Herje Anderssens samt instruktören Edor Burman och undertecknad, vid protokollet.

§ 1.

Val.

Till ordförande vid sammanträdet valdes undertecknad
" justeringsmän Pål Axman och Bror Renfelt
" fullmäktige ordningssmannen, Nils Persson-Åhs, Pål Axman, John Schain
och Nils Axel Nilsson
" samt till ersättare för dessa Per Torsten Fjällgren, Gustaf Schain,
Nils Einar Andersson, Per Alrik Fjällgren och Bror Rehnfeldt. Det be-
slutas att fullmäktige skall vara i stånd att fatta beslut, om tre av

x).

§ 2. nyssnämnda personer är närvarande.

Jämligt stadgandet uti renbeteslagen upprättades nu renlängd för lappbyn.

§ 3.

Enär det enligt renbeteslagen åligger den, som med renar flyttar utom den socken, där han har sin hemvist att, för varje socken, som under flyttning av honom besökes, inom åtta dagar efter det han dit ankommit hos landsfiskalen härom göra anmälan, men denne oftast vore bosatt långt från flyttningssvägen och Kungl. Maj:ts Befallningshavande under sådana förhållanden ägde förordna andra personer, bosatta å platser, som ligga i flyttningssvägen, att mottaga sådan anmälan, hemställdes nu, att sådant förordnande måtte utfärdas för nedanskrivna personer,

x) Till revisorer utses Anders Eman. Andersson och Martin Nordfjäll.

nämligen: Anmälan göres till vederbörande poliskontor.

§ 4.

Jämlikt stadgandet uti renbeteslagen valdes nedanskriverna personer att såsom godemän för renägarna under år 1965. deltaga i syn och värdering för skada av renar, varom uppgörelse ej träffats, nämligen:

Hemmansägarna Jon Berglin, Vigge och Erik L. Thomsson, adress Tännäs, för Tännäs kommun;

Hemmansägarna Johan Åslund i Medskogsbygget, adress Långåskans och Jon Berglin, Vigge, för Hede kommun.

§ 5.

Jämlikt stadgandet i byordningen företogs val av kassaman för nästkommande 3-årsperiod 1965.- 1967.; och valdes nu härtill.....

John Schain.....

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Behålln. från 1962	61.631:95	Utgifter 1963	33.520:60
Ink. 1963	<u>31.553:-</u>	Behålln. t. 1964	<u>59.664:35</u>
Kronor:	<u>93.184:95</u>	Kronor:	<u>93.144:95</u>

Behållningen fördelar sig sålunda:

Jämtlands läns sparbank,	nr 410206-7	kronor	495:60
"	" 410249-7	"	6.727:53
Svenska Handelsbanken,	" 52489	"	449:83
Sundsvalls Ensk. Bank	" 2606	"	1.097:24
Innestående å postgirokonto 162937		"	3.325:41
Utestående fordringar		"	36.912:21
Inbetalda äldre skulder		"	4.310:-
Kontant i kassan		"	<u>12.346:53</u>

Summa kronor: 59.664:35

Ordningsmannen och kassamannen beviljades ansvarsfrihet för kassaförvaltningen.

§ 6.

Nomadskolfullmäktige och ställföreträdare för dessa.

Fullmäktige t.o.m. år 1965 är Nils Paulus Fjällgren och Per Alrik Fjällgren samt ställföreträdare för dessa Per Torsten Fjällgren och Petrus Nordfjäll.

Prot 4.6.1964 § 8

§ 7.

Val av ordningsman och vice ordningsman.

Till ordningsman för sexårsperioden 1965 - 1970 föreslås Tomas Thomasson och John Schain. Efter begärd slutet omröstning väljes Thomasson med 7 röster av angivna 14, varav 4 gällde Schain och återstående röstsedlar blanka.

Till vice ordningsman väljes Pål Axman, för samma tid.

§ 8.

Antecknades rörande vinterflyttningarna och flyttningsvägar, betesförhållandena under året, förekomst av rensjukdomar, rovdjurs hägningar bland renarna och av rovdjur dödade renar, samt invasioner av norska renar till Sverige och svenska till Norge följande:

Arbetet inför vintern igångsattes omkring den 10 oktober. Norska gränsen och trakten mot Vigeln bevakades. I början av oktober anordnades slakt vid Malmagsvålen i närheten av riksgränsen. Därefter flyttades renarna till Anåfjället, dit man anlände med ett par tusen renar strax före jul och 1.000 omedelbart efter jul. Renarna betades sedan där, på Lillfjället och på Ljusnedals renbetesland till omkring den 20 april, då renarna uppsökte kalvningslanden. Härunder skedde en del småslakter och räkning av en del av lappbyns renar. (Betr. slakterna och räkningen hänvisas till sammanställningar, som bilägges detta protokoll). I samarbete med Tännäs lappby utförde renägarna samling av ytterligare ren

Prot 4.6.1964 § 8

på Vigel-området. Cirka 1.000 renar samlades och drevs sedan till Brändåsen, där slakt, räkning och skiljning ägde rum. Därvid utskildes till Mittådalen cirka 500 renar.

Renbetet var gott under säsongen.

Rensjukdomar förekommer icke.

Lodjur, järv och örn förorsakar skador.

Förhållandet till Norge har förbättrats såvitt avser såväl svenska renar i Norge som norska i Sverige.

§ 9.

Framställningar om anläggningar till stöd för renskötseln (vägar, broar, stugor, renstängsel o.d.).

Beteshage på sommarlanden. Lappväsendet utreder.

Reparation av renvaktarstugorna vid Sakristian och Hyddsjön. Utreddes av lappväsendet.

§ 10.

Beslut att anslå medel från bykassan.

Det beslutades att, därest medel från statens lappfond icke erhålles till bestridande av alla kostnader för undsättningen av renarna på Helagsfjället den 17-18 april 1964 skulle lappbyn påtaga sig hälften av dessa kostnader.

§ 11.

Övriga ärenden.

1. Renskötareföreningen.

Undertecknad redogör för dylik förenings ändamål och svarar därefter på frågor i anslutning härtill.

Efter diskussion beslutar renägarna uttala sig för tanken att bilda en förening.

2. Småviltjakt.

Konrad och Sven Myhrs ansökan om harjakt (U 347/64) avstyrktes med hänsyn till renskötseln.

3. Oddmund Berggårds framställning om fiske i Skarfdörrsjöarna avstyrktes, enär fiske tidigare upplåtits till sökanden i möjlig utsträckning.

4. Nils Persson-Åhs, Tomas Thomasson, Per Torsten Fjällgrens och Nils Einar Anderssons framställningar om upplåtelse av mark vid Mittåhamrarna för uppförande av enklare bostäder tillstyrktes.

Pål Axmans ansökan om markupplåtelse vid Holmsjön för samma ändamål tillstyrktes.

§ 12.

Årssammanträdet avslutades.

Som ovan.

Ivan Lundberg
Ivan Lundberg

Justeras:

Pål Axman

Berni Palmfeldt

LAPPVÄSENDET
I JÄMTLANDS LÄN
- 8 JUN 1964
D. nr _____

Till Lappfogdekontoret i Jämtlands län
Storgatan 15
Östersund.

Tillägg till protokoll, fört vid sammanträde med Mittådalens
lappby den 4/6 1964.

§ 5.

Rörande lappbyns kassa antecknades följande:

Behålln. från 1962	61.631:95	Utg. 1963	33.520:60
Ink. 1963	<u>31.553:00</u>	Beh.t 1964	<u>59.664:35</u>
	Kronor <u>93.184:95</u>	Kronor	<u>93.184:95</u>

Behållningen fördelar sig sålunda:

Jämtlands läns sparbank Nr 410206-7	Kronor	495:60
-"- -"- 410249-7	-"-	6727:53
Svenska Handelsbanken Nr 52489	-"-	449:83
Sundsvalls Ensk. Bank Nr 2606	-"-	1097:24
Innestående postgirokonto 162937	-"-	3325:41
Utestående fordringar	-"-	36912:21
Inbetalda äldre skulder	-"-	4310:
Kontant i kassan	-"-	<u>12346:53</u>
	Summa kronor	<u>59664:35</u>

Funäsdalen den 4/6 1964

Edor Burman
Edor Burman

Renlängd för Millsdalen lappby, Jämtlands län, år 1964

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Millsdalen lappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i Millsdalen
den 4 juni 1964,

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 541432

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Fjällgren, Per Alrik	65		65	
Thomasson, Torso	90			
d. h:sa Kvisth		5		
s. h:sa Gunnar		90		
d. Gudrun		5		
Nils Anders Thomasson		15		
h:sa Mathias Thomasson		5	210	Bo i Hällefors.
Nordfjäll, Mathias	10		10	
Axelson, Pål o. h.	135			
h:sa Axelson-h:sa		5		
h:sa Johan Axelson		20		
Daniel Fjällner o. h.		30	205	
Schärrin, Per Gustaf Asp.	90		90	
Schärrin, John	195			
h:sa Boj o. h.		30		
Bengt Torbeeksson		10	235	
Nilsson, Nils Axel	30			
Mathias Nordfjäll o. h.		40		
d. h:sa Nordfjäll		—	70	
Andersson, Nils Eric	150			
Arne Andersson		2		
Transport	150	2	885	

Renskötarnes och renägarnes namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	Summa	
Transport	150	2	885	
Anders Enn. Andersson		2		
Isak Hestler Andersson		2		
Härje Andersson		20	176	
Persson-Alis, Nils	90			
d. Kvarn bogne Andra		20	110	
Reinvald, Bror	60			
Isak Reinvald o. h.		20		
W. J. Reinvald		5	85	
Fjällgren, Per Torsten	125			
Knutus Magnus Fjällgren		2		
Anders Fjällgren		5		
Jonas Per Fjällgren		10		
John Olov Reinvald		2		
Jon Elvén Fjällgren		10		
Isak Fjällgren		10		
Jon Arne Reinvald		10	124	
Transport				
Summa renar			1430	

~~Ort och dag som ovan:~~

~~Leppfogde:~~

~~Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:~~

~~Ordningsman.~~

John Elvén

Per Gunnar Reinvald

Renlängd för Måsdalens lappby, Jämtlands län, år 1964.

Förteckning över renskötare och renägare samt antal renar tillhörande Mohedslappby, upp-
rättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde inför undertecknad, lappfogde, i
Mohedslappby den 4 juni 1964.

[illegible]

Auskift.**Renlängd för** Mittådalen **lappby, Jämtlands län, år 19** ⁶⁴

Förteckning över renskötande husbönder och övriga renägare samt antal renar tillhörande Mittådalen lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde enligt 12 § samma lag i Mittådalen den 4 juni 19⁶⁴.

JÄMTLANDS-POSTENS TR. 641806

Renägarers namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
Fjällgren, Per Alrik	65		65	
Thomasson, Tomas	90			
d. Lisa Kristina		5		
s. Lars Gunnar		90		
d. Gudrun		5		
Nils Anton Thomasson		15		
Lars Markus Thomasson		5	210	Bor i Hällefors
Nordfjäll, Matteus	10		10	
Axman, Pål o.h.	150			
Lisa Axman-Larsson		5		
Lars Johan Axman		20		
Daniel Fjällner o.h.		30	205	
Sohain, Per Gustaf Nap	90		90	
hain, John	195			
Lars Doj o.h.		30		
Bengt Torkelsson		10	235	
Nilsson, Nils Axel	30			
Martin Nordfjäll o.h.		40		
d. Sofia Nordfjäll		-	70	
Andersson, Nils Einar,	150			
Arne Andersson		2		
Transport	150	2	885	

Renägarens namn	Antal renar			Anteckningar
	egna	sköt-	S:ma	
<i>Transport</i>	150	2	885	
Anders Em. Andersson		2		
Lars Heikki Andersson		2		
Härje Andersson		20	176	
Persson-Åhs, Nils	90			
d. Karin Signe Anita		20	110	
Rehnfeldt, Bror	60			
Lars Ringdahl o.h.		20		
L.J. Renskyldt		5	85	
Fjällgren, Per Torsten	125			
Kristina Margareta Fjällgren		2		
Brita Fjällgren		5		
Jonas Bertil Fjällgren		10		
John Olov Rensberg		2		
Jon Elias Fjällgren		10		
Maria Fjällgren		10		
Jon Artur Renhuvud		10	174	
Transport			1.430	
<i>Summa renar</i>				

~~Ort och dag som ovan:~~

~~Riktigheten av denna renlängd bestyrkes:~~

~~Ordningsman.~~

Renlängd för Mittådalens lappby, Jämtlands län, år 19⁶⁴

Förteckning över renskötande husbönder och övriga renägare samt antal renar tillhörande
Mittådalens lappby, upprättad enligt stadgandet i renbeteslagen vid sammanträde
 enligt 12 § samma lag i **Mittådalen** den **4 juni** 19**64**.

[illegible]

X. 6 28/6 - 63 = 3.015.-

LAPPVÄSENDET
I JÄMTLANDS LÄN

28 JUN 1965

Protokoll förd vid sammanträde med Samernas
Ungdomsorganisation i Mittådalen den 23/10 1964.

1§

Att leda förhandlingarna utsågs Anders B. Andersson.

2§

Att justera protokollet valdes Klara Thomasson
och Junetta Nordfjäll.

3§

Närvarande: A.E. Andersson, Tomas Thomasson,
Junetta Nordfjäll, Paul Axman, Sigrid Klements-
son och Klara Thomasson.

4§

Vid sammanträdet på Samegården den 10 okt. 1964
valdes A.E. Andersson att leda arbetet vid
restaureringen av Samegården, därvid meddelade
redaktör Häger att allt virke till den tänkta
tillbyggnaden skänkts av disponent Rothelius
i Ljusne.

5§

A.E. Andersson redogjorde för sitt tilltänkta
arbete, samt att han undersökt möjligheter
dels de av Statens lappfond anslagna 3000:- kr.
samt av Tännäs kommun 3000:-kr. Andersson
upplyste även att de av Tännäs kommun skänkta
3000:- kr. genom redaktör Häger uttagit 500:- kr.

6§

Styrelsen beslöt att ej godkänna någon utbe-
talning av skänkta eller inkomna medel utan
att fullständiga verifikationer finnes.
Styrelsen anmodar A.E. Andersson att vid ren-
overing av Samegården använda sig av de medel
som av Statens lappfond och Tännäs kommun an-
slagits till densamma.

Vid protokollet dag som ovan.

Tomas Thomasson
Justeras

Klara Thomasson Junetta Nordfjäll

Till Mittådalen p. v. 1.

För förvägning avskickat till
inrättad medel på avvänt, till och
med juli 1966
Samen E. Andersson ordf.
Em. Prosten E. Andersson ordf.

Anna Olofsson*
 Märten Olofsson }

Nils Olofsson
 född den 10/11 1938
 jobbar på Flattrud på
 sommaren.

*/ Orv på sommaren i
 Hoss M-dalen
 född visst 18 72-73 år.
 varit hos:
 Västerlunds
 boken + utlopp

75.000 65.000 60.000
 10.000 7.000

Avskrift.

Revisionsberättelse

Undertecknade, som utsetts att granska räkenskaperna för
Mittådalenlappby i Jämtlands län för år 19⁶⁴ får härmed avgiva följande berättelse

1. Vid den av oss företagna granskningen har vi icke funnit anledning till anmärkning med avseende på de till oss överlämnade redovisningshandlingarna.

2. Vid den av oss företagna granskningen har vi funnit anledning till anmärkning i följande avseende:
.....
.....
.....

Efter avslutad revision tillstyrker vi att fullmäktige och kassaförvaltare beviljas ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattat.

Mittådalen den 21-6-1965

ort och datum

Anders Einar Andersson

Martin Nordfjell

Av årssammanträdet utsedda revisorer.

Bestyrkes på tjänstens vägnar

Ingemar Andersson

Revisionsberättelse

Undertecknade, som utsetts att granska räkenskaperna för
Mittådalen ..lappby i Jämtlands län för år 19*64* får härmed avgiva följande berättelse

1. Vid den av oss företagna granskningen har vi icke funnit anledning till anmärkning med avseende på de till oss överlämnade redovisningshandlingarna.

2. Vid den av oss företagna granskningen har vi funnit anledning till anmärkning i följande avseende:
.....
.....
.....

Efter avslutad revision tillstyrker vi att fullmäktige och kassaförvaltare beviljas ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattat.

Mittådalen den 21-6-1965

ort och datum

Anders E. Rasmussen

Arvid K. G. J. J. J.

Av årssammanträdet utsedda revisorer.